

Nihče ni zmagal, zmagali so vsi...

VOJMIR TAVČAR

Kompromis, ki bi lahko bil za vse sprejemljiv. To je formula, ki jo je izbral predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ko se je po 22 dneh krize odločil in izbral mandatarja, ki naj bi nasledil za krmlom vlade Silvia Berlusconi.

Kompromis je mandatarjevo ime, saj je bil Lamberto Dini minister dosejega Kartela svobostin in kot zakladni minister lojalni Berlusconi. Sodelavec, obenem pa je kot tehnik tudi dovolj neodvisen in strankarsko nevezan, da bi bil sprejemljiv za dosejajočo opozicijo in Severno ligo. Kompromis je vladna formula, ki jo je med novinarsko konferenco nakazal Dini (vlada strokovnjakov, ki niso vezani na nobeno stranko), predvsem pa je kompromis (vsebinski in časovni) program, ki ga je Dini nakazal.

Mandatar je omenil tri bistvene točke: dodatni gospodarski manever s pokojninsko reformo; nova pravila igre na področju sredstev množičnega obveščanja in nov deželni volilni zakon (večini svetov mandatar zapade spomladi). To je nekaj več od tega, kar so hoteli Berlusconi in njegovi zavezniki, obenem pa nekaj manj od tega, kar sta zahtevali Liga in opozicija (manjka zakon proti televizijskim monopolom, predvsem pa nova vsedržavna volilna pravila). Da gre za kompromisno rešitev, kaže tudi dejstvo, da so že takoj po imenovanju vsi začeli vleči mandatarja za rokav in ga skušali prikazati vsaj kot delno uveljavitev svojih stališč in zahtev.

Ugibati, ali bo Dinijeva vlada pozitivno opravila izpit v parlamentu, je najbrž preuranjeno. Vendar pa prav dejstvo, da gre za kompromisno rešitev, ki ni nikomur vsek, a tudi za nikogar povsem nesprejemljiva, navaja k mnenju, da bi lahko dobil zaupnico in da bi se za nekaj mesecev politična scena vsaj nekoliko umirila.

Razvodje bodo zelo verjetno deželne volitve, ki bodo zelo pomemben politični test, saj bodo zajele dober del italijanskega volilnega telesa. Od njihovega izida bo zelo verjetno odvisna tudi usoda Dinijeve vlade in sedanjega italijanskega parlamenta. Če bi se katero od kril krepko uveljavilo, bi bila skušnjava po zopetni krizi velika. Če pa se sedanje razmerje ne bo bistveno spremenilo, bo Dini najbrž ostal za krmlom vlade.

Tudi to nakazuje, da je včerajšnja Scalfarova izbira kompromis, v katerem ni nihče zmagal in nihče ni bil povsem poražen. Edini, ki bo dejansko zmagal, bo predsednik Scalfaro, če se bo izbira Dinija izkazala za uspešno.

RIM / SCALFARO SE JE ODLOČIL ZA FINANČNEGA STROKOVNJAKA, KI JE BLIZU DOSEDANJI VEČINI

Dini mandatar

Sestavil bo vlado strokovnjakov brez posvetovanja s strankami - Gospodarski ukrepi, pokojninska reforma, televizijski mediji in deželni volilni zakon glavne programske točke

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je določil 63-letnega zakladnega ministra Lamberta Dinija za mandatarja za sestavo nove italijanske vlade. Včeraj popoldne mu je poveril zelo jasen mandat: Dini mora ministre izbrati med strokovnjaki, ki niso izrazito politično opredeljeni. Ta vlada mora imeti natančno določen program: najprej gospodarski in finančni ukrepi, s katerimi naj bi Italija premostila krizno gospodarsko stanje, nato reforma pokojninskega sistema na osnovi že sprejetega dogovora med vlado in sindikati, in končno odobritev volilnega zakona za deželne volitve, ki bodo v

petnajstih italijanskih deželah v maju ali najkasneje v juniju. Končno pa je Dini napovedal ukrepe, s katerimi bi vsem političnim gibanjem zajamčili enako možnost dostopa do televizijskih medijev. Za sestavo vlade se Dini ne namerava uradno posvetovati z nobeno stranko. Vlado naj bi sestavil v sorazmeroma kratkem roku.

Dini je finančnik. 15 let je bil generalni direktor osrednje državne banke, se prej pa je bil zaposlen pri Mednarodnem denarnem skladu in je vodil italijanska predstavništva pri nekaterih mednarodnih finančnih ustanovah.

Na 3. strani

Tečaj lire se je okrepil

RIM - Vest, da je državni poglavar poveril zakladnemu ministru Lambertu Diniju mandat za sestavo nove vlade, je ugodno vplivala na trzišča. Lira se je nasproti marki okrepila, saj je nemški bankovec sinoci veljal le se 1.054, 85 lire, ravno tako pa milanska borza, katere indeks se je povzpela za 2, 83 odstotka.

Na 11. strani

O Diniju menijo:

• **Berlusconi:** Premirje je lahko koristno, če bo kratko. V tem času bomo pripravili novo, se sirs zavezništvo za prihodnje volitve

• **Bossi:** To je predsedniška vlada, ni terminska. Trajala bo dolgo, volitev junija ne bo. Sprejete so bile torej naše načelne zahteve.

• **Buttiglione:** To je rešitev, ki smo jo vsi zahtevali. Te programske točke bo treba uresničiti in nato bomo odločali dalje.

• **D'Alema:** Nimamo predsodkov do Dinija. Predlog vlade strokovnjakov priznava dejstvo, da ni več politične večine. Videli bomo, kakšna bo vlada in po tem sodili.

• **Bertinotti:** Dini je prav nasprotno ot tega, kar smo zahtevali. To je clovek Berlusconijske vlade, ki je pri finančnem zakonu zastopal najostrejša stališča.

• **Finis:** Vsem je jasno, da gre za volilno vlado. V nekaj mesecih bo izpolnila te štiri programske točke in nato bo beseda prepuscena volilcem.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Da bi bilo manj tragedij pri delu

Novi zakonski predpisi o varnosti in higieni na delovnih mestih omogočajo, da sindikalisti in delojemalci tudi neposredno nastopijo, kadar se določila o varnosti v podjetjih in tovarnah ne spostujejo.

Stran 4

Tržič: rahlo nazadovanje luke

V trziškem pristanišču so lani pretovorili 6 odstotkov manj blaga kot v letu prej. Pristaniška agencija je kljub temu zadovoljna in pričakuje letos občutnejši porast prometa.

Stran 9

Ali se začenja era »kiberkulture«?

Novi dosežki digitalne tehnike in telekomunikacijskih sistemov vse bolj posegajo oz. pogotujejo tudi kulturno področje

Stran 15

Handke: s trga na oder

Prvi skupni projekt, ki sta ga Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče FJK oblikovala lani poleti za cedajski Mittelfest, je zazivel tudi v dvorani.

Stran 16

V Kitzbühlu spet odpoved

Organizatorji 55. smučarskega pokala Hahnenkamm so morali tudi včeraj odpovedati smuk za svetovni pokal.

Stran 26

ČEČENIJA / PRED PADCEM

Grozni le še kup ruševin

GROZNI, MOSKVA - Ruske enote kljub hudemu odporu nadaljujejo svoj prodor v središče čečenske prestolnice Grozni, tako da bo mesto v kratkem padlo. V mestu zaradi srditega ruskega obstreljevanja divjajo požari, mestne ulice pa so popolnoma prazne, mesto pa je le še kup ruševin.

Na 19. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Kako je umrl Julian Kenda in kako se je rodila Elisabetta

Kdo je bil Julian Kenda? Slovenski letalec avstro-ogrsko vojne, junak sestrelitve italijanskega letala pri Mavhinjah, ki je tudi zam padel v vojni. Doslej neznanega Slovenca je odkril Elio Fornazarič.

In kdo je Elisabetta? Novorojena deklica, ki jo je rodila njena teta dve leti potem, ko je njena mati umrla. O znanosti in etiki ob primeru, ki je v središču italijanske pozornosti, razmislija Pavel Fonda, Dušan Jakomin in Aldo Rupel.

Nedeljske teme pa obravnavajo tudi nekatera »naša« vprašanja. **Marko Marinič** na naslovnici pogloblja predlog goriskega in novogoriškega župana, da odstranita mrežo na meji pred svetogorsko postajo, **Vojmir Tavčar** pa ugaiba in obenem razlaga zakulisje italijanske politične krize.

Marjan Kemperle predstavlja Silva Faturja, nekdanjega svetovalca za slovenske sole, dobitnika nagrade, ki je ne bo več. **Bojan Brezigar** pa predstavlja novi publikaciji, ki bosta zelo koristni za vsakogar, ki se v Evropi ukvarja z manjšinsko problematiko.

Tu je še reportaža o 200-letnici nabrežinske cerkve, o cemerb pise **Matej Caharija**, **Marko Waltritsch** pa piše o Tržicu in trziški ladjedelnici. Končno pa si boste lahko z izpolnitvijo nalog sami izračunali svoj inteligenčni kvocijent.

NOVICE

TV oddaj "Dan na preturi" ne bo

RIM - Vodstvo televizijske hiše RAI je včeraj popoldne sporočilo, da je suspendiralo oddaji iz niza "Dan na preturi" s procesa proti Luigiju Chiattiju; prvo bi morali predvajati sinoci, drugo pa drevi. Tako odločitev je sprejela predsednica televizijske hiše Letizia Moratti. Na procesu se sodi detomoricu iz Foligna (ubil je Simoneja Allegrettija in Lorenza Paoluccija). Morattijeva je včeraj v imenu upravnega sveta ustanove pisala direktorju tretje televizijske mreže Luigiju Locatelliju in ga zaprosila, naj posnetkov z omenjenega procesa ne bi predvajali zaradi srhljivih prizorov, ki jih proces vsebuje.

V taborišču Romov našli truplo zoglenega nomada

RIM - Včeraj zjutraj so v rulotki v taborišču v Ul. Appia v Rimu odkrili zoglenelo truplo nomada jugoslovanskega porekla Alijaoa Haililovicha. Truplo je odkril Haililovich sin in nemudoma obvestil policijo. Nomad je v rulotki živel sam, potem ko se je ločil od žene. Bil je alkoholik; v rulotki si je uredil zasilno pec, ki naj bi po vsej verjetnosti povzročila požar; preiskovalci pa ne izključujejo možnosti, da naj bi slo za namerni požar.

Mrz in sneg na Jugu

RIM - V južnih in deloma srednjih predelih Italije se val slabega vremena nadaljuje. Mrz in sneg povzročata številne težave prebivalstvu, nemalo težav zaradi poledenelih cest pa imajo predvsem avtomobilisti. Vremenoslovci napovedujejo, da se bo vreme izboljšalo že jutri in v ponedeljek. Na severu pa so vremenske razmere mnogo boljše; v goratih predelih je sicer včeraj snežilo, najnižjo temperaturo pa so včeraj izmerili na Marmoladi, in sicer -25 stopinj Celzija. Na sliki AP sneg na Siciliji v okolici Palermo.

Umrli igralec Tino Carraro

V neki milanski bolnišnici je prejšnjo noč umrl veliki gledališki igralec Tino Carraro, ki pa je bil široki publiki znan tudi po svojih nastopih po televiziji in v filmih. Prejšnji mesec je bil dopolnil 84 let. Zapušča ženo in dve hčeri. Njegov pogreb bo 16. t.m. v Milanu, pogrebni spreved bo krenil iz znamenitega "Piccolo teatro", s katerim je pokojni dolga leta sodeloval.

CATANIA / PO DOLGEM ISKANJU

Za zapahi »zunanji minister« mafije

Eugenio Galea je imel nalogo investirati mafijske kapitale v vzhodnoevropskih državah

CATANIA - Policija je zadala catanijski mafiji hud udarec. Na periferiji mesta so včeraj ob zori aretirali Eugenio Galea, 51 let, ki je bil nasledil Nitta Santapaola na čelu »Cose nostre« v Catanii. Galea je se do pred dve letoma vodil neko podjetje za konzerviranje kmetijskih pridelkov, 29. decembra 1992 pa je preiskovalni sodnik Antonino Ferrara izdal proti njemu zaporni nalog zaradi mafijskega združevanja, od takrat pa se je Galea skrival. Agenti so ga včeraj zasacili v neki vili na periferiji Catanie, ko je mirno spal ob ženi. Za zapahi se je znašel tudi lastnik vile, 42-letni Mario Arena pod obtožbo, da je pomagal mafij-skemu veljaku.

Dejansko je bil Galea pravi »boss«, saj je bilo

Eugenio Galea (levo) takoj po aretaciji (telefoto AP)

njegovo ime vpisano v seznam tridesetih najbolj vneto iskanih kriminalcev. Ne samo, da je po aretaciji Nitta Santapaole prevzel nadzorstvo nad mafijsko organizacijo v

mestu pod Etno, veljal je tudi za nekakšnega »mafijskega zunanjega ministra«, saj je imel nalogo, da je skrbel za mafijske »interese« v tujini, se posebno v vzhodnoevropskih državah, kjer je Cosa nostra vlagala velike vsote v nepremičnine in v igralnice, ki se jih je posluževala za pranje umazanega denarja.

Galeovo skrivališče so našli po dolgem iskanju. Maria Arena so se imeli na muhi, ker je veljal za Galeovega prijatelja. Njegovo hišo so začeli kontrolirati in ugotovili, da je Arena vsako jutro hodil ob 8. uri po časopis, nato se je vracal domov in sele potem odšel na delo. To se je preiskovalcem zdelo dokaj sumljivo in tako so včeraj zjutraj vdrli v stanovanje. Galea, ki je se spal, se ni upiral aretaciji.

Danes bo upravni svet Raia izbral novega glavnega direktorja

RIM - Upravni svet Raia se bo sestal danes zjutraj v Milanu, da bi izbral novega glavnega direktorja državne radiotelevizijske ustanove. Seje upravnega sveta so običajno v Rimu, tokrat pa so jo prenesli v Milan, ker so predsednica upravnega sveta Letizia Moratti in član Ennio Presutti in Mauro Miccio že od včeraj v glavnem mestu Lombardije zaradi poklicnih obveznosti, četrti član upravnega sveta Franco Cardini pa bo prisel naltasc v Milan.

Izbira novega direktorja s strani upravnega sveta je samo prvi akt v proceduri za imenovanje namestnika Giannija Billie (ta je bil kot znano imenovan za predsednika Inpsa): v ponedeljek se bo v Rimu sestala skupščina delničarjev, ki mora izreci soglasje s predlogom upraviteljev, morda se istega dne pa se bo spet sestal upravni svet in potrdil imenovanje, ki bo tako postalo polnomočno.

RAZISKAVA / KRIMINAL

Presenečenje: najbolj golj'fivi so v Lombardiji

V zadnjih petih letih zabeležili porast mikro kriminala

RIM - Neapeljski princ Antonio De Curtis, nepozabni Totò, je znal v svojih filmih komično bicati italijanske napake. V »Toto truffi« se je na svoj način lotil goljufanja, enega od južnjaskih protizakonitih konjickov. Na platnu mu je celo uspelo, da je kot lažni lastnik prodal ameriskemu turistu slavni rimski vodnjak na Trgu Trevi. »Preprical« ga je, da bo lahko zaslužil masne denarce, ker mu bodo morali turisti plačati »avtorske pravice« za vsako fotografijo vodnjaka...

Se do včeraj je v Italiji prevladovalo stereotipno prepričanje, da sta prav Neapelj in Kampanja tisto italijansko območje, na katerem goljufija najbolj uspešno cvete. Zadnja raziskava zavrača Eurispes o mikro kriminalu v Italiji pa z močjo statističnih podatkov spodbija tako misljenje. Največji goljufi niso v Neaplju, pač pa v Milanu, trdijo grafični prikazi Eurispesa. Podatki se nanašajo na leto 1993. V tistem letu so zabeležili največ prijav zaradi goljufij v Lombardiji (19,3 odstotka). V Kampanji se jih je nabralo »le« za 13,1 odstotka. Vse pa kaže, da je postalo goljufanje v

zadnjih petih letih v Italiji se kar priljubljen protizakonita dejavnost, saj je številnih prijav naraslo od 34 tisoč v letu 1989 na več kot 40 tisoč predlanskim.

V raziskavi Eurispesa je govor tudi o drugih prestopkih, ki so značilni za mikro kriminal. Povečala se je kraja avtomobilov, padlo pa je število tatvin avtoradiov. Očitno se nova generacija avtomobilskih miši odloča za neposredno krajo vozila, z avtoradiom vred.

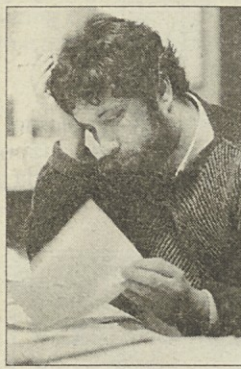
Občutno se je povečalo število ljudi, ki so jih prijavili sodstvu: od 555 tisoč prijav leta 1989 na 718 tisoč prijav predlanskim. V istem obdobju je prav tako poskocilo število aretiranih (od 94 tisoč na 112 tisoč).

Raziskovalni zavod je zabeležil tudi porast prijavljenih ropov (od 29.700 na 31.500). Raziskovalci opozarjajo predvsem na povečanje števila ropov v bančnih zavodih. Največ so jih zabeležili na Siciliji.

Eurispes ugotavlja, da se je od sedemdesetih let sem mikro kriminal največ razširil zaradi razširjanja mamil. Droga sili predvsem mlade v krog kriminala, iz katerega nato zelo težko uidejo.

OGLEDALO

Potrebna bi bila odgovornost

ACE MERMOLJA

V italijanski komediji zmešnjav denica in Berlusconi trdita: »Nas je legitimiral ljudstvo in zato imamo pravico vladati. Katerakoli drugačna vlada je puč proti volji ljudstva. Katerakoli večina, ki ni izšla iz volitev, je neligitimna. Bossi je Judez, ki je izdal volilce«. Predvolilni refren je izdelan (ne glede na izid krize), drugo je vprašanje, koliko je trditve skladna z italijansko ustavo, ki ne predvideva neposredne izvolitve premiera in niti ministrov. Ni moji namen razpravljati o ustavnosti omenjene trditve in ne o Judezih. Zanima me vprašanje legitimnosti in legitimacije.

V demokratičnih državah legitimirajo izvoljene predstavnike državljani (izraz je vsekakor primernejši od brezimnega »ljudstva«) s tajnim glasovanjem. Politiki se bo med svojim mandatom ozirali na svoje volilce in vzporejal svoje delo z željami, razpoloženji in mnenji tistih, ki so mu poverili mandat. V praksi prihaja tudi do »preskokov« in ce politik spremeni nekatera stališča, mora o koristnosti sprememb prepričati svoje volilce. Vse to pomenja, ce želi biti izvoljen. Praksa je povsem normalna, oostreje pa je vprašanje, ce je volja »ljudstva« edina legitimacija neke politike, skratka, ce je njen in edini kategorični imperativ. V preteklosti, a tudi v današnjih casih so se pisale in se pišejo temne strani zgodovine prav v imenu ljudstva. Habermas je jasno opozoril na problem, ko je očitil svojemu nemškemu narodu, da je z glasnim ali tihim privoljenjem »legitimiral« Hitlerja in Auschwitz. Mussolini je lahko racunal na dokaj široko legitimacijo italijanskega naroda. Milose-

vić je ob ideji Velike Srbije združil dobršen del srbskega naroda, zacensi z vidnimi intelektualci, in se zapletel v balkansko tragedijo. V ZDA si politik, ki želi zmagati, ne more privoščiti obsodbe smrtni kazni. Ce večinska etika v ZDA zagovarja električni stol, zakaj bi se morali zgrazati, ce muslimanski integralizem zagovarja, da je treba tatovom odsekati roko? V obeh primerih si clovek jemlje pravico, da socloveku jemlje življenje ali »del« življenja.

Obstaja ob ljudski volji se kaka druga, »visja« legitimacija politike? Vprašanje nam zlahka zdrkne v področje metafizike. Menim pa, da ni prav nič metafizična trditev, da je legitimacija politike in politikov povsem »legitimna«, ce sloni na čim bolj resničnih predpostavkah in ne na lažeh ali falsifikacijah. Danes imajo politiki vsaj tri dolžnosti:

a) da čim natančneje objasnijo pomen besed, s katerimi prepričujejo volilce;

b) da predstavijo čim jasnejše programe, ki niso skregani z doslej poznanimi in veljavnimi družbenimi, gospodarskimi, kulturnimi in drugimi zakonitostmi;

c) da se jasno opredelijo do tistih institucij, ki jamcijo državljanom pra-

vice (ustava, sodstvo, represivni aparat pa se vrsta uslug, kot so solstvo, zdravstvo itd.)

Trditve bom obrazložil z enostavnimi primeri. Beseda liberalizem pozna različne zgodovinske interpretacije. Kdor ima na primer monopol nad industrijo avtomobilov ali pa nad informacijo, mora povedati, kako si zamislja svobodno trzišče ali svobodo informacije. Kdor plaši s komunizmom, mora tudi pokazati stranke in skupine, ki imajo v svojih programih sovietizacijo, nacionalizacijo imetja, petletke itd.

Podobno velja za politične programe. Ce kdo obljubi dva milijona delovnih mest in nizje davke, mora obrazložiti, kako bo to dosegel in to z argumenti, ki jih ne bo izpodbil student prvega letnika ekonomije. V tretjem primeru lahko politik na primer predlaga spremembo ustave, povedati pa mora, na katere cene misli. Lahko kritizira sodnike, mora pa se iz-

reci o njihovi avtonomiji.

Zahteve so na videz naivne, skratka, pobožne zelje, vendar želje, vendar zastavljajo resen problem. Sondaze in ankete dokazujejo, da se danes ogromen del volilcev odloča pod vtisom m n o z i c i n i h občil in se zlasti televizije. V sodobnem komu-

nikacijskem sistemu sta reklama in promocija izdelkov sestavni del kolestja in ne »pritiklina«, saj je reklama bistvena gospodarska osnova informacije. Jezik reklame pa sloni v veliki meri na neresničnih sporočilih in na falsifikacijah. Pred gripo nas lahko obvaruje le preventivno cepljenje in ne sirup, ki kvečjemu omili posledice bolezni. Sampon ne prepreči izpadanja las. Objektivno kakovost pralnega praška lahko določi le laboratorijski poizkus in ne »količina« reklame. Alkohol ni vedno vezan s srečo, ampak lahko povzroči slabosti in nesrečo itd. Jasno pa je, da ne bo nihče reklamiziral svojega vina s cirotičnimi bolniki, skratka, s temno resnico alkohola. To so pravila reklame. Nevarno postane, ko se politika polnopravno vključi v sistem neresnic ali polovičnih resnic, ki jih potrebuje jezik reklame. Privoljenje in legitimacija pricne iskati s falsifikati in z neresničnimi ali neuresničljivimi po-

stavkami. V sodobnem informacijskem sistemu je ta način lahko izjemno učinkovit. Kako lahko prepričimo, da se volilci ne navdušijo za falsificirane resnice?

Vecstrankarski sistem in politično soočanje omogočata, da tekmecek tekmecek izpodbija lazi in brezpredmetne obljube. Pogostokrat pa viteški dvoboj ne »zdrži« prakse. Vprašanje je, ce imajo vsi enake možnosti nastopanja. Ce se tekma spremeni v spopad, se lahko zrusijo racionalne sheme. In končno politika ni le razumski disput med različnimi opcijami. V politiko so vtakani interesi, potrebe, zelje in upanja. V kriznih trenutkih kaj lahko zmagajo napeta kolektivna čustva. Tekmecek, poziciji ali opoziciji, se lahko zazdi zmagovita poteza prav zakelj neracionalno utemeljenih obljub. Krik prevlada nad besedo in volilec se znajde v kriznem ognju lažnih sporočil.

Rahla oporna točka je odgovornost. Rahla je zato, ker zelja po moči in oblasti, a tudi zagrizena obramba določenih interesov silita politike, da ne izbirajo sredstev. Problem odgovornosti ostaja bistven. Ni dovolj, da je politik državljanu vseh, odgovoren mora biti zanj; za skupnost in za državo. Beseda »mora« je rahla prav kot odgovornost. Neodgovornosti neke politike se zavedamo le, ko je polom hud in očit. Takrat postane meglica skala. Kljub rahlosti besede, je danes razumno, da zahtevamo od politikov odgovornost za izrečene besede, programe in za dejanja. Le takšna politika je namrec od kraja legitimna, saj sloni na jasnem sporazumu in ne na ponarejenem proračunu.

ITALIJA / PO MANDATU PRESEDNIKA SCALFARA

Dini obljublja vlado strokovnjakov z vsebinsko omejenim programom

RIM - Po noci premisleka in po dopoldanskem (sicer nepotrjenem) pogovoru s premierom v odstopu Silviom Berlusconiem se je predsednik republike odločil in izbral. Mandat za sestavo nove vlade je poveril bivšemu direktorju osrednje italijanske banke in zakladnemu ministru v Berlusconijevi vladi Lambertu Diniju.

Na 22. dan krize se je predsednik republike odločil za mandatarja, ki je bil od vsega začetka eden od možnih kandidatov. Novico, da je Scalfaro povabil Dinija na Kvirinal, so časopisne agencije objavile ob 13. uri, kar je vzbudilo nemalo ironije, saj se je marsikdo vprašal, ali bo dvojna trinajstica (13. ura in 13. dan v mesecu) prinesla mandatarju srečo. Mimo vraževerja sta tako izbira mandatarja kot program, ki ga je Dini predstavil po več kot enournem pogovoru s Scalfarom, dokaz, da se je predsednik republike opredelil za kompromisno rešitev, ob kateri ni bil nihče povsem porazen, obenem pa ni nihče jasno zmagal.

Lamberto Dini je bil namreč zakladni minister v sedanji vladi in lojalen Berlusconi sodelavec (tudi morebitni Berlusconi kandidat za vodstvo kratkotrajne volilne vlade), obenem pa strankarsko ni vezan in kot gospodarski izvedenec uživa precejšen mednarodni ugled, tako da je lahko sprejemljiv tudi za Severno ligo in dosedanje opozicije (edina izjema je Stranka komunistične prenov, ki mu odločno nasprotuje). Dini se je obvezal, da bo oblikoval vlado strankarsko nevezanih tehnikov in nakazal program, ki vsebuje nekaj več od tega, kar bi zelel Berlusconi, vendar pa manj od tega, kar sta zahtevali Liga in opozicija. Vsebinsko je torej omejen program (gospodarski ma-

never s pokojninsko reformo, nova pravila na področju sredstev obveščanja, reforma deželne volilne sistema), ki bi lahko nakazoval tudi časovno omejenost (več od treh mesecev, ki jih je predlagal Berlusconi, manj od enega leta, kot sta zahtevali Liga in opozicija). Če bo Diniju uspelo uresničiti vsaj del tega programa, bodo dejansko »razvodje« spomladanske deželne volitve. Od njihovega izida bo odvisno, ali bo Dinijevi vladi usojeno daljše ali krajše življenje.

Ob kompromisu, ki ga je predlagal predsednik republike, so vse

ske stranke Rocco Buttiglione je že napovedal podporo, ker »so bile sprejete naše glavne zahteve« in tudi tajnik DSL Massimo D'Alema je nakazal možnost podpore, ker ne gre za terminsko vlado. Skratka v parlamentu bi Dinijeva vlada lahko dobila zelo krepko podporo.

Lamberto Dini je napovedal, da bo oblikoval vlado tehnikov in da se pri sestavljanju vlade in programa ne bo posvetoval s strankami. V nacrtu ima torej predsedniško vlado, ki bo podobno kot že vlada Carla Azeglia Ciampija imela prav v predsedniku republike svojega glavnega sogovornika. Takoj po sporočilu, da je sicer s pridržkom sprejel Scalfarov mandat, da oblikuje novo vlado, je mandatar obiskal (kot je uveljavljena praksa) predsednika senata Carla Scognamiglia in predsednico poslanske zbornice Irene Pivetti, nato pa se je sestal se s premierom v odstopu Silviom Berlusconiem.

Kandidatura Lamberta Dinija, ki je bil od samega začetka krize eden od kandidatov, je dozorela v noči od četrta na petek.

Silvio Berlusconi in njegovi zavezniki so se v četrtek zvečer poskušali prepričati predsednika republike, naj spet pošlje sedanjo vlado v parlament ali pa naj razpiše takojšnje predčasne volitve. Na seji, ki je končala pozno ponoči, pa so očitno ocenili, da ne morejo v celni spopad s Kvirinalom. In tako so včeraj stopili za korak nazaj.

Ali bo izbira Lamberta Dinija prispevala k umiritvi razgrete italijanske politične scene? To je najbrž največja neznanka. Prav umiriti bi bil največji Dinijev politični uspeh, dokaz, da mu je sicer običajno neugodna trinajstica prinesla srečo. In z njim bi prinesla srečo tudi Italiji.

Gospodarstvenik, ki ljubi mondenost

RIM - Ko je bila objavljena novica, da ga je predsednik republike Scalfaro poklical na Kvirinal, sta lira in italijanska borza takoj zadihali bolj sproščeno. Lira je pridobila nekaj točk v odnosu do marke in do ostalih tujih valut, borza pa je v slabi uri pridobila dobro točko v primerjavi z jutrom, ki je minilo v vzdušju pričakovanja. Prvi odmevi bi kazali, da Lamberto Dini uživa zaupanje italijanskih in mednarodnih gospodarskih krov, v katerih se kot priznan izvedenec spretno giblje vse življenje.

Lamberto Dini, star 63 let, po rodu iz Firenc, je že drugi gospodarstvenik iz krogov osrednje banke, ki mu predsednik Scalfaro zaupa premierski mandat. Pred njim je v prav tako hudih razmerah poklical za vladno krmi- lo tedanjega guvernerja emisijskega zavoda Carla Azeglia Ciampija.

Lamberto Dini je bil v teh mesecih večkrat označen za »desničarskega Ciampija«. Vprašanje je, ali je bivšemu generalnemu direktorju in zakladnemu ministru primerjava vseč, saj je svojemu nekdanjemu sefu krepko zameril, da ga ni imenoval na celo emisijskega zavoda in je raje izbral tedanjega tretjega človeka v banki, Antonia Fazio. Toda prav tako kot Ciampi je tudi Dini sklenil, da bo poskusil oblikovati vlado brez formalnih posvetovanj s strankami. To naj bi se podrepilo vtis, da bo tudi Dinijeva vlada -

kot je že bila Ciampijeva - vlada, ki bo imela v predsedniku republike enega glavnih sogovornikov in pokroviteljev.

Ce je v prvih potezah kot mandatar Dini sledil Ciampijevemu zgledu, je kot človek povsem različen. In ne samo po politični usmeritvi. Ciampi je bil rezerviran in se ni rad družil s politiki, medtem ko je Dini zlasti po zenini zaslugi večkratni gost v politični mondeni družbi. V njegovo strokovnost nihče ne dvomi,

množi pa so mu zamerili dejstvo, da je med Berlusconijevo vlado udaril po upokojencih, potem ko je sel tudi sam kot uslužbenec emisijskega zavoda predčasno v pokoj po 15 letih službe pri banki.

V Berlusconijevo vlado je Lamberto Dini vstopil kot nestrankarski tehnik. Sedaj prevzema krmi- lo vlade s programom, ki se zdi vsebinsko in časovno kompromis med zahtevami Silvia Berlusconi in njegovih zaveznikov ter predlogi Lige in dosedanjih opozicijskih sil. Ali bo politično dovolj spret, da bo znal pomiriti ene in druge in bo ob nujnih gospodarskih ukrepih znal tudi nekoliko pomiriti razgreto italijansko politično sceno? Če mu bo uspelo, bo opravil pomembno delo in dokazal, da tudi kot državnik ni nič manj spreten od svojega nekdanjega predstojnika. V nasprotnem primeru bo s Ciampijem izgubil se eno tekmo.

Berlusconi se že pripravlja na volitve

RIM - Silvio Berlusconi bo podprl novega premiera Lamberta Dinija, ker sponuje izbire predsednika republike in ker zelo ceni samega Dinija, ki je bil doslej zakladni minister v njegovi vladi, toda vse to le s pogojem, da bo spoštovan »volilni izid 27. marca« in da bo jasno, da bo moral vlada trajati čim manj časa in da bo treba čim prej na volitve.

Na srečanju z novinarji, na kateri pa je samo prebral izjavo, ni pa odgovarjal na vprašanja, ni bil videti Berlusconi po- sebnost potrt. Dejal je, da je »kratkotrajna premija«, ki bi ga zajamčila Dinijeva vlada tehnikov, »resna in koristna zamisel«, pri čemer je bil poudarek verjetno na besedi »kratkotrajna«. Sicer je premier v odstopu priznal, da v italijanski pravni ureditvi ni mogoče postaviti vladi roka trajanja, iz politične-

ga vidika pa bi moralo biti jasno, da je značaj nove vlade prav ta. Če bo torej vse to jasno, »bomo ponudili aktivno politično in parlamentarno sodelovanje«.

Berlusconi je tudi poudaril, da se bo v prihodnjih mesecih posvetil pripravam na volitve: skušal bo namreč ustvariti »siroko zavezništvo zmernih sil, in to liberalnih, katoliških in federalističnih ter onih socialne in evropske desnice«. Ko bodo torej Italijani poklicani na volišca, jim bo Berlusconi ponudil »veliko zavezništvo za sva- bodo«.

Napisani izjavi je Berlusconi dodal se nekaj stavkov, da bi bilo vsem jasno, da njegovo nikakor ne bo bito slovo od oblasti. Nasprotno, s svojimi besedami je dal jasno razumeti, da se namerava v najkrajšem času vrniti v palačo Chigi.

Vse politične sile (razen SKP) ugodno ocenjujejo poveritev mandata Lambertu Diniju

RIM - Vsi za Dinija. Odločitev predsednika republike Scalfara, da poveri zakladnemu ministru Lambertu Diniju mandat za pripravo nove italijanske vlade, je naletela na skoraj plebiscitno odobravanje italijanskih politikov. Ze nekaj minut potem, ko se je razvedelo, da bo prav Dini novi mandatar, so začeli predstavniki političnih sil, od najbolj desnih pa tja do skoraj najbolj levih, trostiti novinarjem izjave, iz katerih se je dalo razbrati, da so zadovoljni z izbiro. Ta konsenz se je po Dinijevem govoru na Kvirinalu in skopi predstaviti starih temeljnih programskih točk, ki jih namerava uresničiti njegova vlada tehnikov, se povečal. Grobo povedano: Diniju je uspelo v nekaj minutah pomiriti in zediniti stranke, ki so se se nekaj ur prej psovale in gledale druga na drugo kot pes in macka.

A pojdimo po vrsti. Tajnik Demokratske stranke D'Alema je takoj na-

povedal, da bo njegova stranka podprla Dinija, če bo njegova vlada »super partes«. Strinjal se je z njegovimi programskimi točkami in dodal, da bi jih lahko kmalu uresnili. O Diniju je povedal, da nima DSL do njega nobenih predsodkov. Priznal je, da je bilo v preteklosti nekaj trenj in nasprotovanj njegovim predlogom, poudaril pa je njegovo »visoko osebno kakovost« in »demokratsko uravnoteženost«. Ugodno je ocenil, da se bo nova vlada lotila zaposlitvenega vprašanja in vprašanja enakopravnega dostopa do medijev.

Podporo Diniju je najavil tudi tajnik Ljudske stranke Buttiglione, ker njegova vlada odgovarja zahtevam LS o vladi tehnikov, ki naj bi opravila najnujnejše posle ter tako omogočila, »da bi prej ali kasneje sli na volišca. Na vprašanje o »dialogu« z D'Alema je Buttiglione dejal, da sta se njuni stranki približali, ker sta hoteli za-

staviti prejšnjo vlado. Sedaj se je položaj spremenil. Iz njegovih besed gre vsekakor razbrati, da sploh ne sili k volitvam.

Za koordinatorja Nacionalnega zavezništva Finija pa bo imela Dinijeva vlada nujno predvolilni značaj. To naj bi po njegovem izhajalo že iz predstavitev starih programskih točk. Imenovanje Dinija za mandatarja je zanj »razumna rešitev«. Če bo vladi uspelo zajadrti, se bo Italija približala volitvam. Tako je prepričan Fini (ki je se do včeraj ponavljal znani refren: Ali nova Berlusconi je vlada, ali pa takojšnje volitve...)

Za koordinatorja Forze Italia Previti je Dini »odlična izbira«. Milanski župan Formentini je naznanil, da bo Severna liga enotno podprla Dinija. Segni je obljubil, da ga bo njegova skupina prepricano podprla vlado, če se bo lotila najvažnejših italijanskih političnih in gospodarskih vprašanj.

Vsi za Dinija, torej. Razen Stranke komunistične prenov. Tajnik Bertinotti ga je ocenil kot človeka, ki je najbolj nastrojen proti gibanju upokojencev. Dodal je, da Kvirinal pri izbiri mandatarja ni upošteval zahtev SKP, in da italijanske delavce spet caka huda preizkušnja: novi ekonomski manever. Predsednik stranke Cossutta je ob Bertinottiju pikro pripomnil, da bo Dinijeva vlada »omogočila Stranki komunistične prenov zelo dobro volilno kampanjo«.

O novem mandatarju sta povedala svoje tudi voditelja dveh največjih sindikalnih organizacij. Za tajnika CGIL Coferattija je Dini gotovo sposobna oseba, sindikat pa bo vlado ocenil po dejanjih. Podobno je menil tudi tajnik CISL D'Antoni, za katerega je Dini zelo podkovana oseba. Sindikalista očitno nista pozabila na zelo togo zadržanje zakladnega ministra ob poskusu reševanja pokojninskega vprašanja.

PRIHODNI TEDEN NAJ BI SE VPRAŠANJE KONČNO RAZREŠILO

Železarna v škednju pred novim poletom

Minister Gnutti trdi, da gre tudi njemu zahvala

Ali veste kaj novega v zvezi z vprašanjem skedenjske železarne, smo vprašali včeraj tajnika FIOM-CGIL Bruna Galanteja. »Zaenkrat nič, toda prihodnji teden se bomo sešli s komisariji, ki upravljajo tovarno, in upamo, da bomo zvedeli, kdo jo bo kupil in kdaj,« nam je odgovoril sindikalist.

Kakor je znano, se za obrat potegujeta družba Bolmat, ki je v rokah traderjev Bruna Bolfa in Vittoria Malacalze, ter jeklarska grupa Luigija Lucchinija; prva ponuja 33,5 milijarde lir, druga pa 39 milijard, vendar vse kaže, da bo prodrla Bolmatova ponudba, ki je ne glede na ceno ustrežnejša, saj se je družba odpovedala predpogoju v zvezi z nacrtovano elektrarno.

Bolfo in Malacalza sta pred nekaj meseci postavila ultimatum: ali se doseže z ustanovo ENEL sporazum, po katerem bo nabavljala električni tok iz skedenjske centrale, ali pa se bomo konec decembra odpovedali kupciji. Toda potem sta se premislila in na novo odprla na stečaj vrata pogajanjem, kar je vtilo svežega kisika vprašanju delovne sile, ki bi bila morala biti vpisana z januarjem letos v režim mobilnosti. Do tega ni prišlo in delavcem so podaljšali izredno dopolnilno blagajno do konca tekočega leta. Ne samo, omogočili so jim tudi, da se veljavnost dopolnilne blagajne podaljša za šest mesecev. Medtem pa je bilo tudi rešeno vprašanje upokojitev, ki zade-

vajo 250 delovnih moči: 71 do 73 jih bo odslo v pokoj takoj (1. februarja); 66 železarjev si bo privoščilo počitek po naravnih poti, se pravi pod pogojem, da so že stari 50 let oziroma, da imajo 16 let vplačanih socialnih prispevkov; 83 se jih bo upokojilo se letos, 11 v času do 30. junija 1996 in 15 v obdobju do konca decembra 1996. Pri tem bo novi lastnik tovarne upošteval profesionalno stopnjo uslužbencev, kajti obrata ne bo mogoče razvijati brez ustrezne strokovne podlage.

Resitev skedenjske železarne, ki ni zgubarski, temveč perspektiven obrat, predvideva tudi lanske juljski protokol o soglasju za preporod gospodarstva na Trzaskem, ki so ga pod

bistvenim pritiskom sindikalnih organizacij podpisali upravitelji tržaske občinske in deželne uprave na eni strani ter predstavniki osrednje izvršne oblasti v Rimu na drugi strani. O izvajanju te listine ni, žal, ne duha ne sluha, vseeno pa se nekaj vendarle premika, kot menijo v sindikalnih krogih, ki so se prav posebno kritični do predsednice deželne vlade Alessandre Guerra, predvsem pa seveda do pristojnih ministrskih zastopnikov.

Minister za industrijo Vito Gnutti, ki je bil v zadnjih casih tarča marsikaterih puščice, češ da se bolj zanima za svojo politično kariero kot pa za resitev problemov, kakršen je problem železarne, za katero se je bil

obvezal, se je vendarle oglašil, in to kajpaj s samooobrambo, češ, jaz in kolegi smo ukrenili vse mogoče za premostitev krize v Škednju. Morda ima tudi prav, ko pa bi bila njegova ekipa poprej ukrepala, ne bi bilo treba medtem 45-dnevnega protesta delavcev na Trgu Unità in 5-dnevne zasedbe dvorane deželne skupščine, med katero je prišlo tudi do kakšnega kratkega stika med železarji in pripadniki javnovarstvenih oddelkov na Oberdanovem trgu.

Vito Gnutti je skratka naznanil, da se skedenjska drama blizu ugodnemu razpletu. Ne samo delavci in sindikalisti, tudi prebivalstvo Trsta in njegove pokrajine zeli, da bi bilo res tako. (dg)

V VELJAVI NOVI ZAKONSKI PREDPISI

Odslej res manj nesreč pri delu?

Prevenција tudi v rokah delojemalcev

Med znake, ki potrjujejo zamiranje se tistega, kar je v Italiji ostalo od socialne države, gre uvrstiti zaskrbljujočo pomnožitev smrtnih nesreč pri delu. V zadnjih dveh letih je med opravljanjem poklicnih dolžnosti na Trzaskem umrlo kar 12 oseb, torej povprečno ena vsak drugi mesec. Sindikati CGIL, CISL in UIL so v zadnjih casih vse odločnejše opozarjali na tragicne primere, vendar zaman. Ali je zdaj vendarle napočil čas, da se tej nezalislani drami naredi konec? Morda.

Pred kratkim je bil izdan zakonski odlok st. 626 o varnosti in higieni na delovnih mestih, ki osvaja osem ustreznih navodil Evropske unije. Odlok se navezuje med drugim na člen st. 2087 civilnega zakonika, na kazenski zakonik in na 9. člen delavskega statuta, najpomembnejše pa je dejstvo, da izenacuje pravice delovnih ljudi ne glede na to, če so zaposleni pri javnem ali zasebnem podjetju. Se važnejša je doloba, da je treba varnostne predpise raztegniti tudi na podjetja, ki zaposlujejo manj kot petnajst uslužbencev; doslej

so se lastniki oziroma voditelji takšnih podjetij lahko pozvivali na določila o varnosti, zdaj pa ne bo več tako. Ne samo, odslej bo v slehernem podjetju oseba - delegat - ki bo zadolžena za nadzorstvo nad varnostnimi ukrepi in bo imela dokajšnjo tezo, saj bo lahko v primeru nevarnosti celo zahtevala zacasnoustavitev tovarniških strojev. Za spostovanje preventivskih ukrepov proti nezgodam pri delu bo skrbela posebna stalna posvetovalna komisija, v kateri bodo tudi predstavniki osrednjih sindikalnih organizacij.

Novica je na moč razveseljiva se posebno spričo dejstva, da smo v zadnjih mesecih prisostvovali grobem napadu na sindikat in na delavske pravice. Pomislimo samo na to, kako hitro je znala ukrepati roka pravice, ko je slo za pregon zoper delavce, ki so v boju za lastne pravice za kratek čas protestno ustavili promet na železniški postaji, in kako počasna je vselej bila, ko je bilo treba zaslediti krivca za smrtno nesrečo pri delu.

Drago Gasperlin

POSL. GUALBERTO NICCOLINI / IZSTOPIL IZ SEVERNE LIGE

Rešil nas je prekucije...

»Sest poslancev Severne lige nas je bilo, ki smo preprečili Bossijevo »prekucijo«: to je treba vedeti, ko se bo nekega dne pisala zgodovina Italije...« Gualberto Niccolini tako ocenjuje svojo zadnjo politično »mini-prekucijo« - izstop iz Severne lige, ki ga je izvolila v parlament, in pristop v novo parlamentarno skupino liberal-demokratov in federalistov pod idejnim vodstvom sen. Miglia. Sorazmerno z dolgim imenom nove skupine, ki ima več crk v svojem imenu kot pa poslancev v parlamentu, je Niccolinijeva tiskovna konferenca bila nenavadno dolga in gostobesedna. Nenevadni in precej skregani z logiko so bili tudi argumenti, s katerimi je bivši pripadnik Lige (pa tudi Liste za Trst, liberalne in demokršćanske stranke) razlagal, zakaj je zapustil Bossija in pristopil k najzvestejšim govornikom Berlusco-

nija. Glavni argument mu je bilo Bossijevo popuščanje »komunistom« in »izdajstvo« zaveznikov, predvsem ljubljene nega vodje, Berlusconi. Prav v zvezi z Berlusconi je Niccolini nepricakovano in nerazumljivo (za zaveznika, kot je on) povedal, da »cim bi Berlusconi stopil iz palače Chigi, bi pri prici bil mrtev: preganjali bi ga zaradi stikov z mafijo, Mediobanca bi mu preklicala garancije na posojila, sel bi v stecaj. Biti ziv ali mrtev, to je problem Berlusconi in okrog tega se vrti tudi os sedanje politične razprave v Italiji.« Zakaj ga torej podpira, če se zaveda, da se politična bitka vodi tudi ali predvsem okrog Berlusconijevih interesov?

Kako negativno ocenjujejo Niccolinijevo »mini-prekucijo« njegovi volilci, je že pred dnevi povedal za naš dnevnik ligas Rajmund Carli.

NA SKUPŠČINI ČLANOV

Center A. De Gasperi potrdil podporo Segniju

Italija mora nadaljevati po poti prenove. To je osnovna ugotovitev, ki je izšla z letne skupščine kulturnega središča Alcide De Gasperi. Poudaril jo je v svojem poročilu predsedujoči Giorgio Tombesi in izrazila jo je velika večina udeležencev, kakor izhaja iz ankete, ki so jo izvedli ob koncu zborovanja. Anketa je pokazala, da se 83 odstotkov članov ogreva za proces prenove in zavrača vsako opcijo, ki bi težila k restavraciji starega režima takoimenovane pr-

ve Republike. Iz ankete je tudi izšlo, da bi se velika večina v primeru takojšnjih političnih volitev opredelila za posamezne kandidate, upoštevajoč njihov prestiž in sposobnosti, in ne za politične stranke ali tabore. Vsekakor bi 33 odstotkov anketiranih izbralo desnosredinski tabor, medtem ko ima le 7 odstotkov levosredinsko izbiro. Skupščina kulturnega centra De Gasperi je tudi soglasno potrdila svojo pripravnost Segnijevemu Paktu za Italijo.

PREDLOG / ODBOR ZA VARNOST IN PRAVICE PEŠCEV

Za promet po meri človeka

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943.

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Celovita rešitev vprašanja javnih prevozov, integrirani načrt in načrt za javne prevoze ter načrt za ureditev prometa v mestu: gre za ukrepe, ki so po mnenju Odbora za varnost in pravice pešcev »Camminatrieste« ze »dozoreli« in jih je zato treba začeti izvajati. Ko bodo uresničeni, je bilo rečeno na včerajšnji tiskovni konferenci, bo možno Trst vključiti v seznam mest, v katerih so pešcem zagotovljene njihove pravice, poleg tega pa bo tudi promet v mestu hitrejši in varnejši. Potrebna je torej nujna preureditev prometa, pred uresnitvijo omejenih ukrepov pa bi bilo treba po mnenju Odbora najprej sprejeti ukrepe za omejitev zasebnega prometa in za okrepitev javnih prevozov, ki jih upravlja Konzorcijalno podjetje.

Zato se Odbor obrača na vse pristojne oblasti,

ker je resitev teh vprašanj tesno povezana z zdravjem in varnostjo prebivalstva. Mnenja je tudi, da je treba nadaljevati sodelovanje med vsemi občinami pokrajine na tem področju za okrepitev Konzorcijalnega pod-

jetja za prevoze. Podjetje bi moralo zato takoj nakupiti 50 novih avtobusov in sprejeti v službo 50 soferjev in 10 delavcev za učinkovito delovanje službe. Ne gre namreč potem področju za okrepitev Konzorcijalnega pod-

soč prebivalcev, ki morajo večkrat čakati na postajališčih kar precej časa. Nadaljnjih 100 avtobusov pa naj bi Konzorcijalno podjetje nakupilo v naslednjih dveh letih. Denar za njihov nakup naj bi črpali iz Sklada za Trst, iz

sklada mega-glob, s takšno za prihod v mesto z zasebnimi prevoznimi sredstvi, z izkupickom upravljanja parkirisc in z javno nabirko, svoj delež pa naj bi prispevala tudi deželna uprava; na tak način naj bi zbrali okrog 30 milijard lir, kar bi zadostovalo za okrepitev avtobusnega parka. Poleg tega pa bi bilo treba iskati tudi druge vire finansiranja, tako od države, kot od Evropske skupnosti.

Z vsemi temi ukrepi bi se kakovost prevozov prav gotovo izboljšala, z njo pa tudi varnost prebivalstva, ki se javnih prevozov poslužuje. Treba bi bilo seveda skrbeti za kakovost že obstoječega voznega parka, s katerim razpolaga Konzorcijalno podjetje.

Dodatki gre še, da omejeni Odbor deluje od leta 1991 in da svoje delovanje pozitivno ocenjuje, ker je obrodilo že več pozitivnih rezultatov.

ŠOLSTVO

Srečanje
s
suplentom

Na slovenskih solah se lahko - poleg običajnega pouka, sej in sestankov - dogodi tudi sledeče.

Ravnatelj slovenske višje srednje sole skliče srečanje, na katerem naj bi govorili o letošnji proslavi 50-letnice obnovitve slovenskih sol v Italiji. Nanj povabi profesorje vseh višjih srednjih sol. Srečanja se udeleži le en suplent, en profesor pa je predhodno opravičil svojo odsotnost.

Zgodba je resnična. Dogodila se je lanskega decembra, nekaj dni pred začetkom božičnih počitnic, na liceju Franceta Prešerna. Ravnatelj sole Tomaz Simčič je sklical sestanek v sklopu priprav na aprilsko srečanje Evrosole, v okviru katere bo potekala tudi proslava 50-letnice obnovitve slovenskega šolstva v Italiji. Od povabljenih se je popoldanskega srečanja res udeležil le en suplent, en profesor (ali profesorica) pa se je opravičil(a).

Ravnatelj Simčič včeraj ni zeel komentirati dogodka. »Ego taceo et nihil dico,« je modro povedal po latinsko. Jaz molčim in ničesar ne povem. Namignil je le, da je bila morda izbira dneva za sestanek pone-srečena, morda pa je slo le za golo naključje. Pripomnil je še, da sestanek ni bil službeno obvezen; solniki niso bili primorani priti nanj, medtem ko se morajo raznih popoldanskih šolskih sej in sestankov udeležiti obvezno, ker spadajo v sklop delovnega urnika.

Kaj zapisati ob takem dogodku? Morda le to, da bi nikoli ne proslavili 50-letnice obnovitve slovenskega šolstva v Italiji, če bi se nasi solniki pred pol stoletja vedli tako, kot so se pred nekaj tedni njihovi nasledniki.

Marjan Kemperle

RAČUNALNIŠTVO / DRUGA VSTOPNA TOČKA

Internet: tudi pri nas
komercialna vojna?

Po Raziskovalnem centru tudi SWG-jev Eurocube

Internet se je pojavil pri nas, ko so decembra v Raziskovalnem področju pri Padricah odprli vstopno točko v svetovno računalniško omrežje. Minilo je le nekaj tednov, in so v Trstu odprli drugo vstopno točko, jasen dokaz hitrega razvoja tega komunikacijskega sredstva. Računajo, da je danes v 140 državah že nad 40 milijonov priključkov in da se število stroglavo narašča za 100 odst. letno. Predvidevajo, da bo v bližnji prihodnosti povezava z Internetom skoro tako običajna, kot je danes telefonski priključek.

Novo vstopno točko v Internet so sinoči predstavili na Združenju industrijcev. Podjetje, ki nudi novo uslugo, je Eurocube Research, ki je povezana z znano tržasko družbo za javnomnenske raziskave SWG in ima sedež v istem posloppu v Ul. Sv. Franciska 24. Na predstavitvi so predvsem orisali ugodnosti, ki jih od povezave z Internetom lahko imajo komercialna podjetja n. pr. pri komuniciranju s partnerji, iskanju informacij v podatkovnih bankah, nujenju uslug v oddaljenih krajih.

Potem, ko so orisali sistem Interneta in vse možnosti, ki jih nudi, so dali na razpolago nekaj računalnikov, prek katerih je številna publika lahko praktično poskusila, kaj pomeni »vstopiti v svet Interneta«.

Odkar so decembra odprli vstopno točko pri Padricah in sedaj se drugo v mestu, se je strošek za povezavo z Interne-

Sinočnja predstavitev na Združenju industrijcev (Foto Ferrari/KROMA)

tom bistveno zmanjšal: ni več treba dragih medkrajevnih telefonskih povezav, ki so doslej predstavljale največji strošek pri uporabi Internetovih uslug. Seveda je se vedno treba plačati »vstopnico« v sistem, ki je tako pri padriškem raziskovalnem centru kot skozi urade Eurocubeja se vedno sorazmerno visok. Najnižja vstopna tarifa znaša v obeh primerih okrog dva milijona in pol lir letno. Vendar bo konkurenca med dvema ponudnikoma zelo verjetno v kratkem privedla do zmanjšanja cen.

Predvidevajo, da bodo že letos tudi pri nas odprli vstopno točko za zasebnike. V primeru posameznikov, ki nimajo komercialnih interesov, naj bi »vstopnica« stala samo 200 tisoč lir letno.

Jedrska letalonosilka Eisenhower od
včeraj zasidrana v Tržaškem zalivu

Ameriška jedrska letalonosilka Eisenhower je od včeraj zasidrana v Tržaškem pristanišču. Pomorske velikanke niso privezali ob Sedmi pomol, kot so vse druge tovrstne ladje, ki so prispele z Jadranskega morja na oddih v Trst, prav iz varnostnih razlogov, ker gre za ladjo na jedrski pogon. Ameriške mornarje bodo morali zato s colni prevazati z ladje na kopno in obratno.

Včeraj se je poveljnik ladje, kapitan A. M. Gemmil skupaj z admiralom D.J. Murphyjem srečal na vljudnostnem obisku s tržaškim prefektom Lucianom Cannarozzom. Na sliki (f. Ferrari): letalonosilka Eisenhower v Tržaškem zalivu.

NESREČA / UHAJANJE PLINA NA DREVOREDU 20. SEPTEMBRA

Za las preprečili tragedijo

Prav malo je manjkalo, da ni včeraj zjutraj na Drevoredu 20. septembra prišlo do strahotne družinske tragedije. Le pravočasni poseg gasilcev in resilca hitre pomoči je preprečil, da bi strupeni ogljikov monoksid v snu pokončal štiri člane družine Maiellaro.

Po prvih izsledkih tržaskih ga-

silcev kaže, da je za nesrečo krivo slabo delovanje peči v kuhinji stanovanja družine 37-letnega Carmineja Maiellara v tretjem nadstropju poslopja na Drevoredu 20. septembra 88. Iz peči naj bi začel v nočnih urah uhajati smrtonosni ogljikov monoksid, zahrbtni plin brez vonja, ki je zato še toliko bolj

nevaren. V stanovanju so bili poleg lastnika njegova žena, 30-letna Eleonora Giacovani, in njuna otroka, 7-letna Vanessa in 3-letni Gabriele. V četrtek zvečer so vsi, kot običajno, nič hudega sluteč legli k počitku.

Včeraj zjutraj bi bilo gotovo po njih, če se ne bi Carmine Maiellaro malo pred 5. uro zbudil. Verjetno je občutil, da je stanovanje zasice-no s plinom, da v njem ni zraka (ker je zgorel v peči, pri cemer je prišlo do proizvodnje strupenega plina). Kljub temu, da ga je bil plin že omamil, mu je uspelo vstati in poklicati gasilce po telefonu ter odpreti vhodna vrata.

Gasilci in osebje Rdečega kriza so takoj priskocili na pomoč Maiellaru in ostalim članom družine. Moskega so prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu z intenzivno nego takoj pomagali, da si je opomogel. Njegovo ženo Eleonoro in mala Vanesso in Gabrieleja so sprejeli v otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Zdravstveno stanje vseh članov družine ni zaskrbljujoče.

Na sliki (foto Krizmančič/KROMA): Poslopje na Drevoredu 20. septembra, ki je bilo prizorišče nesreče.

NESREČA

Francoski avtomobil končal
v kanal pri Ponterošu

Francoski turist verjetno ne bo več pozabil potegniti ročne zavore, po tistem, kar se mu je pripetilo včeraj pri Ponterošu. Avto je parkiral ob kanalu, brez potegnjene ročne zavore. Malo po njegovem odhodu je vozilo zdrselo na rob ceste in padlo v kanal. Gasilci so ga spet potegnili na kopno. (foto KROMA)

NOVICE

Nov napad na sindikat?

Vodstvo tekstilne tovarne SITIP pri Rabojezu, ki zaposluje 320 oseb (pretežno žensk) bo prihodnji teden vpisalo v dopolnilno blagajno 55 delovnih moči, ceprav nima za to po zadržilu sindikatov CGIL, CISL in UIL nobenega razloga, saj je tekstilna industrija zdaj v razmahu. Sindikalisti se bodo zaradi tega pritožili pri deželnem odborniku za industrijo Gianfrancu Morettonu.

Tri dni stavke pri Erdisu

Usluzbenci univerzitetne ustanove Erdisu so oklicali 3-dnevno razklenjeno stavko, ki bo od torka do četrka. Oklicali so jo po odobritvi pravilnika o juridičnem statusu in strukturah ustanove; s to akcijo želijo poudariti, da je sedanje upravljanje ustanove negativno, obenem pa zahtevajo tudi jasne odgovore od deželne uprave, ki mora dejansko zajamčiti primerno službo studentom.

Vodeni obiski v akvariju

Z mesecem februarjem bo v akvariju poskrbljeno za vodene obiske. Vodnik bo na razpolago vsak prvi in tretji četrtek v mesecu, in sicer od 9. do 11. ure. Interesenti morajo obisk v akvariju najaviti tajnistvu mestnega muzeja, in sicer na telefonski številki 301-821 in 302-563, ob delavnikih, od 9. do 13. ure.

»Ženske in psihiatrija«

Na sedežu združenja "Centro Donna" v Ul. Gambini 8 bo v ponedeljek tretji seminar tečaja o obveznem izobraževanju "Ženske in psihiatrija: kakovost služb", ki je namenjen operaterjem zdravstvene ustanove, odprt pa je tudi širsi publiki. Izobraževalni tečaj prirejata zadruga "Agenzia Sociale" in žensko kulturno združenje "Luna e L'Altra". Podrobnejše informacije nudita Anna Esghetta in Mariolina Brattoni, ki odgovarjata na telefonsko številko 632-140, od 9. do 12. ure, od ponedeljka do petka.

Različna mnenja
v blagih tonih
o pojavu fojb
na TeleAntenni

Obravnava pojava fojb bi zahtevala veliko obsirnejšo razpravo, predvsem pa bi morala poseci v leta prve svetovne vojne. Zgodovinarja Giampaolo Valdevit in Roberto Spazzali, ki sta se včeraj popoldne udeležila razprave o fojbah v studiu trzask lokalne televizijske postaje TeleAntenna, sta menila, da drugačno izhodišče lahko povsem izkrivi tolmačenje tragičnih zgodovinskih dogodkov. V okviru včerajšnje oddaje Trst-Rim so predvajali tudi stare filmske posnetke (gre za nekatere, ki jih je pred kratkim že predstavila ustanova RAI oz. so jih vrteli v Trstu na pobudo NZ). Gostje oddaje so bili se deželni tajnik SSK Martin Breclj, poslanka gibanja Forza Italia Marucci Vascon in poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia. Toni so bili zmerni, vendar so bila mnenja - kljub izrazeni volji po spravi - precej različna.

V TRSTU / OD 30 DO 40 »VU' CUMPRÀ'«

Z afriškimi kramarji pri nas ni problemov

Nikoli vpleteni v prodajo mamil ali v prostitucijo

V primerjavi z drugimi italijanskimi mesti jih je v Trstu zelo malo: na trzaskih ulicah je 30 do 40 temnopoltih kramarjev, ki jim pravijo »vù cumprà«. Vzdevek jim ni vsec, spominja jih na prve čase, ko so svojo kramo ponujali v popačeni italijansceni, da so se jim ljudje smejali. Danes jim v glavnem italijanscina ne dela pregla-vic, pri nas pa so se naučili tudi toliko srbohrvascine, madžarscine in nemščine, da lahko barantajo s tujimi kupci v Terezijanski četrti, kjer je prisotnost črnih prodajalcev najbolj številna. Ostali so razkropljeni po mestu, predvsem od cerkve sv. Antona do Drevoreda XX. septembra, nekaj pa tudi v bolj ljudskih četrtih, od Sv. Ivana do Sv. Jakoba. Nekateri se v zadnjih časih podajo tudi v kraske vasi.

Oni, ki jih vidujemo pri nas, so večinoma izsolani mladeniči, morda najboljši in prav gotovo najbolj pogumni, ki so si upali iz svojih afriških vasi v sirni svet, v tujino, kjer so si priborili delo, ki je v njihovih očeh bolj ugledno, kot v naših. Velikokrat se nam smilijo, ker na cesti prav-zaprav prosjajo, pa ni tako, vsaj ne z njihovega zornega kota: v afriški kulturi je prodaja na cesti resen in tudi ugleden posel. Pravo vprašanje je, koliko zaslužijo in v glavnem iz-tržijo bolj malo: od 10 tisoč lir navzgor, pravijo. Koliko navzgor? So tudi taki, sicer zelo redki dnevi, ko je od navala kupcev komu ostalo v zepu celo po 300 tisoč lir dobička.

»Tržaški« črni kramarji so vsi iz Gane in iz Senegala. Zivijo v Vidmu, od koder se pripeljejo v Trst,

Na sliki (foto KROMA/Ferrari) afriški kramar v Trstu. Pred časom so na italijanskem tržaskem dnevniku objavili članek o »črnih prodajalcih« in ga opremili s sliko, na kateri je bil sicer Afričan, vendar ugledni član raziskovalne skupine fizikov Miramarskega centra. Niso vsi črni »vù cumprà«!

kjer ostanejo po teden dni, prespijo v ceneni penzionih okrog železniške postaje, doker ne prodajo vse svoje krame.

Skoro vsi imajo redno dovoljenje za bivanje v Italiji, nimajo pa dovoljenja za prodajo, zaradi česar se velikokrat na muhi občinskih redarjev, včasih pa tudi finančnih stražnikov: zaplenijo jim kramarjijo, ne morejo pa jih izgnati iz Italije, zato se že naslednji dan spet pojavijo na cesti.

Večkrat jih preganjajo zaradi dovoljenj za prodajo, drugih problemov pa z Afričani v Trstu ni. Na kvesturi so nam potrdili, da niso zabeležili nobene-ga primera, da bi bili vpleteni v preprodajo mamil. Tudi s prostitucijo nimajo opravka: samo enkrat se je pred leti v Ul. Trento pojavila črna prostitutka, slo je za mlado, policisti pravijo tudi lepo Nigerijko. V Ve-

netu in drugod po Italiji je nigerijskih prostitutk veliko, pri nas pa se je morala pobrati, se preden je prihitela policija: odgnale so jo »domače«, predvsem vzhodnoevropske prostitutke oz. njihovi zvodniki, ki v Trstu ne dovoljujejo »črne« konkurence.

Občasno se pojavljajo tudi priseljenci iz Severne Afrike, Maročani, ki prodajajo preproge ali pa ci-stijo vetrobrane avtomobile na kriziscih, kjer jim včasih konkurirajo Romi in Albanci. Maročani sicer bolj malo obiskujejo Trst: iz Tavagnacca pri Vidmu, kjer živi večja skupina pripadnikov plemena trgovcev M'saifti, se raje posvečajo bolj donosnim poslom v furlanski nizini, predvsem pa v Venetu.

Zakaj je v Trstu tako malo Afričanov? Ker so vsa manj ugledna in predvsem slabo plačana delov-

na mesta, predvsem v gradbeništvu, že zasedli drugi, v glavnem priseljenici iz Srbije, - največ jih je iz Požarevca - ki jih je v Trstu od 7 do 8 tisoč.

Pri nas doslej ni bilo rasiističnih izgrediv proti Afričanom, kot v številnih drugih italijanskih mestih. Pred tremi leti so v gostilni pri Sv. Jakobu sicer pretepali crnca: neki pijanec, ki bi se vpletel v prepir in pretep s komerkoli, se je po naključju znašel pred crncem in ga je brez razloga napadel. To je edini znani primer nasilja proti Afričanom v Trstu.

Smo torej v Trstu bolj strpni kot drugod po Italiji? Verjetno ni tako in navidezno strpnost je treba pripisati dejstvu, da je v Trstu crncev zelo malo. Če bi crncev bilo 10 odst. prebivalstva, kot jih je v nekaterih krajih južne Italije, bi bili v Trstu se tako strpni?

BORŠT / PRAZNOVANJE ZAVETNIKA

Dramska skupina se vrača na oder

Prireditev bo v torek v srenjski hiši

Praznovanje sv. Antona je tradicionalno velik dogodek tudi s kulturno-prosvetnega zornega kota: v Borštu je ta dan že običajno zapisan večerni prireditvi v domačem društvu, s petjem, veselico in nato se s pristrčno družabnostjo.

Letos bo zavetnik Borstanov in Zatrezanov doživel se posebno prazničen god: po daljšem premoru se namrec na oder dvorane v srenjski hiši vrača domača dramska skupina. Prireditev, ki bo v torek, 17. t.m., ob 20.30, bo tako uvedel domači MePZ Slovenec-Slavec pod vodstvom Danijela Grbca. Nastopili bodo tudi otroci borštanske osnovne šole, ki so se pred mesecem dni pripravili pristrčno spevoigro z naslovom Prebujanje v gozdu. Pravo pričakovanje večera pa bo »povratak na sceno« družstvene dramske skupine, ki se je ponovno oblikovala prav zato, da pripravi primerno tradicionalno predstavo ob patronu, kot so bili domačini in vaščani sosednjih vasi navajeni se iz prejšnjih časov.

Dramsko skupino PD Slovenec se-

stavlja skupina desetih mlajših Borštanov in Zatrezanov, poleg igralcev pa so se godci, ki bodo besedo obogatili z glasbeno spremljavo harmonike in kitare. K skupnemu delu jih spodbuja navdušena želja, da bi domačemu občinstvu ob prazniku vaskega zavetnika spet ponudili izvirno avtorsko predstavo. Veseloigro so pred skoraj dvajsetimi leti napisali člani tedanje dramske skupine za isto priložnost, mlajši so jo pred nekaj meseci spet »vzeli v roke«, jo nekoliko priredili in jo pod mentorstvom Bože Hrvatič pripravili za letosnje opasilo.

Osrednji junak zgodbe je seveda sv. Anton, zavetnik, ki ga v Borštu in Zatrezanu imajo se posebno v cislih. V razpravljanju o njem in njegovem liku se razpreda vsa nit dogajanja, ki je seveda posebno hudomušno in obarvano z namigi na vasko kroniko. Kdo je bil in s čim se je ukvarjal borštanski patron, pa bomo zvedeli ob ogledu narečne igre z naslovom »Huede gor, huede dol, huede ce, huede les, u Buerste je zmjer'n svj'te Antuen!« (dam)

REVIJE

Pestra vsebina zadnjega »Škrata«

Koristno branje zlasti za vzgojitelje in ljubitelje otrok

Medtem ko sodelavci »Škrata«, glasila Sklada M. Cuka že pripravljajo novo številko, smo dolžni bi se poročati na kratko o številki, ki je izšla ob božicnih in novoletnih praznikih. Tokratna številka revije, ki »ni revija za otroke, temveč branje za vzgojitelje in ljubitelje otrok«, kot uredništvo večkrat poudarja v svojih uvodnikih, vsebuje tokrat na prvem mestu nekaj misli za sodobni božic, ki jih je zapisal skofov vikar za slovenske vernike msgr. Franc Voncina.

Zanimiv je kar dolg intervju Jelke Cvalbar z

zakoncema Paolo in Walterjem Grudino iz Locnika na Goriskem o njunih starih otrocih, ki se jim bo v kratkem pridružil se peti, o problemih številne družine in razmišljanje o tem, ali je številna družina danes anahronizem.

Prav tako zanimiv je prispevek Martine Ozbic, ki kot skorajšnji specialni pedagog piše o svojem delu pri Vzgojnozaposlitvenem središču Mitje Cuka. »Naše delo po novih smernicah« je naslov članka, ki govori o delu v tem središču in o novih smernicah, po katerih vz-

gojitelji in animatorji skušajo svoje varovance vključiti v razne dejavnosti, ki ugodno vplivajo tudi na njihovo zdravstveno počutje in na prijetno bivanje v tem središču.

Delu z ljudmi, ki imajo posebne potrebe, je namenjen tudi članek, ki ga je prispevala ravnateljica Delavnic pod posebnimi pogoji iz Kopra Jelka Škerjanc, ki posreduje svoje izkušnje z delom s samopomočno skupino z imenom Sklad »Silva« in ki deluje v domaćiji Fijerogi nad Koprom.

O slovenskih segah in običajih se oglasa v reviji Tanja Tomazic, svetica Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane, ki je zapisala spomine na blagoslov zivine na stefanovo.

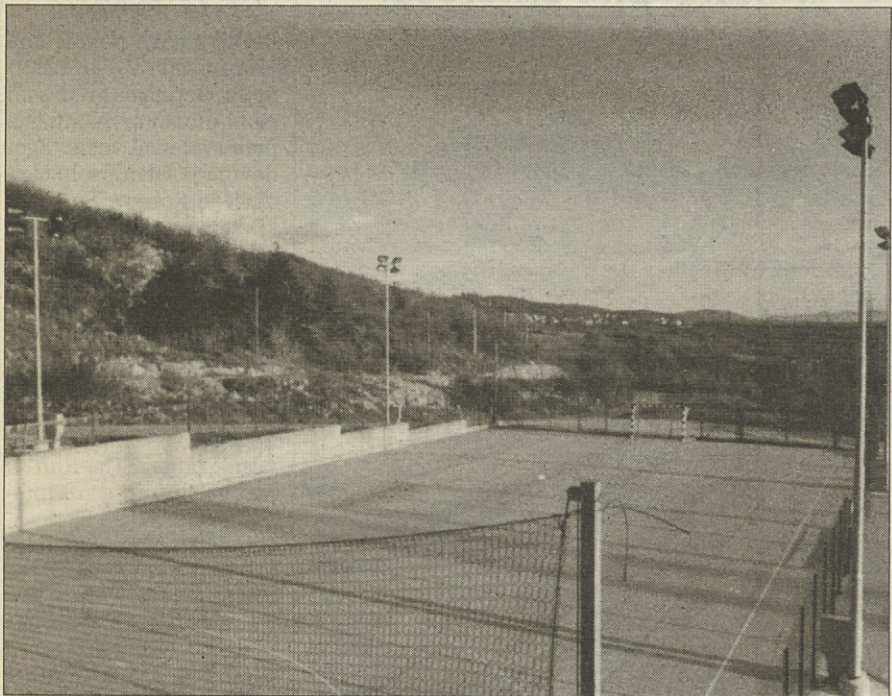
V številki je se prispevek kapucinskega provinciala Vinka Skafarja iz Ljubljane o spoznavanju raznih verskih sekt in članek osnovnošolske ravnateljice Stanke Cuk o napovedih nove solske ureditve v obliki managerstva. Psihoterapevt dr. Viljem Scuka iz Nove Gorice je prispeval obsirno razpravo o gibalnem zorenju otrok, v rubriki za filateliste pa je Peter Suhadolc posvetil pozornost božicnim praznikom in družini. Na koncu vsebuje zadnja številka se prispevek profesorja telovadbe Maria Čača z naslovom »Postanimo spretnejši«.

Neva Lukes

ZGONIK / RAZSVETLJAVA NA IGRIŠČU

Rokometaši ne bodo v temi

Stroške je občinska uprava pretežno krila s prispevki Dežele

Rokometasi sportnega krožka Kras bodo odslej lahko trenirali in nastopali tudi v nočnih urah na odprtem igrišču v sportnem centru v Zgoniku. Specializirano podjetje iz Cedada je pred nekaj dnevi napeljalo zunanjo razsvetlavo z namestitvijo

stirih drogov, na katerih so aktivirali 16 zaronetov s skupno jakostjo 16 kilovatov. Za to javno delo so potrosili 27 milijonov in pol lir: 8 milijonov je namensko prispevala Dežela, preostalih 19,5 milijona lir pa so crpali iz občinskega proračuna. (B)

V GLEDALIŠČU MIELA / DREVI IN JUTRI

Dobrodelna glasbena večera

Prireja ju Sklad za preučevanje obolenj jeter z zadrugo Bonawentura

Dva večera blues in rock glasbe z mladimi, pretežno tržaškimi izvajalci, izkupicek prireditve pa bo šel Skladu za preučevanje obolenj jeter. Gre za četrto prireditev Welcome blues and rock'n'roll, ki jo prireja omenjeni Sklad, tokrat v sodelovanju z zadrugo Bonawentura. Glasbena večera bosta v gledališču Miela, in sicer dre-vi in jutri, obakrat z začetkom ob 20.30.

Tržaški Sklad za preučevanje obolenj jeter je nastal pred 11 leti z osnovnim namenom, da bi spodbudil znanstveno raziskavo na tem specifičnem zdravstvenem področju. Doslej je podelil več 40 stipendij mladim zdravnikom, ki so se želeli posvetiti temu specifičnemu področju. Istocasno pa je Sklad spodbudil številne raziskave in poskrbel za njihovo objavo v strokovnem tisku. Zaradi zasluznega delovanja so Skladu leta 1989 podelili sta-

Med nastopajočimi v gledališču Miela bo tudi Jimmy Joe

tus »moralne ustanove«. Ob studijski dejavnosti pa se Sklad vseskozi posveča tudi konkretnim problemom, in sicer pomoči bolnikom. Sklad se nadalje zavzema, da bi v Trstu ustanovili prvi italijanski Center za preučevanje

obolenj jeter, ki bi bil opremljen za hitro pomoč in najsodobnejšo nego bolnikov. Uresničitev taksnega ambicioznega načrta pa zahteva veliko sredstev, zato Sklad prireja tudi takšne glasbene prireditve namenjene mladim.

Razstava v Rižarni

Razstava »Dan v var-savskem getu«, ki so jo postavili v tržaški Rižarni, bo odprta se danes in jutri. Danes ob 16. uri bodo priredili tudi poseben voden ogled razstave. Obiskovalce bo v razstavo uvedla prof. Tullia Catalan.

SKD I. GRUDEN - Nabrezina
ob 200-letnici nabrežinske cerkve

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

jutri, 15. t. m., ob 16.30 v župnijski cerkvi
sv. Roka v Nabrežini

Z in MPZ I. GRUDEN, vodi Bojana Kralj, ogelska
spremljava Martin Vremec, vezna beseda Igor Tuta

vabi v
torek, 17.1. ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano
v Trstu na pesniško-glasbeni večer

MORJE: VERA IN UPANJE

Ob spremljavi klavirja in kitare bo Jurij
Marussig predstavil svoje pesmi

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
14. januarja 1994
ODON

Sonce vzide ob 7.43 in
zatone ob 16.45 - Dolžina
dneva 9.02 - Luna vzide
ob 14.58 in zatone ob
5.31.

Jutri, NEDELJA,
15. januarja 1995

MAVER

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 6,8 stopinje, zračni
tlak 1021,8 mb narašča,
veter sever 28 km na uro,
vlaga 25-odstotna, nebo
jasno, morje razgibano,
temperatura morja 9,3
stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea
Costanzo, Larissa Gerzely,
Marco Forgione.

UMRLI SO: 71-letni
Doriano Dementia, 54-letni
Gianfranco Burigana,
75-letni Antonio Spongia,
80-letna Albina Zottar,
95-letna Ida Sgur, 96-letna
Giuseppina Chierogo,
66-letni Antonio Meo, 65-letna
Domenica Fulin, 86-letna
Maria Pieri, 73-letni
Luigi Riccobon, 88-letni
Giuseppe Strajn, 84-letni
Giuseppe Belletich.

OKLICI: uradnik Eugene
Zapelli in pomočnica
v kuhinji Lorena Grenzi,
zdravnik Giulio Braini in
asistentka v zobni ambulanci
Loriana Crosilla, trgovec
Paolo Maricchiolo in
uradnica Valentina De
Nuzzo, sofer Doriano Le-
govich in prodajalka Do-
natella Manzin, podjetnik
Andrej Stekar in solnica
Bruna Ciani, uradnik Ro-
berto Urbano in v
pričakovanju zaposlitve
Boguslava Stochel, trgo-
vec Gianandrea Pipolo in
točajka Emanuela Divo,
delavec Livio Razza in
prodajalka Daniela Zatte-
ra, električar Mauro Far-
nelli in frizerka Daniela
Balos, komercialist Pietro
Colavitti in gospodinja
Francesca Saponaro,
podjetnik Giuliano Paren-
tin in gospodinja Mara
Meneghelo, uradnik Lu-
ciano Scigliuzzo in tehnik
Sabrina Bianco, bolničar
Salvatore Cimino in bol-
nicarka Franca Carpinteri.

Obutve
in usnjeni izdelki

ALENKA

Prosek 111

Vam

nudi
ugodne
popuste

Alenka in Tanja
vabita
na novo odprtje trgovine

BALOO

Narodna ul. 24
Općine
danes, 14. t. m., ob 17.30

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE**

Marc Camoletti

PRIDI GOLA NA VEČERJO

Gostovanje MGL

režija

ZVONE SEDLBAUER

Danes, 14. t. m., ob 20.30
ABONMA RED B

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Con mia moglie si
fa tutto«, porn. prepove-
dano mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 16.00,
18.00, 20.00, 22.10 »Il
mostro«, r.-i. Roberto Be-
nigni.

ALCIONE - 16.30,
19.15, 21.45 »Forrest
Gump«, r. Robert Ze-
meckis, i. Tom Hanks,
Sally Field. Zadnje pono-
vitve.

LUMIERE - 17.30,
19.50, 22.00 »Viaggio in
Inghilterra«, i. Anthony
Hopkins, Debra Winger.

PRIREDITVE

ANSAMBEL MIRA-
MAR iz Trsta organizira
KONCERT, ki ga bo iz-
vajal svetovno znani har-
monikas iz Ukrajine
WLADIMIR ZUBITSKY.
Pričakujemo Vas danes,
14. t. m., ob 20.30 v Ma-
rijinem domu v Rojanu (Ul.
Cordaroli 29).

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB, Ul. Donizetti
vabi danes, 14. t. m. na
predavanje z naslovom
KAVKASKI NARODI IN
OSREDNJA RUSKA
OBLAST. Govoril bo uni-
verzitetni prof. Jože Pirje-
vec. Začetek ob 18.30.

OB 100-LETNICI do-
linske godbe bo danes,
14. t. m., ob 20. uri v Mla-
dinskem domu v Boljuncu
KONCERT. Nastopata
pihalni orkester Breg z
božicnimi in drugimi sk-
ladbami ter ženski cerkve-
ni zbor z božicnimi pe-
smimi.

KD J. RAPOTEC - PRE-
BENEG vabi na pokušnjo
domaćih vin ob prazno-
vanju vaškega patrona, ki
bo jutri, 15. t. m., ob 15.
uri. Sodelujejo Denis No-
vato, tamburasi iz Boljuncu
in glasbena skupina
Long Slunk.

KD RDECA ZVEZDA
vabi na ogled Grimmove
pravljice "MESTNI GOD-
CI" (glasba, besedilo in
režija B. Hrvatic), ki bo
jutri, 15. t. m., ob 18. uri v
društvenih prostorih v Sa-
lezu v izvedbi Mladinske
skupine in SKD Primorec-
Trebece. Vabljeni.

KNJIZNICA P. TO-
MAZIC IN TOVARISI -
Prosvetni dom. V torek,
17. t. m., ob 20. uri nas bo
Lojze Abram popeljal z
besedo in diapositivi v
SVET VISOKIH ANDOV.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPKOJENCEV Trst
prireja predavanje z
diapositivi V SVETU VI-
SOKIH ANDOV v sredo,
18. t. m., ob 16.30 uri v
Trstu, Ul. Sv. Frančiška
20. Predaval bo Gigi
Abram. Vabljeni!

GLASBENA MATICA
TRST - Abonmajska kon-
certna sezona 94/95 v pe-
tek, 20. t. m., ob 20.30 v
Kulturnem domu v Trstu
VASILIJ MELJNIKOV,
violina in ALJOSA
STARČ, klavir. Spored:
Snitke, Sostakovic.

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu
sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD in preko
poverjenikov posameznih društev in ustanov.

V izrednih primerih sprejema prispevke tudi
urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje), s
sledecim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od
ponedeljka do petka.

PD SLOVENECE prire-
di ob priliki vaškega
praznika v torek, 17. t.
m., ob 20.30 v Srenjski
hisi v Borstu KULTUR-
NO PRIREDITEV. Spo-
red: MePZ Slovenec-
Slavec, O.S. Boršt z ve-
seloigro "Prebujanje v
gozd", dramska skupi-
na PD Slovenec z igro v
domaćem narečju
"Sv. Anton". Vabljeni!

OBVESTILA

DOLINSKA OBCIN-
SKA UPRAVA vabi vse
svoje starejše občane na
običajno novoletno
srečanje, ki bo jutri, 15.
t. m., ob 17. uri v obcin-
skem gledališču v
Boljuncu. Po kulturnem
programu, ki ga bodo
izvajali mladi pevci in
glasbeniki iz Domja in
Ricmanj ter Vanca in
Tonca, bo družabno
srečanje.

KMECKA ZVEZA pri-
reja tecaj za pravilno
uporabo fitofarmaceut-
skih sredstev (pestici-
dov) z namenom da
usposobi tečajnike za
dosog dovoljenja (pa-
tentina) za nakupovanje
teh sredstev.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNO RAV-
NATELJSTVO OPCINE
obvešča, da se vrsijo
vpisi v prve razrede
osnovnih sol in vrtce za
solsko leto 1995/96 do
28. februarja. Vse infor-
macije dobite v tajnist-
vu na Općinah ali po
tel. st. 211119.

DEVINSKO - NA-
BREZINSKA OBCINA
obvešča, da se je začelo
predpisovanje otrok v
obćinski otroški vrtec v
Mavhinjah in Sempo-
laju za solsko leto
1995/96. Obrazci za
vpis so na razpolago v
obeh sekcijah otroškega
vrtca; prošnje za pred-
pis je treba predložiti
obćinskemu Uradu za
Solstvo in kulturo, soba
st. 2 do 25. januarja
1995. Za informacije
je na razpolago isti urad,
tel. st. 6703111.

Zapojmo pesem si ve-
selo, da odmeva prek
vasi in do naše zveste
pevke

Marije Žuljan

zadoni, ki danes 70. roj-
stni dan slavi.

Se veliko srečnih in
zdravih dni ji želimo tu-
di mi

cerkvene pevke iz
Ricmanj in Loga
ter župnijski svet

ČESTITKE

Danes slavi v Dolini
85. rojstni dan JOSIP
LOVRIHA. Čestitata mu
sinova Boris in Mirko z
družinama.

Privekal je mali KRI-
STJAN. Z Davidom, ma-
mico in očetom se vese-
lijo tudi otroci in osebe
sempolajskega vrtca.

Danes postane polno-
letna naša IRENA
COLJA. Se na mnoga
zdrava leta ji ključice ve-
sela klapa.

Danes praznuje naša
ALENKA lepih okroglih
20. Vse najboljše in da
bi se ji uresničile vse
želje ji želijo nona Meri,
stric Marjan, teta Bru-
na, se posebno pa Igor
in Katja.

IZLETI

KRISKA SEKCIJA VZ-
PI-ANPI prireja v nedeljo,
12. februarja avtobusni iz-
let v Lumezzane (Brescia),
kjer se bodo na ta dan
spomnili smrti partizan-
skega komandanta Josipa
Verginelle. Cena izleta je
70.000 lir. Vpisuje do 4.
februarja Gigi Bogatec
(tel. st. 220175).

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 29. t. m. avto-
busni izlet v Sappado ob
prilici trofeje dežel. Vpi-
sovanje in informacije na
sedežu kluba, Proseška ul.
131 na Općinah vsak po-
nedeljek od 19. do 21.
ure.

MALI OGLASI

IZGUBIL se je dne 6. t.
m. v dolinski občini pes-
pame nemški ovčar. Tel.
st. 231847 (zjutraj) ali
228260 (popoldne).

ODRASEL samski
macek, Sissi po imenu, se
je izgubil v Pevmi. Kdor
ima informacije naj kliče
na tel. st. (0481) 30940.

VRSIJO se vpisovanja
v poklicne tečaje za este-
tiko, frizerstvo, draguljar-
stvo in optiko. Tel. od 9.
do 12. ure vsak dan na
tel. st. 364989.

KOVINSKO podjetje v
obrtini coni Dolina išče
izkušenega delavca. Po-
nudbe po tel. st. 228563 -
delovni urnik.

ZADRUGA VITAL išče
raznašalce za mestno pro-
go. Tel. st. 383811 od 9.
do 12. ure.

PRODAM auto fiat
tempra z gorisko registra-
cijo, letnik 1991, 45.000
prevoženih km, v odlič-
nem stanju, Tel. po 18.
uri na st. (0038665) 54382.

PRODAM W Polo GT
1300 coupè, letnik 1991,
temno modre metalizirane
barve s pomično streho in
meglenkami Hella, pre-
voženih 68.000 km v od-
ličnem stanju. Cena po
dogovoru. Tel. st. (040)
912093 ob uri kosila.

PRODAM auto alfa 164
v odličnem stanju, letnik
1989 s klimatsko napravo,
lita platisca, metalno ze-
lene barve, po zelo ugod-
ni ceni. Tel. st. (0481)
81113 ali (0481) 419952.

PRODAMO fiat uno
letnik '87, prevoženih
7.000 km v odličnem
stanju, vedno garaziran,
edini lastnik. Tel. st.
228873 od 14. do 16. ure.

PRODAM skoraj novo
malo rabljeno diatonico
harmoniko znamke tolar,
uglasbitev CFB. Tel. st.
(0481) 81113 ali (0481)
419946.

PRODAM se neupora-
bljen fotoapar Nikon
F401x AF z objektivoma
Nikkor 35-70 AF in Tam-
ron 90-300 AF ter flash
Nikon SB-23. Tel. v
večernih urah na st. 0481/
537659.

ZARADI zamenjave
številke prodam skoraj
nove smučarske cevle
Tecnica st. 39 v odličnem
stanju. Tel. v večernih
urah na st. 228562.

UGODNO prodam
splošno enciklopedijo De
Agostini (21 knjig). Tel.
st. (0481) 882302 v večer-
nih urah.

PRODAM teniške lo-
parje Prestige 600 head.
Tel. st. 237240.

PRODAM pasje mla-
dice husky z rodovnikom,
cepljeni, brez crevesnih
zajedalcev, po ugodni ce-
ni. Tel. st. (0481) 21417.

TROSOBNO, sončno,
komfortno, opremljeno
stanovanje oddam.
Izključno pisne ponudbe
poslati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst
pod sifro "Trst".

UNIVERZITETNA stu-
dentka nudi lekcije iz an-
gleščine. Tel. st. 229234.

URADNICA z večletno
prakso v importu/exportu
in menjalnici išče primer-
no zaposlitev. Tel. st.
229234.

SLASCICARNA Saint
Honore na Općinah išče
marljivega/vo vajenca/ko
in sposobno prodajalko.
Tel. st. 213055.

OSAMLJEN upokoje-
nec, vdovec z avtom želi
spoznati skromno do-
mačo in pošteno 68/77-
letno žensko, vdovo,
upokojenko, Slovenko za
trajno prijateljstvo, ljube-
zen in spoštovanje ter
skupno življenje na
svojem domu - hišo z vr-
tom nad Trstom. Pismene
ponudbe poslati na Pu-
bliet Srl, Ul. Montecchi
6, 34137 Trst, pod geslo
"Osamljen".

OSMICO sta odprla
Mirko in Danila Zobec v
Zabrežcu st. 4.

MARIO PAHOR je v
Jamljah (Zupanciceva ul.
8) odprl osmico. Toci be-
lo in črno vino ter nudi
domać prigrizek.

PRISPEVKI

V spomin na našo dra-
go Heleno Kosuta daruje:
Marija Zagar 50.000 lir za
MPZ Upokojenecv z Brega,
50.000 lir za KD Fran-
ce Prešeren in 100.000 lir
za Skupnost Družina Općine.

Impexport Dušana in
Borisa Kosuta daruje:
za Meri Petaros Rojč 50.000
lir za Stalno slovensko
gledališče, za Maria Liz-
zera - Andrea 50.000 lir
za VZPI-ANPI Trst, za
Milko Batič 25.000 lir za
Društvo slovenskih
upokojenecv, za Maria
Furlanica 25.000 lir za
Sklad Stadion 1. maj, za
Davida Martelanca-Mar-
tellani 25.000 lir za SKD
Barkovlje, za Avreljo
Kariš vd. Husu 25.000
lir za SKD Barkovlje, za
Branka Babica 25.000 lir
za spomenik padlim v
NOB na Kontovelu in
25.000 lir za spomenik
padlim v NOB v Dolini,
za Franco Vodopivec
vd. Kocijan 25.000 lir za
DPZ Valentin Vodnik, za
Angela Pecenika 50.000
lir za Sklad albina Bub-
nica, za Marijo Picek Al-
berti 25.000 lir za KD
France Prešeren, za Vla-
dislava Mervica 25.000
lir za SK Devin, za prof.
Nevo Godnič 25.000 lir
za Godbo na pihala Na-
brežina, za Kristino
Gravner por. Primožič
25.000 lir za Društvo
slovenskih upokojenecv,
za Erminio Sulčić-Sulini
25.000 lir za sekcijo VZ-
PI-ANPI Križ, za Marico
Kosuta roj. Bogatec
25.000 lir za sekcijo VZ-
PI-ANPI Križ, za Gra-
ziello Vidoni 25.000 lir
za SD Vesna, za Marico
Dovsak vd. Kocijancič
25.000 lir za vzdržev-
vanje spomenika padlim
v NOB v Križu, za
Johanco Sedmak vd.
Tence 25.000 lir za KD
Vesna, za Maria Semeca
25.000 lir za SD MLadi-
na, za Maria Marchija
25.000 lir za Sklad Albi-
na Bubnica, za Maksi-
miljana Rotha 25.000 lir
za SK KRas., za oskarja
Ferluga 25.000 lir za Sk-
lad Mitja Cuk, za Albo
Cepar-Ceppa por. Sudič
25.000 lir za spomenik
padlim v NOB v
Lonjerju, za Marijo Pu-
rič vd. Suc 25.000 lir za
SKD Slavec, za Marijo
Versa 25.000 lir za God-
bo na pihala Prosek.

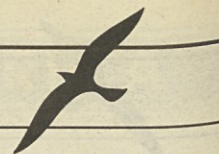

POPUSTI
POPUSTI
Do **60%**

pri tekstilu visoke mode
in konfekciji tradicionalne kakovosti
TRST - UL. MAZZINI 26 - TEL. 631358

LAS601

Obv. občini

PRED STAVKO ŽELEZNIČARJEV

Železnica naj bo gonilo razmaha v vseh vzhodnih mejnih predelih

TRST - V nedeljo, 29. in ponedeljek, 30. januarja, bo v Furlaniji-Juljski krajini in Venetu stavka železničarjev. Oklicale so jo njihove stanovske organizacije FILT-CGIL, FIT-CISL, UILT-UIL in FISAFS-CISAL. Zakaj? Zato, da bi podkrepile zahtevo po pomnožitvi števila zaposlenih v okviru državne železniške družbe in po večjih investicijah, brez katerih naj bi se sistem železniških prevozov na severno-vzhodnem območju Italije dokončno izoliral od evropskih prometnih tokov.

Pred navedbo podrobnjše utemeljitve za omenjeno prekinitev dela gre poudariti okolščino, da je niso oklicali samo osrednji trije sindikati, temveč tudi avtonomni sindikat; to ni sicer prvič, je pa vendarle znamenje določene solidarnosti, ki je vprico vsesplošnih napadov na »trijico« spodbudna, v kolikor omejuje sovražni postopek za njeno razkrojitev.

Leto 1994 se je za železniški promet v Trivenetu, torej v Juljski krajini, Furlaniji in Venetu ugodno zaključilo: tovarni promet se je povečal za 13 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom, potniški promet pa je medtem narasel za 5 odstotkov; hkrati s tem sta se povisali kakovost in stopnja zaupanja v železniški transport, saj so se zamude vlakov krepko zredčile. Tega ne trdi železniško podjetje, to trdijo sindikalisti. Kaj je torej narobe? Narobe je to, pravijo, da omenjene boljše ravni železniških storitev ne bo mogoče ohraniti, če ne bo-

do pristojne oblasti poskrbele za nujne »popravke«.

Za kaj gre? Gre za to, da ni nobenega nacrtja širokega zadiha za odpravo ozkih grl, ki označujejo progo Bologna-Verona, za okrepitev proge Videm-Trbiž-Dunaj, za dograditev ranžirne postaje oziroma dokončno ureditev tako imenovanega interporta v Cervinjanu, za prilagoditev tovrstnih infrastruktur v Veroni in Padovi, za ponovno uvedbo proge Treviso-Portogruaro in sploh za tehnološko prenovno železniškega omrežja, ki povezuje Veneto in Furlanijo-Juljsko krajino s srednjo in vzhodno Evropo. Ne samo, hudo zamudo beležimo tudi glede programiranja visoke hitrosti železniških zvez na relaciji Milan-Veneta-Benetke-Trst in se zlasti na zdaj zagaceni zvezi Mestre-Padova.

Vsi ti in drugi nacrti predpostavljajo seveda ustrezno število delovnih moči, menijo sindikalisti, toda samo decembra lani se je v vsem Trivenetu upokojilo več kot 750 železničarjev (delavcev, uradnikov in tehnikov), tako da znaša zdaj vrzel v organiku kar dobrih 1.400 ljudi. Sindikati so se pred nekaj meseci dogovorili s krajevnim vodstvom železniškega podjetja za zaposlitev novih 260 oseb: do tega se ni prislo, tudi sicer pa je to število po njihovem zatrdilu premajhno glede na stvarne potrebe. Toda sindikati protestirajo tudi proti sklepu, da se pomnoži število nadur, kar bi po njihovem mnenju se bistveno zaostri problem varnosti.

ODDAJA / IZ STUDIA Z VAMI

Peterle in Janša po Radiu Trst A

*V živo o osamosvojitvi Slovenije
Pričevanja F. Bučarja, I. Bavčarja in J. Kacina*

TRST - Pet protagonistov slovenske pomladi je včeraj spregovorilo o osamosvojitvi Slovenije po valovih Radia Trst A. Po predsedniku države Milanu Kucanu in nekdanjem zunanjem ministru Dimitriju Ruplu, ki sta bila gosta oddaje Iz studia z vami v četrtek, so obudili spomin na obdobje od leta 1988 do poletja 1991 takratni predsednik vlade Lojze Peterle, obrambni minister Janez Janša, predsednik treh vej parlamenta France Bučar, notranji minister Igor Bavčar in minister za informacije Jelko Kacin. Prva dva sta bila v studiju trzasko radijske postaje in sta tudi v živo odgovarjala na vprašanja poslušalcev, pričevanja Bučarja, Bavčarja in Kacina pa so sla v eter v posnetku. Vprašanja sta postavljala vodja oddaje Marija Breclj in novinar Ivo Jevnikar.

Pričevalci in soustvarjalci samostojne slovenske države so se spomnili obdobja od procesa proti četverici do prve slovenske vlade in osamosvojitve države ter do konca vojne. Iz njihovih pričevanj je bilo razumeti, da so tisti časi neponovljivi. Mogoče bi se lahko kaj takega dogodilo le, če bi spet prišlo do podobne situacije, je bilo njihovo mnenje. Sedanji položaj v Sloveniji je zelo

različen od tistega iz junijskih in julijskih dni 1991. leta. Takrat so bili vsi protagonisti med seboj složni, delovali so združeno in enotno, kar pa ne moremo reči o sedanjem političnem stanju v matični domovini. A kljub temu po radiu ni nihče govoril slabo drug o drugemu. Poslušalci so želeli izvedeti, zakaj se je tista tako dobro vpeljana prva državniška ekipa razbila; hoteli so izvedeti za vlogo ZSMS, povprašali pa so tudi o vzrokih za medijski odnos do Peterleta, ki ni bil vedno najboljši.

Protagonisti so pričevanja obogatili z osebnimi dozivljaji. Med vsemi je bila verjetno najbolj pretresljiva izpoved nekdanjega ministra za informacije Jelka Kacina. Nekaj mesecev pred osamosvojitvijo se je njegov sin hudo poškodoval. Oče je podnevi skrbno sledil njegovi rehabilitaciji v bolnišnici, zatem pa odhajal na delo. Tako je bilo tudi na dan razglasitve samostojne slovenske države. Jelko Kacin je do 18. ure v bolnišnici negoval sina, zatem pa je odšel na proslavo osamosvojitve. Tudi to se je dogajalo vodilnim mozgom slovenske samostojnosti v odločilnih junijskih in julijskih dneh 1991.

TRST / SEJA IZVRŠNEGA ODBORA

SSO o skupnem upravljanju kulturnih ustanov

TRST - Nekaj dni pred novim letom je bila na sedežu v Trstu zadnja seja Izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij v letu 1994. Predsednica Marija Ferletič je poročala o tekočih vprašanjih, odborniki so podali svoja poročila in skupno so ocenili zasedanje zadnjega deželnega sveta SSO, ki bo spet zasedal v drugi polovici januarja.

Posebno skrb je v razpravi predstavljal problem koordinacije dejavnosti, tako v okviru SSO kot tudi glede na skupne ustanove v sodelovanju z drugo krovno organizacijo. Treba bo narediti vse, da bodo te ustanove (Glasbena matica, Stalno slovensko gledališče, SLORI in NSK) res skupne. Tako mora priti do tega, da bo imela tudi SSO dejansko enakopravno vlogo in besedo pri vodenju in upravljanju teh ustanov, sicer to ne more veljati za skupne, saj se s danes pozna dolgoletna praksa enostranske režije

izhajajoče iz idejno-politične delitve in usmeritve politike takratne matične države do Slovencev v zamejstvu.

SSO ob prehodu v novo leto zeli in upa, da bo prislo končno do resitve glavnih vprašanj slovenske manjšine v Italiji, zlasti do pravične zakonske zaščite. Želi tudi, da bi znotraj manjšine prevladala politična modrost in bi se proces poenotenja in skupnega zastopstva Slovencev dejansko uresničil.

V začetku januarja so se v Cedadu srečali predstavniki SSO in Zveze izseljencev iz Beneške Slovenije. Slednjo sta predstavljala Ferruccio Clavara in Renzo Matteligi, SSO pa Marija Ferletič, Riccardo Ruttar in Andrej Bratuz. Srečanje je bilo na sedežu SSO v Cedadu. Sestanek je imel namen preveriti ob začetku novega leta položaj med beskiimi izseljenci in delovanje Zveze ter možnosti sodelovanja obeh organizacij.

lujejo proti kulturi sožitja med Italijani in Slovenci, bi moral najprej pomesti pred lastnim pragom.

Ta napad na slovenski sport je sestavni del širšega protislovenskega nacrtja, v katerem igrajo pomembno vlogo tudi nekateri zasvojeni posamezniki, ki pa so uspeli očarati tudi nekatere vrhunske vladne može v Ljubljani.

Sam senator Romoli nas nehote opozarja na ta zahrbtni nacrt: »Ko sem kandidiral za Senat, so se hoteli vključiti v politično dejavnost Forza Italia številni slovenski podjetniki: na žalost pa so jim močni pritiski slovenskega lobija odvzeli pogum: to pa je zelo huda stvar, ki jo razodevam prvič danes«. (»Quando mi candidai al Senato molti imprenditori sloveni avrebbero voluto impegnarsi politicamente in concreto in Forza Italia: purtroppo, ed è un fatto molto grave che rivo oggi per la prima volta, vennero scoraggiati dalle forte pressioni ricevute proprio dalle lobby slovene«).

6) DEZELNO UPRAVNO SODIŠČE - RAZSODBA ŠT. 33 Z DNE 15.1.1992-17.2.1992

Izvršni odbor Kraske gorske skupnosti je priznal osebju doklado za dvojezičnost na osnovi člena 60 Zakonskega odloka Predsednika Republike z dne 13. maja 1987 št. 268. Osrednji nadzorni odbor (Comitato Centrale di Controllo) pa je ta sklep razveljavil. Proti razveljavitvi se je pritožila Kraska gorska skupnost (predsednik Marino Pečenik, odv. Federico Rosati) in Deželno upravno sodišče je ugodilo pri-

tozbi z obrazložitvijo, ki presega okvir same sodbe in kaze na prepad med možni postave in določenimi nam nenaklonjenimi politiki.

Toda ta razsodba je pomembna tudi zaradi tega, ker utemeljuje rabo besede »dvojezičnost« ali »bilinguismo«. Sami smo se izogibali uporabi te besede, ki je povzročila toliko razburjenja in bojazni tudi pri nam naklonjenih Italijanih. Bali so se namreč, da bi zaščitni zakon slovenske manjšine (»globalna zaščita«) prinesel tudi uzakonitev dvojezičnosti, to je, obvezno znanje slovensčine v službenem razmerju. Zaradi tega smo jih pomirjevali z razlago, da slovenskega jezika v uradnih razmerjih, ki jo zahtevamo, sploh ne dosega južnotirolskega vzorca, se manj raven zaščite italijanske skupnosti v Republiki Sloveniji. Ob bučnem razburjanju z gesli »No al bilinguismo«, »Bilinguismo mai«, smo tudi mi vzeli domovinsko pravico besedi »dvojezičnost«-»bilinguismo«. In to ni bilo pravilno.

Obravnavani člen 60 določa: »DVOJEZICNOST. Osebju v službi pri ustanovah navedenih v členu 1 s sedežem v avtonomni deželi s posebnim statutom Dolini Aosta ali pri ustanovah navedenih v členu 1, v katerih vlada institucionalni obvezni sistem dvojezičnosti, ki imajo sedež v drugih deželah s posebnim statutom, se dodeli doklada za dvojezičnost, usklajen s strokovnostjo, in to v enaki meri in z istimi postopki, ko so predvideni za osebe v krajevnih ustanovah avtonomne dežele s posebnim statutom Južne Tirolske«.

(Se nadaljuje)

ODPRTA VRATA

Paraplegik na jadrnici

ALDO RUPEL

Vprašanja oseb z motnjami ne smemo obravnavati kot specialistični problem. Nasprotno potrebuje stalno interdisciplinarno nacrtovanje, ki ga mora pripravljati sposobna in usklajena skupina.

Terapevt lahko štiti kakovost življenja prizadete osebe, če mu niso pomembne le rehabilitacijske temveč tudi zaposlitvene terapije in ob tem zasleduje iste smotre.

Prizadeta oseba se počuti dejansko invalidna, ko jo strukture postavijo pred ovire, ki jih ne more premostiti in se tako vključiti v družbeno življenje.

Nobena novost ni več najti strukture in strategije, ki omogočajo, da se prizadeti sportno izzivljajo: gotovo pa je mnogo težje uresničiti stvarne priložnosti za integracijo prizadetih oseb z neprizadetimi sportniki.

V Piediluco, ki leži v ternanski kotlini, so uspeli pognati v tek nacrt »Piediluco za vse«. Oblikovali so jadrarno središče brez arhitektonskih ovir, kjer je omogočeno tudi prizadetim, da se vključujejo v jadrarno dejavnost skupaj z zdravimi udeleženci.

Jadralni razred 2.4 m. S.I. je dejanska priložnost za dozivanje navdusujoče pustolovščine brez posebnih pomagala, protez ali cesa podobnega.

Jadralni sport predstavlja privlačnost za vse zaradi nepremagljive želje po spoznavanju novih krajev, zaradi želje po pustolovščini in vselej prisotnega izziva med človekom in naravo.

Vse to ustvarja potrebo po popolnejši rasti v tej smeri in ce umno izrabljamo možnosti, ki se ponujajo, jih lahko izkoristimo kot vzporeden vzgojni dejavnik poleg običajne terapije, ki jo prizadeti itak opravlja in ki navadno ne doprinese mnogo h kakovosti življenja, čeprav je zelo pomembna.

Opis plovila 2.4 m. S.I.

Plovilo 2.4 m. S.I. izhaja iz 12-metrskih colnov Mednarodnega razreda. Take jahte so uporabljali do leta 1987 na tekmovanjih za Ameriski pokal. Potem ko so zgradili nekaj poizkusnih plovil, je ta vrsta colna nasla dokaj sprejemljivo okolje za svoj razvoj na obalah skandinavskega polotoka. Novo plovilo meri 2.4 m, kot določa mednarodni pravilnik. Leta 1986 je pripeljal dr. C. Hulting, telesno prizadeti Sved, dve plovili 2.4 m. S.I. v Fremantle na svetovno prvenstvo, kjer je zel velik uspeh in vzbudil pozornost. Tako se je rodil tekmovalni razred, ki ga je bilo potrebno ohraniti in uzakoniti.

Prednosti tega plovila omogočajo najboljši izkoristek jader nad lupino iz steklenih vlaken, ki tehta 95 kg. Prenosna obtežitev tehta 100 kg, kar preprečuje, da bi se plovilo prevrnilo. Hkrati ima zelo plitek raz in njegova cena je dokaj dostopna.

Nacrt »Piediluco za vse«

Na vodni gladini v ternanski kotlini so oblikovali nacrt in poizkusili njegovo uresničitev. Jadrarno društvo je pokazalo izredno zanimanje za vprašanje prizadetosti, saj so vsi jadralni tečaji odprti enako za zdrave in prizadete osebe. Društvene prostore so zgradili brez arhitektonskih ovir in s pomoli, ki omogočajo paraplegiku, da se na njih premika s svojim vozičkom in gre na palubo svojega plovila popolnoma neodvisno in varno. Društvo razpolaga s štirimi plovili vrste 2.4 m. S.I.

Namen delovnega predloga je bil dokazati, da je mogoče vključiti skupino treh paraplegikov v navadno jadrarno tekmovalno dejavnost po kratkem pripravljalnem teoretsko-praktičnem tečaju s plovili 2.4 m. S.I. Zeleli so tudi dokazati, kako prizadete osebe lahko dosežejo uspešne nastope, enake tistim, ki jih opravijo telesno neprizadeti tekmovalci.

Zato ni težko dokazati, da je ta dejavnost dokaj pomembna zaradi izredno blagodejnega vpliva, ki ga lahko ima na psihični in fizični ravni zaradi stalne potrebe po prilagajanju, ki ga sportna aktivnost zahteva.

Tečaja se je udeležila skupina treh odraslih paraplegikov, ki so samostojni v premikih in znajo plavati ter nimajo posebnih težav pri vključevanju v družbo. Ob koncu tečaja se je trojka vpisala na tekmovanje jadrarnega kluba iz Ravenne, kjer se je odvijalo prvo italijansko prvenstvo razreda mini 12.

Ce upoštevanje omejene jadrarne izkušnje treh udeležencev, so rezultati, ki so jih dosegli, zelo zadovoljivi.

Dosegli so enake ali celo boljše uspehe od neprizadetih udeležencev, saj so se odzivali na vsako novo situacijo z rahlocutnim zaznavanjem in so s pomočjo opazovanja in pazljivosti resili vse nepredvidene okoliščine, ki se neprestano pojavljajo v sportni panogi, kakršna je jadranje, kjer so spremembe stalno na dnevnem redu.

Rezultate lahko razdelimo v dve različni skupini: gre za psihološki in fiziološki vidik.

S psihološkega vidika je vzorec dokazal, da so novo izkušnjo sprejemali s prizadevnim prepričanjem, da jo bodo speljali do konca, in z radovednostjo. Na čustveni ravni je to povzročilo, da so presegli tisti komaj zaznaven odtенок odmaknjenosti, ki vselej spremlja prizadete osebe. Neprestana pazljivost, ki jo zahteva jadranje, in posebna vrsta simbioze s plovilom, ki jim je bilo zaupano, sta omogočili dozivanje pravega in resničnega občutka pustolovščine.

S fiziološkega vidika so dosegli opazno izboljšanje telesne zaznave v zvezi s prostorom, ravnotežjem, hitrostjo, smerjo premikanja, ipd., kar je neobhodni pogoj za pravilneje telesno držo in boljso usklajenost misične dinamike, kar manjka ali izginja posebno pri paraplegikih, ki so prisiljeni živeti na vozičku.

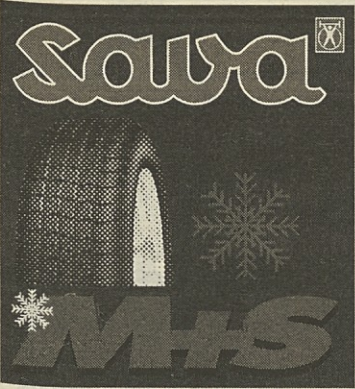
Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

59.

Senator Forza Italia Romoli se je zavzel tudi za »ozdravitev« slovenskega sporta v zamejstvu, da ne bi več »kvarno« deloval s svojo »močno etnično oznako« na odnose med našima dvema narodnima skupnostima: »Pravilno je, da nasi sodržavljeni slovenskega jezika ljubosumno ohranjajo svojo kulturo in svoja izročila. Toda primerno je, da se ostale dejavnosti uresničujejo skupno« (»E' giusto che i nostri concittadini di lingua slovena custodiscano gelosamente la loro cultura e le loro tradizioni, ma è anche opportuno che le altre attività sociali vengano realizzate in comune«). To pomeni, da bi bilo treba razpustiti slovenske sportne organizacije in vključiti nase sportnike v italijanska društva.

Navedeno stališče goriskega senatorja je nespodobno in neresnično, saj je slovenski zamejski sport odprte narave, v katerem se udeležujejo številni sportniki in voditelji italijanskega jezika. Ce pa bi senator Romoli zares želel onesposobiti legla, ki de-

Sobota, 14. januarja 1995

gospodarstvo in finance

ZASTOPNIK ZA ITALIJO:

EUROSAVA

Ul. Cicerone 8, 34133 TRST
Tel. 040/361177 Fax 040/361839

RIM / JE MARKA UKROČENA?

Imenovanje Dinija za mandatarja okrepilo liro in borzo

Modigliani: Zvišati davke, okrniti javne izdatke in pospešiti privatizacijo družb

MILAN - Vest, da je državni poglavar Oscar Luigi Scalfaro poveril mandat za sestavo nove vlade dosedanemu zakladnemu ministru Lambertu Diniju, je včeraj ugodno vplivala na liro in borzo. Med peto in sesto uro popoldne se je vrednost bankovca bistveno izboljšala, saj je bilo treba tedaj odsteti za marko samo se 1.054,85 lire, potem ko je bila vrednost nemške denarne enote že poskočila na 1.067 lir.

Prav tako si je opomogel borzni indeks Mibtel, ki je po četrty uri včeraj popoldne napredoval za

2,83 odstotka, medtem ko je ob 13.30, torej pred dolocitvijo ministra Dinija za mandatarja, znesel 10.140, to je 1,35 odstotka več. Ob tem so se najbolj okoristile delnice Fiata, ki so se podražile za 4,10 odstotka do vrednosti 6.245 lir, kakor tudi delnice koncerna Montedison in denarne ustanove Banca commerciale italiana.

Nobelov nagrajenec za ekonomijo Franco Modigliani je predlagal novi italijanski vladi naslednji recept: naviti davke, oklestiti javne izdatke in pospešiti privatizacijski postopek.

SDGZ organizira tečaj za mlade natakarkarje

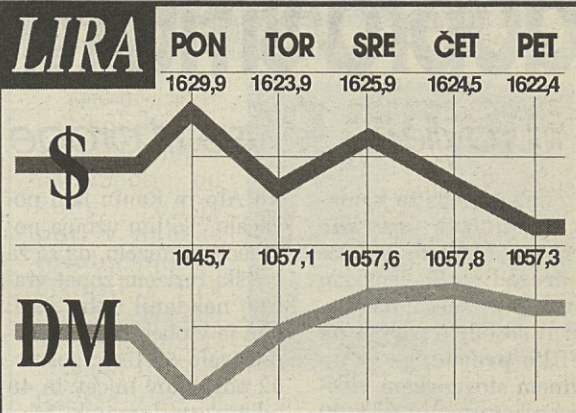
Zainteresirani se lahko prijavijo do 20. januarja

Zamejski gostinci si vse bolj prizadevajo, da bi povzdignili svoje obrate in ponudbo na višjo kakovostno raven. Spoznali so, da ta ambiciozni cilj in uveljavitev na vse bolj zahtevnem trziscu lahko dosežejo le s sistematičnim vzpodbujanjem strokovnosti in profesionalnega pristopa.

Na priporočilo gostinskih sekcij Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta in Slovenskega gospodarstva združenja iz Gorice je lani Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje organiziral splošni tečaj o gostinstvu, o upravljanju bara in abinaciji med hrano in vinom. Letos sta se gostinski sekciji dogovorili za poglobitev te problematike in sta se v duhu kontinuitete opredelili za tečaj za strokovno usposobitev natakarkarjev, ki se bo začel 30. januarja in bo trajal šest

tednov vse do prvih pomladanskih dni. Tecajnikom bodo strokovnjaki dvakrat oziroma trikrat na teden, od 15. do 18. ure v eni izmed kraskih gostiln posredovali osnove strezbe v jedilnici in pri točilni mizi. Tako bodo imeli priloznost, da spoznajo logistične, strukturne in organizacijske značilnosti oziroma potrebe gostinskih obratov, s posebnim poudarkom na pripravljanju jedilnice, razporeditvi pogrnikov in stregnega inventarja. Veliko pozornost bodo namenili načinu strezbe, sprejemanju individualnih in skupinskih narocil, pri čemer bo prišla do izražaja psihologija pristopa do različnih profilov gostov.

Mlajši gostinci, sodelavci in drugi zainteresirani operaterji se lahko do 20. januarja prijavijo na tečaj za natakarkarje v uradih SDGZ v Trstu oziroma SGZ v Gorici. (B)

V ponedeljek tradicionalni gostinski večer

V ponedeljek, 16. januarja, z začetkom ob 20. uri, prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje že tradicionalni gostinski večer, ki bo tokrat v znani restavraciji Urdih »Kras« v Mavhinjah (Devin Nabrezina). Večer, ki je nastal na pobudo gostincev, postaja pravo družabno srečanje vseh zamejskih podjetnikov, saj se ga vsako leto več udeležujejo tudi predstavniki ostalih sekcij pri Združenju in ne le iz Trzasega.

Letos bo gostinski večer povsem v znamenju Krasa. Za prijave je vsem interesentom na razpolago organizacijsko tajništvo pri SDGZ v Trstu (tel. 040-362949).

DAJATVE / NEPLAČANE PRISPEVKE LAHKO PORAVNAMO

Možnost ugodne poravnave

Strošek bo nižji od tistega, ki ga zahtevata INPS in INAIL

Kot je bilo že napovedano, je parlament vključil v spremni zakon finančnega manevra za leto 1995 tudi novo različico skrbstvenega odpusta, ki podaljšuje do 31. marca 1995 možnost dokaj ugodnega placila nepravilnih socialnih dajatev. Dejansko so tudi tokrat obnovili iste placilne pogoje za kritje dolgov do zavodov INPS in INAIL, ki so se veljali za prejšnje odpuste, le da je tokrat predvideno placilo kar v petih obrokih vse tja do novembra.

Najpomembnejša novost je, da lahko delodajalci, že vpisani samostojni delavci (kmetje, obrtniki in trgovci) in profesionalci, ki opravljajo prosti poklic, plačajo vse pokojninske dolge, ki so dozorili do 31. avgusta 1994 in ki niso se zastarali (redna 10-letna zapadlost je razstegnjena na 13 let). Osebe, ki so že opravljale določeno samostojno

ali odvisno dejavnost, a niso bile prijavljene, pa bodo lahko plačale socialne dajatve vse do vključno 31. marca 1995.

Strošek bo nižji od tistega, ki ga INPS oziroma INAIL zahtevata prek prisilnega izterjevalnega postopka. Letna obrestna stopnja znaša 17-odstotkov. Če pa gre za starejše dolge, skupna obrestna mera zamudnih obresti ne more presegati 50-odstotkov neplaciranih socialnih dajatev. Zavarovanec ima možnost, da konec marca poravnava celoten dolg, lahko pa se odloči za placilo obveznosti kar v petih dvomesečnih obrokih (31. marca, 31. maja, 31. julija, 30. septembra in 30. novembra), katerim mora pristeti se odgovarjajočo vrednost 8-odstotnih letnih obresti (vsaka dva meseca zaračuna se 0,667 % obresti). (B)

STATISTIKA / PREDVSEM ZARADI ŠIBKOSTI LIRE

Ugodno turistično leto 1994

Ugodno vreme, socialni mir brez večjih stavk na področju prometa in relativna zmernost cen: vse to je ugodno vplivalo na razvoj italijanskega turizma v lanskem letu 1994. Predvsem pa je na turistično bilanco pozitivno vplivala šibkost lire, zaradi katere so zlasti turisti z onstran Alp ponovno množično izbrali Italijo za svoj letni oddih.

Turistični delavci si zato ob prehodu v novo turistično leto zadovoljno manejo roke: skupna vrednost prometa, ustvarjenega na področju turizma, se je namreč do

konca leta povzpela - po uradno še nepotrjenih podatkih - na 105.000 milijard lir. To predstavlja napredek za okrog 5000 milijard v primeri z letom 1993, za kar se je treba v prvi vrsti zahvaliti nemški marki. Zveza hotelirjev Federalberghi poudarja, da je število nočitev tujih turistov v lanskem letu doseglo 67 milijonov enot (3, 5 milijona več kakor v letu 1993), medtem ko so pri Italijanih nasteli 123 milijonov nočitev, to je le malenkost več kakor leto poprej.

Največ tujih turistov je

lani prišlo v Italijo iz Nemčije, znatno pa se je povečal tudi obisk iz Združenih držav Amerike in iz Japonske. Na italijanskih plazah in v kulturnih središčih so se začele pojavljati tudi večje skupine turistov iz vzhodnoevropskih držav, predvsem iz Poljske, Madžarske, Češke, Slovaske in Bolgarije. Gre pri tem za turiste, pravijo pri Federalberghi, ki niso bogati, a ki vendarle zaslužijo vso pozornost, saj gre za obiskovalce iz turistično močno perspektivnih dežel.

V lanskem letu se je znatno povečalo tudi število tujih turistov, ki so se v Italiji poslužili raznih izletov in daljših potovanj v tujino. Takih izletnikov so nasteli okrog 500.000, njihova potovanja pa so bila pretežno usmerjena v druge mediteranske dežele, predvsem v Grčijo in v Maroko, niso pa manjkali tudi taki, ki so si za cilj izbrali Karibe. Tudi v tem primeru gre velika zasluga devalvirani liri, saj so ta potovanja iz Italije cenejša kakor iz drugih

evropskih držav s čvrsto valuto.

Seveda pa tudi lani ni slo vse brez težav. Poseben odbor za zaščito potrošnikov, ki je pred časom po zgledu drugih turističnih dežel začel delovati tudi v Italiji, je za beležil številne pritožbe na račun italijanskih turističnih struktur. Tuji se pritožujejo predvsem nad tem, da potovalne agencije pogosto obljubljajo precej več, kot v resnici postrežejo; številni so primeri overbookinga, se vedno obstajajo težave in zamude s trajekti, itd. Nekoliko manj pritožb je bilo lani kar zadeva nadrobne gostinske cene, se vedno pa razburja tuje turiste postavka »coperto« (pogrinjek) na računih v restavracijah. V tem imajo tuji popolnoma prav, kajti ta postavka - lahko bi jo prevedli tudi kot »naročilo« - je tipični domiselni trik italijanskih gostincev, da izvabijo iz denarnice svojih gostov po nekaj dodatnih ti-sočakov, ne da bi karkoli ponudili v zameno.

Elio Fornazarić

PRISTANIŠČA / UVEDBA NOVEGA REŽIMA

V genovskem pristanišču so letos delali tudi na dan novega leta

GENOVA - Na novega leta dan so v pristanišču v Genovi delali. Ob dokih in na cakanju je bilo kar dvajset ladij, cesar je tem času, na tak dan, v Genovi že dolgo ne pomnijo. Prvi dan leta 1995 niso pristajali in odhajali samo trajekti namenjeni na Korziko ali v bolj oddaljeno Spanijo. Delavci so imeli kar veliko opravka z raztovarjanjem in nakladanjem ladij. Mudilo se je. Bilo je tudi prvič, ko so delavci nekdanje pristaniške kompanije delali kot člani novega podjetja, kot predvideva zakon, ki je privatiziral delo v pristaniščih.

Celih 12 let je trajala »vojna« med rimskimi vladami in pristaniškimi kompanijami. V Italiji je namreč veljalo pravilo, da so le delavci člani ali uslužbenci teh kompanij imeli pravico nakladati in razkladati na ladjah natovorjeno blago. Druge so to delale in delajo zasebne družbe. V Rimu so končno prevladali in privatizirali delo v pristaniščih. V Ge-

novi so delavci bili najbolj borbeni in iz kronik smo marsikdaj izvedeli, da so demonstrativno blokirali celo mesto in dohode vanj. Sedaj so tudi ti delavci prišli v privatizacijsko poslovanje ter ustanovili svoje podjetje. Seveda bo tudi zanje konkurenca precej huda. Delavci pa so na novega leta dan prav tu dokazali, da se znajo odgovoriti počitku na se tako važen praznik, če naneseta potreba.

Tudi v La Spezii so se delavci nekdanje pristaniške kompanije združili ter ustanovili svoje podjetje, v katerem je kakih 150 članov. Novo podjetje ima nad 100 operativnih strojev, ki so vredni nad 5 milijard lir.

V Benetkah so stvari se nejasne. V novo poslovanje prihajajo z zamudo tudi zaradi tega ker je pri njih se vedno precej nejasnosti. Ne verjamejo besedam ministra za prevoze Fiorija, ki je v Genovi govoril kar se da optimistično o

novem poslovanju v pristaniščih. Denarja je v vladnem proračunu premalo, pravijo v Benetkah. 350 milijard lir je nakazanih pristaniščem. 100 milijard bodo porabili za to, da poravnajo dolge pristaniških kompanij. 40 milijard bodo porabili za dopolnilno blagajno pristaniških delavcev v letu 1995. Pristaniških delavcev je namreč preveč, veliko (kar 30 odstotkov, za vsakega naj bi porabili 450 milijonov lir) jih morajo upokojiti predčasno, druge morajo vpisati v dopolnilno blagajno. S tem denarjem morajo plačati tudi predčasno upokožitev mornarjev in osebja državnih ladjarjev grupe Finmare.

V Benetkah je treba veliko denarja porabiti tudi, da se očistijo kanali, ki vodijo v pristanišče. Poleg tega je treba urediti tudi bankine in zemljišča za operativno obalo. Vse to terja denar, ki ga ni. Ni torej razlogov za optimizem, pravijo v Benetkah. Nezado-

voljni so tudi člani bivše pristaniške kompanije, ki so tu dobili, potem ko so tudi oni postali podjetje, eno najslabših operativnih obal, na katerih naj bi delali. Na tem mestu ni mogoče operirati z velikimi zerjavi. Drugim podjetjem, kakšnim dvajsetim, pa so baje namenili boljše odseke v pristanišču.

V Benetkah so lani imeli 22.764.000 ton prometa. Od tega je nekaj nad 5 milijonov bilo trgovskega blaga, 7.560.000 industrijskega blaga, skoro 10 milijonov pa sodi v sektor petroleja. V Porto Marghera je namreč kar precejšnja koncentracija rafinerij. Čeprav so številke o prometu v pristanišču v Benetkah več ali manj podobne že petnajst let nazaj je treba reči, da je lani, od leta 1980 sem, bila zabeležena najnižja številka. Spremenilo se je sicer razmerje med raznimi sektorji: manj je petroleja, več pa trgovskega blaga.

Marko Waltritsch

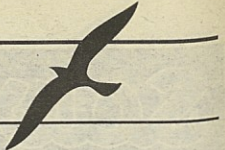
ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

BOVEC / TURIZEM

Na Kaninu je dobra smuka

Pripravljene so vse tri proge

Zima ni letos za kaninska smučišča prav nič prijazna. Medtem ko imajo drugod po Slovenskem ravno prav snega, naši severni sosedi Avstrijci pa veliko preveč, ga je na edinem slovenskem visokogorskem smučišču le 20 do 50 cm. V dveh minulih sezonah so uspeli zicnicarji pripraviti smučišča tako, da se da zelo solidno smucati že pri 20 cm in to na vseh treh progah.

V pravem zimskem vzdušju so včeraj predstavniki hotelov Bovec in ATC Kanin pripravili novinarsko konferenco, na kateri so povedali, kakšna je bila lanska sezona in kaj pričakujejo od letošnje. Žarko Mlekuz, predstavnik hotelov Bovec, je povedal, da se je stevilo gostov v obeh bovskih hote-

lih Alp in Kanin lani povečalo. To jim vzbuja poseben optimizem, da se za bovski turizem zopet vračajo nekdanji dobri časi; lani je v obeh hotelih prenočevalo 52 tisoč gostov, 52 odstotkov tujcev in 48 odstotkov domačih. Med tujci je bilo sicer manj Italijanov, kar sprico gospodarskih in političnih težav, ki jih imajo naši zahodni sosedje, niti ni tako težko razumeti; standardno stevilo so dosegli nemški turisti, nenavadno pa se je povečalo stevilo gostov iz vzhodnih držav, predvsem iz Madžarske. V Bovcu se pojavljajo tudi turisti iz Ukrajine in iz Litve. Žarko Mlekuz pravi, da se je bovski turizem - s pripojitvijo obeh hotelov k trgovskemu podjetju Alpkomerc Tolmin - konsolidiral tudi

Tudi če je snega malo, je lahko smučanje prijetno (Foto: V. Cuder)

v tem smislu, da se od prelojnega leta 1991 naprej razvija predvsem h kakovosti in manj k množičnosti. »Zato imamo vrsto prednosti, od kakovostne hotelske in gostinske ponudbe do številnih sportnih, rekreacijskih in drugih aktivnosti.« Pomembno se mu zdi, da so pri novoustanovljeni občini Bovec uspeli zainteresirati vse odbornike, da bo poslej delovala posebna komisija

za razvoj turizma. Ta bo aktivna v treh smereh: sportno-rekreativnem, zgodovinskem in kulturno-zabavnem smislu.

Direktor ATC Kanin Ales Ursič vidi v prihodnosti boljše čase za kaninske zicnice. V dvajsetih letih so na Kanin prepeljali več kot polmilion potnikov, to pa je podatek, ki se ga ne bi sramovali tudi v turistično bolj razvitih državah.

Nadaljnji razvoj bo po njegovih besedah sel v dveh smereh, k uresničevanju dveh velikih projektov: v povezovanje sistema kaninskih zicnic s tistimi na Nevejskem sedlu v Italiji in v odpiranju novih smučišč na prostiranih Kaninskih podih. Ta dva projekta predvidevata, da bi lahko na Kaninu smučalo tudi do 20 tisoč smučarjev hkrati.

Vojko Cuder

PORTOROŽ / IGRALNICA

Zakon je treba sprejeti

DZ naj bi predlog zakona o igrah na srečo sprejel prihodnji teden

Koncem decembra je vlada dolocila besedilo predloga zakona o igrah na srečo in ga poslala državnemu zboru, ki naj bi ga na zasedanju v prihodnjem tednu po tretjem branju sprejel. Da so po dolgotrajnih razpravah o problematiki igralnic mnoge stvari se nedorečene, po svoje govori tudi to, da je vlada hkrati s predlogom pripravila kar 43 amandmajev. Nekaj jih je resle redakcijskih, večina pa je bistvenih za bodočo usodo igralništva pri nas.

Kako ta zakonski predlog vidijo v portoroškem Casinòju, je povedal direktor Ernest Dobravc: »Seveda so v njem se določila, ki po našem mnenju niso primerna in koristna. Vendar pa je sedaj za nas najbolj pomembno, da zakon končno dobimo, kakršenkoli že je ...« Kot vsako podjetje morajo tudi igralnice opredeliti svojo letno poslovno politiko, tega pa ne morejo storiti, dokler niso jasni zakonski okviri njihovega poslovanja. »Ce zakon se ne bo sprejel, se bodo okrog igralništva se naprej spletale različne spekulacije, ne bo se vedelo, kaj lahko kdo reče, sindikati bodo imeli opozorilne stavke, direktor pa bo kriv za vse...« pravi direktor Dobravc. Glede na spolitiziranost razprave o igralništvu se boji, da bo v parlamentu ne glede na to, kdo bo predlagatelj, druga stran apriori proti.

Glede besedila zakonskega predloga ima Dobravc pripombo, da pre-

več to določa pogoje poslovanja. Portoroška igralnica namreč deluje v drugačnih pogojih kot na primer goriska ali enota v Lipici. Tam je blizina meje, igralnice pa so navedene po ameriskem sistemu, na množične goste. V Portorožu pa imajo klasično ponudbo za bolj zahtevne goste, ki niso samo naključni obiskovalci igralnice, ampak prinašajo denar tudi drugi turistični dejavnosti - od hotelov do zasebnih restavracij. Da so takšne goste lahko privabili v Portorož, so morali vlagati tudi v pogostitve in posebne prireditve zanje, kar je povezano s stroški. »Kljub večji realizaciji so nam lani ti stroški usli iz rok, vendar ne po naši krivdi,« pravi Dobravc. »Lira je padla za 30 odstotkov, notranja inflacija je dosegla skoraj 20 odstotkov in tako smo ob dobrem delu poslovali s pozitivno ničlo. Poslovne stroške bomo morali omejiti, kako pa bo to vplivalo na obisk in naso realizacijo, se ne vem, gotovo pa se bo poznalo...«

Kaksne omejitve bo igralnici postavila Agencija za preprečevanje pranja denarja, tudi se ni jasno. »V klasični igralnici se igra tudi za večje zneske. Zato bomo morali dobiti jasna navodila, kaj je sploh se dovoljeno. Ce bodo omejitve prevelike, denarja ne bo sem,« pravi Dobravc. Pričakuje pa, da se bodo po sprejemu zakona in po lastninjenju igralnice njegove skrbi vendarle zmanjšale.

Boris Vuk

CERKNO / PARTIZANSKE SMUČINE

Tradicijo nadaljuje slovenska vojska

Ob 50 - letnici partizanskih tekem bodo pripravili pester kulturni program

Pod predsedstvom Rada Jakina se je v Cerknem včeraj sešel organizacijski odbor Partizanskih smučin '45, tradicionalne smučarske prireditve, ki jo v spomin na prve smučarske tekme v okupirani Evropi letos pripravljajo že dvajseti.

Dvodnevno smučarsko prireditev naj bi ob navzočnosti tujih diplomatskih predstavnikov, vojskih atašeev in vojnih veteranov pripravili 11. in 12. marca v Smučarskem centru Cerkno. Ob 50 - letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom pa bo letošnje praznovanje se posebej slove-

sno, saj naj bi se poleg nekdanjih bork in borcev ter tujih vojnih veteranov v veleslalomu in spominskih smučarskih tekih pomerili tudi pripadniki Slovenske vojske in Ppokrajinskega staba severne Primorske, slovenske policije in cicibani zahodne slovenske regije. Poleg smučarskih tekem organizatorji pripravljajo tudi bogat kulturni program. Tako bodo v Smučarskem centru Cerkno pripravili demonstracijsko tekmo v paraskiju z mednarodno udeležbo ter reševalno vajo vojaške helikopterske enote. Na predvečer tekmovanja bo v Cerknem sprejem za tuje di-

plomatske predstavnike, ki si bodo ogledali Partizansko bolnišnico Franjo in položili venec ob grobnici padlih borcev in garibaldincev v Cerknem. Zvečer bo v osnovni soli Cerkno kulturni program, v katerem bodo nastopili partizanski pevski zbor iz Trsta, recitatorji Kulturnega društva Cerkno in pihalni orkester. V oddelku Mestnega muzeja v Cerknem pa bo na ogled razstava ob 50-letnici partizanskih smučin, cerkljanske ETE in begunskega podjetja Elan, katerega zametki segajo v partizansko Cerkno, kjer je bila prva Elanova delavnica. Roman Bric

BOVEC / TURIZEM

Bovčani bodo ostali predani turizmu

Bovska občina je največja slovenska občina, vendar tudi z zelo majhnim številom prebivalstva. Največji del njene površine je visoko v gorah. Prav to dejstvo pa Bovčani skušajo obrniti sebi v prid: postati in ostati nameravajo občina, katere glavna dejavnost je turizem. Na prvih sejah občinskega sveta so se že opredelili, da bodo nadaljevali politiko nekdanje tolminske občine, ki je sklenila nameniti več pozornosti svojemu gospodarskemu razvoju, katerega center je bil Bovec in pa kaninska smučišča. Predvsem pa bi za razvoj turistične dejavnosti potrebovali boljše cestne

in druge povezave z ostalim delom države oziroma naračnim zaledjem, avstrijsko Korosko in Furlanijo-Juljsko Krajino, urejeno zakonodajo na področju Triglavskega narodnega parka in varovanja Soče ter ureditev nekaterih lokalnih infrastrukturnih objektov, kot so cistilne naprave, servisi za sportne dejavnosti - kolesarjenje, planinarjenje, kajaking, rafting. Po mnenju večine, ki sedijo v novem občinskem svetu, se to da narediti z ne tako velikimi naprežanji, le več soglasja je treba najti s tistimi organi v državi, ki za to dajejo denar.

Vojko Cuder

POSTOJNA / HOTELI - TURIZEM

Napovedi za letošnje leto so optimistične

Lani so načrtovali skoraj štirideset tisoč nočitev, kar je enkrat več kot v letu 1993, vendar jih niso dosegli

V postojnskem podjetju HOT, hoteli-turizem d.o.o. so za minulo leto predvidevali približno 40 tisoč nočitev, kar je skoraj se enkrat toliko kot v letu 1993. Te njihove napovedi pa se niso uresničile, saj je v hotelih in kampu Pivka jama do konca leta prenočilo le 33 tisoč turistov oziroma 38 odstotkov več kot leto poprej. Kar 82 odstotkov vseh nočitev pa so opravili tuji turisti.

Po tako visokem deležu tujih nočitev je Postojna med redkimi, ce ne ze edini turistični kraj v Sloveniji. Med tujimi gosti so bili na prvem mestu Nemci, za njimi Italijani in Avstrijci. Največ nočitev, skoraj tretjino, so turistični delavci zabeležili v avgustu.

Med turistične objekte, ki so bili v lanskem letu najbolj zasedeni, sodi zagotovo kamp Pivka jama s svojo zaokroženo turistično-rekreativsko ponudbo. Nočitve v tem turističnem središču, ki je lani prejelo priznanja za najbolj urejen kamp v Slo-

veniji, so v minulem letu porasle kar za 138 odstotkov. V kampu se ponujajo raznovrstne rekreacijske možnosti: od tenisa, odbojke na mivki, kosarke, kolesarstva, do balinanja, lokostrelstva in od lani tudi kopanja v odprtih bazenih. Sicer pa je v kampu sredi smrekovega gozda, ob vodu v Pivko in Crno jamo, prostora za okoli tisoč gostov, na voljo pa je še bungalov in štirje apartmaji.

»Letosnji nacrt nočitev smo si zastavili dokaj ambiciozno«, je povedal direktor HOT, hoteli-turizem Jerko

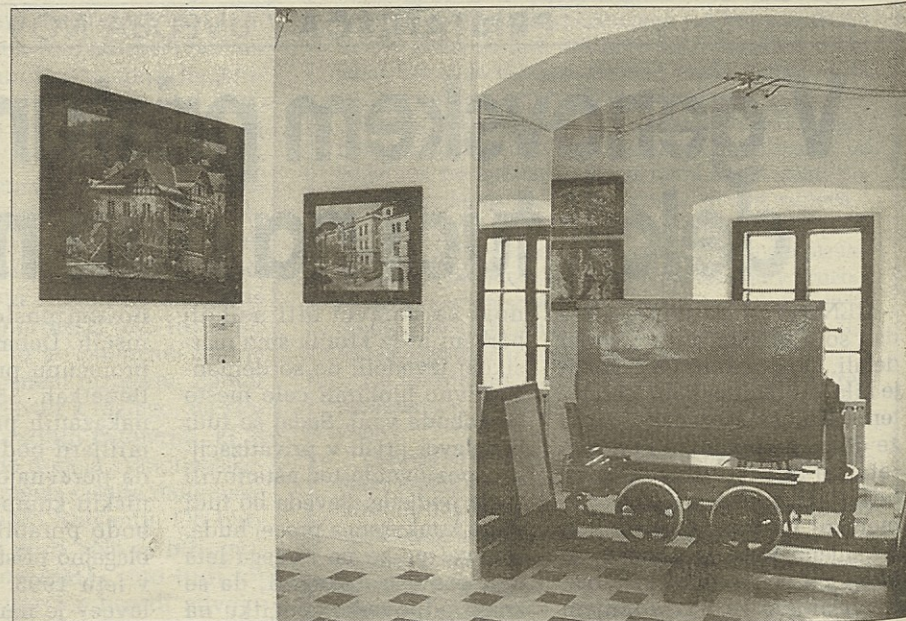
Cehovin. Pričakujejo namreč, da bo v hotelih Jama, Kras, motelu Preteus in kampu Pivka jama (penzion Erazem so lani prodali podjetju Zagops iz Trzina) prenočilo okoli 52 tisoč gostov, kar bi pomenilo 58 odstotkov več nočitev kot lani. V HOT nameravajo letos izpeljati tudi eno nalozbo. Gre za nova sportna igrišča, ki jih bodo začeli graditi spomlad na mestu, kjer so zdaj dotrajani paviljoni motela Proteus. Te bodo podrli, tako da bo namesto sedanjih 500 ostalo se 370 ležišč. V HOT se zavedajo, da je zares skrajni čas tudi za obnovo hotela Kras v središču mesta, vendar bo odločitev o financiranju te nalozbe in izgradnje diskoteke v Proteusu pršla na vrsto sele po končanem procesu lastnjenja. Mateja Godejsa

IDRIJA

Odpri bodo »živosrebrni« stolp

V idrijskem gradu Gewerkenegg tudi v letosnjem letu nadaljujejo z urejanjem stalne zbirke, ki je posvečena 500-letnici živorebrnega rudnika in mesta Idrije. Tako naj bi ob letošnjem kulturnem prazniku odprli osrednji razstveni prostor v južnem traktu idrijskega gradu, takojimenovani »živosrebrni« stolp, ki bo posvečen rudarjenju.

S predstavitvijo rudarskih predmetov, odkopnih orodij, vozičkov za prevoz rude, mnogih drugih pripomočkov in rudarske nošete ohranjenih dokumentov, bo v njem prikazan razvoj rudarjenja od najzgodnejših časov do današnjih dni. Zbirko rudarske opreme in opravil v rudniku dopolnjuje viseča steklena kocka z ujetimi kapljicami živega srebra in vetrovnica,

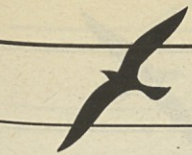
500 let Idrije - stalna razstava na gradu Gewerkenegg (Foto: R. Bric)

ki simbolizira petstoletno dobo izkopavanja živorebrnega bogastva, ki je iz Idrije romalo na vse strani sveta. Živosrebrno kocko je zasnovala idrijska arhitektka Hedvika Petric, izdelal pa jo je akademski kipar Joze Vrščaj. Med razstavljenim rudarsko opremo bo tudi rudarska noša iz sredine 18. stoletja, ki so jo po besedah etnologinje Ivane Leskovec rekonstruirali po ohranjenih risbah in drugih

virih. Takratni rudar je nosil platnene dokolenske hlace in volnene nadkolenke nogavice, platneno srjaco in jopico s kapuco, obut pa je bil v gležnarje. Rudar je bil opremljen tudi s posebnim predpasnikom, vsi deli oblačil pa so bili brez vsakršnega žepa, s čimer so lastniki rudnika preprečevali krajo rude. Z zgodovinskim prikazom rudarjenja bo dopolnjena dosedanja zbirka v idrijskem Mes-

tnem muzeju, v kateri so prikazani najpomembnejši zgodovinski mejniki in dokumenti o njeni politični preteklosti, minerološka zbirka in pogledi na razvoj mesta Idrije. V nadaljevanju pa bodo k stalni razstavi dodali še prikaz razvoja metalurgije in gozdarstva, znamenitih idrijskih osebnosti in življenjskega utripa v našem najstarejšem rudarskem mestu.

Roman Bric

JAVNOMNENJSKA
RAZISKAVAJavnost se najbolj
ogreva za M.D.M.

LJUBLJANA - V nasi januarski redni anketi se je kot najbolj cenjena slovenska politična osebnost izkazal državni predsednik Milan Kučan, ki zadnje mesece svoj položaj nenehno utrjuje: novembra je zbral se 126, 2 točke, decembra 152 in tokrat 163, 4 točke. Z premierom Janezom Drnovskom, ki je tokrat nabral 142, 2 točk, sta nesporna prvaka lestvice, saj ima Janez Jansa, ki je tretji na njej, le tretjino tistih točk, ki jih je zbral Kučan.

Zanimivo je, da je tokratno povpraševanje prineslo le malo dodatnih točk, saj sta se med rahlimi rekonvalescenti znašla le Lojze Peterle in Jelko Kacin (pri tem smo kajpada spregledali novince Jozeta Pučnika). V oči bije tudi padec Dimitrija Ru-

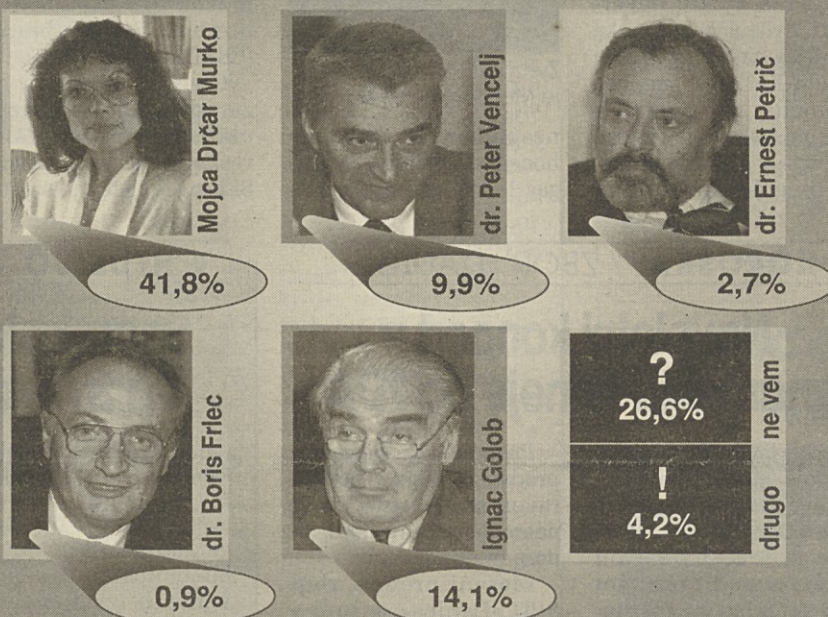
pla, na katerega so bralci po decembrskem predvolilnem boju očitno začeli pozabljati, ki pa se je hkrati kot nov vstop pojavil na desni (negativni) strani tabele in nam s tem pove, da predvolilne bitke v enaki meri obudijo k življenju tako zaveznike kot

tudi nasprotnike. Sicer pa na negativnem delu lestvice slej ko prej vodi Lojze Peterle, pri tem pa je treba oceniti tudi povprašane, ki so bili tokrat bistveno mehkejšega srca kot pred mesecem dni in so bolj skopo odmerjali negativne točke; več kot decembra si jih je prislužil le Marjan Podobnik (če spet odstejemo novince Rupla).

Zgoče dogodke zadnjih tednov osvetljuje povpraševanje, ki je zajeto v grafikonu, objavljenem na tej strani. Gre za vprašanje, ki že malodane mesec dni razburja slovensko politično prizorišče, vprašanje, koga naj si premier izbere za zunanjega ministra. Skoraj 42 odstotkov konsenza je zbrala Mojca Drčar Murko in Ignac Golob, ki je na drugem mestu, je dobil podpora komaj 14,1 odstotka povprašanih. Pri tem velja seve-

da povedati, da anketa ne odgovarja na vprašanje, v kolikšni meri je kdo od kandidatov usposobljen za opravljanje tega odgovornega dela; bolj kot vse drugo anketa pove, da se ljudje lažje odločajo takrat, ko je o predmetu anketiranja veliko javnih razprav. Zato anketa v veliki meri pove tudi to, koliko je bil kdo od kandidatov v tem času »v zobeh javnosti«. (M. S.)

Najbolj aktualno vprašanje v slovenski vladi je imenovanje novega zunanjega ministra. Kdo bi bil po vašem mnenju izmed naštetih kandidatov najbolj primeren za to funkcijo?

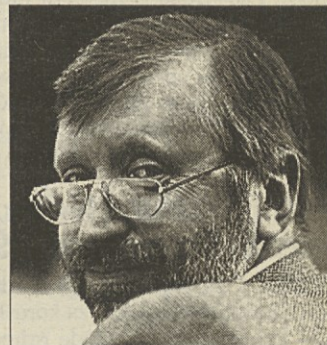

Telefonska anketa, 10. 1. 1995

NINAMEDIA, N = 335

Di Pietro
ali Polonij?

DIMITRIJ RUPEL

Vsakdo, ne le vas kolumnist, se kdaj znajde na razpotju, od koder vodijo poti v nebesa revolucionarne čistosti, v vice tihega zgražanja in pekel konformizma, tj. soodgovornosti za lumparije. Konformizem je najbolje opisal Shakespeare v temle dialogu:

»Hamlet: Ali vidite tam gori tisti oblak, skoraj ves podoben kameli?

Polonij: Zaboga, res je podoben kameli.

Hamlet: Zdi se, da je kakor podlasica.

Polonij: Hrbet ima kakor podlasica.

Hamlet: Ali kakor kit.

Polonij: Cisto kakor kit.«

Spominjam se dogodkov v Italiji pred letom ali dvema. V Milanu je začela delovati skupina sodnikov, ki so se resno lotili preganjanja korupcije in vseh mogočih nečednosti tamkajšnjega političnega razreda. Casnikarji so njihovo početje, posebej pa se početje sodnika Di Pietra, imenovali »akcija čista roke«; Milano pa je dobil naslov »Tangentopoli«, po nase Podmazigrad. Stvar se je razmahnila in segla čez meje sosedne države. Letos spomladi sem na Obali, tam, kjer se najbolj zanimajo za italijanske zadeve, opazil nekaj grafitov z naslednjim sporočilom: »Jansa = Di Pietro«.

Sprasujem se, ali je stvar res takšna, kot se zdi in kot pišejo grafiti? Nekaj mesecev po začetku »čistih rok« so se porušile vse velike stranke koalicije: krščanski demokrati, socialisti, republikanci, liberalci, socialdemokrati. Namesto njih je skupaj z neofasistom Finijem prišel Berlusconi, nakar se je Di Pietro lotil se njega; nakar je Berlusconi odstopil. Potem je odstopil tudi Di Pietro, za katerega so mi (nevednežu) politični prijatelji v Italiji pojasnili, da simpatizira s Finijevim Nacionalnim zavezništvom. In zdaj berem, da je Di Pietro ustanovil svojo stranko in da hoče biti predsednik vlade.

Domneva številka ena: če si Di Pietro, navsezadnje postane predsednik vlade. Domneva številka dve: če hčes postati predsednik vlade, se kot Di Pietro zaženeš v akcijo »čiste roke«.

Poročajo mi, da ljubljanski javni zdravstveni sistem razpada. Zdravnik zdravstvenega doma prosi ministrstvo za privatno prakso, njegovi prosnji ugodijo, nakar odpre (v prostorih zdravstvenega doma) privatno ordinacijo in zdaj zavod za zdravstveno zavarovanje namesto zdravstvenemu domu nakazuje denar privatnemu zdravniku. Načrt: popolna privatizacija zdravstva v mestu.

Poročajo mi: po volitvah, recimo za božič ali za dedka Mraza so se v izvršnih svetih občin, ki so z novim letom prenehale obstajati, obdarovali s poračuni (cca en milijon na osebo) in krediti. Poročajo mi: neka (občinska) vlada je leta 1991 dobila račun za več kot dvesto milijonov, vendar ga preprosto ni hotela plačati. Dolga sploh ni vknjizila, nakar je stvar mirovala do tozbe. Decembra 1994 je prišlo do dogovora med upnikom in dolžnikom, da bo račun v letu 1995 placal nekdo tretji. Dolžnik, ki je z novim letom nehal biti dolžnik, je z roko napisal listek: naj se s tem ukvarja nova oblast!

Poročajo mi: (občinska) vlada je kupila stavbo v središču mesta za nekaj več kot stiri sto milijonov. Vanjo je naselila nekaj svojih uradov in nekaj svojih prijateljev. Ker ni imela denarja v proračunu, je najela kredit pri svojem lastnem stanovanjskem skladu. Danes je proračun - zaradi obresti - temu skladu dolzan osemsto milijonov.

Dobivam desetine pisem. Vsako pismo posebna zgodba, vsaka zgodba tragedija ali vsaj drama slovenskega življenja. Kaj naj storim? Naj dneve in noči berem zgodbe, poskusam uravnavati krive poti in pomagati ljudem? Naj odlagam pisma v predal in čakam, da se na njih nabere prah in se, kot mi je svetoval neki znanec, problemi »resijo sami od sebe«? Ali naj morda stopim po hodniku in se pridružim veseli družbi konformistov, ki proslavljajo poracune in kredite; ki prelagajo stotine milijonov z računa na račun, kupujejo hiše na kredite, ki jih bodo odplacovali tisti, ki pridejo na položaje leta 1999?

Ljubljana in Rim
obnavljata dialog

LJUBLJANA - V torek bo v Ljubljano prispel na uradni obisk predsednik odbora za zunanje zadeve senata italijanske republike senator Giandomenico Migone. Ni se povsem dogovorjeno, če ga bosta spremljala tudi dva člana senatnega odbora predstavnika Nacionalnega zavezništva in Severne lige. Obisk bo na uradno vabilo predsednika zunanje-političnega odbora Zorana Thalerja in bo prvi uradni sitk obeh parlamentov po italijanskih spomladanskih političnih volitvah. Očitno je to tudi prva uradna gesta dobre volje Italije po pomirljivih izjavah premiera Drnovskega, ki jih je izrekel v sredo o slovenski zunanji politiki. Drnovskovo izjavo so rimski krogi pozitivno ocenili. Nadaljnji razvoj odnosov pa bo odvisen predvsem od splosne italijanske politične usmeritve in razpleta italijanske krize. Rimski opazovalci menijo, da je ključen odgovor na to vprašanje, če bo zunanja politika se vedno prvenstveno v rokah Nacionalnega zavezništva. Italijansko veleposlanstvo v Ljubljani pa opozarja na normalen razvoj reševanja odprtih problemov. Tako bo 25. - 27. januarja v Ljubljani sestanek članov mešane italijansko-slovenske komisije, ki se ukvarja z odprtimi socialnimi problemi, zlasti s kocljivim problemom pokojnin.

Bogo Samsa

ODBOR DZ ZA OBRAMBO / VČERAJ ZA ZAPRTIMI VRATI O KADROVANJU V MORS

Gradiva v matičnem odboru
ubirajo čudna pota

LJUBLJANA - Odbor državnega zbora za obrambo je včeraj za zaprtimi vrati obravnaval poročili o kadrovskih spremembah, ki so nastale na obrambnem ministrstvu pod vodstvom Jelka Kacina ter o uresničevanju temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Slovenije.

Po seji je predsednik odbora Jozef Kopse za Slovensko tiskovno agencijo povedal, da je bila razprava o kadrovskih spremembah

Predlog Jozefa Kopseta, čes da so zamenjave odvisne od politične opcije na MO in da gre torej za posredno politizacijo, ni dobil večin-

seji prihodnji teden pa bodo se enkrat obravnavali tisti deli, ki govorijo o t. i. obrambnem tolarju.

Zanimiv pa je bil tudi uvodni, za javnost se odprti del seje. Nekaj članov odbora (Dragan Cernetic, Vika Potocnik) je opozarjal na neskladnje, ki se je pojavilo pri datumih posameznih gradiv, ki jih je MO na zahtevo odbora poslalo v DZ. Poročilo o kadrovskih spremembah je MO prek kurirja v DZ dostavilo že 10. novembra lani, člani odbora pa so ga dobili sele 12. januarja. Podobno je pri poročilu o uresničevanju temeljnih razvojnih programov obrambnih sil, ki je v DZ prispelo 24. novembra lani, poslanci pa so ga dobili 6. januarja. Dragana Cernetica je zanimalo kje je omenjeno gradivo ticalo ves ta čas, saj sta ravno ti dve poročili tudi predmet obtožbe v interpelaciji zoper ministra Kacina. Predsednik odbora Kopse je pojasnil, da je bilo gradivo ves čas na voljo v pisarni odbora za obrambo, o čemer da so bili poslanci obveščeni, da pa so bile tezave zaradi bolniske odsotnosti sekretarja odbora. Dragan Cerne-

tič in Ivan Sisinger sta zadržala, da nista bila obveščena, da jima je gradivo na voljo, Vika Potocnik pa je zahtevala podrobnejše poročilo predsednika o tem, kaj se je dogajalo z omenjenim gradivom, da ga poslanci niso dobili v roke. Opozorila je namreč na sejo odbora 15. decembra, ko sta poslanca Hvalica in Matuš kritizirala MO, čes, da ni izpolnilo zahteve in poslalo poročil o kadrovskih

spremembah in uresničevanju temeljnih razvojnih programov, zdaj pa se je izkazalo, da sta bili poročili že lep čas v DZ, le poslanec jih niso dostavili. Razprava se je končala z obljubo Jozefa Kopseta, da bo pripravil podrobnejše poročilo o tem, sprejeli pa so tudi sklep, da morajo biti poslanci poslej sproti obveščani o gradivih, ki jih dobiva odbor.

Boštjan Lajovic

Janez Slapar: Albin Gutman
je ustrezna rešitev!

Pred glasovanjem o interpelaciji o delu in odgovornosti ministra Kacina je slišati govorice, da se general Janez Slapar vrača v slovensko vojsko, v zameno pa naj bi poslanci Združene liste podprli obrambnega ministra. Tajnik ZLSLD Dušan Kumer je že na četrtkovi tiskovni konferenci zavrnil takšne govorice, včeraj pa nam je tudi general Slapar povedal, da o vrnitvi v generalštab ne razmišlja. »General Gutman je povsem ustrezna rešitev, sam pa sem se že toliko vključil v politiko, da bi bila moja vrnitev v slovensko vojsko problematična.« V zvezi z možnostjo, da bi opravljal kakšno drugo, nevojasko dolžnost na MO, za zdaj ni še nič odločenega, Slapar pa je zanikal tudi trditve, da se je sestal s Kacinom. Janez Slapar, ki ga je predsednik Kučan na predlog takratnega ministra Janse razresil dolžnosti načelnika TO, je zaposlen kot svetovalec v predsedstvu ZLSLD. (B. L.)

obsirna in zelo polemična, odbor pa je sprejel priporočilo obrambnemu ministrstvu (MO), da naj bodo pri spremembah bolj taktni.

ske podpore. Odbor je nacistno podprl tudi poročilo o uresničevanju temeljnih razvojnih programov slovenskih obrambnih sil, na

NOVICE

Snežni kaos v zahodnih predelih Avstrije še traja

DUNAJ - V zahodnih predelih Avstrije močno sneženje tudi po treh dneh še ni prenehlo - položaj v cestnem, železniškem in celo letalskem prometu se ni bistveno izboljšal. Slej ko prej so zaradi obilnih padavin - v nekaterih krajih je medtem zapadlo že poldruga metra snega - ter zaradi nevarnosti plazov se vedno zaprte številne ceste, predvsem gorski prehodi. Zaostril se je medtem tudi položaj v nekaterih zimskih turističnih centrih na Tirolskem in Predarlskem, kjer je zaradi prekinitve cestnih povezav odrezanih od ostalega sveta več turistov. Na Koroskem, kjer bi že nujno potrebovali novega snega, pa v zadnjih dneh ni snežilo, tako da si v smučarskih centrih pomagajo z umetnim snegom.

Letošnji »Kulturni teden koroških Slovencev« v Šentvidu

CELOVEC - Letošnji (že tretji) »Kulturni teden koroških Slovencev« bo Biro za koroške Slovence pri Uradu koroške deželne vlade priredil v okrajnem mestu Šentvid ob Glini. To je v pogovoru s kulturnim referentom dežele Koroske Michaelom Ausserwinklerjem napovedala nova voditeljica biroja Maria Novak-Trampusch. Glavni cilj tedna, katerega so doslej uspešno priredili v Spittalu ob Dravi in v Trgu, je seznaniti nemško govoreče prebivalstvo izven avtohtonega naseljenega ozemlja koroških Slovencev s kulturo in težnjami slovenske manjšine na Koroskem. Kulturni teden pa naj bi bil tudi doprinos za krepitev sožitja obeh narodnostnih skupin v deželi.

Sproščeno vzdušje na 43. Slovenskem plesu

CELOVEC - Slovenska prosvetna zveza je tudi letos v Domu sindikatov v Celovcu uspešno prirejala svoj že 43. Slovenski ples. Gre za najstarejšo družabno prireditev, ki ne združuje le koroških Slovencev, ampak tudi rojake iz Slovenije in od drugod. Zadnja leta je njena privlačnost malo opesala, a letos je privabila toliko plesalcev in obiskovalcev kot že dolgo ne več. Predvsem mladina je bila močno zastopana. Veselje, razposajenost in dobro razpoloženje so družili obiskovalcev vse do jutranjih ur. Kogar pa so srbele pete, se je lahko izdatno naplesal ob vižah ansamblov »Stajerskih sedem« in »Alpe-Adria-Seksteta«. Med vrhunce slovenske plesne sezone sodijo poleg Slovenskega plesa še Maturantski ples slovenske gimnazije (20. januarja!), Ples »Danica« in Radiški ples, ples Visje sole za gospodarske poklice v Senteprtu pri Sentjakobu ter Maturantski ples Dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

Informacijski teden Dvojezične trgovske akademije

CELOVEC - Dvojezična trgovska akademija v Celovcu, katero bodo letos zapustili prvi maturanti in maturantke, vabi učence srednjih in glavnih šol ter starše na informacijski teden, ki bo od 16. do 21. januarja v šolskem poslopju (Janežičev trg) v Celovcu. V okviru tedna je možna prisotnost pri pouku, možni so pogovori s profesorji ter učenci/učenkami akademije, interesenti lahko opravijo t.i. bisytest (olajša izbiro poklica). Prijave za šolsko leto 1995/96 so možne od 20. do 27. februarja 1995.

AVSTRIJA / PODPISNA AKCIJA PROTI DOGRADNJI NA VIŠKU

Nuklearna Mohovce v središču protesta

Slovaški zastopniki odpovedali udeležbo na »hearingu«

IVAN LUKAN

Zvezna ministrica za okolje Maria Rauch-Kallat.

DUNAJ - Avstrijski protesti proti obstojem oz. načrtovanim jedrskim elektrarnam v sosednjih državah se trenutno koncentrirajo na nuklearno Mohovce na Slovaškem. Proti načrtovani dogradnji te elektrarne starega sovjetskega tipa po vsej Avstriji teče podpisna akcija, predviden pa je tudi javni »hearing«, v okviru katerega naj bi avstrijsko prebivalstvo imelo možnost izraziti svoje pomisleke napram graditeljem slovaške nuklearke.

Izvedba tega »hearinga« pa je zdaj v nevarnosti. Pristojna avstrijska ministrica za okolje Maria Rauch-Kallat je namreč sporočila, da so opravitelji slovaške jedrskega projekta v Mohovcih stavili pogoje, ki so zanje

nesprejemljivi. Tako se hočejo udeležiti »hearinga« le, če bo število ude-

ležencev omejeno na 200 oseb, strokovnjakov pa naj bi bil dostop do javne tribune sploh onemogočen.

Dokončno odločitev, ali bo »hearing« izveden ali odpovedan, je Kalatt napovedala za prihodnji teden, medtem ko skušala spremeniti mnenje slovaških zastopnikov.

Kot smo že večkrat obširno poročali, je dogradnja slovaškega atomskega reaktorja pri Mohovcih možna le s posojili Vzhodnoevropske banke (EBRD).

Gradbena dela so bila zaradi finančnih težav ukinjena 1991. leta, slovaška energetska agencija SEP pa je leta 1994 usta-

novila - skupno s francoskim energetskim koncernom EdF, ki je pri projektu udeležen z 31 odstotki - novo investicijsko družbo, ki naj bi uresničila dogradnjo povsem sporne nuklearke.

Poleg varnostnih pomislekov strokovnjakov (neskladnost kombinacije reaktorja z zapadno varnostno tehnologijo, pomanjkljivosti zaradi varčevanja pri gradnji, itd.) je le dobrih 100 kilometrov od avstrijsko/slovaške meje oddaljena nuklearna Mohovce za avstrijske politike pikantna tudi se iz drugega razloga: Avstrijo je pri Vzhodnoevropski banki (EBRD) udeležena in bi v primeru dogradnje tako rekoc sofinancirala sporno slovaško nuklearko.

KOROŠKA / ZBOR »DANICA«

Novoletni koncert v znamenju turneje po ZDA

SENTPRIMOŽ - Letošnji novoletni koncert mešanega pevskega zbora SPD »Danica« v kulturnem domu je tako po pevsko-glasbeni plati kot tudi po odmevu pri številnih obiskovalcih zelo dobro uspel.

Sporod so oblikovali skoraj 60-clanski mešani pevski zbor »Danica« pod vodstvom Stanka Polzerja, dvojezični zbor celovške pedagoške akademije pod vodstvom Edija Oražaja in moški pevski zbor SPD »Valentin Polansek« z Obirskega, ki ga vodi Božo Hartman.

Prireditev je odlikovala predvsem visoka pevska raven ter dejstvo, da je namenjena prav domačinom in prijateljem.

Mesani prevski zbor SPD »Danica« je tudi v preteklem letu dosegel nekaj pomembnih uspehov. Med drugim je kot prvi slovenskokoroški zbor sodeloval pri otvoritvi Celovškega sejma, največje sejemske prireditve na Koroskem, gostila pa je vrhunski ukrajinski zbor »Cantus« iz Užgoroda.

Letos se zbor odpravlja na turnejo po Ameriki (ZDA in Kanada).

V NEDELJO V ŠENTPRIMOŽU:

Spominska svečanost za žrtve nacifasizma

CELOVEC - Letošnjih pomembnih obletnic (50-letnica konca 2. svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom, 50-letnica vrnitve slovenskih izseljencev, 40-letnica podpisa Avstrijske državne pogodbe), se bodo koroški Slovenci dostojno spominjali.

Prva prireditev je že to nedeljo, 15. januarja, ob 14.30 uri, v kulturnem domu v Senteprimožu, kjer bo spominska svečanost ob 50-letnici obglavljenja Rocijakovih in Micejevih žrtev nacizma.

Prireditelja sta SPD »Danica« in »Vinko Poljanec«, svečanost pa je namenjena tudi vsem ostalim številnim žrtvam, ki sta jih je med koroškimi Slovenci terjala nacizem in nacionalizem - od Petra Habihta iz Skofice, ki je v 30-ih letih umrl za posledicami nacionalističnega napada, Vinka Poljanca, ki je kot prva žrtev nacizma med koroškimi Slovenci umrl avgusta 1938, do številnih slovenskih duhovnikov, ki so bili 1941. leta pregnani ali poslani v taborišča.

NOVOSTI

Bogat knjižni dar SPZ za 1995

CELOVEC - Slovenska prosvetna zveza je te dni predstavila knjižni dar za leto 1995. Dar zajema Koroski koledar 1995 (tezišča so 50. obletnica osvoboditve izpod nacifasizma, dvojezično solstvo in vzgoja, spomini na vojna leta in prežet kulturne dejavnosti koroških Slovencev v letu '94), knjigo »Kult. Koroski govori«, v kateri je casnikar Mirko Bogataj strnil svoja kulturno-politična razmišljanja o koroških Slovencih, knjigo »Na poti v vas - Kultura na Radisah skozi 90 let« z objavo rezultatov dela raziskovalne delavnice mladine s Koroske in Slovenije, ter knjigo »Protifasistični odpor« Bogdana Zolnirja in Mileta Pavlina, ki natančno osvetljuje pogoje, v katerih se je razvil protifasistični odpor na Koroskem.

Del knjižnega daru SPZ '95 je tudi prva zvočna kaseta kvarteta »Rož« z narodnimi pesmimi »To ja nšcir kne vi ...«, na izbiro pa ima bralec tudi se prevod Handkejevega dela »Nauk gore Siante-Victoire« (prevedel Borut Trekman), ali pa prevod Guttenbrunnerjevih »Pesmi« (prevedel Andrej Kokot).

Cena knjižnega dara (pet knjig in kaset) je 450 silingov.

MADŽARSKA / ZARADI NOTRANJNH NESOGLASIJ IN OMAHOVANJA SOCIALISTIČNI VLADI PADA UGLED

Načrt lastninjenja ene od največjih verig hotelov je neslavno propadel

BUDIMPESTA (Reuter) - Na Madžarskem preživlja vlada, ki jo vodi socialisti, težke trenutke. Pred nedavnim je namreč zelo neslavno propadel načrt lastninjenja ene od največjih verig madžarskih hotelov, zaradi tega pa je država izgubila svoj ugled tudi v očeh tujih investitorjev.

Zato je vlada po četrtkovem zasedanju kabineta sporočila, da bo odstopila od pogajanj s skupino ameriških ponudnikov, ki se potegujejo za odkup Hungarhotelov - zadnje verige hotelov v državni lasti. Madžarska vlada se je za tako potezo odločila zato, ker ponudniki niso pristali na pogoje, ki jih je madžarska vlada spremenila tik pred podpisom pogodbe. Na srečanju kabineta so odstavili tudi državnega sekretarja za lastninjenje Ferenc Bartha, saj je bila »njegova funkcija odvisna od uspeha v pogajanjih za prodajo Hungarhotelov«.

»Vlada se je zaslala v hudih skripcih, saj zaradi neuspešne prodaje Hungarhotelov ne prihaja do napečnosti samo med koalicijskimi partnerji,« pojasnjuje tiskovni predstavnik Zveze svobodnih demokratov, ki je ena od partnerjev v vladajoci koaliciji. »Znotraj vlade je veliko nasprotujocih si mnenj glede tega, kako bi

se bilo treba lotiti posameznih vprašanj,« dodaja Tamas Bauer.

Ameriški ponudniki so se s sekretarjem Barthom o okvirnih pogojih prodaje stiri najstih hotelov pogovarjali že sredi decembra. Deset dni po njihovem srečanju pa je madžarski premier Gyula Horn zahteval, naj Barth znova sklice pogajanja z Američani, ker naj bi bila dogovorjena cena mnogo nižja od dejanske vrednosti razkošnih hotelov, od katerih ima večina po tri zvezdice, eden pa celo stiri. Premierova zahteva je sprožila val protestov znotraj vladajoče koalicije, protestirala pa je tudi opozicija. Hornova zahteva je močno razburkala tudi tuje investitorje, ki so premierovo odločitev označili za grob poseg države v gospodarstvo. Zanimivo je, da je na Hornovo zahtevo nemudoma reagiral tudi ameriški veleposlanik na Madžarskem Donald Blinken, ki je obiskal madžarskega premiera in ga opozoril na to, kakšne posledice ima lahko njegova zahteva na nadaljnji odnos tujih investitorjev do Madžarske.

Tiskovni predstavnik Zveze svobodnih demokratov Tamas Bauer je novinarjem povedal, da je začuden nad nenadno Barthovo razresitvijo predvsem zato, ker jo je vlada sprejela

v odsotnosti finančnega ministra Laszla Bekesija, ki upravlja državno agencijo za lastninjenje.

Iz dobro obveščenega vira iz madžarskih bančnih krogov se je zvedelo, da je Horn že prejšnji teden »kazal veliko zanimanje za dosedanje lastninjenje največjih državnih podjetij in ustanov« in da je hotel prenesti nadzor nad prodajo državne lastnine, ki je za zdaj še vedno v pristojnosti ministrstva za finance, v vladni resor.

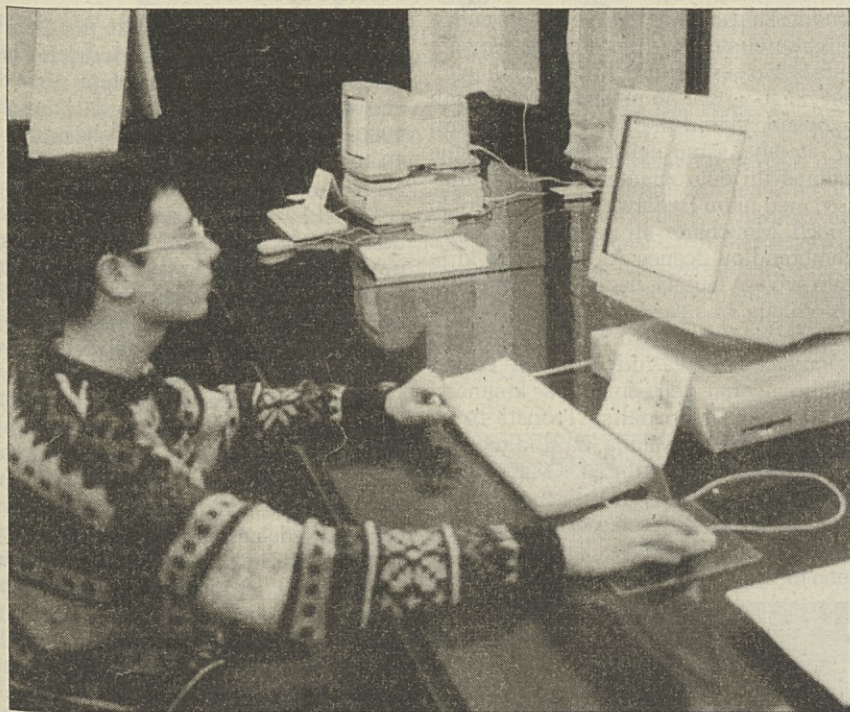
»Kot kaže, Horn ne dojema zakonitosti, ki vladajo na vsakem trgu. Madžarska vlada se je namreč že dokončno dogovorila o prodaji Hungarhotelov in zato ne bi smela tik pred podpisom pogodbe odstopiti od posla in trditi, da cena, za katero so se dogovorili s kupci, ni postena. Kaj takega si ne morejo privoščiti nikjer na svetu in zato velja ta preprosta zakonitost verjetno tudi na Madžarskem,« meni neki zahodni diplomat, ki dodaja, da vsota, za katero naj bi prodali hotele (Američani naj bi za vseh stiri najst luksuznih hotelov odsteli približno 57 milijonov dolarjev in pol), ni glavni razlog za to, da se je madžarska vlada odločila odstopiti od posla. »Madžari bodo morali najprej pomesti po svojem parlamentu.«

RAČUNALNIŠTVO

»Kiberkultura«
že prihaja
tudi k nam

MARTA VERGINELLA

Tudi za računalniški zaslon lahko že rečemo, da ni več to, kar je bil se včeraj. Se pred desetimi leti smo nejeverno zmajevali z glavami sprico razvnetežev, ki so pripovedovali, kaj vse si lahko obojemo od računalniške tehnologije. Večina je vse spremembe, ki naj bi jih prinesli računalniki, odložila v daljno prihodnost in sploh ni pomislila, da bi se morala računalniško opismeniti. Pa je mnoge med temi življenjska nuja medtem prisilila, da so se premislili. In tako smo ta človeku podobni stroj tako tisti, ki ga uporabljamo, kot oni, ki niso posvečeni v njegove skrivnosti, počasi sprejeli medse. Danes je samoumevno, da ga srečamo v pisarnah, na mejnih prehodih, in povsod tam, kjer je treba imeti selektiven dostop do velike količine po-

datkov.

Družinski član pa računalnik se ni postal. Vsaj v večini primerov ne, se ne, ker se doma običajno se ne gremo manipuliranja s podatki, v njih se ni večinsko zastopano. V dnevnih sobah se vedno kraljuje televizijski zaslon brez računalniške podpore. Prav tu bo prislo do pomembnih sprememb.

Tako nam vsaj zatrjujejo avtorji dveh knjižnih izdaj, namenjenih razmisleku o kulturnih spremembah, ki jih povzroča svetovni pohod novih dosežkov digitalne tehnike in telekomunikacijskih sistemov. Janez Strehovec (Virtualni svetovi, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana) v svoji monografiji raziskuje in premišlja predvsem nove umetniške prakse ob koncu drugega tisočletja, ki, zelo prepro-

sto rečeno, izumljajo možne uporabe novih tehnologij robotike, telematike in informatike. Na te prakse, ki so danes napol umešnost napol bizarnost, bomo jutrisnjega dne gledali kot na predhodnike modelov socialnega vedenja, ki so medtem postali prevladujoči.

Strehovec je eden od avtorjev tudi v drugi publikaciji na to temo, in sicer gre za najnovejšo številko »Casopisa za kritiko znanosti« z naslovno temo Kiberkultura, ki po zgledu »kibernetike« predlaga slovenje-nje angleškega izraza »cyberculture«. V njej sedem slovenskih in trije tuji avtorji odpirajo različne razsežnosti in teme orjaškega tehnološkega vala, ki nas že nevidno preplavlja: računalniške knjige brez strani in računalniške knjižnice brez sten, multimedija, kiberpunk, sveto-

vna računalniška komunikacijska mreža INTERNET, pravna ureditev tega novega področja družbenih odnosov (Na fotografiji otvoritev tržaškega okenca, KROMA).

Nekaj od tega je že danes resničnost, marsikaj pa to postaja od danes na jutri. Nove možnosti računalniških in komunikacijskih tehnologij tako spreminjajo vse pore življenja, modele razmišljanja, identitete (državne meje in fizična oddaljenost ljudi skupnih interesov bodo z razrastom računalniških komunikacijskih omrežij se manj pomembne kot so že) in mentalitete uporabnikov, da lahko že govorimo o novi vrsti kulture, zgrajene okoli kibernetičnega stroja. Njen pravi razmah pa sele pride, ko bodo namesto sedanjih telefonskih v vse domove položeni optični kabli z zmožnostjo hipnega prenosa velike količine podatkov. To je ključen člen, ki bo sedanjemu »elitno« kulturo čez noč naredil za prevladujočo množično kulturo.

Slovenija se je končno spet, tokrat kaže resno, lotila gradnje avtocest, Italija spet resno razmišlja o hitrih železnicah. Slovenski minister za znanost in tehnologijo je opozoril, da je čas za začetek razmišljanja tudi o gradnji infrastrukture za slovensko računalniško komunikacijsko omrežje. Ko bodo optični kabli - v Italiji in v Sloveniji - nadomestili telefonske in prisli v domove, potem...

ZA NAJMLAJŠE

Tokratni Pastirček
v zimski obleki

NA SNEGU

»Zima je zabavna reč, / sonce zleze v krušno pec, / tam zari, prijetno greje, / v mrzli brk se zimi smeje«. Tako se glasi prva kitica pesmi Vojana Tihomirja Arharja Zimski akvarel, ki jo je urednik uvrstil na prvo stran 5. številke letošnjega letnika revije Pastirček. Izbira je seveda primerna letnemu času, beli zimi pa namenjena tudi ilustracija Na snegu, ki jo objavljamo. Zimi, predvsem njenim številnim zabavnim vidikom, je v tej številki Pastirčka namenjenih več prispevkov. V zelo priljubljeni rubriki Pastirčkova pošta pa je seveda veliko pisem in sličic uglasenih na temo božiča in komaj minulih praznikov.

Igrica Tudi bolhe kašljajo
na slovensko-istrski turneji

Otroška predstava Tudi bolhe kašljajo, ki je nastala v sodelovanju med Slovenskim stalnim gledališčem in skupino La Contrada, je po začetnih nastopih v tržaški dvorani Cristallo odpotovala na turnejo (foto KROMA). Gre za italijansko verzijo predstave, ki jo je po pravljici Fulvia Tomizze, režiral Boris Kobal. Slovensko »fotokopijo« SSG prav tako pripravlja Boris Kobal. »Italijanske« bolhe bodo nastopile v številnih istrskih mestih, danes popoldne ob 17. uri pa bodo gost ljubljanskega Lutkovnega gledališča.

LAHKA GLASBA / KONCERTI

V prvih mesecih leta se nam obeta vrsta zanimivih nastopov

Prva večja turneja tujega glasbenika se bo začela že v ponedeljek zvečer v tržaški diskoteki Hippodrome, kjer bo nastopil angleški bobnar Roger Taylor

Novo leto prinaša precej novosti tudi na glasbenem področju. V prvih letosnjih mesecih se bo na odrih sportnih palac, gledališč in disko klubov severne Italije nastopilo precej zanimivih skupin.

Prva večja turneja tujega glasbenika se bo začela prav v naših krajih. V ponedeljek zvečer bo namrec v disku Hippodrome v Trzinu ob 21. uri startala italijanska turneja angleškega bobnarja Rogerja Taylorja (na sliki). Britanski glasbenik je začel kariero daljnega leta 1969, ko je z Brianom Mayom ustanovil skupino Smile. S prihodom Fredericka Bulsara (Freddieja Mercuryja) in Johna Deacona so se leta 1972 preimenovali v Queen, skupino, ki je tja do leta 1991 s Stonesi bila morda najbolj uspešna angleška glasbena »industrija«.

Roger Taylor je medtem (tako kot ostali člani skupine) začel tudi paralelno solo kariero. Avgusta leta 1977 je izdal malo ploščo I Wanna Testify, štiri leta kasneje prvi album, Fun In Space, ki je v Angliji prisel na 18. mesto top lestvic. Leta 1984 je izdal drugi solo album, Strange Frontier, leta 1987, v obdobju pocijanja Queenov, pa je ustanovil skupino The Cross. Z njimi je Taylor izdal tri albume, The Cross, Mad, Bad and Dangerous To Know in

Blue Rock.

Po daljšem premoru se je Taylor lani ponovno vrnil na glasbeno sceno. Maja meseca je izdal malo ploščo Nazis 1994, s katero obtožuje evropske vlade brezbriznosti do ponovnega pojavljanja neonacistov na stari celini. Nekaj tednov kasneje je izšel album Happiness?, glavna tema katerega je iskanje sreče v življenju. Album vsebuje 12 skladb, ki jih bomo z nekaterimi starimi Taylorjevimi hiti in z izborom uspešnic Queenov poslušali v ponedeljek zvečer. Pri snemanju zadnjega albuma so se Taylorju pridružili kitarist Jason Falloon, basist Phil Spalding in klavirist Mike Crossley, ki bodo z njim tudi na tej turneji. Poleg njih je pri snemanju sodeloval tudi japonski glasbenik Yoshiki, med najbolj znanimi v državi vzhajajočega sonca. Skupaj smo jih lahko videli na koncertu za Unesco, ki se je konec maja lani vršil pred budističnim templjem Todaji pri Nari na Japonskem in so ga neposredno oddajale skoraj vse televizijske postaje sveta.

Poleg Rogerja Taylorja se v teh dneh zanejajo tudi druge turneje znanih glasbenikov, v okviru katerih bodo nekateri nastopi tudi v naši bližini. Massimo Bubola bo npr. nastopil 19. januarja v kraju San Fior pri Trevisu, Chris

While 18. januarja v Gorici, Biagio Antonacci bo 31. januarja v Vidmu, Enrico Ruggeri bo februarja igral v Trstu, These Animals Man bodo 10. februarja v kraju Giais pri Avianu (PN), kjer bodo dan kasneje nastopili Godflesh. UK Subs bodo 16. februarja v Meolu pri Benetkah, Praying for the Rain pa 10. februarja v Buttriju. Negresses Vertes bodo 2., 3. in 4. februarja v Firencah, Modeni in Milanu, medtem ko bo Joe Jackson 24. februarja v Mestrah. R.E.M. bodo skupaj s skupino Grant Lee Buffalo v Italiji od 20. do 27. februarja, aprila bodo prisli še Simple Minds, idoli najstnic Take That (pohitite, ker so vstopnice skoraj posle!) in Eric Clapton.

Precej zanimiv začetek leta se obeta na področju jazz glasbe. V petek, 10. februarja bo v Ljubljani nastopil Art Ensemble of Chicago, v ponedeljek, 13. februarja pa bo slavni pianist Keith Jarrett po dolgem času ponovno igral v Italiji in to kar v milanski Scali. Jarrett bo baje poleti nastopil tudi v veronski Areni, seveda ce bo to gledališče ponovno na razpolago tudi za ljubitelje lahke glasbe. Zanimiv pa bo tudi program goriskega jazz festivala, ki se bo kot vedno odvijal februarja.

Ales Waltritsch

FRANKFURT

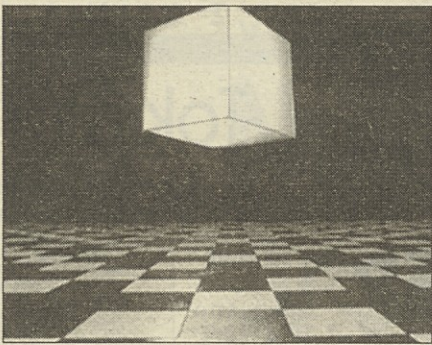
Asger Jorn - retrospektiva

Schirn Kunsthalle Frankfurt, Am Römerberg, 60311 Frankfurt am Main, Asger Jorn - Retrospektive, razstava je na ogled do 12. februarja 1995, ob sredah in četrtnih odprto od 10. do 22. ure, preostale dni v tednu od 10. do 19. ure, ob ponedeljkih zaprto, informacije po tel. 69/299 882 - 0.

Retrospektivna razstava v frankfurtski galeriji moderne umetnosti je posvečena danskemu abstraktnemu slikarju in umetniku Asgeru Jornu (1914-1973), enemu izmed ustanoviteljev skupine Cobra in po mnenju nekaterih likovnih kritikov vodilni osebnosti likovnih tendenc v drugi polovici stoletja. Jurnov likovni izraz temelji na izkušnjah ekspresionizma in nadrealizma, saj njegova platna »naseljujejo« mitske figure, grozljive živalske podobe in cloveski obrazi. Vsebinsko del izraza skozi barvo, manj obliko, njihovi naslovi pa navkljub svoji lirčnosti ali izzivalnosti nikoli ne ilustrirajo vsebine. V njegovih delih ni zaslediti premisljene simbolike ali koncepta, temveč »razpoloženja«, ki gradijo obliko z notranjim umetnikovim čustvanjem, za zunanjega opazovalca skorajda nerazumljivim. Med več kot stotimi razstavljenimi deli, ki so jih prispevali muzeji in galerije iz New Yorka, Londona, Münchna, Amsterdama in Hovikodena, in ki predstavljajo samo dvajsetinodel Jurnovega umetniškega opusa, zasledimo tudi najpomembnejša - Lettre a mon fils (1956-57), Stalingrad (1956-72) in Hors d'Age (1972) (na sliki). (M. T.)

NOISIEL

Iluzionist

La Ferme du Buisson, Centre d'Art Contemporain de Marne-la-Vallée, razstava Georges Rousse odprta do 5. marca 1995, ogled v torek med 15. in 21. uro, od srede do nedelje od 14. do 18.30 ure, informacije na naslovu Allée de la Ferme, Noisiel, 77437 Marne-la-Vallée ali po tel. 64 62 77 27.

Center sodobne umetnosti v okviru Centra za umetnost in kulturo na področju Marne-la-Vallée posveča pozornost edinstvenemu umetniku Georgesu Roussu, ki se ga ne da uvrstiti v nobeno od klasifikacij, saj ne pripada nobenemu umetniškemu toku, in ne izhaja iz teoretičnih osnov sodobne umetnosti. V raznovrstnosti sodobnih stvaritev in mnogovrstnih eksperimentalnih praks si Rousse z užitkom utopije utira pot v silni vsakdanjosti. Hrani se s prostorom in na skrivaj oblikuje prostore, ki so namenjeni izginotju ali obnovi. V njih išče gibljivo svetlobo. Zase pravi, da je kot vagabund, pesnik, ki se spreha med zvezdami. Z neposrednim slikanjem zidov ustvarja scenografijo, ki gradi režijo izgubljene praznine. Podobe, besede, obrazi in geometrijske forme, ki lebdiijo sredi prostora, imajo namen vzpostaviti gledalčevo razdaljo, in s tem ohraniti umirajoče prostore. Njegove instalacije, ki so nastale na podstresjih Ferme du Buisson, so na ogled v fotografski obliki. Obiskovalci razstave so vabljeni, da v navidezni praznini znova najdejo »smisel«. Več o avtorju je možno prebrati tudi v katalogu, ki ga je izdal Center Georges Pompidouja, v zbirki Sodobne fotografije. Na sliki: S. Rousse, Kanazawa - Japon - 1987. (S. D.)

STUTTGART

Macbeth

Staatstheater Stuttgart, Oberer Schlossgarten 6, 70137 Stuttgart, G. Verdi: Macbeth, premiera 28. januarja 1995 ob 19.30 (ponovitve 31. januarja, 3., 5., 8., 11., 16., 22. in 25. februarja 1995), rezervacije in prodaja vstopnic od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure ali na tel. 711/22 17 95.

Verdiju se ni bilo 34 let, ko so v Firencah (1847) premierno uprizorili njegovo opero Macbeth, ki je nastala po istoimenski Shakespearovi dramski predlogi. Čeprav liberto zelo poenostavlja izvirnik, jedro zgodbe ostaja nespremenjeno, vendar pa je na mnogih mestih Shakespearjeva misel precej spremenjena; pri Verdiju ni nikjer humorja, s katerim je dramatik na trenutke osvetlil temo zgodbe, prav tako pa je Verdijev Macbeth - pri Shakespearu osrednji dramski lik - le se figura konvencionalnega opernega zlobneza. Verdi je najmočnejše upodobil znacaj Lady Macbeth; mesta, kot sta prizor njene mesecnosti v tretjem dejanju ali duet med Macbethom in njegovo ženo z umorom kralja v prvem dejanju zagotovo sodijo med najvišje dosežke operne literature. V tej, osrednji vlogi, bo v stuttgartski postavitev pod dirigentskim vodstvom Gabriela Ferra in režijskim vodstvom Ruth Berghaus (po Traviati in »Mahagonyju« je to že tretja njena režija za stuttgartsko operno hišo) nastopila Marilyn Zschau iz Chicaga, v vlogi Macbetha baritonist Philippe Rouillon, v vlogi Macduffa pa Jianyi-Zhang. Scenograf predstave je E. Wonder, kostumograf pa P. Schubert. (M. T.)

LONDON

Nizozemsko slikarstvo 18. stoletja

The National Gallery, Trafalgar Square, London WC2N 5DN, The Age of Elegance, do 26. marca 1995, odprto od ponedeljka do sobote od 10. do 18. ure, ob sredah do 20. ure, ob nedeljah od 14. do 18. ure, informacije na tel. 171/747 2885.

Medtem ko je nizozemsko slikarstvo 17. stoletja (imenovano tudi »Zlati vek«) v britanskih galerijah, muzejih in privatnih zbirkah dovolj obsežno zastopano, ostajajo dela, ki so nastala stoletje kasneje, britanski javnosti skorajda neznana. Osrednja londonska galerija je zato v sodelovanju z Rijksmuseumom iz Amsterdama pripravila razstavo šestintridesetih del tistih avtorjev, ki so v času po prevratnih političnih in ekonomskih dogodkih v zadnji četrtini 17. stoletja, samo nekaj desetletij kasneje nadaljevali delo znamenitih predhodnikov; med njimi I. Ouwater, W. Hendrick, Voogd, Moucheron in nenazadnje zadnji Rembrandtov učenec A. de Gelder, ki je delo svojega učitelja nadaljeval globoko v 18. stoletje, in s čigar znamenitim portretom družine zdravnika H. Boerhaavea se pričujoča razstava tudi pričinja. Izmed ostalih avtorjev velja omeniti se krajinarja La Farguea in Cornelisa Troosta in že omenjenega I. Ouwaterja (na sliki njegova Knjigarna in loterijski urad v Kalverstraat), avtorja tihožitij Van Huysuma in Van Osa, slikarko R. Ruysch, portretiste J. Augustini-ja, Van der Mijna ter van Nijmegena in van der Werffa. (M. T.)

BONN

Kraljestvo senc

Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Friedrich Ebert Allee 4, 53113 Bonn, Eva Aeppli - instalacije, skulpture in slike, do 25. januarja 1995, odprto od torka do nedelje od 10. do 19. ure, informacije na tel. 228/9171 236.

Na razstavi švicarske umetnice Eve Aeppli (1925) si je mogoče ogledati približno trideset instalacij, skulptur in slik iz njenega umetniškega opusa, ki ga zaznamujejo misticism, astrologija in zavedanje smrti. Dela iz zgodnjega ustvarjalnega obdobja Eve Aeppli skorajda v celoti predstavljajo lutke in slike skupin ali posameznikov s poudarjenim izrazom strahu in dvoma, značilnim za sodobnega človeka. Med njeno najbolj uspešna dela tega obdobja sodi tudi instalacija z naslovom La Table (na sliki), ki jo sestavlja devet luk v naravni velikosti, izdelanih iz tekstilij, prikazuje pa gostijo Smrti in podob iz kraljestva senc. Od srede 70. let njeno ustvarjanje zaznamuje nekoliko bolj optimističen pogled na svet; njen interes se preusmeri na astrološke teme, svoj umetniški izraz pa oblikuje v skulpturah iz bron, med katerimi velja omeniti Planetne (1975-76) in Zodiak (1979-80). Svoja dela Aepplijeva gradi na ekspresivnih podobah kot ogledalu posameznikove notranjosti, njene skulpture pa gledalca očarajo s perfekcionizmom, z natančnostjo izdelave in izbrusenim smislom za podrobnosti. Privlačnost razstave je prav v napestih med figurami, katerih izraz je zaznamovan s strahom, in skulpturami, ki obiskovalce navdajajo z optimizmom. (M. T.)

TRST / KOPODUKCIJA SSG IN STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

Čar drame, v kateri besede le spremljajo dogajanje

Sinoči je bila italijanska premiera Handkejeve igre

TRST - Trg je zamenjal oder oz. dolga tlakovana pot, na kateri se ljudje srečujejo oz. po kateri hitijo svoji usodi naproti. Handkejeva scenska igra Cas, ko nismo vedeli nicesar drug o drugem je sinoci v italijanski verziji zaživela v gledališču Rossetti, konec meseca pa bo se slovenska premiera v trzaskem Kulturnem domu. Tako se že v drugo uresničuje prvi skupni projekt Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK,

prvic se je namreč predstavil v svoji poletni verziji na cedajskem trgu na otvoritvenem dnevu tretjega Mittelfesta, ki je bil pobudnik gledališke koprodukcije.

V zasnovi igra ostaja ista, vendar je prenos z dolgega mestnega trga terjal marsikateri poseg režiserja Giorgia Pressburgerja in njegovega asistenta Borisa Kobala. Do sprememb je prišlo tudi v igralski zasedbi, poleti je namreč sodelovalo veliko mladih igralcev iz raz-

ličnih držav, medtem ko tokrat nastopa več članov ansambla SSG (na sliki v ospredju Vladimir Jurc, foto KROMA). Stalno gledališče FJK je Handkejevo dramo uvrstilo v svojo abonmajsko ponudbo, enako kot SSG, v gledališču Rossetti bo delo na sporedu do 22. januarja, v trzaskem Kulturnem domu pa bo slovenska premiera v soboto, 28. januarja, obe verziji pa se bo se ta mesec mogoče ogledati v goriskem Kulturnem domu.

EVROAGENDA

DUNAJ

Vopava in Ernst

Wiener Secession, Friedrichstrasse 12, A - 1010 Wien, Walter Vopava in Wolfgang Ernst, razstavi sta na ogled do 21. januarja 1995, odprto od torka do petka od 10. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 16. ure, informacije po tel. 1/587 53 07.

Konec decembra so v dunajskem razstavnem prostoru Wiener Secession odprli razstavo del dveh sodobnih dunajskih slikarjev, Walterja Vopave (1948) in Wolfganga Ernsta (1942). Vopavinih del, ki so nastala po letu 1990, ne karakterizirajo več svetle barve, temveč odkloni k temni in hladni barvni paleti, kar mu omogoča raziskovanje odnosov med temo in svetlobo, statičnostjo in dinamiko, prostorom in ploskvijo, končnostjo in neomejenostjo. Umetnikovo umetniško pot in likovni izraz zaznamuje nenehno eksperimentiranje z barvo in ploskvijo, zato njegove serije slik opazovalcu nikoli ne poskušajo podati definicije; ostajajo nedokončane, saj avtor ne stremi k popolnosti umetniškega dela, temveč išče odprtost, ki je neodvisna od končnega rezultata. Skulpture in instalacije Wolfganga Ernsta, s katerimi se na likovnem prizorišču pojavlja od leta 1968, zaznamuje zanimanje za semiotični pomen objekta, zaradi česar reducira uporabo posameznih znakov in pomenov. Njegovo delo je plod več kot desetletja dolgega intenzivnega ukvarjanja s filozofskimi vprašanji in eksperimentiranjem z glasbo. (M. T.)

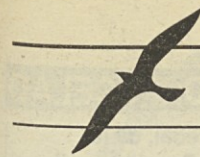
MÜNCHEN

Afriški stoli

Museum Villa Stuck, Prinzregentenstrasse 60, D-81675 München, Afrikanische Sitze, razstava je na ogled od 2. februarja do 23. aprila 1995, odprto od torka do nedelje od 10. do 17. ob četrtnih do 21. ure, informacije na tel. 89/45 55 51 25.

V nasprotju s konvencionalnimi razstavami afriške kulture in umetnosti, ki v svoj izbor večinoma uvrščajo obredne in kulturne predmete, nakit, najrazličnejše dragocenosti, orožje ali nenavadne predmete za vsakdanjo uporabo, so se organizatorji razstave v nekdanjem domovanju Franza von Stucka odločili za razstavo morda v vsakdanjem življenju največkrat uporabljenih predmetov - stolov. Afriški stoli, takšen je namreč naslov razstave, prikazuje preko 150 eksponatov, ki pripadajo vsem pomembnejšim afriškim etničnim skupinam, časovno pa zajemajo obdobje od konca prejšnjega stoletja do danes. Nobena izmed neevropskih kultur ni namreč znotraj posameznega uporabnega predmeta razvila toliko oblikovne raznolikosti kakor prav Afričani z najrazličnejšimi stoli, ki prav zaradi bogastva oblik, načina izdelave in nemalo krat simboličnega pomena izgubljajo svojo zgolj funkcionalno vrednost in pridobivajo status umetniškega predmeta. Razstavljeni eksponati zajemajo tako manjše stole in se disca kot tudi stole vaskih poglavarjev in družinskih starešin ter prestižne prestole vladarjev in »kronanih glav«. (M. T.)

GLASBA / OBISK PREDSTAV V LJUBLJANSKI OPERI

Zvesti pa kar prihajajo

LJUBLJANA - Po številnih nesoglasjih med vodstvom in sindikatom zaposlenih v ljubljanski Operi, ki so javnosti se posebej ostala v spominu zaradi nedavne sobotne stavke, lahko spet vidimo, da so operne predstave, kot je bila med drugim Krpanova kobila I. Goločba minuli ponedeljek, razprodane. Ljubljanska operna hiša se ljubiteljem glasbe le ni pokazala v tako negativni luči, kot je sprva kazalo.

Igor Svara, v. d. direktorja, pravi, da kljub neljubim dogodkom v hiši obiskovalci še vedno zvesto prihajajo v operni hram umetnosti. »Veliko je zanimanje sol za mladinske predstave, kot so Netopir, Krpanova kobila, Hrestac in Sneguljica. Na ostale predstave pa obiskovalce skusamo privabiti z nastopi tujih in domačih mednarodno uveljavljenih pevcev.«

Pogosto je slišati mnenje, se posebej tistih, ki ljubljanski Operi in baletu niso (najbolj) naklonjeni - da je določeno število sedežev zgolj prodanih zaposlenim v posameznih podjetjih, ki pa ne

prihajajo na predstave ne udeležujejo, tako da se zdi, kot da so predstave razprodane. Igor Svara je to zanimal, čes da so običajno kupljene vstopnice tudi izkoriščene, le v primeru slabega zimskega vremena ostane marsikateri prodani sedež prazen. »Ljubljanska publika je ena najbolj kritičnih in dejstvo, da so predstave skoraj vedno razprodane, nedvomno kaže na njihovo visoko kvaliteto.«

Jubilejni Straussov Netopir

Na odru SNG Opere in baleta Ljubljana bo noč ob 19. uri jubilejna 100. predstava Straussovega Netopirja. Dirigent bo Igor Svara, nastopili pa bodo Milena Moraca, Dunja Spruk, Zdenka Gorenc, Karel Jerić, Jaka Jerasa, Ferdinand Radovan, Jurij Reja, Janez Hočevar, Jože Kores, Vlado Lebarič in Matija Wabra. To prvo operno delo po drugi svetovni vojni v ljubljanski Operi si je od njegove premiere, 23. novembra 1991, ogledalo več kot 50.000 ljubiteljev operete iz vse Slovenije in tudi iz tujine. Predstave so bile vedno razprodane, obiskalo pa jih je tudi veliko solarjev.

V ljubljanski Operi pa že začnajo pripravami na največji projekt v letošnji sezoni, koprodukcijsko predstavo z deželnim gledališčem iz Salzburga in Opere iz Nice. Gre za Turandot,

Puccinijev labodji spev, ki ga bomo lahko v februarju videli na odru Cankarjevega doma. Igor Svara, ki obenem opravlja tudi dolžnosti umetniškega vodje, je dejal, da je v začetni fazi tehnična priprava odra. »Glasbeno-anambelske in režijske vaje pa se bodo začele naslednji teden, ko bodo prisli dirigent Andre Licate, režiser Pap Halmen in njegov asistent Erick Vigie. Vaje bodo izredno skoncentrirane, tako da

bo pripravljeno obdobje trajalo samo dobre tri tedne. Ker smo že v predprodaji prodali veliko število vstopnic, pričakujemo dober obisk, ne samo Turandota, marveč tudi vseh drugih predstav do konca sezone.«

Tako si bomo lahko ogledali se premiere postavitev Baletnega večera holandskega koreografa Toera van Schayka, Donizettijevo priljubljeno opero Ljubezenski napoj ter eno najboljših opernih del Leosa Janacka Jenufa. Za otvoritev mednarodnega poletnega festivala v ljubljanskih Krizankah pa se Gluckovo opero Orfej in Evridika. »Prepričan sem, da bodo vsi ljubitelji operno-baletne umetnosti v sezoni 1994/95 našli dovolj zanimivih predstav in nas se naprej obiskovali v polnem številu,« je se dejal Igor Svara.

Tanja Fajon

LIKOVNA UMETNOST

Koledar s tehtanjem mimoidočih

LJUBLJANA - Danes ob 12. uri bo v okviru konceptualne razstave Urbanaria Sorosovega centra za sodobne umetnosti - Ljubljana v parku Zvezda s performansom stekel projekt Ljubljancani - javni celoletni mestni koledar, ki sta ga pripravili Maja Gspan in Petra Varl Simončič s sodelavci.

Projekt bo za razstavo vseh prispelih projektov na razpis Urbanarie v NUK in NSK pošto prvi realizirani projekt Urbanarie, obsegal pa bo glasni stebel, katerega podoba se bo vsak mesec spreminjala, in na katerega bosta avtorici vsakič nalepili novo zgodbo dveh junakov - Zvezde in Odeona, verz ali slogan meseca. Ob tem bosta vsakič dolepili koledar tekočega meseca, na katerem bodo označeni do-

ločeni dogodki (zlasti tisti ob stebri ali tisti v okviru Urbanarie). Steber bo, kot so sporočili iz SCCA - Ljubljana, informacijska in komunikacijska točka v mestu in bo v interakciji z mimoidočimi pletel zgodbo mesta in meščanov. Prva postavitev stebra bo stekla danes ob 12. uri z otvoritvenim performansom (igralca bosta v vlogi arhitektov tehtala in merila Ljubljancane na veliki tehtnici, pojavil pa se bo tudi Odeon), vsak mesec pa se bo ob njem zgodilo tudi kaj nepričakovane ali napovedane. Projekt so podprli MSIRKS, Ballantines, Biring fotokopiranje in Metropolis Media.

Druge izbrane projekte v okviru Urbanarie bodo realizirali skozi vse leto 1995 (s predvideno koncentracijo v maju in oktobru). (V. U.)

NA KRATKO

Pisatelji potrebujejo mlado vodstvo

MARIBOR - »Ze nekaj let je dejavnost mariborske podružnice Društva slovenskih pisateljev precej precej sibka; zadnji dve leti je nastalo pravo mrtvilo,« je med drugim dejal Milan Stancer, tajnik podružnice, ki je za cetrtek zvečer sklical sestanek mariborskih pisateljev. Nanj je prislo le nekaj njegovih kolegov, zaradi cesar niso mogli izvoliti novega vodstva. Tako se bodo skusali ponovno sestati marca, ko naj bi tudi konkretnije spregovorili o organizaciji letosnjega Statenberskega srečanja. Milan Stancer je za to srečanje predlagal temo Biti in ustvarjati, lahko pa kakšno drugačno predlagajo se drugi člani. Miroslav Slana je menil, da podružnica ne bo zazivela, dokler bo delovala »na ravni pecenega pujsa in sodečka vina«. Zatrnil je, da bi pisatelji v Mariboru potrebovali mlado vodstvo, saj mnogi ne zeli- jo prihajati v društvo, ki deluje kot nekakšno društvo upokoencev. Zato je predlagal, da naj poskusa sklicati sestanek mariborskih pisateljev samo Društvo slovenskih pisateljev. Tudi glede Statenberskega srečanja je Miroslav Slana menil, da ne bi smelo zajadrti samo v regijske okvire. Milan Stancer je se povedal, da bodo mariborski pisatelji spet pripravili literarni večer ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku, slavnostni govornik pa bo eden izmed mariborskih pesnikov. Stancer se je tudi zavzel, da je potrebno revijo Dialogi vrniti pisateljem, saj so bili literarna revija, sedaj pa so postali revija humanističnih ved. (J. S.)

Novi Organon gostuje v Chapterju

LJUBLJANA - Predstava Novi Organon Emila Hrvatina (produkcija Društva B-51 in koprodukcija CD) je bila 13. in 14. januarja predstavljena občinstvu Chapterja iz Cardiffa (Wales) v okviru predstavitve različnih slovenskih projektov. Chapter je eden večjih neodvisnih sodobnih »artcentrov« v Britaniji. Ustanovljen je bil leta 1971, njegov namen pa je ustvarjanje, produkcija in predstavljanje sodobnih umetniških del. Chapter lahko gosti 40 umetnikov, ima gledališče, dve kinodvorani, galerijo, produkcijski prostor za video, ples, gledališče, film, fotografijo in design. V obliki festivalske predstavitve del posamičnih držav so bila v preteklih letih predstavljena dela iz Nizozemske, Nemcije, Japonske, Združenih držav Amerike in Južne Amerike, pa tudi mnogo individualnih projektov z vseh celin. Emil Hrvatini je sicer pred kratkim sodeloval na delavnici mladih režiserjev v milanskem Piccolo Teatru. Delavnico je organiziralo Združenje evropskih gledališč, ki mu predseduje ustanovitelj Piccolo Teatra Gioralo Strehler; v njem je zbranih 14 znamenitih evropskih gledališč. V dveh tednih je deset režiserjev iz različnih držav posamično delalo prizor iz izbranih besedil in sicer z igralci iz Piccola in igralske sole milanskega gledališča. (Hrvatini je za svojo prvo »italijansko« režijo izbral Kvartet Helnerja Müllerja). Namen delavnice je bil izmenjava idej, pristopov in metod med režiserji in igralci različnih narodnosti in kultur, dvotedensko delo pa je bilo sklenjeno z interno predstavitvijo prizorov. 17. januarja bo Emil Hrvatini predstavil Novi Organon v Slovenskem kulturnem centru na Dunaju. PR

IZŠLO JE / KNJIGE

Dr. Zdravko Neuman: Vihami valovi življenja

Zivljenske zgodbe, založil PZI - DAN, Ljubljana 1994, str. 87, trda vezava, 23 x 15 cm, 2.730 SIT.

Dr. Zdravko Neuman je ob svojem 26-letnem praktičnem delu v Zavodu za rehabilitacijo objavil več kot dvesto strokovnih člankov, učenikov in razprav o raziskavah usposabljanja telesno prizadetih ljudi. Tokrat je izdal literarno delo, v katerem je združenih pet kratkih zgodb o življenju retardiranih ljudi. Zgodbe so povzete po resničnih dogodkih, zato so spremenjena imena posameznih akterjev in krajev. Gre za avtobiografsko literarno izpoved človeka, ki je prek soočanja s travmo drugačnosti in z nenavdnimi življenjskimi izkušnjami spoznal temeljne življenske resnice in moralno-etične vrednote. Kljub pretresljivi in bridki vsebini je refleksivno pisanje avtorja vedro in optimistično, saj opisuje ljudi, ki so se kljub prizadetosti vziveli v življenje. Po besedah iz ocene knjige prof. dr. Leva Milčinskega je soočanje z drugačnostjo in njeno sprejemanje kot perspektivne možnosti in celonujnosti tudi zase, prva stopnica v »Ars moriendi«, o kateri je bilo v srednjeveški knjigi s takim naslovom zapisano: »Zoper svojo voljo umira, kdor se umreti ni naučil. Nauči se umreti, pa se bos naučil živeti, kajti nihče se ne bo naučil živeti, kdor se umreti ni naučil. Pot vseh poti je tista, ki nauči človeka umiranja.« (A. P.)

Stanko Janež: Pot v prostost

Črtice in drugi spisi, Samozalozba, Ljubljana, 1992, 198 strani, trda vezava, 20, 5 x 15 cm, 2.430 SIT.

Stanko Janež, ki je doslej znan kot literarni zgodovinar, prevajalec in urednik, se to pot bralnemu občinstvu predstavlja tudi kot leposlovec. Črtice, izšle zvečine pred drugo vojno, nekatere pa tudi po vojni, so značilne za svoj čas, so izraz avtorjevega osebnega doživljanja dogodkov in ljudi ter predvojnega družbenega življenja v času gospodarske krize, brezposelnosti, negotovosti, tesnobe in pričakovanj. V celoti je zbirka kratkih zgodb Pot v prostost tudi sloves malih ljudi, ki so utemeljeni v tipični govorici. Sele ko razumemo stisko teh malih ljudi, nam postane ob branju dojemljiv njihov jezik, njihova pamet in njihova odprtost za življenje. Avtor je pozornost zbudil s črtico Ljudje v hotelu in nastopom na literarnem večeru v družbi z Ludvikom Mrzelom in Ivom Grahorjem l. 1933 v Ljubljani. Prof. France Dobrovolj je ob izidu črtic zapisal, da v tej zbirki zbrana in sodobno literarno odmevna besedila se danes prijetno dopolnjujejo predvojno slovensko prozo. V njih je najbolj občutno nepomirljivo in usodnostno spopadanje posameznih človečnosti, težej s ponizujočo vsakdanjostjo in resničnostjo, v slogu, ki deluje z nazorno, pregledno, jasno in razumljivo besedo. (T. F.)

LJUBLJANČANI!

Pogledamo na koledar: presneto, začelo se je čisto novo leto!

Oglasni napis vabi k ogledu koledarja

GLEDALIŠČE / RECENZIJA PREDSTAVE CUKRARNA

Predstava, ki sintetizira prividno nedotakljivo

LJUBLJANA - Predstava Cukrarna iz produkcije Instituta Egon March, ki je doživela slovensko premiero 12. januarja, je posvečena devetdesetletnici rojstva Srečka Kosovela. Veletni projekt instituta Egon March s skupnim naslovom Opna se je začel julija 1993 v Ljubljani, nadaljeval novembra na festivalu Ostreanenie (Bauhaus Dessaus) in sklenil s Cukrarno (Opna, 3. faza), ki je 22. oktobra lani začela leipziskih Medienbienale. Njegovim ustvarjalcem je rabil kot prostor raziskovanja posameznih medijev, spoznavanja njihovih zakonitosti in interaktivne uporabnosti. Končni produkt teh raziskav se skriva v nedokončani simbiozi, v katero se vpisujeta človek in tehnološki mediji.

Odrska plesna stvaritev, video film in plesnim zakonitostim podrejena računalniško komponirana skladba, so glavni trije kreativni elementi, ki sestavljajo Cukrarno in se odvijajo v realnem času, krajšem od ene ure. Zasnova, scenarij in režija pred-

podobe ter daljše sekvence predhodno posnetega plesa iste plesalke. Glasbeni del se oblikuje v globoki, enostavni in zelo nizko zasnovani tonski shemi, ki predstavijo zacetka vleče v upocasnjeni in proti koncu v frenetično hitrejši tempo.

Interaktivnost poteka pod vplivom svetlobnih signalov na meji, ki jo vzpostavljajo trodimenzionalni odrski prostor, dvodimenzionalna površina videa in dimenzionalno neopredeljivi zvoki. Seveda je mogoče vsakega od njih samostojno zasledovati in z njemu lastnimi sredstvi razlagati. Obstaja pa tudi druga možnost. Tehnično različne tipe predstavljaja je možno

dojemati sočasno s celostnim, cutnim zaznavanjem. Če omenimo manj zanimivi del video zapisa, talece se sladkorke in fluidne posnetke znamenite ljubljanske Cukrarne, se lahko bolj posvetimo intrigantno zaznavni novosti. Gre namreč za stapljanje zvoka v gib in giba v podobo ter posebno podvajanje in množenje plesalkinega telesa.

Paraliziranje izziva plesalkino živo in video telo, ko z osnim ali diagonalnim teziščem odseva iz materialnega v elektronski svet. Tovrstno zrcaljenje ustvarja nenavadno vidno polje različnih dispozicij ustvarjalnega procesa (stopnje posnetka).

Izvozni impulz pripada molku. Tisti, ki ga zna ujeti, verjetno ne nasede luni, ki jo s prstom nariše po zraku, pac pa gleda prst, ki rise luno.

Predstava Cukrarna uspešno sintetizira polne, fizično otipljive in prazne, prividno nedotakljive lunine mene. Je ena od oblik umetniške simbioze, ki se razvija med naravnim in tehnološkim bitjem, odpira nov pogled na proces kreativnega obstajanja.

Bodoča obdobja bodo »izumila« tehnološki medij ali »usposobila« človeka, ki bo zmožen spregledati brezmejnost trenutka in zeljene predstave izraziti v vseh pojavnih oblikah hkrati.

Sonja Dular

POLITIČNA BOMBA PREDSEDNIKA TUĐMANA

Hrvaška bo vztrajala pri umiku modrih čelad

Evropske države in ZDA so nezadovoljne s hrvaško odločitvijo, generalni sekretar OZN pa upa, da si bo Tuđman premislil

ZAGREB - Hrvaški zunanji minister Mate Granić je zagotovil, da odhod mirovnih enot ZN s hrvaskega ozemlja nikakor ne pomeni vojne napovedi upornim Srbom, saj se bo Zagreb še naprej zavzemal za miroljubno rešitev in sporazumno vrni-

tev zasedenih ozemelj pod hrvaško okrilje. Granić je ponovil Tuđmanove besede iz četrtkovnega »zgodovinskega govora narodu«. Franjo Tuđman je bil neizprosni: »Sprejel sem odločitev o prenehanju mandata mirovnih silam na ozemlju Re-

publike Hrvške z 31. marcem letos, ko se izteče zdaj veljavni mandat.«

Novica je dodobra razburila hrvaško javnost. Opozicijske stranke so tokrat za spremembo pozdravile odločitev oblasti, obenem pa so njihovi voditelji hiteli dokazovati, da so že zdavnaj predlagali tako potezo. Tudi hrvaški narod je, sodeč po rezultatih javnomnenjskih raziskav, naklonjen odhodu modrih čelad, vendar je kar nekaj anketirancev priznalo, da jih je strah negotove prihodnosti.

Najbolj nezadovoljna z odločitvijo hrvaskega vodstva je mednarodna skupnost. Mediji, ki vseskozi poročajo o množični podpori Tuđmanu na notranjepolitičnem prizorišču, občasno navajajo tudi katero od obsoj, ki jih na Zagreb naslavlja tujina. Nemski zunanji minister Kinkel je dejal, da sicer razume hrvaško nezadovoljstvo zaradi neučinkovitosti Unproforja, vendar je obenem poudaril, da bo morala hrvaška oblast po njegovem mnenju spremeniti odločitev. Menda s Kinklom

soglasajo tako v ZDA kot v Parizu in Londonu, najbrž pa je podobnega mnenja tudi Moskva, ki je že napovedala, da bo v primeru odhoda mirovnih sil na Hraskem vnovič izbruhnila vojna.

Povsem razumljivo je, da so Hrvatje z Unproforjem nezadovoljni, saj so modre čelade izpolnile le eno pomembno obljubo - ustavile so spopade, niso pa ne razorožile srbskih upornikov ne omogočile vrnitve 300 tisoč beguncev pa tudi predpogojev za vnovično priključitev krajine niso ustvarile. Se več, uradni Zagreb je preprčan, da so se kninski Srbi vselej spretno skrivali za hrbtom pripadnikov ZN, kršili resolucije Varnostnega sveta in v navezi z Beogradom vodili zarotniško politiko.

Takoj po Tuđmanovem nagovoru Hrvatom se je iz Knina oglašil premier samostojne hrvaške države Borisav Mikić, ki je opozoril Zagreb, da dela napako. V Beogradu so prepričani, da gre za novo taktično potezo hrvaskega vodstva, ki želi s »sok terapijo« spodbosti zaspane mednarodne mehani-

HRVAŠKA DOLOČILA DATUM ZA UMIK MODRIH ČELAD

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je Združenim narodom povedal, da je določil 31. marec za zaključek mandata silam ZN v svoji državi. Poveljstvo sil ZN bo lahko kljub temu obdržalo svoj sedež v hrvaški prestolnici Zagreb.

Tuđmanova odločitev je obnovila strahove o vojni med Hrvati in upornimi Srbi, ki zasedajo skoraj tretjino hrvaskega ozemlja

zme. Zagreti kritiki Zagreba celo trdijo, da so v ozadju najnovejših dogodkov predvolilni nacrti HDZ, ki se v primeru ugodnega razpleta nadeja predčasnih volitev, na katerih bi vnovič slavila. Sicer pa lahko javnost sa-

mo ugiba, kaksne so resnične namere političnih vrhov in kaj se ji obeta. Hrvaška je po besedah predsednikovega svetovalca za notranjo politiko Iviča Pasalića naredila pomembno potezo, ki je ne namerava preklicati. Vojaki

Unproforja bodo morali čez dva meseca in pol pripraviti kovčke, če pa ne bodo hoteli spostovati »volje hrvaskega naroda«, bo to uvod v odkrit spopad mirovnih sil s hrvaškimi oblastmi.

Darko Pavić

NOVICE

Alzirske stranke bliže dogovoru

RIM - Alzirske opozicijske stranke so včeraj na srečanju v Rimu podpisale sklepni dokument o skupnem in miroljubnem reševanju krize v državi. Petdnevne srečanja so se udeležili predstavniki Fronte islamske rešitve (FIS) Anwar Haddam, vodja FLN Abdelhamid Mehri, predsednik Lige za zaščito človekovih pravic Ali Jahia in nekdanji alzirski predsednik Ahmed Ben Bella. Opozicija v omenjenem dokumentu zahteva vzpostavitev prehodnega sveta - Nacionalne konference, v katero naj bi bile vključene vse alzirske politične sile. Ta organ naj bi predstavljal nekakšnočasno vodstvo, ki bi med drugim določilo datum novih svobodnih volitev. Od vojskega rezima so predstavniki opozicije zahtevali izpustitev voditeljev FIS in vseh drugih političnih zapornikov, preklic prepovedi delovanja FIS in zagotovitev demokratičnih pravic za vse državljane. Podpisniki sklepnega sporazuma so se tudi zavezali, da bodo opustili teroristično dejavnost in silje, kakor tudi vsakršno obliko diktature. (dpa)

Britanska kmetija, polna urana

LONDON - Britanska policija je včeraj na neki kmetiji v Northamptonshiru odkrila približno 50 kilogramov urana. Na to radiokativno snov jih je opozoril kmet, ki je na svojem zemljišču našel kovinske posode. Kot je včeraj sporočila policija, ki že raziskuje ozadje najdbe, je bil kmet najprej prepričan, da gre za odpadke, ki jih je nekdo iz malomarnosti pustil na njegovi zemlji, vendar so strokovnjaki pozneje ugotovili, da gre pravzaprav za uran 238. Za izdelavo jedrskega materiala, uporabnega v vojaške namene, je treba uran 238 oplemeniniti se z uranom 235. (dpa)

Clinton o Kosovu

PRISTINA - Iz virov blizu voditelju kosovskih Albancev Ibrahimu Rugovi se je izvedelo, da je ameriški predsednik Bill Clinton v pismu kongresnikom Eliotu Engelu in Susan Molinari, ki sta znana zagovornika boja za samostojnost kosovskih Albancev, med drugim poudaril, da brez rešitve kosovskega problema ZDA ne bodo pristale na ukinitve sankcij OZN proti Srbiji in Crni gori ter vnovičnega vključevanja Beograda v mednarodno skupnost. Clinton je obenem poudaril, da je Beogradu ameriško stališče do Kosova znano, in pri tem namignil na že znane grožnje ZDA predsedniku Miloševiću. ZDA naj bi namreč vojsko posredovale, če bo srbski režim začel z etničnim čiščenjem na Kosovu. Vendar pa je Clinton ob koncu pisma vnovič opozoril, da Washington ne podpira neodvisnosti Kosova, kljub temu pa bo nadaljeval s pritiski na Beograd, vse dokler ta ne bo začel spoštovati človekovih in političnih pravic kosovske večine. Clinton je omenil tudi možnost vrnitve misije OVSE na Kosovo, kar je Beograd pred dnevi že zavrnil. (Blerim Shala)

POLJSKA / VLADNA KRIZA

Razočarani zunanji minister odstopa

Olechowski obtožuje levsredinsko vlado, da poljskih nacionalnih interesov ne vidi v Evropski zvezi in Natu

VARSAVA - Poljski zunanji minister Andrzej Olechowski (na sliki) je včeraj sporočil, da nepreklicno odstopa s položaja. »Po dolgem premisleku sem sklenil, da ne želim biti več član sedanje vlade.

Moji pogledi na poljsko zunanjo politiko in na razvoj poljske države se namreč bistveno razlikujejo od zunanje-političnih in drugih nacrto Pawlakove vlade. Občutek imam, da se sedanja vlada ne zavzema za cilje, ki so po mojem globokem prepričanju v poljskem nacionalnem interesu, torej za čimprejšnjo vključitev naše države v Evropsko zvezo in Nato,« je vidno razočaran in utrujen zbranim novinarjem potožil Olechowski. Poudaril je tudi, da predsednik Lech Walensa, ki je sicer njegov tesni prijatelj, ne nasprotuje njegovemu odstopu.

Pozornejši opazovalci so že septembra opazili, da so

odnosi med sredinsko usmerjenim zunanjim ministrom in njegovimi pretežno levičarsko usmerjenimi kolegi močno nacet. Tako je pravosodni minister Włodzimierz Cimoszewicz, sicer član Demokratske zveze levice, oktobra Olechowskega obtožil, ces da s tem, ko je član upravnega odbora neke zasebne banke, krši zakon o vladi, ki članom vlade prepoveduje, da bi se ukvarjali s pridobitniškimi dejavnostmi. Prejšnji teden je Olechowskega ostro napadel tudi njegov sef, ministrski predsednik Waldemar Pawlak, ki je prepričan, da je Olechowski med svojim ministrom znanem zanemaril gospodarske vidike poljske zunanje politike. Poznavalci poljskih političnih razmer menijo, da je odstop le logična posledica spopada med poljskim predsednikom Walenso in levsredinsko Pawlakovo vlado za nadzor

nad ključnimi vladnimi resolucijami. Walensa je novembra lani kljub Pawlakovemu nasprotovanju odstavil tedanjega obrambnega ministra Piotra Kolodziejczyka, saj naj bi mu to dovoljevala poljska ustava.

»V bistvu gre pri vsej stvari za spopad med nekdanjimi pripadniki sindikata Solidarnost in reformiranimi komunisti. Dejstvo pa je, da sta že dva pomembna državotvorna resorja nezasedena, zato me-

nim, da sedanje stanje lahko označimo z izrazom vladna kriza,« je položaj komentiral Piotr Nowina Konopka, član izvršnega odbora opozicijske Zveze za svobodo.

Anthony Barker / Reuters

Ameriški obrambni minister Perry je Indiji ponudil pomoč pri reševanju spora s Pakistanom

NEW DELHI - Indijski premier Narasimha Rao je včeraj z odobratvjem sprejel ameriški predlog za ameriško posredovanje v indijsko-pakistanskem sporu zaradi Kasmirja, poudaril pa je, da morata državi sami rešiti nesoglasja. V četrtek je ameriški obrambni minister William Perry izjavil, da bi tesnejši odnosi z indijsko in pakistansko vlado lahko preprečili novo, že četrto vojno med dolgoletnimi sovražnikoma.

Rao je ameriško ponudbo za posredovanje komentiral: »Vsakršna pomoč pri razrešitvi spora je dobrodošla, ven-

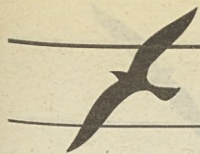
dar pa ga bosta morali dokončno rešiti državi sami.« Zaradi neresenega kasmirskega vprašanja se Indija in Pakistan pripravata že od leta 1947, saj obe državi zahtevata priključitev te himalajske pokrajine k svojemu državnemu ozemlju. Pakistan predlaga izvedbo referenduma v Kasmirju, ki naj bi ga nadzorovali Združeni narodi, Indija pa zavrača plebiscit in zagovarja meddržavna pogajanja, o katerih sta se leta 1972 sporazumela predsednika sprtih držav.

Indijske oborožene sile iz severne države Jammu in ka-

smirska vojska se že več let bori z muslimanskimi uporniki; v upor pred stiri leti je bilo ubitih več kot 17 tisoč ljudi. Indija obtožuje Pakistan, da uri muslimanske separatiste in jih oskrbuje z orožjem, Islamabad pa odgovarja, da muslimanom nudi le politično podporo. Perry je v četrtek izrazil bojazen, da bi spor lahko pripeljal do nove vojne med državama, prav zato so ZDA pripravljene posredovati. Priznava, da bo njegov obisk v sprtih državah, pripeljal do večje zaupanja voditeljev sprtih držav, in prav zato naj bi ZDA

iskusale pomagati pri reševanju političnih nesoglasij med Pakistanom in Indijo. V svojem pismu, naslovljenem na indijskega premiera, se ameriški predsednik zavzema za tesnejše indijsko-ameriško sodelovanje na znanstvenem, vojaškem in obrambnem področju. Perry, prvi ameriški obrambni minister, ki je obiskal Indijo po koncu hladne vojne, si bo pred današnjo vrnitvijo v ZDA ogle dal tudi indijsko letalsko oporo tence Tadz Mahal v Agri. Pred tem je obiskal se Egipt, Izrael in Pakistan.

Nelson Graves / Reuters

ČEČENIJA - RUSIJA

Grozni tik pred padcem

Ameriški predsednik Clinton poziva k ustavitvi spopadov

GROZNI (Reuter, STA) - Ruske enote kljub hudemu odporu nadaljujejo prodor v središče čecenske prestolnice. Tuji dopisniki menijo, da bo Grozni v kratkem padel, saj so ruske sile že sklenile obroč okoli središča čecenskega glavnega mesta. V mestu zaradi srditega ruskega obstrreljevanja divjajo požari, mestne ulice pa so popolnoma prazne, saj je večina meščanov že zapustila Grozni.

Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev je izjavil, da bodo ruske sile odločno obročale s čecenskimi uporniki in zagotovile enotnost Ruske federacije. »Na žalost je pot k enotnosti polna tragedij in krvi,« je novinarju Iltar Tassa citirno povedal Kozirjev.

Sekretar ruskega Sveta za nacionalno varnost Oleg Lobov pa je v intervjuju za rusko tiskovno agencijo RIA izjavil, da je rusko vodstvo moralo sprejeti odločitev o vojskem posredovanju v separatistični Čeceniji, kajti dejanska odcepitev Čecenije bi pomenila začetek razpada ruske države. »Odločitev je bila boleča, a nujna. Pričakujemo, da bodo naše oborožene sile do konca

tega meseca razorožile nezakonite oborožene skupine v Čeceniji in vzpostavile ustavni red,« meni Lobov.

Ameriški predsednik Bill Clinton je v svojem govoru na ameriško-vzhodnoevropski trgovinski konferenci, ki se je včeraj začela v Clevelandu, ruske oblasti in čecenske upornike pozval, naj »prenehajo s prelivanjem krvi in si prizadevajo za mir«. Clinton je zbranim poslovnežem zagotovil, da bo njegova administracija se naprej podpirala demokratične in tržno usmerjene reforme v Rusiji. Ameriški obrambni minister William Perry pa meni, da bi rusko vojsko posredovanje v Čeceniji lahko »destabiliziralo razmere v celotni Ruski federaciji«, zato je sprti strani pozval k ustavitvi spopadov.

Generalni sekretar Sveta Evrope Daniel Tarschys je včeraj ostro obsodil »nesorazmerno in slepo uporabo sile v Čeceniji in grobe kršitve človekovih pravic, ki se dogajajo v Čeceniji«. Tarschys je tudi potrdil časovno zamrznitev ruske kandidature za polnopravno članstvo v Svetu Evrope.

Čečenski vojaki branijo domovino (Telefoto: AP)

Ruski mediji jezijo predsednika Jelcina

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj odstavil Olega Popcova, generalnega direktorja Vseruske televizijske in radijske družbe. Popcov je namreč odkrito nasprotoval ruskem vojskemu posredovanju v Čeceniji in novinarje neprestano pozival, naj rusko javnost se naprej objektivno obvesčajo o »genocidu nad čecenskimi ljudstvom, ki ga izvajajo ruski vojaki«.

Novinar Aleksander Nevzorov, ki je sicer znan po svojih velikoruskih pogledih in skrajno nacionalističnih stališčih, je izdelal dokumentarno-propagandni film o vojni v Čeceniji, ki slavi heroizem ruskih vojakov. Skrajni nacionalist Nevzorov je med snemanjem dokumentarca dobil za svoje spremstvo polkovnika, dva telesna strazarja in oklepno vozilo, da bi lahko naredil reportazo, ki so jo predvajali v sredo v najbolj gledanem terminu na televizijem kanalu Ostankino. »Seveda, treba jih je pohoditi, a to moramo narediti preudarno. Ti hribovski divjaki že ne bodo ponizali svete Rusije. Čecenija je bila vedno del Rusije in mora to tudi ostati,« izjavlja neki vojak neposredno v kamero Nevzorova in

svojo izjavo pospremi s številnimi kletvicami. »Ce bomo zdaj spustili iz rok Čecenijo, se bo naša Rusija razletela,« pove drug vojak z bledim in okrvavljenim obrazom. Vse te posnetke spremlja svečana glasba, med njenimi zvoki pa vojaki pobirajo ranjence ob topovskih eksplozijah. »V nobeni vojni si drug drugemu v obraz ne mečejo tort,« se glasi komentar avtorja filma. Skupina mladih rekrutov zagotavlja, da so se prostovoljno prijavili za odhod na fronto. Nevzorov ne more skriti svojega navdušenja nad temi »navdušenci, ki pa jih je veliko premalo za tako veliko državo, kot je naša Rusija«.

36-letni Aleksander Nevzorov, ognjevit zagovornik obnove nekdanje ZSSR, je januarja leta 1991 posnel dokumentarec o krvavem zavzetju neodvisne litvanske televizijske postaje v Vilniusu, ki so jo napadle elite sovjetske čete. V dokumentarcu je sel celo tako dalec, da je skoraj odkrito obtožil baltske prebivalce, da so se sami metali pod gosenice tankov med napadom, ki je terjal trinajst smrtnih žrtev.

Marina Lapenkova / AFP

KITAJSKA

Boj za Deng Xiao Pingovo dediščino je že končan

PEKING - V zadnjih tednih postaja čedalje bolj očitno, da se kitajskemu komunističnemu voditelju Deng Xiao Pingu, ki sicer že sedemnajst let neomajno vlada državi, v kateri živi ena petina človeštva, iztekaajo dnevi. Ostareli komunistični patriarh naj bi namreč hudo trpel zaradi Parkinsonove bolezni in deformacije ledvic.

Pred dnevi pa je njegova hči, 44-letna Xiao Rong, ki je lansko leto izdala Dengov življenjepis z naslovom Moj oče, Deng Xiao Ping v intervjuju za ameriški dnevnik New York Times med drugim izjavila: »Očetovo zdravstveno stanje je iz dneva v dan slabše. Mislim, da je to razumljivo, saj je star že 90 let. Dan njegove smrti je blizu! Pri hoji mu morata pomagati dva strežnika. Zadnjič mi je z glasom, polnim strahu, zaupal, da sovrazi invalidski voziček, s katerim ga strežniki vozijo naokoli, saj se boji, da bo kmalu za vedno priklenjen nanj.«

Deng Xiao Ping je edini se živeči sodelavec ustanovitelja Ljudske republike Kitajske Mao Ce Tunga. Kljub dejstvu, da se je že pred petimi leti umaknil z vseh državnih in partijskih funkcij, ostaja nesporno glavna politična avtoriteta na Kitajskem. »Vem, zakaj je tako domača kot svetovna javnost hudo zaskrbljena nad zdravjem mojega očeta. Verjetno bo po njegovi smrti prišlo do hudega spopada za nasledstvo,« je se povedala Xiao Rongova. Nekateri politični analitiki menijo, da bo po Dengovi smrti prišlo do hudega spopada za oblast med reformistično usmerjenimi politiki in partijskimi konservativci. Večina poznavalcev pa optimistično gleda v prihodnost. »Kitajska je v bistvu že v podgovorskem obdobju, saj v kitajski politiki vlada trdno ravnotežje moči. Oblast si namreč delita ministrski predsednik Li Peng in generalni sekretar komunistične partije Jiang Ze Min,« meni nekdanji italijanski zunanji minister Gianni De Michelis. Tudi večina zahodnih diplomatov v Pekingu je prepričanih, da je »boj za Dengovo dediščino« v bistvu že končan, saj se oba njegova politična dediča strinjata, da je treba nadaljevati s postopnim prehodom na tržno gospodarstvo in hkrati ohraniti oblastni monopol komunistične partije. »Pravzaprav ni pomembno, kdo bo Dengov naslednik, saj se vsi sedanji kitajski voditelji zavzemajo za nadaljevanje reform,« nam je zatrdil neki zahodni diplomat.

Jane Macartney / Reuter

Britanski vojaki se umikajo z ulic Belfasta

BELFAST - Velika Britanija je naredila nov korak na poti k miru na Severnem Irskem: sprejela je odločitev, da podnevi vojske enote ne bodo več patrolirale po ulicah Belfasta in bližnjih večjih krajih. Hkrati je pozvala Iro, naj se znebi zalog orožja in tako dokaže svojo zavezanost pred petimi meseci podpisanemu premirju.

Odločitev britanske vlade naj bi pospešila tudi medstranske pogovore v pokrajini. Poveljniki varnostnih sil so poudarili, da o umiku 18.000 vojakov Britanci sicer še ne razmišljajo. Politično krilo Ire Sinn Fein je britansko odločitev previdno pozdravilo.

Gerry Adams je med obiskom v Dublinu novinarjem izjavil, da so Britanci s to potezo dolgo odlasali. Po njegovih besedah bo mir na Severnem Irskem »zakoreninjen«, le, če bo Sinn Fein kmalu povabljen k medstrankarskim pogovorom v pokrajini, vendar pa je potezo opisal kot »majhen, a pomemben korak na poti k popolni demilitarizaciji« Severne Irske.

Odločitev je naletela na ostre kritike pri probritanskih Unionistih: proglasili so jo za »noro popuščanje Iri«. Britanski sekretar za Severno Irsko sir Patrick Mayhew je za dnevnik Belfast Telegraph izjavil, da pomeni odločitev pomemben korak k normalizaciji razmer v pokrajini, vendar pa hkrati poudaril, da bo mir dosežen sele tedaj, ko bodo ekstremisti pokazali pripravljenost, da dokončno položijo orožje. Britanci Sinn Feina ne bodo povabili k medstrankarskim pogovorom o prihodnosti province, dokler se Ira ne bo odpovedala svojim ogromnim zalogam orožja. Mayhew je poudaril, da tisti, ki se zavzema za mir, ne potrebuje eksploziva, detonatorjev in ne strelnega orožja, seveda, če je pripravljen opore reševati na demokratičen način.

Michel Acram, severnoirski minister za politična vprašanja, je pozdravil in poudaril pomen

odločitve britanske vlade, po kateri od jutri vojska vozila ne bo več spremljala policije v Belfastu. Protestantski politiki se zavzemajo tudi za predčasno izpušitev političnih zapornikov - tudi o tem naj bi tekla beseda med torkovimi pogovori v Belfastu, na katerih pa bodo največ pozornosti namenili vprašanju zalog orožja v pokrajini. V zvezi s tem vprašanjem je irski zunanji minister Dick Spring izjavil: »Pomembno je, da se bomo končno dotaknili tega problema, menim pa, da bi o tem vprašanju morali razpravljati obe vladi kot tudi paravojske organizacije.«

Martin Cowley / Reuter

ŠPANSKA VLADNA KRIZA

Opozicija zahteva predčasne volitve

CLAUDE CASTERAN / AFP

MADRID - Španski socialisti, ki jih je močno omajal skandal v zvezi s Protiterorističnimi skupinami osvoboditve GAL, skušajo srušiti svoje vrste, da bi premagali sedanjo politično krizo.

O tem najbolj zgovorno prica srečanje med premierom Felipejem Gonzalezom, ki je znan po svojem pragmatizmu, in Alfonsom Guerro, ki predstavlja levo krilo stranke, do katerega je prišlo po več kot desetih mesecih. Gonzalez in Guerra, nekdanji podpredsednik vlade in drugi človek španske socialistične stranke PSOE, ki je na oblasti od leta 1982, sta omenila možnost predcasnih parlamentarnih volitev, če bo politična nestabilnost ogrozila gospodarsko okrevanje.

Dnevnik El Pais je zapisal, da sestanek politikov, ki sta bila sprta več let, predstavlja »korak k spravi, medtem ko je vlada v hudih skripčih« zaradi nedavnih razkritij. Obtožujejo jo, da je organizirala skupine GAL, eskadroni smrti, ki naj bi povzročili 24 umorov članov baskovske organizacije Eta. Ljudska stranka (PP), glavna opozicijska sila, in Stranka združene leve zahtevata predcasne volitve. Do nedavnega je Gonzalez takšno možnost zavračal in zanikal kakršnokoli vpletenost pri organiziranju GAL. Poudarjal je dobre gospodarske rezultate v zadnjih mesecih in upad stopnje brezposelnosti. Vlada se

skuša za vsako ceno izogniti politični krizi, da ta ne bi vplivala na gospodarski položaj. V finančnih krogih menijo, da je vlada izgubila vso svojo kredibilnost v boju proti korupciji.

Vladna kriza je povzročila pretrese na madridski borzi

Gospodarski dnevnik Cinco Dias je v četrtek zapisal, da »španska in tuja vlaganja terjajo takojšnje ostre ukrepe, ki bi odpravili sedanjo politično negotovost«. Stevilni med njimi so prepričani, da so predcasne volitve edini možni izhod. Kljub hudim obtožbam je vrednost pežete v četrtek zjutraj nehala padati. Gonzalez svoje zavračanje predcasnih volitev se zmeraj pojasnjuje s parlamentarno podporo, ki jo njegovi vladi zagotavlja stranka katalonskih nacionalistov Convergencia i Unio (CIU), brez katere socialisti nimajo večine v parlamentu. Vlada si je zagotovila tudi podporo Candida Mendeza, generalnega sekretarja mogočnega sindikata UGT. Mendez je izjavil, da predsednik Gonzalez, ko zanika kakršnokoli vpletenost v delovanje GAL, govori resnico, in je hkrati prepričan, da »je položaj tako kočljiv, da sindikati ne nameravajo dolivati olja na ogenj«.

Medtem dnevnik El Mundo nenehno objavlja nova razkritja o skandalih v zvezi z delovanjem GAL. Pod velikim naslovom Jose Amedo, eden od obeh policistov, ki sta glasno obtožila vlado, znova obtožuje najvišje predstavnike oblasti. Zatrjuje, da mu je državni tožilec Eligio Hernandez leta 1993 »v imenu predsednika« Felipeja Gonzaleza sporočil: »Če ne boste držali jezika za zobmi, dobro veste, kaj vas čaka.«

O čem pišejo drugje po svetu

O ruskem nacionalizmu

»Nobena legitimna ruska vlada ni in ne bo mogla ignorirati ruskega nacionalizma... Ta je na Zahodu izzval negativne reakcije. Rusi imajo sicer možnost realne politične izbire, vendar ne več med proti zahodu usmerjenimi liberalci iz Gajdarjevega tabora in nacionalisti z demokratično ali konservativno preteklostjo. Ostaja pa jim možnost izbire med ruskimi nacionalisti demokratičnega kova in nacionalisti tipa Zirinovskega. Nacionalizem je namreč postal osnova za doseganje konsenza med ruskimi političnimi strankami. Nobena legitimna ruska vlada ne more biti ravnodušna, se posebej ne v trenutnih razmerah in v posovjetskem prostoru. Prav tako se ne sme zadovoljiti z izpolnjevanjem interesov Zahoda.« (Mlada fronta dnes, Praga)

O odločitvi hrvatskega predsednika Tudmana

»Hrvatski predsednik Franjo Tudman se je odločil, da po 31. marcu ne bo podaljšal mandata mirovnim silam Združenih narodov na Hrvaškem. Ni res, da ta korak pomeni poziv k vojni. Zavrnitev misije ZN je pravzaprav usmerjena proti tistim, ki menijo, da se bodo Hrvatje - ki ne morejo slediti zahodnemu tempu gospodarske rasti in vzponu standarda - odpovedali petini svojega ozemlja... Tudman ne poziva k vojni... Zavrnitev Unproforja je pravzaprav neka nova mirovna pobuda, ki zagotovo ni vseh tistim, ki so hoteli obdržati status quo. To dokazuje, da Hrvatje niso neumni.« (Vecernji list, Zagreb)

O Iraku in Iranu

»Svet je podpora Sadama Huseina v boju proti Homeiniju vzel kot nujno zlo. S podobno resitvijo bi se lahko tudi tokrat približal režimu v Bagdadu... Ker Zahod vidi nevarnost samo v Teheranu, lahko Izrael zagovarja svoje stališče in odklanja podpis sporazuma o nesirjenju jedrskega orožja. To je argument, s katerim je močno uzalil Arabce. Toda graja za Iran je dovolj dobra tudi za Irak.« (Der Standard, Dunaj)

O čecenski krizi

»Po mnenju čecenskega predsednika Dzoharja Dudajeva bodo pogajanja možna sele takrat, ko se bodo iz Groznega umaknile vse ruske enote... Zato lahko sklepamo, da si nobena stran spora ne zeli resiti z miroljubnimi sredstvi. Obe strani menita, da je 'psihicna eksistenca' visja od 'duhovne zmage'. Lastne ambicije so ovrednotene višje kot tuja življenja. Dudajev je ljudstvo pozval, naj se tesneje poveže in 'mlajše državljane' odvrne od bojisc. Očitno je to edino, kar mu je padlo na misel in s čimer skuša obdržati naklonjenost naroda.« (Moskovski Komsomolec, Moskva)

ZDA / SENCE PRETEKLOSTI

Vojne in sovraštvo med črnskimi voditelji

MINNEAPOLIS - Državni tozilec ameriske zvezne države Minnesota David Lillehaug je zoper hčerko umorjenega črnkega voditelja Malcolma Stuarta, 34-letno Qubilah Bahiyah Shabazz, vložil obtožnico, ki jo obtožuje, da je skušala organizirati umor Louisa Farakhana, voditelja skrajne črnske organizacije Ljudstvo islama.

Njen odvetnik Scott Tilson je na tiskovni konferenci izjavil, da je njegova stranka popolnoma nedolžna. »Qubilah se je jeseni leta 1993 preselila v New York. Ne ukvarja se s politiko, plačuje davke in spoštuje zakone. Obtožnica temelji na dejstvu, da je moja stranka julija lani večkrat telefonirala nememu moskemu v Minneapolis. V obtožnici piše, da je Qubilah omenjenega moskega, ki se je v preteklosti že ukvarjal s kriminalom, skušala nagovoriti, naj ubije Louisa Farakhana, ki sicer živi in politično deluje v Chicagu. Lahko pa vam povem, da imam dokaze, ki močno bremenijo državo Minnesota. Moski je namreč sodeloval s pripadniki FBI,« je se dejal Tilson.

Minnesotski državni tozilec Lillehaug je zbranim novinarjem zatrdil, da je Shabazzova že večkrat skušala organizirati Farakhanov umor, saj naj bi bila prepričana, da je Farakhan vpleten v umor njenega očeta, ki ga je pred tridesetimi leti v Harlemu ustrelil neki pripadnik organizacije Ljudstvo islama. Lillehaug je potrdil domnevo, da je moski, ki naj bi ga Shabazzova skušala nagovoriti k umoru, sodeloval s pripadniki FBI, vendar ni hotel povedati njegovega imena.

Legendarni črnki voditelj Malcolm Stuart se je v začetku 60. let sprl z ustanoviteljem skrajnega črnkega muslimanskega gibanja Ljudstvo islama Elijahom Muhamedom, saj naj bi bil Muhamed po njegovem mnenju zadržan črnki rasist in razvratnež, medtem ko se je Stuart zavzemal za sodelovanje s tistimi belci, ki so se borili za državljanske pravice črnih državljanov ZDA. »Res pa je tudi, da se Malcolm ni strinjal z Muhamedovim načinom življenja. Ustanovitelj Ljudstva islama je namreč imel več zena in 21 otrok. Po Malcolmovem mnenju naj bi Muhamed tudi kršil in potvarjal nekatera islamska načela,« je dejal neimenovani črnki voditelj.

Louis Farakhan, ki je bil rojen v Bostonu, je svojo kariero začel kot glasbenik, vendar je kmalu zaplul v politične vode. Po Muhamedovi smrti leta 1979 je postal nesporni voditelj Ljudstva islama. »Malcolm je bil moj voditelj in brat, toda potem ko je zavrgel prerokovo vero, sem ga zapustil,« je v nekem govoru leta 1993 dejal Farakhan: Kljub vsemu pa se naprej ostro zavrača obtožbe, da je vpleten v umor svojega nekdanjega vzornika.

Benno Groeneveld / Reuter

Bahiyah Shabazz, hčerka črnkega voditelja Malcolma Stuarta, bolj znanega kot Malcolm X (Telefoto: AP)

PARAGVAJ / DEŽELA TIHOTAPCEV IN SKORUMPIRANIH DRŽAVNIH URADNIKOV

V Ciudad del Este so zatočišče našli mafijski mogotci

Podkupljivi cariniki in varuhi reda politikov ne motijo, saj so tudi sami več ali manj vpleteni v nedovoljene posle

CIUDAD DEL ESTE - Paragvajsko obmejno mesto Ciudad del Este je od nekdaj raj za tihotapce. Vrednost pretihotapljenega blaga na leto znaša dobrih dvanajst milijard dolarjev. Na mestnih ulicah prodajalci na svojih stojnicah ponujajo le sadje in govedino, pretihotapljeno blago, med katerim boste lahko izbirali med sodobno elektroniko in kozmetičnimi izdelki, pa vam bodo prodajalci ponudili brz, ko bodo ugotovili, da ste potencialni kupec.

Brez težav boste lahko sklenili tudi kupčijo o nakupu mamila in orožja, kajti Ciudad del Este slovi kot največje trgovsko krizišče, skozi katerega peljejo tihotapske poti v Brazilijo in Argentino. V kraju se počutijo varni predvsem mafijski mogotci, ki po mnenju poznavalcev razmer z orožjem oskrbujejo celo muslimanske krajine. Zahodni diplomati so zaskrbljeni prav zaradi slednjih, saj naj bi militantni muslimani dobili razstrelivo, podtaknjeno lani v zidovskem centru v Buenos Airesu, prav prek skrivnih poti, ki vodijo iz Paragvaja. Tamkajšnji cariniki so zelo podkupljivi in za 500 dolarjev vas bodo brez pregleda spustili čez mejo, potni list pa po pripovedovanju paragvajskega novinarja Hectorja Garina lahko dobite za pet tisoč dolarjev. Zaradi članov o ukradenih in pretihotapljenih avtomobilih ter podkupljivih uradnikih mu neznanci že dolgo grozijo s smrtjo. Nedavno so ponoči celo napadli njegovo hišo. »Imam toliko 'občudovalcev', da bi težko rekel, kdo je odgovoren za

ta oborožen napad,« je izjavil Garin. General Alfredo Stroessner, ki je v Boliviji vladal polnih 36 let, je državi zapustil celo vojsko podkupljivih uradnikov. Zato ne preseneca podatek, da je vrednost prepovedane trgovine znatno večja od uradne, zunanjetrgovinske menjave. »Ameriski tedi Forbes ocenjuje, da znaša vrednost blaga, ki ga trgovci ilegalno vozijo čez mejo, dvanajst milijard dolarjev, uradni paragvajski viri pa navajajo podatek, po katerem znaša vrednost izvoza in uvoza le tri milijarde dolarjev,« je povedal kongresnik Luis Alberto Mauro. Prav v Ciudadu del Estu prepovedana trgovina najbolj cveti, zato ne preseneca Garinova izjava, da naj bi mu mafijski sefi ponudili celo denarno nagrado, če ne bo

več pisal o prepovedanem trgovanju z računalniki in drugimi sodobnimi napravami, ki jih v Paragvaj največkrat vozijo iz Miamija. »Cariniki so mi ponudili 480 milijonov dolarjev na leto, da bi me utisali. Vzel sem prvi ček v visini pet tisoč dolarjev in ga nakazal na račun dobrodelne organizacije, potem pa vseeno objavil članek o podkupljivih uradnikih,« se je pohvalil Garin. Oblast ni reagirala: nekega uradnika, ki ga je Garin v svojem članku omenil kot vpletenega v nedovoljene posle, so celo povisali in ga iz Ciudad del Esta postavili na pomemben položaj v Asuncionu. Čeprav je uradno dokazano, da se po paragvajskih cestah vozi pol milijona avtomobilov, ukradenih v Braziliji in pozneje pretihotaljenih v Paragvaj,

niso oblasti sprejele nobenih odločitev, ki bi presecale tihotapske poti. Spretni trgovci zaslužijo tudi s ponarejanjem predmetov svetovno znanih znamk - ocala ray ban lahko sosednji Brazilci, pogosti kupci v obmejnih krajih, dobijo že za deset dolarjev. Neki višji državni uradnik je priznal, da se oblast zaveda razvejane prekopčevalske mreže in jo skuša onemogočiti. Čeprav je moral leta 1989 Stroessner po državnem udaru zapustiti predsedniško palačo, je ostal državni aparat nespremenjen - se vedno je raj za tihotapce, saj je na oblasti stara stranka. Predsednik Juan Carlos Wasmosy, prav tako član stranke Colorado, je v boju proti korupciji storil bolj malo. Nedavno je zaradi tihotapljenja odstavil finančnega ministra in vodjo carinske uprave, kar nekateri ocenjujejo kot dokaz, da se nekaj vendarle spreminja na bolje. »Neumnost,« meni Garin. »Nic se ni spremenilo, Ciudad del Este je se vedno raj za tihotapce.« V mestu s sto tisoč prebivalci je bilo lani ubitih dvesto ljudi, zrtev mafije. »Mafija se je začela organizirati. Prej je delovala le lokalna, zdaj je organizirana že po vsej državi, postala je se močnejša,« je povedal Garin in poudaril, da gre temu pripisati vpliv sosednje Brazilije, ki bolj ostro nastopa proti brazilski mafiji in jo preganja iz umazanih naselij Ria de Janiera. Policija, ki je decembra raziskovala umor nekega mafijskega botra, je ugotovila, da je bil umorjen podobno kot svoja odpadnike kaznuje brazilska mafija: neznanci so ga ustrelili v glavo in zazgali. Jason Webb / Reuter

Spopadi med tihotapci in prekopčevalci niso redkost

Beg pred kolumbijskimi marksističnimi gverilci

PATIO BONITO - Marksistični gverilci so Martino Santo Gonzales postavili pred izbiro; ali jim dá svojega najstarejšega sina in kravo iz hleva, ali pa jo bodo ubili. »Ljudi odvlečejo s seboj v planine. Tam jih najprej mucijo, nato pa jih, če ne privolijo v sodelovanje, zverinsko pobijejo. Zato smo morali pobegniti,« nam je z grozo v glasu povedala 50-letna kmetica.

Gonzalesova, njen mož Jose Ignacio in njunih deset otrok so morali zaradi državljanske vojne zapustiti kmetijo v vzhodnem delu province Meta in se pridružiti množici beguncev, ki naj bi stela že več kot 500 tisoč nesrečnežev. »Hvala bogu, da smo vsaj ostali skupaj! Res pa je, da smo morali vse svoje premoženje prepustiti brezbožnim zločincem,« je se dodala Gonzalesova. Katoliška cerkev je pred časom izdelala studijo o položaju beguncev. »Vecinoma so to revni, nedolžni kmetje, ki nikomur niso storili nič zalega, zdaj pa životarijo v predmestjih velikih mest. Politični konflikti so glavni vzrok človeškega trpljenja v naši državi,« je položaj ocenil katoliški duhovnik Jorge Rojas.

Gonzalesovi živijo v Patiu Bonitu, nemu najrevnejših predmestij kolumbijske prestolnice Bogote. V

tem zanemarjenem, smrdljivem predelu mesta živi več kot 125 tisoč ljudi, ki nimajo nič drugega kot zasilno streho nad glavo. Večina jih je brezposelnih, zato se preživljajo z zbiranjem in prodajanjem odpadkov. Toda Gonzalesovi so imeli srečo; glava družine, oče Jose Ignacio, je zaposlen kot električar. Zasluži le približno sto ameriških dolarjev na mesec, toda Gonzalesovi so kljub temu zadovoljni. »S tem denarjem se težko prebijamo skozi življenje, toda moramo biti zadovoljni. Tudi prej, ko smo živeli v Meti, nismo bili premožni, res pa je, da smo takrat vsaj lahko obdelovali zemljo,« pravi Jose Ignacio.

Po Rojasovih besedah so se življenjske razmere teh ljudi po prisilni, primitivni urbanizaciji občutno poslabšale. »V svojih vaseh so imeli sole, kmetijske zadruge, cerkve, ponekod celo bolnišnice. Tukaj nimajo prihodnosti, saj so odrezani od svojega prvotnega življenjskega okolja,« meni Rojas.

Sigifredo Lora Jimenez stoji v svinjaku in hrani trop sivih, mršavih prasičev. »Srečen sem, saj sem mesec dni po prihodu v Patio Bonito našel človeka, ki mi je za razumno ceno prodal brejo svinjo, ki je pred dvema mesecema povrgla mladičce. Skupaj s svojo družino živim v tem svinjaku. Prasiči sicer smr-

dijo, pred nekaj dnevi je eden celo ugriznil mojega najmlajšega sina, toda imeli bomo meso, predvsem pa imamo svoj mir in streho nad glavo,« je prostodušno zatrdil 40-letni Lora, ki prihaja iz obmorskega mesta Uraba. To je mesto na obali Karibskega morja, v neposredni bližini panamske meje. Mesto slovi po nasadih kakovostnih banan, zal pa tudi po nasilju. »Komunistični gverilci in desničarske paravojaške enote se že desetletja koljejo med seboj. Tam smo živeli v večnem strahu, zato smo se odločili, da se bomo preselili v Bogoto. Vse svoje premoženje smo pustili v Urabi. Ne morem povedati, kako si želim, da bi se vsi skupaj lahko vrnili domov! Oh, dom!« je zahlipal nesrečni begunec Lora.

Kolumbijski predsednik Ernesto Samper je pred nekaj meseci marksistični gverili ponudil začetek pogajanj o mirovnem sporazumu, ki naj bi pomenil konec več kot 30-letne državljanske vojne. Nekateri voditelji komunistične gverile so z odobravanjem sprejeli predsednikovo ponudbo, večina pa se za mirovne pozive ne zmeni. Mir se naprej ostaja le pobožna želja milijonov beguncev, ki jih je državljanska vojna spravila na rob preživetja.

Gilles Castonguay / Reuter

NEKJE V EVROPI

Kavarniško prerokovanje

BRANKO ŠÖMEN

Nekje v Evropi je kavarna v prvem nadstropju. Z velikimi okni, skozi katera se vidi na trg, mestno uro, vodometa, rob trznice, tramvajske postaje in mlado državo, njene državljane. Tezko je dobiti mizo ob oknu, posebno v soboto opoldne. Meni se je posrečilo. Zeljko je prišel s veliko plastično vrečko in posodami. Ko bo popil kavo, bo odsel na trznico k svoji zagorski kmetici in kupil skuto, smetano, motovilec, jajčka, kislo zelje... Bil je živčen, ker že mesec dni poučuje na Akademiji dramskih umetnosti, pa se vedno ni dobil place. Se tega ne ve, kolikšna bo.

Imam sijajne študente. Osem bodočih igralcev. Z vseh vetrov nekdanje države. Iz Maribora, Pristine, Beograda, Skopja...

»Republika državotvornih državljanov.«

»Prepirajo se kot z verige spušteni psi. Vsak je prepričan, da ima najboljši rodovnik, da je perspektiven, da je najpametnejši.«

»Z leti bodo mislili drugace ... ce jih bodo preziveli.«

Jure je prišel z novim Vjesnikom, v katerem je imela kulturna priloga Danica dvajset strani.

»Prebral sem, prebral... Tvoj uvodnik, Tudmanov govor o hrvaški kulturi, članek ob obletnici Histronov, gledališke skupine, katere član je od vsega začetka Zlatko Vitez, zdaj kulturni minister... Podrepanik!«

Jure se je branil.

»Ne bodi tako ozek. To so nujni teksti. Si kdaj videl knjigo brez platnic, človeka brez obleke, hrane brez krožnika?«

»Ni pomemben krožnik, temveč tisto, kar je na njem. Posebno ce si lačen.«

»Vino je vedno boljše, če ga pijes iz kristalnega kozarca. V plastičnem se mi je vedno zagnusilo.«

»Ti ne boš več pil niti iz zlate kupe,« me je jezno zavrnil Jure.

»Življenjski slog. Nima vsak dom kristalnih kozarcev.«

»Nima niti demokracije.«

»Moj študent je pred dnevi citiral beograjskega režiserja, ki misli, da ne verjeti v Boga, a verjeti v demokracijo, po-

meni narediti iz sebe idiota...«

Rom je pristopil k mizi s starejšo zensko in jo predstavil.

»Prijateljica moje zene. Najboljša vedeževalka z dlani. Nagovoril sem jo, naj nam ob kavici pove, kaj nas čaka.«

Naredili smo ji prostor, primaknili stol, položili roke na mizo.

»Kdo bo prvi?« Segla je po Juretovi levici. Zastrmeli smo se v njegovo novinarsko dlan.

»Nimas nicesar, se dolgovi ne. Trmast si kot oven. Rad bi izdajal svoj casopis, mesečnik na P, mogoče Profil, vendar zdaj niso casi za independent casopise. Vojna je pred vrati. A ti boš živel do smrti!« Ostali smo brez besed. Jure je potegnil roko k sebi, kot da bi ga kdo zasačil pri kakšnem prepovedanem poslu.

»Rom vam je povedal vse o meni,« se je spomnil Jure in se branil.

»Nisem policija, da bi vedel vse o tebi, cesar niti ti sam ne veš,« mu je odbrusil Rom. Vedeževalka pa je segla po Zeljkovi roki.

»Lepa roka. Umetniška. Polna magi-

je. Brez tragedije. Vendar se varuj, da te bo obvarovalo. Pomagaj si, da ti bo pomagano. Nesreča nikoli ne počiva.«

»Fraze,« je rekel Zeljko in se zazrl v vedeževalnike oči.

»Morda zate. Jaz občutim posebne vibracije. Okrog nas je polno sovraštva. Vendar ne za to mizo. Tu vam bo vedno prijetno. A samo do leta 2000. Potem bo izbruhnila tretja svetovna vojna. Vi ne boste več sedeli za to mizo.«

Brez besed sem ji pomolil svojo dlan.

»Sami umetniki. Intelktualci. Fasa da politične družbe. Dekoracija. Pisete knjige, scenarije, skripta. Niste od tod. Vendar ste pogumni. Veste, kaj je največji problem danes pri nas?! Preveč je strahopetcev. Toda pazite: ce ne boste pili, boste dolgo živeli. Zivite v znamenju trikotnika. En krak so vaši otroci, vnuki, drugi krak mati, tretji krak žena.«

»Bermudski trikotnik,« se je zarezal Jure, zenska pa je zamahnila z roko.

»Dovolj za danes. Hvala za kavo. Rom, pozdravi Vesno.«

Vstala je. Odsla.

»Tebi ni prerokovala,« sem rekel Romu.

»Vem, kaj me čaka. Tako kot beograjski režiser.«

»Danes smo ga že omenjali.«

»Imel je sijajen intervju. O komunizmu. Trdi, da nam ga niso vsilili. Sprejeli smo ga kot kapo, ki se nam je najbolje prilagala. Pozneje smo jo vrgli na tla, skakali po njej, se zdaj jo mendramo. Pri tem smo si namesto nje poveznili na glavo celado.«

»In se zagnali drug v drugega kot stekli psi.«

»Da bi pes ubezal svoji usodi, potrebuje tace, ne dlani.«

»Človek božji...« je hotel nekaj reči Rom, pogledal v dlan, se zamislil in obmolcal. To soboto smo se razšli kot razkrinkani »usodovci«. V naših dlaneh ni bilo nikakršnega velikega optimizma. Povsod je kakšna Bosna, Palestina, Cecenija. Skoraj povsod so po dolgem času našli voditelje, zaradi katerih bodo nekateri narodi izgubljeni.

Na mojih dlaneh so se črte namreč začele že neopazno izgubljati.

FILIPINI / DRUGI DAN PAPEŽEVEGA OBISKA

Papež skrbi predvsem za mlade in Kitajsko

Kitajska rodoljubna Cerkev se vrača v katoliške vrste?

MANILA - Drugi dan obiska papeža Jenza Pavla II. je minil s srečanjem s filipinskim predsednikom Fidelom Ramosom in z obiskom cerkvene univerze sv. Tomaža, kjer je spregovoril ogromni množici ljudi.

Vsebinska pogovora s prvim protestantskim predsednikom katoloslkih Filipinov ni znana. Bržkone sta se papež in predsednik Ramos dotaknila tudi

kočljivega vprašanja družinskega načrtovanja, ki je toliko prahu dvignilo v vrstah filipinske hierarhije, ki odločno nasprotuje vsaki kontracepciji in se torej ne zadovoljuje z dejstvom, da je na Filipinih splav prepovedan, prav tako razpoka.

Papež Janez Pavel II. pa je kasneje množici kakih 60 tisoč ljudi pred cerkveno univerzo sv. Tomaža

ponovno spregovoril mladini. Povedal ji je, da Cerkev išče v mladih »pomoč za resitev novih generacij pred malenkostni, frustracijami in praznino, v kateri živi toliko mladih«. »Ko pomislim na vse tiste fante in dekleta, ki bi morali biti moč, upanje in celo vest družbe, a so jetniki v mreži negotovosti in ki brezupno iščejo srečo po poteh, ki ne peljejo k sreči, se bolj vneto molim, da bi mladi katoličani ob koncu drugega tisočletja se globlje spoznali Jezusa,« je povedal papež Janez Pavel II.

Poglavar rimsko-katoliške cerkve pa ob skrbeh za mlade ima svoje misli uprte predvsem v Kitajsko. Včeraj je namreč prvič po stiridesetih letih prišlo do objema met peti-

mi duhovniki tako imenovane rodoljubne kitajske katoliške Cerkev, ki so je po Maovem ukazu ustanovili leta 1954, in tajvanskimi skofi. Papež upa, da se bodo pripadniki te odpadniske Cerkev, ki jih je papež Pij XII. izobčil, vrnili v katoliške vrste. Trenutno so dani vsi pogoji, ker so številni pripadniki rodoljubne cerkve v srcu ostali zvesti Vatikanu, danes pa kitajske oblasti pa niso več tako ideološko zadržane. Prav zato bo papež Janez Pavel II. po valovih Radia Veritas »vse« katoliške Kitajce pozval k spravi in odpuscanju. V Vatikanu menijo, da ima rodoljubna katoliška cerkev 4 milijone vernikov, ilegalna in trpeča katoliška Cerkev pa kakih 5 milijonov.

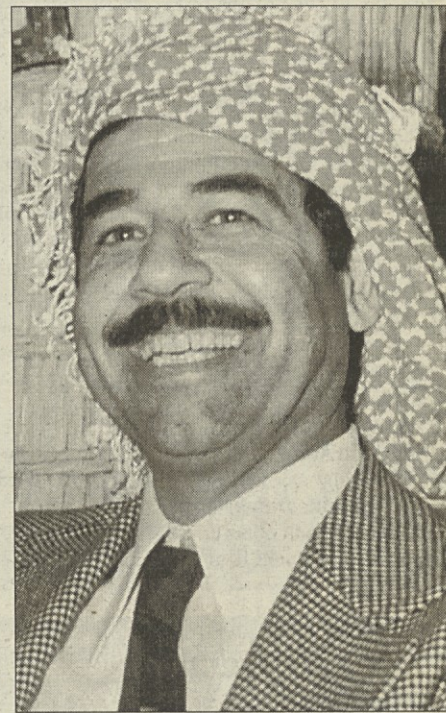
IRAK / TARČA SO TUDI POLITIČNI NASPROTNIKI

Sadamovo maščevanje

Iraški diktator je ukazal amputirati roke in ušesa na tisočem dezerterjev

LONDON - Britanski dnevnik »The Independent« poroča v svoji zadnji številki, da je iraški diktator Sadam Husein ukazal odrezati roke in ušesa tisočem dezerterjev, političnih nasprotnikov in tudi navadnih kriminalcev. Dnevnik posveča veliko pozornost poročilom iraških beguncev: tako je na primer dezerter, ki je prisel v Kurdistan brez uses, povedal, da je v taboriščih videl kar 300 pohabljenih ljudi. Nekaterim so z zarcim železom vtisnili crko X na celo.

Neki iraški zdravnik pa je povedal, da so dezerterje in politične nasprotnike najprej peljali v bolnišnice, kjer so jim zdravniki amputirali roke ali ušesa, zadnje case pa je teh obsodb toliko, da morajo zdravniki operacije opravljati kar v zaporih, kjer so higienske razmere obupne. Operacije je prenašala tudi bagdadska državna televizija, saj Sadam želi, da bi se vsi nasprotniki zavedali, kaj tvegajo.

Papež Janez Pavel II. občasno ni uspel prikriti, da je zanj sedanji pastoralni obisk v Aziji skrajno naporen. (AP)

VELIKA BRITANIJA / SPOLNO NADLEGOVANJE

Triletni otrok spolni izprijenec?

Starši zahtevajo odškodnino od vrtca, iz katerega so ga izključili

LONDON - Ali lahko 3-letni otrok spolni izprijenec? Na to vprašanje bo moralo odgovoriti britansko Visoko sodišče, potem ko so starši malega Louisa vložili prijavo zoper ravnatelja otroškega vrtca, iz katerega so fantka izključili.

Vse se je začelo konec junija, ko so malega Louisa povabili na dom njegove sošolke Victorije. Otroka sta se igrala v plastični kadi, nakar sta se šla igrati v dnevno sobo, kjer sta ostala sama točno tri minute. Ko je Louisova mati prišla v sobo, je opazila, da Victoria nekoliko potrta, vendar temu ni pripisala posebne pozornosti. Naslednjega dne pa ji je ravnatelj vrtca povedal, da je Louis napadel neko sošolko in da so ga zato izključili iz vrtca (kjer so njegovi starši sicer plačevali 8000 funtov

letno). »Nihče mi ni povedal, da je šlo za spolni napad,« pravi Louisova mati Gillian, ki je vso zadevo obnovila po pogovoru z Victoriino mamo.

Za zadevo so prav kmalu zvedeli vsi njihovi sosedi, tako da je mali Louis bil ob vsa prijateljstva, poleg tega, da ni smel več v vrtce. Za njegov rojstni dan so na proslavo prišli samo odrasli, kar je sodu izbilo dno in starši so sklenili obrniti se na Visoko sodišče in zahtevati odškodnino od ravnatelja vrtca »Rose Hill School« iz Wotton-under Edgeja v Gloucestru. Visoko sodišče je sedaj pred nelahko nalogo: določiti bo moralo, če je triletni otrok lahko spolni izprijenec, britanski časopis pa že nestrpno čakajo, kaj vse se bo se izvedelo.

NOVICE

V eksploziji na avtobusu izgubilo življenje 9 oseb

PEKING - Devet potnikov je izgubilo življenje, tri deset pa jih je bilo lažje in težje ranjenih v siloviti eksploziji, ki se je pripetila v nekem avtobusu pri južnokitajskem mestu Wongyuan. Policija domneva, da je eden od potnikov prevazal smodnik za petarde za praznovanje kitajskega novega leta, ki bo 31. januarja.

Potres na Japonskem

TOKIO - Srednjemočan potres je včeraj prizadel Otcje Izu pred Sagamskim zalivom (150 kilometrov južno od Tokia). Zarišče potresnega sunka jakosti 4, 9 stopnje po Richtertu je bilo 10 kilometrov pod morjem pri otoku Mijake. Predsinocnim pa so na Hokaidu zabeležili potres 6, 1 stopnje po Richtertu. Na tem otoku so bili v zadnjih dveh tednih kar trije potresni sunki z jakostjo nad 7° po Richtertu, tako da se na Japonskem stopnjuje strah pred »velikim potresom«.

Polževa slina izvrstno sredstvo proti gubam

SANTIAGO DE CHILE - Priznani cilski kozmetik Fernando Bacunan je odkril, da je polževa slina izvrstno sredstvo proti gubam na obrazu. Vsak čas bo v prodaji posebna mast, ki jo je Bacunan že patentiral.

V Veliki Britaniji zaplenili 250 kilogramov kokaina

LONDON - Britanski cariniki so predvčerajšnjim na plazi Pavensey Bay (Sussex) zaplenili 250 kilogramov kokaina, vrednega 25 milijonov funtov. Aretirali so tudi sedem oseb.

V Mehiki nova odkritja predkolumbijskih kultur

CIUDAD DE MEXICO - Po odkritju 5000 let starih jamskih slik in 1100 let starih kipcev bodo morali bržkone na novo napisati zgodovino mehiških predkolumbijskih kultur. Do prvega odkritja je prišlo med gradnjo avtoceste med zveznima mehiškima državama Puebla in Oaxaca. Pri Tehouacanu je šest arheologov v raznih jamah odkril 170 posameznih in skupinskih slik bojnikov, poleg teh se slike kac, jelenov in drugih živali. Najstarejše slike so nastale 3500 let pred Kristusovim rojstvom, najmlajše pa leta 1250.

Pri Yahualici (zvezna država Hidalgo) pa je neki arheolog našel 200 kamnitih kipcev visokih 70 centimetrov, ki v marsicem spominjajo na kipce chac-moole (ljudje-jaguari) tolteske kulture, le da so ti zravnani in ne cepijo.

Finski trajekt nasedel

STOCKHOLM - Finski trajekt Silja Europa, ki je z 2.500 potniki plul iz finskega Turka v Stockholm, je nasedel na plitvinah pred švedsko prestolnico. Trajektu je uspelo nadaljevati plovbo, tako da je v Stockholm prispel s 45-minutno zamudo.

KOLUMBIJA / KLJUB NAPOROM ZDRAVNIKOV IN PRIJATELJEV

Erika se noče sprijazniti z dejstvom, da je edina preživela nesrečo DC-9

Njen zdravnik se boji komplikacij, ker je izgubila vsako voljo do življenja

CARTAGENA (KOLUMBIJA) - Erika Delgado nepotolazljivo joče v cartagenski bolnišnici in klice očeta, mater in brata, ki so med 51 mrtvimi v predvčerajšnjem strmoglavljenju kolumbijskega DC-9 pri Cartageni. Zdravniki in prijatelji trdijo, da se 9-letna Erika noče sprijazniti z dejstvom, da je edina preživela letalsko nesrečo.

S starši in bratom se je po božicnih in novoletnih praznikih, ki jih je preživela pri sorodnikih v glavnem mestu Kolumbije, vracala v Carageno. Sedaj je v soku in v globoki depresiji, tako da to bolj skrbi zdravnike kot zlo mi nog in medenice.

»Ne bo se vrnila v šolo, ker so njeni starši umrli,« je povedala nje-

na 8-letna prijateljica Diana Carolina Hincapie, ki jo je obiskala v bolnišnici. Erika se je čudežno resila, ker jo je po padcu letala v mocvirje zagnalo iz letala na plavajoče sklade trsja. Sama trdi, da jo je resila mama, a zdravniki niso v to prepričani, ker je Erika iz svojega spomina izbrisala zadnje najbolj tragичne trenutke letalske tragedije, tako da se spominja le tistega, kar se je dogajalo pred nesrečo.

Reševalci so jo našli jokajočo na plavajočem skladu trsja in jo takoj odpeljali v cartagensko bolnišnico. Njen zdravnik Luis Oviedo se boji morebitnih dihalnih in ledvičnih komplikacij, ker je otrok izgubil vsako voljo do življenja.

Arhivski posnetek Erike Delgado (skrajna desna) s straši in bratom, ko je imela 5 let. (AP)

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.55	Radovedni Tacek: Plasc, pon.
08.30	Moja enciklopedija zivali: Zebra, pon.
09.15	Cudovite prigode barona Muenchhausna ali laznjivi kljukec, 2/6 del gledaliske predstave SLG Celje
09.25	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, ponovitev 2. oddaje
09.40	Pod klobukom, pon.
10.25	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike, pon.
10.10	Zgodbe iz skoljke, pon.
11.45	Pikica in zajcek, avstralski risani film
13.00	Porocila
13.05	Moski, zenske, ponovitev
14.05	Videostrani
14.20	Tednik, pon.
15.15	Poglej in zadeni, pon.
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Iskanje pustolovscin, 1/6 del ameriske dokumentarne serije
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.20	Zrebanje 3 x 3
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Krizkraz
21.10	Za tv kamero
21.25	Na starih kolesih, 2/12 am. dokumentarne nadaljevanke
21.50	Ozare
22.00	Tv dnevnik, vreme, sport
22.30	Sova: Severna obzorja, 9/33 ameriska nanizanka
23.15	Maibritt, nemski film

SLOVENIJA 2

08.00	Video strani
08.10	Clovek in glasba: London 18. stoletja, 3. del
09.05	Turisticna oddaja, pon.
09.20	Gozdarska hisa Falkenau, pon. 8/13 del nem. nadaljevanke
10.10	Sova, ponovitev: Davov svet, 11/24 del ameriske nanizanke
10.35	Severna obzorja, 8/33 del ameriske nanizanke
11.25	Garmisch - Partenkirchen: Superveleslalom (Z), prenos
12.25	Kitzbuehel: Smuk (M), prenos
13.20	Rogla: Slalom (Z), reportaža
13.45	Engelberg: Smučarski skoki, prenos
16.30	Kranj: Otvoritev olimpijskega bazena, prenos
18.00	Festival na ledu, sportni film
18.30	Slovenski magazin
19.00	Podarim - dobim
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper- Capodistria
20.10	Havana , ameriski film
22.30	Sobotna noc:
	Novice iz sveta razvedrila
	Stevie Nicks
	Glasbena lestvica
00.40	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
09.00	Spot tedna
09.05	CMT
10.00	Teden na borzi
10.10	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
11.10	Dance Session, ponovitev oddaje o plesu
11.45	Zlocini stoletja, ponovitev 1. dela ameriske nanizanke
12.15	Spot tedna
12.20	Video strani
17.20	Spot tedna
18.25	Dvojno Veronikino zivljenje, ponovitev filma
	Igrajo: Irene Jacob, Philippe Volter, Jerry Gudejko, Sandrine Dumas in drugi
20.00	Vreme
20.05	Krik, oddaja o stilu
20.35	Splosna praksa, 4. del avstralske nanizanke
	Gresiti je clovesko
21.30	Mladi Werther, francoski film, 1993
	Igrajo: Ismael Jole, Marie Rousseau, Thomas Bremond
	Rezija: Michael Winner
23.00	Vreme
23.05	Ziveti danes - pesčica pekla, ponovitev dokumentarne oddaje
23.35	Spot tedna
23.40	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
17.30	Popotnik, ponovitev
18.15	Turisticno okno, ponovitev
18.30	Sport MMTV
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinaricna oddaja
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Slovenec leta 1994, posnetek iz Litije
21.00	Robotronic, racunalniske igrice, vodi Miki Sarec
22.30	The Hurricane, ameriski pustolovski film
	Igrajo: Larry Hagman, Will Geer
00.00	Video strani in ob 01.00 Deutsche Welle

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino
9.00	Oddaja za najmlajse, risanke
10.00	Dok.: Velike razstave
10.55	Srecanje s papezem ob 10. Svetovnem dnevu mladosti
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna odd. o morju: Linea blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, risanke
17.40	Aktualni tednik TG 1 Almanah
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Oddaja o zdravju in lepoti Più sani più belli
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Caro Bebe (vodi Marisa Laurito)
23.25	Dnevnik
23.15	Posebnosti TG 1
0.05	Dnevnik 1 in vreme
0.15	Filmske novosti
0.20	Film: New York Stories (kom., ZDA '89, r. M. Scorsese, F. Coppol, W. Allen, i. N. Nolte, G. Giannini, W. Allen
2.20	Opera: Veliki interpreti - Gino Bechi, Nicola Rossi Lemeni

RAI 2

6.30	Videocomic
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00,7.30,8.00,8.30,9.00,9.30,10.00) dnevnik TG2
10.55	Tvoj bliznji
11.15	Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.50	Film: Coppia d'assi con regina (ZDA '91)
15.40	Izzrebanje lota
15.45	Dok.: Dreams Roads, 2.
16.20	Film: Il ritorno del pistolero (western, ZDA '67, i. R. Taylor, A. Martin)
18.00	Aktualno: Sereno variabile
18.45	Nan.: La legge di Bird
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Kviz: Ko bi bil Sherlock Homes
20.40	Film: La mente del crimine (dram., ZDA '93, i. J. Bisset, M. Kato)
22.25	Film: Legge 627 (dram., Fr. '92, i. D. Bezace)
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Tedenski dnevnik o televizijskih progr. Canal Grande laraichevedrai
1.35	Nocni dnevnik

RAI 3

6.35	Pregled tiska, Drobci
7.30	Film: Diceria dell' untore (dram., It. '90, i. F. Nero)
9.00	Dnevnik o televizijskih progr. Laraichevedrai
9.30	Film: L' ostaggio (krim., ZDA '49, i. E. Flynn)
11.00	Dok.: Pred 20 leti
11.25	SP v smucanju: zenski superveleslalom, 12.20 moski smuk
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR Okolje Italija
15.15	Sport: odbojka, vaterpolo, IP v kosarki
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti, sport
19.50	Aktualna odd.:Omnibus
20.30	Dan v preturi
22.30	Dnevnik
22.45	Aktualni odd.: Harem (vodi C. Spaak), 23.40 Letti gemelli
0.30	Dnevnik in vreme
1.10	Variete: Fuori orario, vmes filma La recita a quattro (J. Rivette '88), Mon cas '86)

RETE 4

7.15	Nan.: Love Boat
8.00	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Pantanal
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.30 nad. Guadalupe, 10.30 Catene d'amore, 11.35 Febbre d'amore, 12.30 Lasciati amare, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
16.00	Nad.: La donna del mi-sterio
17.00	Aktualno: Perdonam (vodi Davide Mengacci)
18.00	Film: I due marescialli (kom., It. '61, i. Totò), vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nan.: Crimini misteriosi, 21.30 Burk
22.30	Film: Il pianeta delle scimmie (fanbt., ZDA '68, i. C. Heston), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 10.00Affare fatto
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprima
16.00	Otroski variete Bim bum bam, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Champagne (vodi Pippo Franco)
23.00	Variete: Gommapiuma
23.30	Film:Shining (srh., ZDA '80, r. S. Kubrick, i. J. Nicholson, S. Duvall), vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.25	Odprti studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.20	Aktualno: Village
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Aktualno: Ciak
16.00	Nan.: Star Trek
17.00	Variete: Benny Hill
17.15	Nan.: Il principe di Bel Air, 17.45 Ultraman, 18.15 Robocop
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Pronti a tutto (krim., ZDA '89, i. A. Edwards, F. Whitaker)
22.40	Nan.: Belle e pericolose
0.30	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani
1.40	Film

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.20 nan. Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
20.35	Film: Colpo grosso alla napoletana (kom., '67)
23.00	Nogomet
1.45	Film: I diavoli delle tenebre (srh., '64)

Koper

15.00	Juke Box, pon. I. dela
16.00	Euronews
16.10	Juke Box, pon. II. dela
17.00	Srecanje z zgodovino, avtor: Ezio Giuricin
18.00	Slovenski program
	Zamejski program
	Tv Poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Istrski itinerarji
20.00	Euronews
20.30	Muzej glasbe - potovanje v Benetke, 6. oddaja: »Giuseppe Tartini alla Sala della musica dell'ospedaletto«
21.25	Achtung Baby!, oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
21.45	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.15	Vsedanes - dnevnik
22.30	Zmenek , francoska kriminalka, 1961
	Igrajo: Jean - Claude Pascal, Annie Girardot; rezija: Jean Delannoy

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Poslednjic sem videl Pariz, pon. am. filma
10.55	Rocket Man, pon. ameriskega filma
12.30	HelloAustria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Gospodar v hisi, nemski-film
14.35	Raji zivali
15.00	Otroski progarm
15.15	Beverly Hills 90210
17.00	Mini cas v sliki
17.10	X - Large
18.00	Cas v sliki
18.05	Zdravnica dr. Quinn
19.00	Zlata dekleta
19.30	Cas v sliki, vreme
19.55	Sport
20.15	Stavimo da ...
22.05	Slepi strah , kanadska psiholoska srhljivka, 1988
	Rezija: Tom Berry
23.35	Cas v sliki
23.40	Zaklad morskih psov , ameriski pustolovski-film, 1974
	Igrajo: Cornel Wilde,- John Neilson
01.10	Dempsey in Makepeace
01.55	Video strani

Avstrija 2

11.00	Vreme
11.20	Garmisch - Partenkirchen: Superveleslalom (Z), prenos
	Kitzbuehel: Smuk (M), prenos
14.05	Nekoc - da Capo
15.00	Scuka v ribniku
16.30	Slika Avstrije
17.00	Ozri se po dezeli
17.45	Kdo me hoce, zivali iscejo dom
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Zelo , ameriski film, 1973
	Igrajo: Paul Newman, Robert Redford in drugi
22.20	Cas v sliki
22.30	Cas na nabodalu
22.35	Sport
22.50	Kottan preiskuje
00.15	Monthy Pyton's Flying Circus
00.45	Round Midnight
01.20	Video strani

Hrvaska 1

08.45	Tv-koledar
08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Sezamova ulica
11.30	Kapitan Zaspan, risanka
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 72/211 del
12.50	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
13.35	Briljantina
14.15	Risanka
14.40	Prizma, multinacionalni magazin
15.25	Porocila
15.35	Bony, 9/14 del serije
16.30	Razdrta družina , ameriski film, 1993
	Igrajo: Richard Crena, rhea Perlman, Lindy Kelsey in drugi; rezija: Sandy Smolan
18.00	Televizija o televiziji
18.30	Hrvat tujega rodu, dokumentarna oddaja
19.15	Na zacetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Malone , ameriski film, 1987
	Igrajo: Burt Reynolds, Cliff Robetson, Kenneth McMillan, Cinthia Gibb, Lauren Hutton in drugi; rezija: Harley Cockliss
21.50	V dobri družbi: Meri Cetinac, glasbena oddaja
22.40	Slika na sliki
23.20	Porocila
23.25	Sanje brez meja

Hrvaska 2

12.15	Kitzbuehel: Smuk (M), prenos
13.15	Risanka
13.45	V avtobusu, angleska humoristicna serija
14.10	Carmina Burana, opera
16.10	Ekran brez okvirja
17.10	Zagreb: Kosarka All Stars, prenos
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik, sport
20.10	»KYTV«, 7/12 del humoristicne srije
20.40	Cro Pop Rock
21.30	Latinica: Rak
22.30	Sportna sobota
22.45	Nocna izmena: Severna obzorja, 60/88 del ameriske nadaljevanke
	Hale in Pace, 1/12 del humoristicne serije
	Hot Spot , ameriski film, 1990

Madzarska

06.00	Sončni vzhod
08.00	Otroski program
11.00	Po sledeh soncnega zarka, serija
11.30	Zgodovina madzarske tehnike, serija
12.00	Zvon, video strani
12.05	Resna glasba
12.55	Napovednik programa
13.20	Natura magazin
14.00	Priradoslovni film
14.35	Bodi dober do smrti, madzarski cb film
16.30	Cas X
17.15	Storije
17.30	Odprta usta
18.25	Kolo srece
19.05	Za otroke
19.30	Dnevnik
20.25	Zasebna vojna Lucinde Smith, 1. del tv - filma
22.00	Dnevi obleganja, Budimpesta, zima 1944/45
22.05	V meni je mir, razgovor
22.55	Nancy Wilson, ameriski glasbeni film

2/5 TV SLOVENIJA 1 23.15
MAIBRITT
nemški barvnii film

Scenarij: Volodja Semitjov
Režija: Boštjan Hladnik
Fotografija: Gerhard Krüger
Glasba: Christian Bruhn
Igrajo: Jane Axell, Gunnar Möller, Karl Schönböck, Coni Henser, Hubert von Meyerinck
Slovenski filmski ustvarjalec Boštjan Hladnik je pogosto gostoval na tujem. Bil je asistent francoskega novovalovca Clauda Chabrola, nato pa si je v domovini ustvaril sloves svojevrstnega cineasta, dinamičnega in polnega nenavadnega humorja, ki ga vnaša večinoma v drzne erotične prizore. Ko je nemška družba UFA v pogodbi s Piran filmom zaupala režijo filma MAIBRITT Boštjanu Hladniku, je znova dokazal, da se navdušuje nad temami, ki so obenem humorne in erotične. MAIBRITT je simboličen naslov filma, ki se večinoma dogaja v Stockholmu. Tako kot slavni švedski igralci in nekoč ameriškemu sex simbolu je ime glavni junakinji filma, Švedinji, ki junaku nudi posebne užitke. Johann Mintz je mlad uradnik, ki mora opravljati vsakdanjo tlačo v velikem podjetju. Je vesel in prijeten fant, ki mu, seveda na fantovo veliko veselje, direktor naloži pomemben posel, ki naj bi ga opravil v Stockholmu. V Nemčiji je epidemija gripe in prav vsi v podjetju so bolni, tako da se prav Johannu ponudi lepa priložnost. Zaradi gripe tudi sporočila ne prihajajo iz kraja v kraj tako, kot bi morala, in fantovo bivanje se v Stockholmu znatno podaljša. Film prikazuje švedsko prestolnico kot mesto svobode, ne le erotične, kjer vsi dožive še nesluteno sprostitvev. Film je bil v Nemčiji prepovedan za mladino pod dvanajstim letom.

TV SLOVENIJA 1 17.10
ISKANJE PUSTOLOVŠČIN,
ameriška dokumentarna serija

Momariji so več stoletij sanjari o prehodu čez ledeno puščavo Arktičnega kroga. V tistih varljivih vodah so ostre nazobčane ledene plošče terjale življenja številnih, ki so si drznili podati se v severna morja v lesenih ladjicah. Danes se je odpravil globoko na sever Kanade nov rod raziskovalcev v upanju, da odkrijejo skrivnosti, ki jih pokriva debela ledena preproga, in spoznajo usodo nesrečnih pogumnih raziskovalcev pred sto leti. Na krovu raziskovalne ladje so bili znanstveniki in potapljači, ekipa, ki jo je zbral kanadski zdravnik in podvodni raziskovalec Joe MacInnis. Iskali so razbitine britanske oskrbovalne ladje Breadalbane, ki so jo leta 1853 zdrobile ledene plošče. MacInnis jo je iskal kar pet let zapored. Nekajkrat mu sploh ni uspelo prebiti ledene odeje. Našli so jo v petem poskusu, sredi zime. S posebnim sonarjem so določili položaj ladje, pri iskanju so si pomagali z robotsko vodenim plovilom, opremljenim z lučmi in kamerami. Potapljači so morali obleči posebne potapljaške obleke. Ko so ladjo končno našli, so odnesli ladijsko krmilo v spomin na vse, ki so utonili v ledenem morju.

TV SLOVENIJA 2 18.30
SLOVENSKI MAGAZIN,
informativna oddaja

Tudi v letu 1995 TV Slovenija načrtuje štirinajst dnevni magazin o Sloveniji, ki ga v angleškem jeziku predvajajo v ZDA (New York in San Francisco), v nemškem pa enkrat mesečno satelit 3SAT (ob 12.30) in ga je videti nad Evropo. V prvi letošnji oddaji - na TVS bomo predvajali nemško verzijo, ki jo povezujeja Urška Valencič in Primož Zvoček - bo osem kratkih reportažnih zapisov, med njimi o Dalmatinovi bibliji, o izdelovalcu hokejskih palic, o slovenskih arhitektih v Sibiriji in še kaj.

TV SLOVENIJA 1 20.10
KRIŽKRAŽ
V ogledalu rož

Roža je najbolj vsakdanje in najbolj priročno darilo. Ponavlja je to vrtnica. Ena sama. Pri Rimljanih podoba zmage in ponosa, pri nas znamenje ljubezni. Njen vonj in lepota spominjata na rajске strasti. Verjetno se o simboličnem pomenu rož pri samem nakupu redkokdaj sprašujemo. Ne glede na to, kaj vse njihove barve, vonjave in oblike sporočajo. Slikarji so nanašali na platno besedo za besedo ali bolje, podoba za podoba in cvetlicam včasih celo pridajali spremenjen videz, torej tudi pomen. Kamelije so bile usodne za Dumasovo damo, nič bolje se ni godilo črnemu tulpanu. Kaj se danes godi z belo krizantermo in koliko je mamljiv vonj narcisa še vedno simbol našega samoljubja, naše samozagledanosti? Morda bomo tudi sami videli rože nekoliko drugače, če bomo poznali tudi njihov malce bolj zapleteni značaj. O tem se bomo pogovarjali z različnimi gosti v studiu in na to temo izbrali tudi skritega gosta.

TV SLOVENIJA 1 11.45
PIKICA IN ZAJČEK,
avstralski film

Kombinacija standardne risbe z dokumentarnimi posnetki pa tudi igranimi prizori je že kar razpoznavni znak Grosve produkcije, še posebej zato, ker v njegovih filmih kombinacija »cenene« odokumentarnosti in drage animacije posreduje značilne avstralske posebnosti. To še posebej velja za sicer sentimentalno zgodbičko o Pikici in zajčku; resničnost in svet domišljije dajeta smiselno celoto, ki bogati čustveni svet najmlajših gledalcev.

TV SLOVENIJA 2/ NOCOJ OB 20.10

Nemiri v Kubi, vojska in policija

Havana, ameriški film, 1990

Scenarij: Judith Rascoe, David Rayfiel
Fotografija: Owen Roizman

Glasba: Dave Grusin
Režija: Sydney Pollack
Igrajo: Robert Redford, Lena Olin, Alan Arkin, Tomas Milian, Daniel Davis, Tony Plana, Betsy Brantley, Raul Julia, Mark Rydell, Lise Cutter

Havana v času božica 1958. Kubo pretresajo nemiri, vojska in policija diktatorja Batiste z zadnjimi močmi vzdržujeta nekakšen privid miru, vsaj v glavnem mestu. Batistov režim, ki temelji na zelo omejeni oligarhiji vojaškega vrha je vse bolj osamljen - tudi ZDA - taksnega kot je, ne podpira več. Havana je kljub temu se vedno mondeno središče, kjer se zbirajo bogati turisti, pa tudi sleparji, ki bi radi obogateli na njihov račun. Jack Weil (R. Redford) je hazarder, kockar, sarmenten gospod; obrati hoče naivne turiste - Američane, ki ne vedo kam z denarjem. Srečanje s skrivnostnim zdravnikom - revolucionarnim aktivistom (Raul Julia - njegovo ime boste zaman iskali v najzgodnejši odjavni spici) sicer ne spremeni njegovega življenja, pač pa začneja videti stvari, ki bi jih sicer ne. Nehote se vse bolj pogreza v zapletene in nevarne odnose, ki bi ga utegnili drago stati, če se Batistov režim ne bi zrušil...

Tok pripovedi močno spominja na mojstrovino - Casablanca Michaela Curtiza. Sicer pa je bil roman - predloga Judith Rascoe napisan že sredi sedemdesetih let - že v času, ko je bil novi revolucionarni Castrov režim na Kubi že dobera kompromitiran.

Avtorji niso hoteli posneti političnega filma, se najmanj proticastrovskega -

saj je bil čas revolucije in njene zmage vendarle pozitivno dejanje - vsaj v odnosu do Batistove vojske diktature.

V ospredju je predvsem ljubezenska zgodba, v kateri bi naj sarmentni Robert Redford in lepa Lena Olin ocarala gledalce in zagotovila rentabilnost naložbe - 35 milijonov dolarjev - kolikor je film stal.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

10.30 The Zig & Zag Show; 11.00 The Big Picture; 11.30 Hit List U.K.; 13.30 First Look; 14.00 The Hits Weekend: Take That, REM, Aerosmith; 17.00 Dance; 18.00 The Big Picture; 18.30 Rockumentary: Janet Jackson; 19.00 European Top 20; 21.00 Unplugged: Herbert Grönemeyer; 22.00 Soul; 23.00 First Look; 00.00 Yo!

SKY ONE

15.00 Knights And Warriors; 16.00 Družinske vezi; 16.30 Baby Talk; 17.00 Wonder Woman; 18.00 Parker Lewis Can't Loose: Polejše '92; 19.00 Rokoborba; 20.00 M.A.S.H.; 21.00 The Extraordinary, dokum. serija; 22.00 Cops I.; 22.30 Cops II.; 23.00 Comedy Rules; 23.30 Seinfeld

PRO 7

12.00 Scorch; 12.25 Parker Lewis; 12.25 Batman; 13.25 Superboy; 13.50 Potovanje na dno morja; 14.50 Reptile; 16.20 Normoni, it. - franc. pustolovski film, 1962; 18.55 Šef policije; 20.00 Poročila; 20.15 Krokodil Dundee II, am. - aus. komedija; 22.25 Smrtonosni vpliv, am. kriminalka, 1990; 00.20 Poročila

PREMIERE

16.10 Dragon: The Bruce Lee Story, am. akcijski film; 18.05 Premiere; 18.25 Easy Rider, am. kulturni film; 20.15 Dennis, ameriška komedija, 1993; 21.55 Alive, ameriška drama, 1993

SAT 1

06.00 Za otroke; 10.25 Košarka, vrhunski NBA; 11.40 Denar leži na cesti, am. kom., 1975; 13.20 Nori par, angl. kom.; 15.10 Staying Alive, am. plesni film; 17.00 Pojdi na vsel; 18.00 Nogomet; 18.30 Gospod Smith, uvodni film k am. seriji; 19.25 Kolo sreče; 20.15 Jekleni Gustav, nem. komedija

EUROSPORT

08.30 Rally; 09.00 Nogomet, posnetek iz Ryada; 10.00 Rally; 11.00 Wrestling; 12.00 Smuk (M), iz Kitzbühla; 14.00 Smučarski skoki, prenos; 16.00 Superveleslalom (Z), iz Garmisch Partenkirchna; 18.00 Smučarski teki, posn. iz Novega mesta Češka; 19.00 Borilni športi; 20.00 Nogomet; 21.30 Rally; 22.00 Boks; 00.00 Wrestling

RTL

05.20 Za otroke; 11.30 Eerie, Indiana; 11.55 Vsi ljubijo Julijo; 12.25 Kdo je šef?; 13.00 Princ z Bel-Aira, serija; 13.35 Polna hiša; 14.10 Korak za korakom; 14.45 Nogomet; 16.45 Beverly Hills 90210; 17.45 Melrose Place; 18.45 Poročila; 19.10 Mini Playback Show; 20.15 Sanjska poroka; 22.00 Kako prosim!; 00.00 Sobotna noč

RTL 2

05.40- 14.15 Ponovitve; 14.15 Dva bedaka proti Goldfingerju, it. - špan. film; 16.05 Nina, franc. - nem. film; 18.15 Porocil se bom z družino; 19.05 Samo čez moje truplo; 20.15 James Bond 007 - v službi njenega veličanstva, angleški triler, 1969; 22.30 Poltergeist, ameriška grozljivka

SKY MOVIES

15.25 Sirga; 17.00 Wild Card; 19.00 Hook; 21.00 Buffy The Vampire Slayer; 23.00 Passenger 57

MOVIE CHANNEL

13.00 Lionheart: The Children's Crusade; 15.00 Meteor; 17.00 Crooks Anonymous; 19.00 Radio Flyer; 21.00 Cliffhanger; 23.00 In The Company Of Darkness

FILMNET +

14.00 Barbarians At The Gate; 16.00 The Woman Of Windsor, 1.del; 18.00 The Woman Of Windsor, 2. del; 19.20 Indochine; 22.00 Consentung Adults

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; McLaughlinova skupina; Europa Journal; Video moda; 14.00 Šport; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuaia; 21.30 Govorimo o jazzu; 23.30 The Tonight Show, pon.; 23.30 Frame Up blues, ameriška srhljivka, 1989

CNN

12.30 Travel Guide; 13.30 Healthworks; 16.00 Larry King Live; 17.30 Your Money; 19.30 Evans And Novak; 22.30 Style; 23.30 Future watch; 00.30 Showbiz Today; 01.00 The World Today; 01.30 Diplomatic Licence; 02.00 Pinnacle

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00
Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna ragla; 9.30 Govorimo francosko; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 koncert iz naših krajev; 22.30 Informativna oddaja v tujih jeziki; 22.40 Igra; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 SP v smučanju; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih in Glasbene želje; 17.50 Šport; 19.00 Sobotni večer z J. Webrom; 22.00 Zrcalo dneva.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Moteti in sansoni; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 C. lves; 19.30 Opera: Netopir; 22.55 Znamenite partiture; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesi, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 14.00 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Večerni studio; 20.00 Športni program na Modrem V.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.

14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 8.40 Peter Stepic; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.00 Notranjsko-kraški mozaik; 11.15 Angleščina; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.15 RGL komentira in obvešča; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.10 Štiri tačke; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Čestitke; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Izbor pesmi tedna; 19.30 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriska panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih glorič; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni program.

Radio Študent

11.00 Preklopeteklop; 14.30 RO: Mojstri turške glasbe; 17.45 Come together; 19.00 TB: Anthony Braxton; 20.30 DJ Graffiti: Tav Falco.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranu; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert; 11.30 Soft Music; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kranjska S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena: Po galeriji Herodotovih muz (A. Rebuta, 5. del); 18.25 Slovenska lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morški val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

MENJALNIŠKI TEČAJI

13. januar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,50	81,40	11,39	11,59	7,45	7,80
A banka Koper	80,20	81,80	11,30	11,62	7,45	7,79
A banka Nova Gorica	80,65	81,65	11,30	11,64	7,45	7,79
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,80	81,60	11,35	11,65	7,20	7,69
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,50	81,40	11,30	11,60	7,50	7,90
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,72	81,51	11,18	11,65	7,57	7,68
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,70	81,20	11,20	11,50	7,50	7,80
Come 2 us*	80,70	81,30	11,37	11,53	7,52	7,78
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,50	81,80	11,40	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	-	-	-	-	-	-
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,05	81,10	11,45	11,50	7,68	7,70
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,00	81,04	11,47	11,48	7,67	7,69
Kompas Hertz Celje*	80,80	81,50	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,47	7,69
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,00	81,90	11,35	11,65	7,45	7,85
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,75	81,50	11,35	11,58	7,60	7,70
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,65	81,45	11,41	11,65	7,55	7,90
Poštna banka Slovenije*	79,50	81,50	10,90	11,53	7,22	7,70
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,00	81,10	11,50	11,52	7,66	7,70
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,90	81,10	11,46	11,53	7,67	7,68
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,00	81,50	11,50	11,55	7,40	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,10	81,45	11,53	11,56	7,35	7,85
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,66	81,85	11,30	11,69	7,35	7,85
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,80	81,49	11,40	11,55	7,60	7,67
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,00	81,49	11,41	11,57	7,58	7,85
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,80	81,60	11,45	11,58	7,40	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,60	11,47	11,58	7,30	7,85
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,65	81,20	11,41	11,52	7,52	7,79
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	81,00	81,45	11,45	11,60	7,61	7,80
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,80	81,10	11,38	11,60	7,60	7,82
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,48	11,35	11,60	7,50	7,85
SKB d.d., ***	79,99	80,99	10,90	11,65	7,50	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,80	81,20	11,45	11,52	7,60	7,73
SZKB d.d. Ljubljana	80,80	81,30	11,40	11,57	7,56	7,87
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,95	81,80	11,40	11,62	7,65	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,00	81,10	11,45	11,49	7,68	7,70

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica;
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan; tel. +39/40/411611
Agencija Domjo; tel. +39/40/831131

13. JANUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1595,00	1645,00
nemška marka	1050,00	1075,00
francoski frank	302,00	311,50
holandski gulden	932,50	962,00
belgijski frank	50,80	52,30
funt sterling	2515,00	2590,00
irski sterling	2480,00	2560,00
danska krona	265,00	273,00
grška dramma	6,50	6,95
kanadski dolar	1127,00	1162,00
japonski jen	16,15	16,70
švicarski frank	1248,00	1287,00
avstrijski šiling	148,75	153,25
norveška krona	238,75	246,00
švedska krona	213,50	220,00
portugalski escudo	9,90	10,40
španska peseta	11,90	12,40
avstralski dolar	1213,00	1253,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,60	13,20
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

13. JANUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1600,00	1645,00
nemška marka	1051,00	1071,00
francoski frank	302,00	311,00
holandski gulden	933,00	951,00
belgijski frank	50,60	52,00
funt sterling	2516,00	2586,00
irski sterling	2485,00	2570,00
danska krona	265,00	273,00
grška dramma	6,70	7,20
kanadski dolar	1128,00	1165,00
švicarski frank	1253,00	1280,00
avstrijski šiling	148,70	152,70
slovenski tolar	12,70	13,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

13. JANUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,35	9,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,70	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,70	13,20
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

13. JANUAR 1995

13. JANUAR 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.532	-
francoski frank	-	28.904	-
nizozemski gulden	-	89.179	-
belgijski frank	-	4.850	-
španska peseta	-	-	-
danska krona	-	25.369	-
kanadski dolar	-	1.078	-
japonski jen	-	1.554	-
švicarski frank	-	-	-
avstrijski šiling	-	14.212	-
italijanska lira	-	0.944	-
švedska krona	-	-	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 16.1.1995

1.Redni tečaj za DEM 82.12

2. Tečaj za terminko-valutne pogodbe za DEM 80.98

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 12.1.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 009 z dne 13. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 14. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	95,0599	95,3459	95,6319
Avstrija	040	šiling	100	1159,2012	1162,6893	1166,1774
Belgija	056	frank	100	395,6064	396,7968	397,9872
Kanada	124	dolar	1	87,9678	88,2325	88,4972
Danska	208	krona	100	2069,2216	2075,4479	2081,6742
Finska	246	marka	100	2643,9283	2651,8840	2659,8397
Francija	250	frank	100	2357,5538	2364,6477	2371,7416
Nemčija	280	marka	100	8156,4965	8181,0396	8205,5827
Grčija	300	grd	100	—	52,5877	52,7455
Irsko	372	funt	1	—	194,5451	195,1287
Italija	380	lira	100	7,7054	7,7286	7,7518
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	126,7846	127,1661	127,5476
Nizozemska	528	gulden	100	7273,8820	7295,7693	7317,6566
Norveška	578	krona	100	1863,5147	1869,1221	1874,7295
Portugalska	620	escudo	100	78,9549	79,1925	79,4301
Švedska	752	krona	100	1672,0818	1677,1131	1682,1444
Švica	756	frank	100	9716,4264	9745,6634	9774,9004
Velika Britanija	826	funt sterling	1	196,2371	196,8276	197,4181
ZDA	840	dolar	1	124,9820	125,3581	125,7342
Evropska unija	955	ECU	1	154,4474	154,9121	155,3768
Španija	995	peseta	100	93,7998	94,0820	94,3642

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 14. januarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 23. 1. 1995:					1,500,000	808,098	817,072	1,625,171
9		107.7465%	108.9430%	108.3447%	150,000	80,810	81,707	162,517

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 7

Datum: 13. 1. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon st.dat(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.100		10.1.	11.480	11.500			
PBB	1.000	(6.6.94)	16.354	,26	13.1.	16.250	16.400	16.500	16.210	1.913
SAL	500	7(29.8.94)	21.019	,94	13.1.	20.920	21.000	21.180	20.910	11.350
SKBR	458	(16.5.94)	38.006	,01	13.1.	37.850	38.050	38.200	37.900	50.320
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	100,3	,05	13.1.	100,0	100,7	100,9	100,0	27.767
RSO2	9,5	8(1.10.94)	106,4	,10	13.1.	106,4	106,6	106,6	106,4	85.633
RSO8	5,0	3(30.11.94)	94,3	,79	13.1.		96,0	94,3	94,3	198
RS11	7,0	4(15.1.95)	100,4		9.1.		102,0			
RS14D	8,0	4(31.12.94)	97,7A	1,72	13.1.	97,6	99,4	97,7	97,7	24
RS12D	9,5	8(1.10.94)	104,0		28.12					
SKB1	10,0	4(1.11.94)	98,5A	,15	13.1.	97,2	99,3	98,5	98,5	282
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTRR			13.000	1,37	13.1.	12.800	13.000	13.000	13.000	14.300
DAD	10.000	(1.6.94)	181.300	,45	13.1.	180.600	181.900	184.900	177.000	42.424
FMD		(8)	22.392	,17	13.1.	22.200	22.400	22.500	22.010	2.278
GPGR			16.700		30.11.		17.000			
HMER			17.950	9,34	13.1.	18.700	18.000	17.900		359
MKZ	218	(30.3.93)	9.766	,35	13.1.	9.700	9.900	9.790	9.750	4.001
NKR	4.000	(8)(10.6.94)	5.774	,45	13.1.	5.650	5.860	5.970	5.600	7.060
TCTR		(5)	808,3	1,03	13.1.	795,0	812,0	810,0	790,0	3.716

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511
Danes, 14. januarja, ob 19.30: UGANKA KORAJZE, za abonma sobota in izven. Predstava bo se v torek, 17. januarja, ob isti uri, za abonma studentski prvi in izven in v četrtek, 19. januarja, ob isti uri, za abonma studentski drugi in izven. V sredo, 18. januarja, ob 19.30: D. Zajc - GRMACE, za abonma dijaški 7 večerni in izven. Predstava bo se v petek, 20. januarja, ob isti uri, za abonma dijaški 6 večerni. V soboto, 21. januarja, ob 19.30: D. Jovanović - ANTIGONA, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 14. januarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven. V ponedeljek, 16. januarja, ob 17. uri: A. Nicolaj - DEARLY DEPARTED, DEAR HUSBANDS, za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

Danes, 14. januarja, ob 19. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. V ponedeljek, 16. januarja, ob 15. uri: P. I. Cajkovski - HRESTAC. Predstava bo se v ponedeljek, 23. januarja, ob 15. uri. V torek, 17. januarja, ob 19. uri: E. Wolf-Ferrari - STIRJE GROBIJANI, za red četrtek II in izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 14. januarja, ob 11. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za izven in konto. Ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za abonma vikend. V torek, 17. januarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za abonma studentski B. Predstava bo se v četrtek, 19. januarja, ob 19.30, za abonma mladinski I in v soboto, 21. januarja, ob isti uri, za izven in konto. V sredo, 18. januarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUČISCU, za izven in konto.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE,

tel.: 061/ 312-860

Danes, 14. januarja, ob 19.30: J. Jurčič-A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za abonma red sobotni in izven. V nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri: D. Muck - KDO JE UBIL ZMAJA, za izven.

LGL, tel.: 314-789

KULTURNICA, Zidovska steza 1
V sredo, 18. januarja, ob 17. uri: A. Goljevsček - GORNASTENISEDIMUHA, za izven. V petek, 20. januarja, ob 17. uri: N. Simončič - VELIKI KIKIRIKI, za izven.

VELIKI ODER

Danes, 14. januarja, ob 11. uri: N. Simončič - VELIKI KIKIRIKI, za izven. Ob 17. uri: Fulvio Tomizza - TUDI BOLHE KASLJAJO, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
Danes, 14. t. m., ob 20.30 (red A in F) gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z delom Marca Camolettiija »Pridi gola na večerjo«. Ponovitev: jutri, 15. t. m., ob 16. uri (red C).
Gledališce Rossetti
Danes, 14. t. m., ob 20.30 (red 1. sobota) bo na sporedu predstava P. Handke »L'ora in cui non sapevamo niente l'uno dell'altro«. V abonmaju -predstava 2. Ponovitev jutri, 15. t. m., ob 16. uri (red 1. nedelja). Vstopnice pri blagajni gledališca 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00. Pri blagajni gledališca in v pasazi Protti je v teku predprodaja vstopnic za predstavi »Maudi in Jane« (predstava 2V) in »I giganti della montagna« (predstava 3). V gledališču je na ogled razstava »40 stagio-

ni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališce Cristallo - La Contrada

Danes, 14. t. m., ob 20.30 ponovitev dela »Come le foglie« G. Giacose v izvedbi S. Fantonija in Carole Stagnaro s sodelovanjem skupine »La Contemporenea 83« iz Rima. Režija Cristina Pezzoli. Jutri, 15. t. m., ob 16.30 zadnja predstava.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V ponedeljek, 23. in v torek, 24. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine APAS s Pirandellovim delom »Fu Mattia Pascal«.

VIDEM

Teatro Contatto

Do 15. t. m. bo na sporedu predstava Edoarda Sanguinetija »Storie naturali« (Naravne zgodbe).

GLOBASNICA

Pri Sostarju: V soboto, 14. t. m., ob 20.00 - Podjunski ples - Igra ansambel Zasavci.

MOČULA

Gostilna Sportrast: danes, 14. t. m., ob 19.00 - »Večer pripovednikov - Je vas že kdaj strašilo?«.

CELJE

OSREDNJA KNJIZNICA CELJE, tel.: 063/ 26-731
V ponedeljek, 16. januarja, ob 16. uri: predavanje z naslovom PRIMOŽ TRUBAR IN PROTESTANTJE NA CELJSKEM.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/ 747-230

Danes, 14. januarja: ob 14. uri: filmi studentov Akademije za gledališče, film, radio in tv; ob 16.20: HRIBCI - ZAJTRK; ob 16.30: ZELENI JURJI; ob 16.45: NEBO NAD ZENAVLJAMI ALI DAN, KO NAM JE EVROPA PADLA NA GLAVO; ob 18. uri: PASJE ŽIVLJENJE; ob 18.20: BREZ; ob 18.55: HRIBCI-TROFEJA; ob 19.05: POGODBE PRETEKLOSTI; ob 20. uri: HALGATO (premiera). V petek, 20. januarja, ob 19. uri: predavanje PRIMOŽA SKOBERNETA - Kolo življenja - reinkarnacija.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V četrtek, 19. januarja, ob 19. uri: predavanje z diapozitivi in glasbo IBRAHIM NOUHOUM - Mali moja dezela. V petek, 20. januarja, ob 19.30: glasbeno-satirični kabaret BOGOMIR VERAS - Kaj ni eden družga....!? za izven.

V Palmanovi odprta fotografska razstava
Mexico Through Foreign Eyes

Mehika v očeh tujih fotografov, ki so z vseh vidikov privlačno državo obiskali kot turisti ali kot profesionalni fotoreporterji: na pobudo občinske uprave iz Palmanove, odbora Tina Modotti in združenja Pro Palma so v občinski palaci »zvezdnatega mesta-utrdbe« razstavili okrog 180 fotografij, ki jih je posnelo 50 fotografov. Med razstavljalci je tudi furlanska fotografinja Tina Modotti, ki je dolga leta živel v Mehiki, na ogled pa so tudi nekatere zgodovinski posnetki Henrija Cartier-Bressona, Paula Stranda, Edwarda Steichena, Roberta Cape, Edwarda Westona in drugih mojstrov fotografije.

Na sliki fotografija Gertrude Blom.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja. Razstava arhitekta IVANA VURNIKA je na ogled do 31. januarja. Razstava PREPOVEDANI PLAKATI - SKRIVNI PROSVETITELJI je na ogled do 30. januarja.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V Mali galeriji je do 12. februarja na ogled razstava švedskega umetnika ULFA ROLLOFA. V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 29. januarja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRASOVCA. V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA. V nedeljo, 15. januarja, bo ob 11. uri po razstavi vodil kustos Igor Kranjc.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V ponedeljek, 16. januarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave madžarskih umetnikov, S slikami in in grafikami se bosta predstavila Árpád Szabados in András Márkos. Razstava bo na ogled do 4. februarja.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

V torek, 17. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb, slik in skulptur VELJKA, KATARINE IN URSE TOMAN. Razstava bo na ogled do 7. februarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik SANDRA PECENKA je na ogled do 27. januarja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik BOJANA GORENCA je na ogled do 25. januarja.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik članov Makedonskega kulturnega društva Makedonija je na ogled do 26. januarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava kipov TONETA DEMSARJA je na ogled do 23. januarja.

GALERIJA LEK, Verovskova 57

Razstava slik MAGDE in EMILA MARINSKA je na ogled do 20. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava plastike in akvarelov SONJE RAUTER ZELENKO in KARLA ZELENKA je na ogled do 16. januarja.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Instalacija SAMO je na ogled do 3. februarja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava grafik SPELE UDOVIC je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava skulptur kiparja VIKTORJA PLESTENJAKA je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA SOU

Razstava slik BOJANA BITEZNIKA je na ogled do 27. januarja.

KIC KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava GRADEC - SLIKE MESTA je na ogled do 28. januarja.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK

Razstava TROFEJE IZ NAMIBIJE je na ogled do 13. februarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE

Pregledna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 20. januarja.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ulica 30

V torek, 17. januarja, bo ob 21. uri otvoritev razstave grafik iz cikla Muzikanti studenta MATEJA GIDE-RA.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Razstava del nagajencev društvenih razstav DLUM 1993-1994 je na ogled do 12. februarja.

NOVA GORICA

GORIŠKI MUZEJ

Retrospektivna razstave grafik in risb PAVLA MEDVESČKA je na ogled do 23. februarja.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ

V sredo, 18. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave del DALIBORJA JELAVICA. Razstava bo na ogled do 8. februarja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3

Razstava grafik MARINA MARINIJA je na ogled do 20. januarja.

ZAGORJE

KC DELAVSKI DOM

Razstava slik VESNE OBID je na ogled do 2. februarja.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/ 222-815

V ponedeljek, 16. januarja, ob 18. uri: ROMANA IN CIC. Predstavitve nove kasete pesmic z glasbene strani revije Ciciban (SD).

K4, Kersnikova 4

V torek, 17. januarja, ob 21.30: koncert skupine ELIOTT SHARP CARBON (-ZDA).

KLUB CHANNEL ZERO

NA METELKOVI

V četrtek, 19. januarja, ob 22.30: koncert francoske skupine TROMATISM.

V nedeljo, 22. januarja, bo ob 21.30: koncert skupin AMBUSH in WASSERDICHT.

GRAD TIVOLI

V torek, 24. januarja, bo ob 19. uri: koncert tria ALES KACJAN (flavta), TOMAZ LORENZ (violina) in JERKO NOVAK (kitara). Program: Teleman, Händl in Kreutz.

MARIBOR

MKC

V sredo, 18. januarja, ob 21. uri: koncert skupine TROMATISM.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V soboto, 21. januarja, ob 20.30: večer sansonov BOJAN ADAMIC & MERI AVSENAK.

PIRAN

CLUB MAONA

Danes, 14. januarja, ob 21.30: nastop ljubljanske skupine TROUBLE MAKERS.

VELENJE

DOM KULTURE

VELENJE

V torek, 17. januarja, ob 18. uri: ciganska glasba TAMBURASI SUKAR, mladinski abonma (4).

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V petek, 20. t. m., ob 20.30 koncert violinista Vasilija Melnikova in pianista Aljose Starca. Naslednji koncert bo 6. februarja - Nastopil bo Ljubljanski godalni kvartet.

Gledališce Verdi - Dvorna

Tripcovich

Operna in baletna sezona 1994-95

V torek, 17. t. m., ob 20. uri premierska predstava Puccinijeve opere »La Boheme«. Preprodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripcovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališce Rossetti

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo nastopil ansambel London Brass.

Gledališce Miela

Danes, 14. in jutri, 15. t. m., ob 20.30 - Welcome Blues and Rock'an'Roll - 4. pregled blues in rock glasbe, ki ga organizirata Sklad za Studij bolezni na jetrih v sodelovanju z Zadruho Bonawentura.

Rojan (Ul. Cordaroli)

Marijin dom

Danes, 14. t. m., ob 20.30 koncert svetovno znanega harmonikarja iz Ukrajine Vladimira Zubitskega.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V četrtek, 19. t. m., ob 20.30 nastop ansambla The Hilliard Ensemble.

NOVICE

Dekleta ponovno v Garmisch-Partenkirchnu

GARMISCH PARTENKIRCHEN (STA/APA) - Skoraj leto dni je minilo, odkar se je takrat 26-letna avstrijska smučarka Ulrike Maier 26. januarja lani smrtno ponesrečila na smuku v nemškem Garmisch-Partenkirchnu. Ta konec tedna pa so na tem smučišču ponovno ženske tekme za svetovni pokal in v glavah organizatorjev in tekmovalk spet oživljajo slike lanskega tragičnega dogodka. »Upam, da se ne bo nič zgodilo. Če pa bi se, potem tukaj - dokler bom jaz odločil o tekmovanju - ne bo več tekem,« je dejal vodja organizacijskega komiteja Hubert Ostler. Tekmovalke so v svojem tekmovalnem vsakdanu na nesrečo kar malo pozabile, že na torko-vi tekni v Hausu pa so jih z svojimi vprašanji o tej občutljivi temi opomnili novinarji. Nekatere reprezentance so pred tekno predelale dogodke iz preteklega leta s pomočjo psihologov, Avstrijci so temo podrobno obdelali že poleti, vsem pa je jasno, da se z vsakim dnem, ko se bliža tekma, v glavah tekmovalk ponovno pojavljajo spomini in strah. Organizatorji so Mednarodni smučarski zvezi vrnili smuk in se odločili za izvedbo superveleslaloma (danes ob 11.30), večina pa je kljub temu skeptična, saj je tudi to hitra disciplina. Na progi Kandahar, proga je seveda ista, je Maierjeva nesrečno padla pri 110 km/h, po udarcu v kolček casomerilne naprave zanj ni bilo več pomoči.

Schumacher za Unesco

KÖLN (dpa) - Svetovni prvak v formuli 1 Nemec Michael Schumacher bo svojo obleko, v kateri je lani nastopal v tekmovanju za svetovno prvenstvo, podaril Unescu. Televizijski program RTL in Unesco bosta to obleko prodala na javni dražbi, izkupiček od prodaje pa bo namenjen akciji Otroci v stiski.

Meškijeva v finalu proti Kitajki

HOBART (STA/AP) - Gruzinka Leila Meski, ki je peta nosilka teniskega turnirja v Hobartu na Tasmaniji z nagradnim skladom 107.500 ameriških dolarjev, je v polfinalu po 68 minutah premagala Japonko Yone Kamio s 6:2 in 6:3, Kitajka Li Fang pa je presenetljivo po skoraj dveh urah ugnala tretjo nosilko Avstrijko Judith Wiesner s 6:4, 1:6, 6:2. Rezultati - polfinale: Leila Meski (Gru/5) - Yone Kamio (Jap) 6:2, 6:3, Li Fang (Kit) - Judith Wiesner (Avt/3) 6:4, 1:6, 6:2.

McEnroe in Fromberg v finalu

SYDNEY (STA/AP) - V finale teniskega turnirja v Sydneyju z nagradnim skladom 650.000 ameriških dolarjev sta se uvrstila American Patrick McEnroe in Avstralec Richard Fromberg, ki nista bila nosilca. McEnroe je v polfinalu premagal sedmega nosilca Italijana Andrea Gaudenzija s 6:3 in 6:4, neuspešen pa je bil tudi drugi Italijan Renzo Furlan, ki je v polfinalu izgubil s Frombergom s 4:6, 3:6. Manj presenetljivo je tekmovalje v ženski konkurenci, so v četrtfinalu zmagale še tri nosilke. Druga nosilka Argentinka Gabriela Sabatini je premagala Američanko Patty Fendick z 1:6, 6:3, 6:1, tretja nosilka Japonka Kimiko Date Nizozemko Miriam Oremans s 4:6, 6:2, 6:3, prva nosilka Američanka Lindsay Davenport pa Cehinjo Ludmilo Richterovo s 6:1 in 6:3. Rezultati: moski - polfinale: Patrick McEnroe (ZDA) - Andrea Gaudenzi (Ita/7) 6:3, 6:4, Richard Fromberg (Avs) - Renzo Furlan (Ita) 6:4, 6:3; ženske - četrtfinale: Lindsay Davenport (ZDA/1) - Ludmila Richterova (Češ) 6:1, 6:3, Gabriela Sabatini (Arg/2) - Patty Fendick (ZDA) 1:6, 6:3, 6:1, Kimiko Date (Jap/3) - Miriam Oremans (Nizozemska) 4:6, 6:2, 6:3.

Sampras v finalu proti Changu

MELBOURNE (STA/AP) - American Pete Sampras je v polfinalu ekshibicijskega teniskega turnirja v Melbourne premagal Šveda Stefana Edberga s 6:3, 6:7 (4:7), 6:2 in bo v finalu igral proti rojaku Michaelu Changu, ki je bil v četrtki boljši od Nemca Borisa Beckerja. Na turnirju nastopa osem igralcev, med njimi nekateri najboljši na svetu, igralci pa se predvsem privajajo na prvi turnir za grand slam v letošnji sezoni, ki se bo v ponedeljek pričel v Melbourne. V to-lazilni skupini je Avstralec Jason Stoltenberg vodil proti rojaku Petu Cashu s 6:3 in nato z 1:0, ko je Cash zaradi lažje poškodbe dvoboj predal.

Dvoboji v Adelaidi padli v vodo

ADELAIDE (dpa) - Včerašnje dvoboje na teniskem turnirju v Adelaidi so morali zaradi dežja odpovedati in so jih prestavili na danes, ko se bodo pomerili Patrick Rafter (Avstralija) - Jim Courier (ZDA) in Todd Martin (ZDA) - Jevgenij Kafelnikov (Rusija). V finale se je že uvrstil Francoz Guy Forget, Rafter pa mora za uvrstitev v finale dobiti šest iger, saj je v prvem dvoboju presenetljivo premagal Andrea Agassija s 6:3 in 6:2.

Tina Križan v prvem krogu Melbouma proti Piercovi

MELBOURNE (STA/AP) - Mariborčanka Tina Križan bo v prvem krogu odprtega prvenstva Avstralije v Melbourne igrala proti četrti nosilki Francozinji Mary Pierce. Križanova se je v glavno tekmovalje uvrstila neposredno, potem ko je Američanka Jennifer Capriati v začetku tega tedna svojo udeležbo odpovedala.

ALPSKO SMUČANJE / VČERAJ ODPOVED

V Kitzbühlu vlada velika zmeda

Danes eden ali dva smuka - Kljub 130 cm novega snega organizatorji utrdili progo

Kitzbühel - Muhasto vreme ni prizaneslo niti najelitnejši smučarski prireditvi v svetovnem pokalu. Na Tirolskem že nekaj dni močno sneži, dober meter novo zapadlega snega je paraliziral tudi cestni in železniški promet. Se včeraj jutraj je v Kitzbühlu močno snežilo in organizatorji 55. pokala Hahnenkamm so morali priznati premoč slabemu vremenu. Če so se organizatorji decembrskih tekem pritoževali nad zeleno zimo, se januarski otepajo z obilico novo zapadlega snega. V Kitzbühlu se pred tednom dni ni bilo dovolj snega za pripravo smukaskih prog, v zadnjih treh dneh pa ga je nametlo okrog 130 centimetrov. Kljub raznovrstnim predlogom so se organizatorji odločili, da danes poskusijo izvesti oba smuka, jutri slalom, v ponedeljek pa superveleslalom, ki so ga odpovedali v Flachau. Toda tudi ta program sloni na zelo trhljih nogah. Včeraj je gornji del proge, tik pod startom zasul snežni plaz, zato je bil start treninga na sredini proge. Ker je zgodnji del zelo strm in strojem nedostopen, plaz že ves dan odstranjujejo ročno. V teku noci so skušali pripraviti in utrditi se dva problematične odseka na Streifu. Enega v zgornjem delu, drugi problematični odsek

pa je zavoj, ki pelje v ciljno strmino. Start prvega smuka (namesto St. Antona) je predviden ob 10. uri, drugega, veljavnega za kombinacijo, naj bi izvedli ob 12.30. Če razmere na progi ne bodo preveč ugodne, nameravajo odpovedati prvi smuk in izvesti le veljavnega za kombinacijo. Sponsorji so namreč močno pritisnili na organizatorje, potem, ko so se pojavile govorice o prestavitvi slaloma na ponedeljek. V nedeljo bo seveda startal Alberto Tomba, sponsorji pričakujejo milijonski TV avditorij in dober zaslužek. Cestitke pa si organizatorji zaslužijo za pripravo proge, ki so jo kljub sneženju dokaj dobro utrdili. Najhitrejši na uradnem treningu je bil Francoz Luc Alphand, 29" pred domaćinom Petrom Azehako ter 37" pred Norvežanom Atlejem Skardaalom. Po dolgih letih se bo po Streifu spustil tudi slovenski smučar. Velenčan Miran Ravtar je na treningu dosegel 67. čas ter za hitrejšim zaostal za 6'21", startati pa namerava na obeh smukih. Ravtar se legendarne proge ni ustrašil, le smučal je nekoliko zadržano, saj je bil prvič na tej progi. Poleg peterice slalomistov bo tudi on nastopil na nedeljskem slalomu. (Rok Maver)

RALLY / PARIZ - DAKAR

Francoz Peterhansel prevzel vodstvo

Italijan Edi Orioli na 4. mestu - Med avtomobilisti zanesljiva zmaga Francoza Lartiguea

LABE - Včerašnja, 12. zelo dolga etapa (628 km) je bila v znamenju francoskega pilota Stephanea Peterhansla, ki je med motociklisti z yamaha premocno zmagal ter tako na skupni lestvici prehitel Spanca Arcaronsa in rojaka Magalidja. Na 4. mestu je Italijan Orioli, njegov zastanek pa je dokajšen (več kot 44 minut).

Med avtomobilisti pa Francoz Pierre Lartigue na citroenu ni imel nobenih težav in je tudi včeraj zanesljivo zmagal ter tako se povečal svojo prednost nad Sabyjem, ki sedaj znaša skoraj štiri ure.

SKUPNI VRSTNI RED
Avtomobilisti: 1. Pierre Lartigue (Fr) citroen 58.56:08, 0; 2. Bruno Saby (Fr) mitsubishi +4.54:17; 3. Kenjiro Shinozuka (Jap) mitsubishi (Jap) +4.20:57; 4. Timo Salonen (Fin) citroen +7:48:42; 5. Ari Vatanen (Fin) +17.10:12.

Motociklisti: 1. Stephane Peterhansel (Fr) yamaha 67.07:53; 2. Jordi Arcarons (Spa) cagiva +6:53, 0; 3. Thierry Magaldi (Fr) yamaha +19:43; 4. Edi Orioli (Ita) cagiva +44:23; 5. Oscar Callardo (Spa) cagiva 2:16:19; 6. Fabrizio Meoni (Ita) honda + 4.59:35.

Španec Arcarons v akciji (AP)

NOGOMET / BARCELONINA POT NAVZDOL

Nekdaj navdušeni Cruyffovi pristaši so zdaj na barikadah

BARCELONA (dpa) - Kralj Johan Cruyff je skupaj z Barcelono v hudi krizi. Navijači, ki so bili nizozemskemu trenerju globoko naklonjeni, so sedaj na barikadah; Romario je odšel, Stojckov je brezvoljen, Barca pa samo še zivotari.

Odkar je Johan Cruyff na krmi-lu Barcelone, je klub za nakup novih igralcev porabil približno 70 milijonov mark. Finančna investicija se je izplačala. Katalonci so od leta 1991 do leta 1994 stokrat zapored osvojili špansko prvenstvo, poleg tega še evropski pokal pokalnih zmagovalcev, španski pokal in leta 1992 prvič v 96-letni zgodovini kluba evropski pokal prvakov. Barcelona, ki je s 105 tisoč člani največji nogometni klub na svetu, je s temi uspehi stopila iz sence svojega večnega tekmeča Realu iz Madrida, ki je šestkrat osvojil evropski pokal prvakov.

Barcelonina pot navdol se je začela 18. maja 1994, ko so Cruyff in njegovi uspeha javni

igralci v finalu pokala prvakov v Atenah doživeli polom proti Milanu (0:4). Cruyff je padel v depresijo in je od predsednika Josepa Luisa Nuneza zahteval, naj takoj proda Andonija Zubizarreto, Julia Salinasa in Michaela Laudrupa, tri igralce, ki po njegovem mnenju niso več ustrezali konceptu igre njegovega mostva. Toda to so bili tisti trije igralci, ki so se upali upreti Cruyffovemu diktatorskemu in samovladarskemu stilu. »Grešniki« so se na novih »delovnih mestih« spet hitro dokazali. Vratar državne reprezentance Zubizarreta se je preselil v Valencio, Salinas je s svojimi zadetki La Coruño pripeljal na tretje mesto, Laudrup pa je z Realom že nekaj tednov prav tako zelo uspešen. Barca si po zausnici ob vznožju Akropolisu ni se prav opomogla. V državnem prvenstvu je po 16 krogih sele na četrtem mestu s petimi točkami zaostanka za vodilnim Realom, v četrtfinalu lige prvakov pa se je uvrstila z veliko muke. »Nismo v

krizi, ceprav nam jo mediji želijo pripisati,« se glasi kljubovalna izjava Johana Cruyffa. Predsednik kluba Nunez ne ugovarja svoje-mu glavnemu trenerju in mu je z avtomatičnim, nekoliko pričakovanim podaljšanjem pogodbe do junija 1997, dal tudi veliko psihološko podporo. Toda dejstvo je, da je klub notranje razcepljen. Napadalna dvojica Romario - Stojckov, ki je v prejšnji sezoni dosegla 46 golov, je v novem prvenstvu zadela samo enajstkrat.

Barca se je sedaj dokončno locila od samovsečnega in egoističnega Romaria, ki se je zaradi domotozja preselil k Flamengu iz Rio de Janeira. Drugi zvezdnik Hristo Stojckov je ostal, toda Bolgar se ima vse manj v oblasti. V zadnjih starih letih je moral kar osemkrat zapustiti igrisce pred koncem tekem, nazadnje pa je rdeč karton dobil na tekmi proti Realu, ko je Barcelona doživela popoln polom (0:5). Tudi Cruyff pri Stojckovu trenutno vidi same

neumnosti. Trenerju, ki je tako dolgo vodi Barcelono kot noben trener pred njim in ki je že podaljšal pogodbo do junija 1997, trenutno ne gre zavidati njegove težke naloge. Pri tem ne spremeni nicesar niti njegova letna placa, ki znaša 2,5 milijona mark, kar pomeni, da je 47-letnik najboljše plačani nogometni trener na svetu. Kritike na račun njegovega »velicanstva« so vse hujše. Ocitajo mu slabe medčloveške odnose, toda tudi napačno izbiro igralcev. Trdno se oklepa slabega vratarja Carlosa Busquetsa in rojaka Ronalda Koeman, medtem ko genialni organizator igre, Romun Gheorghe Hagi, vecinoma sedi na klopi za rezervne igralce. Barca, v kateri se na leto obrne več kot 90 milijonov mark, se pogreza. Leta 1993 in 1994 je Barcelona osvojila naslov v zadnjem krogu, začetek leta 1995 pa je nakazal, da bosta tekmeča iz Madrida in La Coruñe končno zrušila katalonskega velikana: kljub »kralju Johanu« ali morda prav zaradi njega.

NBA / SENZACIJA V CHICAGU!

Nezadovoljni Scottie Pippen zapušča Chicago

Bullsov as se protožuje, ker zasluži manj kot Kukoč

Senzacija v svetu NBA! **Scottie Pippen**, eden izmed najboljših košarkarjev vseh časov je zaradi nesoglasij z društvenimi odločitvami uradno sporočil, da bo zapustil svoje mostvo, Chicago Bulls, s katerimi je od leta 1990 trikrat zapored osvojil naslov prvaka. Pippen, član »dream teama« v Barceloni, najboljši igralec zadnjega All Stars Game, večkrat izbran v najboljši peterki prvenstva in eden najboljših branilcev sploh, je pojasnil, da je jabolko spora športni vodja **Jerry Krause**. »Ze večkrat sem izrazil svoje nezadovoljstvo, ker se mostvo ni okrepilo potem, ko je Jordan nehal igrati, tako, da smo lani izpadli celo pred fina-

lom. Pred letošnjo sezono so se stvari še poslabšale. Horace Grant je odšel k Orlando. Nazadnje pa se absurd. Ze večkrat sem bil imenovan za enega izmed najboljših igralcev NBA prvenstva, kar trije moji soigralci pa so boljše plačani od mene. Tega si res ne znam razložiti. Jaz in Krause ne moreva ostati pod isto streho, ali odide on ali jaz«. Pippen je tako že na spisku igralcev, ki lahko zamenjajo klub, zanj pa se potegujeta zlasti Miami in Washington.

Med igralci, ki imajo boljše pogodbe od Pippena, je tudi **Toni Kukoč**, proti kateremu je Scottie že večkrat javno nastopil, čes, da si takih bajnih vsot sploh ne zasluži. Med letošnjim prvenstvom so se odnosi med njima sicer izboljšali. Po zadnjih odličnih nastopih Misterja Evrope je Pippen navdušeno izjavljal: »Toni je izreden košarkar. Z zogo pčenja, kar se mu zdi. V dveh letih je ogromno napredoval.«.

IZIDI - Cetrtek: **Phoenix - Cleveland 96:107** (Manning 33, Barkley 15; Brandon 30, T.Hill 19); **San Antonio - Miami 113:108** (Elliott 32, Del Negro 27 - 5 trojk; Willis 30); **Denver - Dallas 94:78** (Rogers 16, Mutchombo 15 točk, 7 blokad; Mashburn 15).

Na **Vzhodu** vodi Orlando (27-7) pred Clevelandom (22-11) in Charlotte (21-12), na **Zahodu** pa je na prvem mestu Phoenix (26-8) pred Seattlom (22-9) in Utahom (23-10). (VJ)

SMUČANJE / EVROPSKI POKAL

Slovenec Vrhovnik
včeraj osvojil
drugo mesto

Italijan De Crignis četrti - Lep ekipni uspeh Slovencev

CHAMPOLUC - Slovenska reprezentanca se je od francosko-italijanske turneje evropskega pokala v alpskem smučanju poslovila z novim velikim uspehom. Po četrtkovi zmagi se je Matjaž Vrhovnik v drugem slalomu uvrstil na 2. mesto za obličnim Francozom Sebastianom Amiezom in pred francoskim reprezentantom Francoisom Simondom. Vrhovnik je tako se povečal vodstvo v slalomske razvrstitvi evropskega pokala. Slovenska reprezentanca pa je dosegla tudi velik ekipni uspeh, saj sta se tudi druga dva uvrstila med deseterico - Matej Jovan na 6. mesto, Rene Mlekuz pa na 9. Najboljši od Italijanov je bil Fabio de Crignis, ki je osvojil 4. mesto. VRSTNI RED: 1. Amiez (Fra) 1:45, 77, 2. Vrhovnik (Slo) 1:46, 71, 3. Simond (Fra) 1:46, 73, 4. De Crignis (Ita) 1:46, 75, 5. Llorach (Fra) 1:47, 12, 6. Jovan (Slo) 1:47, 13, 7. Gravier (Fra) 1:47, 27, 8. Staub (Svi) 1:47, 38, 9. Mlekuz (Slo) 1:47, 69, 10. Kleinlcher (Avs) 1:47, 90. (A. D.)

Madigan - Illycaffé (4.2.) tudi po TV

TRST - Kosarkarji trzaskega Illycafféja bodo drevi ob 19. uri z Ronk poleteli v Reggio Calabria, kjer bodo jutri igrali 7. povratno kolo A1 lige proti domači ekipi Pfizer. Namesto poškodovanega Claudia Pol Bodetta bo jutri v ekipi mladi Diego Zivec (letnik 1976, visok 196 cm). Tekmo 10. povratnega kola Madigan Pistoia - Illycaffé bo v soboto, 4. februarja s pricetkom ob 15.20 prenasala italijanska Rai3.

V torek, 17. t.m. bo ob 19.30 v telovadnici v Ul. Ginastica v Trstu zanimivo tehnično predavanje o ženski kosarki s priznanimi italijanskimi in tujimi strokovnjaki. Med drugim bosta predavala tudi Riccardo Sales in Milan »Cigo« Vasojević.

Stefanel izbral Palmerja

Novi ceneter milanskega kosarkarskega prvoligasa bo belopoliti American Walter Palmer (2,16 m, 26 let). Palmerja je na draftu NBA lige leta 1990 v drugem krogu izbralo mostvo Utah Jazz, nekaj tekem pa je odigral v dresu mostva Dallas Mavericks, v tujini pa se je preizkusil v Spaniji in Nemčiji. Palmer bo danes prispelel v Milan, seveda pa ne bo mogel igrati na tekmi Stefanela z veronskim Birexom. Pogodbo bo namreč podpisal sele po zdravniškem pregledu.

Pričakovanje za Manuelo Di Cente

TOPLACH - V Topalchu valada veliko pričakovanje za nastop čez teden dni smučarske tekačice Manuele Di Cente na 30 km za italijansko državno prvenstvo. V konkurenci bo tudi Stefania Belmondo.

Tekme ob sobotah: več »proti« kot »za«

RIM - Italijanski Radio Rai je izvedel zanimivo anke-to med poslušalci, če bi zeleli, da bi bile tekme italijanskega nogometnega prvenstva opb sobotah ali ob nedeljah. »Vabilu se je odzvalo 3819 poslušalcev: 58 od sto jih je proti tekmam ob sobotah, ostali pa so »za«

ROKOMET

Okrnjenim
krasovcem
v Quartu ne
bo lahko

Rokometasi Krasa Trimac bodo danes gostovali pri Quarto d'Altino. Zgonicani so po petnajst dnevnem odmoru odigrali dve prijateljski tekmi, sedaj pa so že cel teden na delu, saj bo srečanje vse prej kot lahko. Quarto d'Altino letos se ni osvojil dosti točk in se nahaja približno na polovici lestvice. Igra pa izredno borbeno, v obrambi pa se poslužuje sheme 2-3-1, ki preprečuje nasprotniku, da lahko strelja od daleč. Vrh tega bodo krasovci nastopili okrnjeni, brez poškodovanih Kneippa (hrbet) ter Sardoca (zivec na rami), kateremu je fizioterapist prepovedal trenirati. Kras Trimac bo moral zato posteno tistiniti zobe, če bo hotel ostati nepremagan na lestvici. (Iztok)

KOŠARKA / JADRAN NOCOJ DOMA

»Prijateljem« ne
smemo zaupati

V popolni postavi (z dvema A ligašema) pordenonski Amici del basket še nepremagan

Z nocojsnjo domačo tekmo proti mostvu Amici del basket iz Pordenona se za našo združeno ekipo Jadran Tkb zaključila prvi del letošnjega kosarkarskega prvenstva C1 lige. Med glavnimi cilji našega mostva je nedvomno tudi ta, da bi to fazo sklenili neporaženi, nocojsnji nasprotnik pa je po mnenju številnih poznavalcev tega prvenstva morda najresnejši kandidat za napredovanje, kar tudi potrjujejo izidi Pordenončanov v zadnjih kolih.

JADRAN: Po 14 zaporednih (in v veliki meri tudi zelo zanesljivih) zmagah vlada v Jadranovem taboru seveda veselo in sproščeno vzdušje, ob tem pa trener Valtovec skrbi, da ne bi prišlo do padca koncentracije in motivacij, kar bi lahko bilo zelo nevarno. K sreči ostaja rožnato tudi poglavje o poškodbah, saj se vedno ni noben posameznik utrpel hujših udarcev ali zvinov, tako da bodo jadranovci tudi nocoj igrali v popolni postavi. Med tednom so vsi redno in dobro trenirali, odigrali so prijateljsko tekmo v Trzicu in po solidni igri zgubili s tremi točkami razlike proti domači peterki, ki nastopa v B2 ligi. Tudi motivacijski faktor je tokrat visok, saj igrata za Pordenone kar dva bivša A ligaša.

AMICI PN: Ob zaključku lanskega prvenstva C lige je pri pordenonskem društvu prišlo do nekaterih nesoglasij med odborniki, predsednikom in sponzorjem, tako, da je ekipa pricela letošnje prvenstvo v zelo okrnjeni, pomlajeni in nepopolni postavi. Po uvodnih tekmah (in seriji starih porazov v petih tekmah) je društvo našlo skupni jezik z novim gospodarjem, ki je odprl možnosti, kar je omogočilo, da so se lanske starejši igralci spet priključili mostvu, njim pa se je pridružil še bivši A ligas Marella. Tako se je ekipa iz tekme v tekmo dopolnjevala in v zadnjih

petih kolih, v popolni postavi (z izjemo poškodovanega Tarriconeja), ni več zgubila ter se z novimi desetimi osvojenimi točkami pridružila skupini mostev na četrtem mestu skupne lestvice. Ekipo vodi hitri in spretni playmaker Cudia, na zunanjih pozicijah igrata Fantin (bivši A ligas in državni prvak z Bologno) in Di Prampero, pod košem pa se dobro prerivata Zamparo (lani je v povratni tekmi nadigral Rauberja, na sliki) in že omenjeni Marella. Menjavi za zunanje

igralce sta Cecco in Tarricone (bivši mladinec Stefanela), mladi up Piccin (letnik 77) pa večkrat dobro nadomescata visoke soigralce.

JADRAN VODI S 3:1: Jadranovci so se v prejšnjih letih stokrat srečali s pordenonskim društvom Amici del basket, v skupnem seštevku pa naša združena ekipa vodi s 3:1.

Izidi dosedanjih tekem:

90/91 - C1 liga: Jadran Tkb - Crup Pn 93:90; Crup Pn - Jadran Tkb 85:87. Končna uvrstitev: 1. Crup, 7. Jadran.

93/94 - C1 liga: Jadran Tkb - Fantuzzi Pn 85:74; Fantuzzi Pn - Jadran Tkb 74:73. Končna uvrstitev: 4. Jadran, 7. Fantuzzi.

OSTALI DVOBOJI KOLA: V 15. kolu je na sporedu še nekaj zanimivih tekem. Drugovrstena Servolana (22 točk), ki bo v sredo 18.t.m. tudi odigrala zaostalo tekmo v San Donaju, bo nocoj gostila Digas San Daniele (14), ki si ne sme privoščiti novega spodrsnjaja, Don Bosco (20) pa bo igral na nevarnem igrišču v Piove di Sacco (16), ki bi se z zmago približal tretjemu mestu. Zanimivo bo še v Caorlah, kjer se bo domača peterka (10) skušala z zmago proti Cittadelli (16) spet vrniti v skupino, ki se bori za četrto mesto, zadnje, ki se pelje v play off za B2 ligo.

Vanja Jogan

NAMIZNI TENIS / KRASOVE PRVOLIGAŠICE V COCCAGLIU

Proti državnemu prvaku
zmage ni pričakovati

Danes zvečer, ob 20. uri, bodo dekleta Krasa Adria Caravan igrale povratno tekmo s postavbo Coccaglia v Brescii. Spopad s favoritom in aktualnim ekipnim državnim prvakom za Sercerjeve varovanke, ki v tem dvoboju seveda ne morejo računati na zmago, nikakor ni uspel tak podvig - le redkim je uspelo osvojiti eno samo suho točko (San Marco Verona, Castellana). Ostale so ostale praznih rok z edino izjemo Angere, ki je edina nadigrala prvake. Z Angero si sedaj delita prvo mesto po končanem prvem delu prvenstva, vendar zgoniških deklet ne zanimajo borbe na vrhovih. Njihovo vodilo ostaja se naprej nespremenjeno: to je posegati po prvenstvenih točkah tam, kjer je to mogoče. V ta izbor prihajata Enigma Messina in

A4 Verzuolo, ne pa seveda drevisnje srečanje, kjer so igralko Coccaglia izbrane iz same špice italijanskih jakostnih lestvic in torej nedosegljive. Trenutno je Kras Adria Caravan na 5. mestu, takoj pa mu sledita Fiamma Messina in A4 Verzuolo - vse tri ekipe pa beležijo vsaka po dve zmagi. Krasova Kitajka Wang, Ana Bersan (st. 21), Vanja Milic (st. 38) in Katja Milic (st. 39) se bodo drevi v gosteh ponovno srečale z večkratno svetovno prvakinja Kitajko Dai Lili, Arrisi (st. 2), Merenda (st. 4) in Zampini (st. 7). Uspeh za naše bi bil že, če v Brescii dosežejo isti rezultat kot doma.

Oba Krasova drugoligasa si bomo drevi ogledali ob 18. uri doma. Mostvo Krasa Activa se bo srečalo z bolonjskim Fortitudo Max, katere mu so že zadali lekcijo v gosteh z zmago z izidom 2:5. V prvem delu so si Krasovi fantje dodobra utrdili svoj položaj na sredini lestvice, četrto mesto je dobra garancija, da se obdrži v B-2 ligi, četudi bodo morali nekatere tekme v bližnji bodočnosti odigrati brez svojega najboljšega

igralca in kapetana Igorja Milica, ki pričakuje poziv na nabor. Mlada ekipa Krasa Corium bo drevi gostila igralko Grancia, Pagliera, Lainate. V gosteh so krasovke pozele prepričljivo zmago (2:5). Takrat je bila postava Krasovk nekoliko neobčajna, saj sta Sonja Milic in Sonja Doljak zamenjali Stabljevo in Nino Milic, ker sta bili le-ti zaposleni na mednarodnem turnirju v Avstriji. Sedaj je vrsta na mladi postavi, da pokaže, kaj se je doslej naučila. Lainate zaseda nezavidljivo zadnje mesto, Kras Corium pa z dvema zmagama sesto. Gostje so boljše na papirju, a vseeno gojimo upanje, da za mlado krasovo vrsto niso nepremagljive.

V promocijskem delu bo spet vse živo. Dekleta bodo jutri odigrale zadnji krog. Kras A bo gostil Chiadino, klubski derbi pa bo med vodilnimi postavama Krasa C in Krasom B. Prav to srečanje bo odločalo, katera izmed njiju bo napredovala v državno ligo. Krasova moška postava bo v 3. povratnem krogu startala na ponovno zmago s Fincantierjem, saj stremi po napredovanju. (J.J.)

domači šport

Danes

Sobota, 14. januarja 1995

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

17.00 v Faenzi, Ul. Bubani: Spem Faenza - Imsa Kmečka banka

MOSKA C1 LIGA

20.30 na Opcinah: koimpex - Motoagricole TN

ZENSKA C1 LIGA

18.00 na Opcinah: Koimpex - Tarcento; 20.30 v Trstu, Suvich: Bor Mercantile - Vivil Villa Vicentina

MOSKA C2 LIGA

18.00 v Maniagu: Volley Maniago - Olympia CDR; 20.30 v Villi Vicentini: Vivil - Bor Fortrade; 20.30 v Fojudi: Itely Faedis - Soca Sobema

ZENSKA D LIGA

18.00 v Gradiscu: Torriana - Sokol Indules; 20.00 v Sovodnjah: Kmečka banka - Codroipo; 20.00 v Dolini: Breg - Libertas Martignacco

MOSKA D LIGA

18.00 v San Giorgiu: S. Giorgio - Espejo

ZENSKA D LIGA

20.00 v Gorici, Slovenski sportni center: Olympia Cerimpex - Oma Trst

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 v goriskem Kulturnem domu: Nas prapor - Torriana; 18.00 v Mosi: Mossa Candolini - Olympia MLADINKE

18.00 v Nabrezini: Sokol - Pallavolo Trieste

NARASCAJNICE

15.30 v goriskem Kulturnem domu: Dom - Olympia KOSARKA

MOSKA C1 LIGA

20.30 v Brisckih, dom Ervatti: Jadran Tkb - Fantuzzi

MOSKA C2 LIGA

18.30 v Brisckih: dom Ervatti: Bor Radenska - Porcia; 18.30 v Miljah: Internazionale Panauto - Dom Agorest

MOSKA D LIGA

17.30 v Dolini: Cicibona Mingot - Kontovel; 18.00 v Trstu, Ul. Zugnano: Santos - Sokol Warm

NARASCAJNIKI

16.00 v Brisckih, dom Ervatti: Dom - Don Bosco B NOGOMET

MLADINCI

DEZELNO PRVENSTVO

14.30 v Standrežu: Juventina - Portuale

POKRAJINSKO PRVENSTVO

14.30 pri Domju: Domio - Vesna; 14.30 v Dolini: Costalunga - Primorje

CICIBANI

DVORANSKI TURNIR

14.30 v Romansu: nastopata Juventina in Mladost HOKEJ NA KOTALKAH

MOSKA C LIGA

21.00 v Trstu, Miramarski drevored: Polet - Breganze

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A LIGA

20.00 v Coccagliu: Coccaglio - Kras Adria Caravan

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Corim - Lainate

MOSKA B2 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Activa - Fortitudo Bologna

ROKOMET

MOSKA C LIGA

20.30 v Quartu d'Altinu: Quarto - Kras Trimac

ZENSKA C LIGA

20.00 v Veroni: Cus Verona - Kras Trimac

Jutri

Nedelja, 15. januarja 1995

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Cervinjanu: Pro Cervignano - Juventina

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Portuale; 14.30 v Bazovici: Zarja - Aurora; 14.30 v Križu: Vesna - Donatello; 14.30 v Reani Roiale: Reana - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Padricah: Gaja - Fogliano; 14.30 v Repnu: Kras - Villesse; 14.30 pri Domju: Domio - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Dolini: Breg - CUS Trst; 14.30 v Dolini: Dolina - Begliano

NARASCAJNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex - CGS

NAJMLAJSI

8.45 v Trstu, drevored Sanzio: CGS - Bor Farco

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, sola Rossetti: Pallavolo Trieste - Koimpex

MLADINKE

11.00 na Opcinah: Koimpex - Bor Friulexport

DEKLICE

9.30 na Opcinah: Koimpex - Virtus; 10.00 v Trzicu, Ul. S. Anna: Fincantieri - Olympia

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Brisckih, dom Ervatti: Kontovel - APU

DECKI

9.00 v Brisckih, dom Ervatti: Jadran - Don Bosco B; 10.30 v Trstu, Ul. Caravaggio: Bor Ediauto - Don Bosco A

PROPAGANDA

10.00 v Gradežu: Grado - Dom La Goriziana

NAMIZNI TENIS

ZENSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras A - Chadino, Kras C - Kras B

MOSKA D1 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Fincantieri

MOŠKA B2 LIGA / IMSA KMEČKA BANKA V FAENZI

Tretja zmaga v gosteh je za Goričane dosegljiva

Faenza ima na lestvici šest točk - Na pot že v jutranjih urah
Trenner Stera lahko računa na vse igralce - že ob 17. uri

Danasnje gostovanje odbojkarjev Imse Kmečke banke v Faenzi proti Spemu je dosti bolj važno, kot bi lahko sklepali na prvi pogled. Goričane ločijo od tretjega mesta stiri točke, prav toliko pa znaša njihova prednost pred mostvi, ki se ta čas gnetejo okrog kritičnega 11. mesta za obstanek v ligi. Med ekipami, ki se borijo za napredovanje, je po mnenju trenerja Goričanov Stere doslej resnično močan vtis zapustil samo Lugo iz Ravenne (ki je v prejšnjem kolu po starih setih zmagal prav v Faenzi). Ta sesterka je tudi najbolj organizirana. Pri vseh ostalih so rezultati v dobrisni meri odvisni tudi od trenutnega razpoloženja, sreče, forme in drugih spremenljivih ciniteljev. Po drugi strani pa velja, da se »dno premika«. Viserba in Porto Ravenna sta z nepricakovanimi zmagama dokazali, da se ne mislita sprijazniti s svojim dozdaj klavnim položajem. Cessalto in Lunazzi sta bolj ali manj že definirana kandidata za izpad, toda v nizjo ligo se selijo tri mostva.

Jasno je torej, da bi lahko bilo srečanje v Faenzi za Goričane prelomnega pomena. Poraz ne bi smeli jemati tragico, bi pa verjetno pomenil, da v visoko končno uvrstitvijo letos ne bo nič. Spem ima na lestvici samo šest točk, toda doslej ga je pravzaprav nadigral le Bussolengo. Na vseh ostalih srečanjih se je Spem srčno upiral svojim nasprotnikom in tudi na izgubljenih srečanjih osvojil najmanj set. Vi-deoposnetki, s katerimi razpolagajo v goriskem

taboru, so potrdili, da ima Spem v svojih vrstah enega zelo močnega napadalca, toda iz njih je moč tudi izluščiti, da je nasprotnik vse prej kot nepremagljiv.

Igralci Imse Kmečke banke so brez večjih pretresov izvršili svoj tedenski nacrt vadbe. Bilo je nekaj manjših poškodb, toda danes naj bi se vsi udeležili tega oddaljenega gostovanja. Srečanje s Spemom bo že ob 17. uri, kar pomeni, da se bo morala sesterka odpraviti na pot v zgodnjih jutranjih urah. Imsa Kmečka banka je v gosteh poleg skromnega Lunazzija že premagala tudi nevarnejši Sedico. Cemu ji ne bi uspelo tudi danes v Faenzi?

Aleš Feri v napadu (Foto S. Reportage)

ŽENSKA C1 LIGA / DOMA PROTI TARCENTU IN VIVILU

Bor Mercantile in Koimpex računata tokrat na točki

Oba nasa ženska državna tretjeligaša bosta drevi igrala na domačih tleh proti nasprotnikoma, ki sta na lestvici uvrščena slabše od njiju. Pred navidezno lažjo nalogo je Koimpex. Ob 18. uri se bo na Opčinah pomeril s Tarcantom, ki deli zadnje mesto s Kennedyjem, Bor Mercantile pa bo ob 20.30 v telovadnici sole Suvich igral proti Vivilu, ki ima na lestvici dve točki manj od borovk, a je v zadnjih petih nastopih dosegel štiri zmage proti sicer slabšim ekipam v ligi.

Ceprav imata obe nasi sesterki na lestvici enako število (10) točk, lahko mirno zapisemo, da so v Sloginem taboru bolje razpoloženi kot v Borovem. Sobotno gostovanje v San Donaju je potrdilo, da so slogasi v dobri formi. Slovenska sesterka je igralcam vodil-

ne Heraclie pognala strah v kosti in pred njimi klonila sele po petih setih igre. Na domačih tleh je Koimpex običajno se mnogo bolj učinkovit, zato bi si lahko v letošnji sezoni zadal za cilj, da ostane na Opčinah nepremagan.

»Tarcento je ekipa z dobrim podajcem, eno solidno napadalko in dvema centromablockerjema. Pomembno bi bilo, da bi mu ze od vsega začetka vsilili svojo igro in preprečili, da se razigra. Potem bi bilo lahko za nas lažje,« meni trener slogasi Branko Sain, ki bo tokrat lahko računal na vse svoje igralkke, z zmago pa bi njegova sesterka po dveh tesnih zaporednih porazih ohranila stik s skupino vodilnih sesterk.

Po novem spodrsrlaju v Porcii pri Boru raje razmišljajo samo o

obstanku v ligi. »Dokler ne bomo dosegli najmanj 24 točk o cem drugem nima smisla razmišljati. Ekipa stalno rase, a primanjkuje nam prava mentaliteta, verjetno pa tudi pravi lider. V tem pogledu je drevisnja tekma zelo pomembna. Vivila se ne bojimo, ceprav ima v svojih vrstah nekaj dobrih igralk, zlasti Stabilejevo in Princijevo. Preprican sem, da ga bomo nadigrali, ce bomo igrali kot prejšnji teden, nam bo trda predla tudi tokrat,« pravi trener borovk Kalc, ki je zaradi razsajajoče gripe v sesterki lahko sele od srede dalje računal na vse igralkke. Tokrat naj bi Borov trener lahko računal na širši izbor igralk, se vedno pa bo odsotna Azmanova, ki po operaciji meniskusa se ni pričela vaditi.

MOŠKA C1 LIGA / NA OPČINAH

Za Koimpex je drevi proti Motoagricoli zmaga imperativ

Koimpex igra danes na Opčinah proti zadnjevršeni ekipi Motoagricole iz Trenta. Od starih ekip iz tega mesta, ki nastopajo v tem prvenstvu, je ta ekipa najslabša, prav gotovo pa spada tudi med najslabše ekipe v ligi sploh. V devetih kolih je namreč doslej zbral le dve točki, ki jih je osvojil v Noventi Padovani. Vse ostale tekme je izgubil, tudi proti neposrednim konkurentom za obstanek v ligi. Na papirju bi torej morala biti za slogase lahka tekma, toda ninuino, da bo tako.

Pomožni trener Koimpexa De Walderstein je takoj opozoril: »To bo izredno važna tekma. Trenutno smo namreč v manjši krizi. Izgubili smo že dve zaporedni tekmi, izgubili smo tudi prijateljski tekmi, ki smo ju odigrali med tednom. Ne vem točno, kje so vzroki za slabo igro. Malo so krive poškodbe, nekateri igralci pa niso v formi. Če pa zgubimo doma proti zadnji na lestvici, se bo situacija precej zakomplicirala.«

Verjetno ni nevarnosti, da bi slo-

gaši podcenjevali nasprotnika, saj se zavedajo pomembnosti tekme in tudi dejstva, da ekipa ne igra več tako dobro, kot v prvih kolih prvenstva. Nerodna poraza v Pordenonu in Fossu sta verjetno pustila tudi posledice s psihološkega vidika, saj so igralci nekako blokirani. Delajo preveč napak, potem pa postanejo nerovni, tako da postane vse skupaj se težje.

Vsekakor pa je treba preboleti krizo, najboljše zdravilo pa so verjetno prav zmage, zato pa je današnja zmaga obvezna.

Med tednom sta imela se težave s kolenom podajac Rovere in Božić, oba pa bosta danes prisotna.

O nasprotniku v Sloginem taboru ne vejo pravzaprav nicesar. Kot pravi De Walderstein, pa to ni niti tako pomembno. Vse bo namreč odvisno od tega, kako bodo zaigrali slogasi.

Ti so letos že dokazali, da lahko predvajajo briljantno igro, upamo, da bodo tako igro cimprej ponovili. Po možnosti že danes.

ŽENSKA C2 LIGA

Sokolovke v Gradišču Kmečka banka in Breg morata igrati bolj borbeno

Lahka tekma za Olympia Čerimpex

Nas najboljše uvrščeni predstavnik v ženski C2 ligi Sokol Indules igra danes v gosteh. V Gradišču se bo namreč srečal z nevarno Torriano, ki ima na lestvici dve točki manj od sokolovk. Do sedaj je izgubila s prvimi tremi ekipami na lestvici, kar ni presenetljivo, razocarala pa je proti cedajškemu Asfjr. Kaze torej, da se Torriana ne more vključiti v boj za prva mesta, ceprav je imela pred prvenstvom velike ambicije, saj je to združena ekipa Torriane in Sagrada. V normalnih okoliscinah bi moral biti Sokol prav gotovo boljši, toda ta teden so imeli v Nabrezini precej težav, tako da treningi niso bili najboljši. Bolni sta namreč bili Marjanka Ban in Lara Masten, Martina Kosmina pa ima se težave s kolonom. Od teh bo danes gotovo prisotna le Lara Masten, vpraskljiv pa je tudi nastop Monike Kosuta zaradi službenih obveznosti. Tekma bo torej težka, saj trener Jurman nima na razpolago dosti menjav, vseeno pa bi morale izkušene Nabrezinke z dobro igro premagati Torriano.

Ostala dva predstavnika, ki se borita za obstanek v ligi pa igrata na domačem igrišču. Stanje obeh ekip pa je že tako, da si ne morejo več dovoliti nobenega spodrsrlaja. Kmečka banka igra s Codroipom, ki ima na lestvici deset točk in je igral spremenljivo. Tako je na primer dosegel nepricakovani zmagi proti Sokolu in Fiume Venetu, potegnil pa je krajši konec proti Caffè Ruffo in celo proti Alturi, kjer je bilo za Codroipo verjetno usodno podcenjevanje. Upamo, da se bo to ponovilo tudi danes. Kot je povedal trener Kmečke banke Jerončić, prihaja danes v postev samo zmaga, vse ostalo je neuspeh.

Jerončić meni, da se ekipa ne more več skrivati za mladostjo in neizkušenoostjo, saj so v prvi sesterki zdaj že izkušene igralkke, razen podajacice Blasizze, ki je v članski ekipi komaj začela igrati. Problem je do sedaj predvsem v pristopu igralk, ki igrajo premalo borbeno, drugače pa bi bili enakovredni ostalim ekipam. Zdaj so vse igralkke zdrave, med tednom pa je bila Erika Brisco bolna, tako da ni mogla trenirati.

Probleme zaradi pomanjkanja borbenosti ima tudi Breg, saj se zdi da so se igralkke ze sprijaznile s tem, da so ostale ekipe boljše. Danes igrajo brezanke z Martignacom, ki ima na lestvici šest točk in je torej tudi se v nevarnih vodah. Ostaja pa neugoden nasprotnik, ki se je dobro upiral tudi boljšim nasprotnikom, kot so Cordenons in Fiume Veneto. V Dolino pa pride po točki, videli bomo, kako se mu bo znala domaca ekipa upirati.

Olympia Čerimpex igra na domačem igrišču proti trzaski ekipi Vagaia, ki se nahaja na dnu lestvice z dvema točkama. Goričanke so seveda nesporni favoriti srečanja, ne smejo pa si dovoliti nikakršnega podcenjevanja. Pri Olympii bodo zelo verjetno prisotne vse igralkke, ki so med tednom tudi dobro delale. Lahko pričakujemo torej, da bodo Goričanke tudi po desetem kolu ostale nepremagane.

(A.M.)

MOŠKA C2 LIGE / ITALY FAEDIS NA TRETJEM MESTU LESTVICE

Izredno važna preizkušnja Soče Sobema v Fojdi

Sočanom bi lahko v dvoboju z Vivilom pomagal Bor Fortrade - Olympia CDR v Maniagu, Espego v S. Giorgiu

Vse tri moške ekipe v C2 ligi danes igrajo v gosteh. Zelo pomembna bo tekma, ki jo igra **Soca Sobema** v Fojdi proti tretjevršceni Faedisu. Ta ima namreč stiri točke manj od socanov. Z zmago bi torej Goričani pridobili že pomembno prednost pred tretjevršceno ekipo. Faedis pa mora absolutno zmagati, če hoče ostati v boju za prva mesta. Gostitelji pa imajo s Soco se odptre račune. Pred dvema letoma si je namreč Faedis v D ligi zapravil napredovanje v zadnjem kolu, ko je izgubil proti Gradezu. Tako ga je na lestvici dohitela prav Soca, ki je potem zaradi boljšega kolicnika v setih napredovala. Domacini verjetno tega niso se pozabili. Tekma bo za Goričane torej težka, morala pa bo tu-

di računati na številno in glasno domačo publiko. Pri domaci ekipi izstopata predvsem dva igralca, ki sta do lani igrala v B2 ligi, pri Soci pa je se vpraskljiv nastop Petejana zaradi poškodbe ramena, odsoten pa bo Mucić zaradi službenih obveznosti.

Težka tekma caka tudi **Bor Fortrade** (na sliki), ki bo v gosteh igral z drugovršcenim Vivilom. Vivil je s Soco glavni favorit za napredovanje, do sedaj pa je tudi izpolnil pričakovanja. Razocaral je le v osmem kolu, ko je nepricakovano izgubil proti skromnemu Prevenreju, v prejšnjem kolu pa je v Fojdi brez večjih težav premagal domaco ekipo, ki je do tedaj imela enako število točk kot Vivil. Vivil igra precej predvidljivo igro, saj računa na precej

močna krilna igralca, medtem ko so centri precej slabši. Borovci bodo zato skušali z blokom zaustaviti njihove napade, obenem pa hočejo popestriti igro z več napadi preko centrov. Med tednom je bil bolan trener Cella, ki pa je zdaj že ozdravil. Vraca pa se tudi Bresič po daljši odsotnosti. V prejšnjem kolu se je borovcem za las izmuznil podvig v Buii, morda bodo tokrat uspešnejši.

Olympia CDR igra v Maniagu proti ekipi, ki je lani izpadla iz C1 lige, letos pa je doslej igrala spremenljivo in ima sedaj deset točk na lestvici. Za podvig je Maniago poskrbel v prvem kolu, ko je premagal Faedis, medtem ko je presenetljivo izgubil s skromnim Cornom. Pri Olympii pričakuje trener Petejan

reakcijo svojih igralcev po skromni igri Goričanov v prejšnjem kolu. Ta teden so trenirali dobro, upajmo, da bodo igralci cimprej ujeli ritem, ki so ga imeli v končnici lanskega leta. Olympia namreč potrebuje zmago, saj se bo drugače lahko spet znašla v slabem položaju.

Espego igra danes v kraju San Giorgio di Nogaro. Domaca ekipa ima na

lestvici dve točki manj od goriske združene ekipe in je doslej zmagala proti stirim zadnjevršcenim ekipam, medtem ko je proti boljšim ekipam vedno izgubila. Espego ima zato dobre možnosti, da iztrže pozitiven rezultat, saj prav gotovo ni slabši od gostiteljev, ceprav je proti njim pred prvenstvom dvakrat izgubil v deželnem pokalu (A.M.)

TRDNJAVA V CAP-HAITIENU

Simbol haitske neodvisnosti

Trdnjavo so zgradili, ko so se rešili suženjstva

Za dve stoletji staro trdnjavo, ki stoji na vzpetini Pic la Ferriere nad drugim največjim haitiskim mestom Cap-Haitien, večina ljudi se ni slasala, čeprav sodi med največje zgodovinske spomenike v Ameriki.

Mogočna zgradba z zidovi, debelimi tudi štiri metre in visokimi do 43 metrov, je bila zgrajena po načrtih francoskih arhitektov iz 18. stoletja. Gradnjo so začeli šele leta 1803, ko so prišli na oblast domačini - nekdanji sužnji francoskih kolonialistov. Ker so mislili, da se bodo Francozi vrnili, so v strahu, da bodo izgubili oblast v takrat edini svobodni crnski državi, začeli graditi močno utrdbo. Francozi se niso na Haiti nikoli vrnili, in tako je trdnjava ostala simbol neodvisnosti.

»Trdnjava je simbol haitske odločitve, da ostanejo svobodni,« je povedal arhitekt Frederick Mangones, ki je večino življenja posvetil obnovi trdnjave. Združeni narodi so trdnjavo uvrstili tudi na seznam največjih svetovnih zgodovinskih spomenikov in obljubili, da bodo finančno pomagali pri njeni obnovi.

Upor suznjev proti belim gospodarjem v prejšnjem stoletju je vodil Jean-Jacques Dessalines, vendar je že prvi temnopolti vladar Henry Christophe, ki je prišel na oblast po Dessalinesovem umoru, trdnjavo spreminjal v svoje bivališče. Ljudje so morali delati na velikih plantazah, ki so bile v večini njegova last, več tisoč nekdanjih suznjev je moralo služiti vojsko.

Nekateri Haitčani so prepričani, da je gradnja trdnjave in palače Sanssouci, kjer je živel kralj Henry, zahtevala dvajset tisoč življenj. Legenda pravi, da je kralj nekoč pokazal svojo moč tudi tako, da je skupini vojakov ukazal korakati do konca obzidja, s katerega so vsi padli v morje in se ubili, saj stoji trdnjava 900 metrov nad morsk gladino.

Delavci so morali na vrh vzpetine z golimi rokami znositi več milijonov skal, ki sestavljajo približno devet tisoč kvadratnih metrov zidu. Pot je bila dolga sedem kilometrov, zaradi vročine ali deževnega vremena pa je bila se bolj naporna. Ker na tem območju pade veliko dežja, so začeli zidovi že davno propadati, se »topiti«, kot se je slikovito izrazil arhitekt.

Trdnjava ima 365 topov in lahko sprejme 15 tisoč vojakov. V njej so lahko shranili celoletno zalogo hrane, vodo pa so zbirali v posebnih cister-

nah na strehi.

Danes je trdnjava zapuščena, med njena obzidja le tu in tam zaide naključni obiskovalec. Med razpokanimi zidovi so shranjeni železni in svinčeni topovi španskih, francoskih in britanskih zavojevalcev.

Do trdnjave je mogoče priti le po ovinkasti in strmi gorski cesti, ki so jo naredili restavratorji, ki skušajo trdnjavo rešiti pred propadom, zadnja dva kilometra pa je treba iti peš, ali pa osedlati mullo. Nekateri verjamejo, da se med ruševinami sprehaja Henryjev duh, med malto, s katero so zidali trdnjavo, pa naj bi bila pomešana kri njegovih zrtev.

Mangones je taksne govorice ovrgel, saj je kemijska analiza pokazala, da so pri gradnji trdnjave uporabljali običajna gradbena sredstva, dodali so ji le sladkorni sirup, ker naj bi se malta zato hitreje strdila.

Patricia Zengerle, Reuter

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

MODA

Kako skriti napake

Videz je najpomembnejši

Moda pri oblačenju večkrat ni najpomembnejša, saj jo moramo prilagoditi svojim telesnim značilnostim. Želimo na primer skriti obilni trebusek, presiroke boke, neidealno kožo, noge s celulitom, debel vrat, mastne

lase in se kaj. Nekaj naredimo z vodo in dobro kozmetiko, veliko pa tudi z izbranimi oblačili.

Močnejše in manjše ženske naj se izogibajo krznenim jaknam z dolgimi dlakami, saj bodo izgledale se bolj »nabite«. Če se

Za široke kolke

Za močnejše postave

krznu, naravnemu ali umetnemu, nočete odreci, izberite raje daljši, spodaj sirsi plasc s kratkimi dlakami v podolžnem vzorcu. Od oblačil so najboljše ravne dolge jope v čistih barvah, skladne z drugimi oblačili, ki ne smejo biti preveč oprijeta. Neprijemni so vzorci z velikimi rozami, idealni pa taki s podolžnimi ozkimi crtami. Izberite raje lahka, padajoča blaga, daljša in spodaj široka krila ter dolge bluže z razporki.

Ženske z naravno poudarjenimi rameni in ozkimi boki naj se izogibajo jaknam s širokimi reverji, primerne so jakne s sal

ovratnikom, v pasu stisnjeno in nabrano vzorčasto krilo pa bo poudarilo spodnji del telesa. Zgoraj oblecemo enobarvnen tank puli. Izberemo lahko puli v kožni barvi, cez katerega oblecemo jopo z globokim izrezom in lepim vzorcem.

Kratek vrat optično podaljšamo z globljim, pri strani ozjim izrezom, lase spnemo navzgor ali pa se odločimo za kratko pričesko. Trebusček skrijemo pod ohlapen pulover, noge s celulitom pa v jeans. Skrbimo tudi za dobro telesno in duševno kondicijo.

S. Belak Pungartnik

PORTUGALSKA

V slikoviti ribiški vasici Nazare živijo potomci Feniččanov

Najlepši pogled na vas se odpira iz mesteca Sitio na skalnem previsu

Večji del portugalske obale se postavlja z neskončnimi plazami najfinjšega belega peska, ki pa izven večjih naselij vse leto skorajda samevajo. Hladna voda Atlantskega oceana je premalo vabljiva za osvežitve željne kopalce, ki si za počitnice zato raje izbirajo najjužnejši konec dežele - Algarve.

Toda tudi na severu je mogoče preživeti nadvse prijetne dneve v kateri med ribskimi vasm, ki pa so s prihajajočimi turisti močno spremenile tradicionalno podobo. Ena takšnih vasi je Nazare, kjer ribici se lovijo na tradicionalen način. Daljni predniki domačinov naj bi bili Feničani, na kar

kazejo ravni ozki nosovi in oči sivih odtenkov. Na slavne prednike naj bi spominjali tudi visoko dvignjeni kljuni colnov, ki jih z obeh strani krasi po eno oko.

Kot v posmeh vaški idili je le nekaj sto metrov

od vasi zraslo novo turistično naselje Nazare, polno prodajaln, restavracij, diskotek in igralnic ter pesčenih plaz, na katerih namesto lesenih colnov počivajo dolge vrste senčnikov.

Nazare je bila osnovana

pravzaprav sele pred dobrimi tristoletimi leti, ko se je morje umaknilo z obale pod skalnim previsom, na katerem se je ugnedilo mestece Sitio. Staro mesto je z ribiško vasico povezano prek nekakšne gondole na tirih, ki se najbolj spominja na gorsko železnico. Večina obiskovalcev kljub neobičajni gondoli Sitio vseeno obišče po zaviti cesti, ki mesto povezuje z glavno obalno cesto. Središče mesteca je en sam velik trg nad skalnim previsom, ki se najbolj spominja na velikanski balkon, s katerega se odpirajo čudoviti pogledi na razpenjeno obalo in vas Nazare.

Okoli trga so nanizane nizke hiše, najkrajšo stran

pa zaključuje slikovita cerkva s kapelo. Tod je se posebno slovesno v času raznih praznovanj in nedeljah, ko glavni trg napolnijo pisane stojnice s prodajalci oblek, spominov in vseh mogočih sladkarij. Med njimi se posebno pozornost vzbujajo starejše ženske v slikovitih narodnih nosah. S pisanimi bluzami in nabranimi kratkimi krili so prava vaba za sladkosnede obiskovalce, ki ze tako ali tako skorajda ne morejo mimo vabljivih stojnic, ne da bi kaj poizkusili.

Mesto se stiska le na najvišjem delu skalnega klifa, tako da so nekdanji graditelji na spodnjem koncu rta lahko postavili spostljivo utrdbo. Utrdba

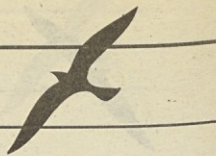
Sao Miguel Arcanjo je bila zgrajena na samem robu strmega klifa v 16. stoletju za obrambo pred angleškimi, francoskimi in nizozemskimi pirati, ki so radi plenili tudi ob portugalski obali. Leta 1808 je trdnjava preživela tudi napad Napoleonovih vo-

jakov, ki so požgali del mesta in spodaj lezece pristanišče. Z mogočnega obzidja se odpira pogled na besnece valove in dolgo peščeno obalo, ki se severno od Nazareja osamljena razprostira kilometre daleč...

Igor Fabjan

Slikovite plaže ob hladnem Atlantiku (Foto: I. Fabjan)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker ste trenutno močni in samozavestni, se boste odločili za nov življenjski projekt. Če boste znali izkoristiti svoje dobre dneve, vam bo brez dvoma uspelo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Po najboljših močeh boste pomagali bližnjemu v stiski. Ne sprejemajte placila, kajti vetrovi usode se zelo naglo obračajo. Pomoč boste potrebovali morda že jutri.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pred kratkim ste se odločili, da boste svoje koristolovske vzgibe nekoliko obrzdali, do bližnjih pa boste nekoliko bolj iskreni in odprti. Nikar ne zatajite.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zaskrbljeni boste zaradi neke svoje prenaplgjene odločitve. Omahovali boste vse do večera, ko se bo v vaši notranjosti porodila nepremagljiva avanturistična mrzlca.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zdelo se vam bo, da se vaše ideje uresničujejo same od sebe, zato boste nekoliko popustili. Čeprav imate morda prav, pa vendarle obdržite v svojih rokah vsaj vaje.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne bo vam jasno, od kod na lepem tako izrazito zanimanje za vaše nacрте. Najbrž se vam nekdo želi pridružiti na potovanju v lepšo prihodnost. Sprejmite ga.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zaceli se boste precejnevat. Ze res, da ste uspešni, dobri in bistrumni, vendar je res tudi to, da je skromnost najboljše zagotovilo za resničen uspeh. Torej?

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Bližnji bo začel tipati po vaših resničnih nagibih in stališčih. Nekaj časa se boste spretno izmikali, nato pa mu boste razgrnili karte in se zanesli na svoje adute.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Družinske obveznosti vam bodo vzbujale občutek vklesčenosti. Skušali se boste izmazati, vendar vam ne bo uspelo. Zvečer boste kar zadovoljni, da je tako.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zdelo se vam bo, da ste edini, ki ga tarejo skrbi in bremena življenja. Niste edini, vendar boste svoje breme vendarle morali nositi sami. Dovolj ste močni.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Igrivi in družabni boste, zato se bodo tisti, ki so vas vajeni videti zagrenjene in zaprte vase, na veliko čudili. Povejte jim, da ste sredi prijetne notranje revolucije.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Sprejeli boste dobro odločitev: odslej se boste več posvečali tistim, ki se premalo posvečajo sebi. Hvalezni vam bodo, vi pa boste napredovali bolj kot kdajkoli prej.

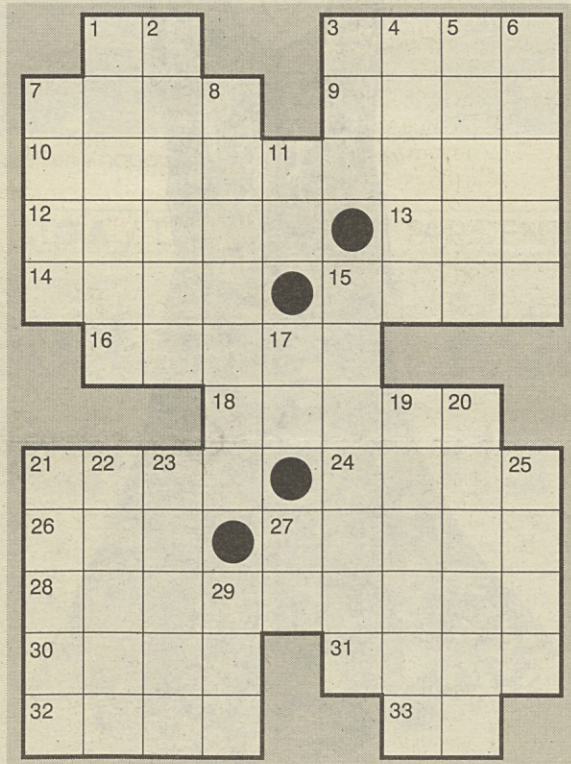
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. avtomobilska oznaka Splita, 3. manjše mesto vzhodno od Padove, 7. katarakt, brzica, 9. starogrski pesnik, 10. deklica, ki ni pridna, 12. božjepotno mesto v Spaniji, 13. grški mitološki sodnik v podzemlju, 14. afriška pokrajina, domovina kave, 15. kit ubijalec, 16. prvi predsednik egiptovske republike (Ali Mohamed), 18. del posteljnine, 21. kraj pri Krškem na Dolenjskem, 24. spanska ploščinska mera, 26. eden in drugi, 27. vozlišče visokih gorovij v Osrednji Aziji, imenovano tudi streha sveta, 28. pokrajina ob spodnjem toku rek Ganges in Brahmaputra v Aziji, 30. ime slovenske igralkе Tkacev, 31. omlaten snop slame, 32. surovina za pivo, 33. začetnici največjega slovenskega pisatelja.

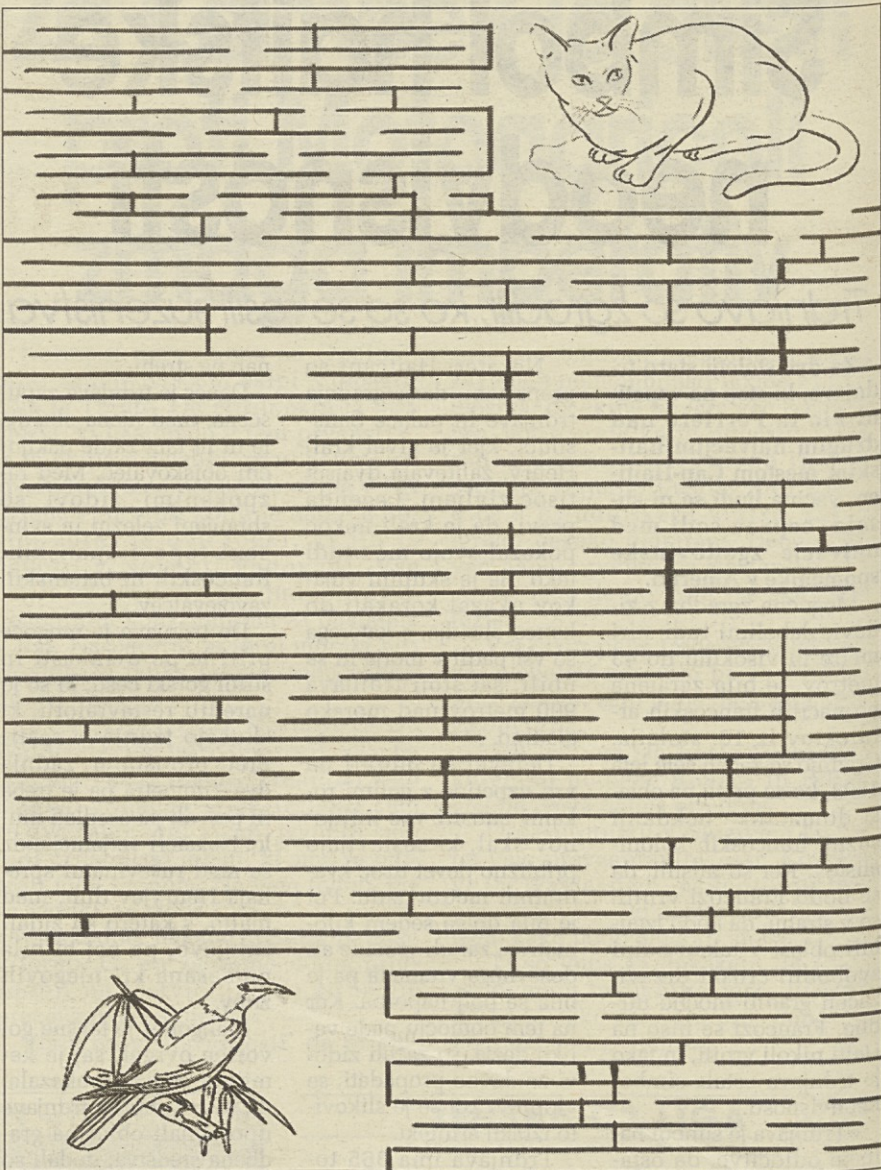
Navpično:

1. pripadnik velike skupine evropskih narodov, 2. uradno določen seznam cen, 3. pritok reke Visle na Poljskem, 4. mesto v Nemčiji, rojstni kraj Karla Marxa, 5. samec domače pernate živali, 6. napad, naskok, 7. clovek z nenaravnim obrazom, 8. bolezen, ki nastane zaradi pomanjkanja vitamina B, 11. pritrdilnica, 15. cevelj ali copata, 17. sosednji crki, 19. potomci biblijskega praočaka Hama, 20. pripadnik indoiranske jezikovne veje Indoevropejcev, 21. slovenski alpinist (Roman), 22. danski dramatik (Kjeld), 23. ptica ujeda, mišar, 25. eno od imen kenjskega predsednika Moiija, 27. kemijski znak za protaktinij, 29. slovenska strupena kača.

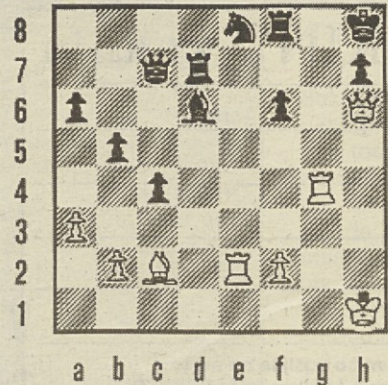

RESITEV
Vodoravno: ST, Stra, slap, Arat, porednica, Avila, Eak, Kafa, orka, Nagni, Raka, vara, oba, Pamir, Bengalija, Alja, otep, slad, IC.

Katera pot je prava?

ŠAH

Nyman - Haze / Dopisna partija 1968
Kako nadaljevati z napadom, razmislija beli, ki je zrtvoval figuro, sedaj pa mu je črni zaprl vse pristope do črnega kralja. Z napadom pa beli ne sme odlasati, saj je tudi njegov kralj izpostavljen napadu črnih figur. Beli, ki je na potezi, pa kljub temu odigra zmagovito potezo, ki razrahlja črno obrambo!

Resitev naloge
S potezo 1.Te7!! je beli zelel prekiniti obrambo črnega po sedmi vrsti in diagonalii a3 - f8, v kolikor bi črni vzel trdnjavo 1...Te7. V partiji je črni najprej poizkusal 1...Db7+ 2.Le4 De4: Črni ni videl izhoda in zrtvoval damo. 3.Tge4: Le7: 4.Te7: in črni se je vdal!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

184	PRVOUVR- SCENI TEKMOVALEC	VEDA O LASTNOSTIH KOLICIN IN PROSTOROV	SL. LUTKAR	PREDMET, STAR	VRSTA ANTILOPE	SL. PESNICA MUSER	ZAKARSKA TKANINA	AVTOR: SIMON BIZJAK	STOJAN DASKALOV	ORGLAR, ORGLAVEC	NACELO »ZOB ZA ZOB«	CELJSKA TOVARNA	KRAJ NA AVSTRUSKEM KOROSKEM, LAVAMUND	BIVSI SVEDSKI ALPSKI SMUČAR STRAND	KINEMA- TOGRAF	ALOTROPSKA OBLIKA KISIKA		PITJE V MAJHNH POZIRKIH	SLOVENSKO IME IT. MESTA TARANTO	OSEBNI ZAIMEK	BRINETA	SLADKI SAD, DINJA
CLOVEK, KI ZAGOVARJA ZMERNA STALISČA								PREDEL OB SOTLI									NEM. PESNIK (THEODOR) IZTOK MLAKAR					
PORTUGAL- SKI OTOK V ATLANTIKU								PRIREDBA V DRAMSKO DELO REKA MED AZER- BAJD. IN TURČJO														
PREBIVALKA ANTIKE								PRIPRAVA ZA MERJENJE VODNIH GLOBIN											ALUMINIJ IT. SLIKAR (GIOVANNI BATTISTA)			
DEL TENISKE IGRE				NIZ. SLIKAR (PIETER VAN) PEČ Z ODPR- TIM KURISČEM				ANTON INGOLIČ ZENSKO IME			DEL NJIVE MED RAZOROMA SKUPINA 7 PEVCEV						MALENKOST, TROHA, TU- DI BETVA					
DODATEK JEDEM						NASPROTJE KRIVOSTI								SOTOCNICA PIVE	ALENKA DOVZAN	GRMIČASTA RASTLINA, VRES	ION Z NEG. NABOJEM -----EL SADAT					
VEZBA, TRENING					LAVOISIERO- VO IME ZA DUSIK	VERNOV KAPITAN PODMORNICE NAUTILUS	AM. REZISER IN PRODU- CENT (HERBERT)					STRUPEN PAJEK PROSTOR V GLEDAJLJISCU										
KOZASKI POGLAVAR							SAKSONEC NASPROTJE VOJNE				POSODA ZA PRENAS. HRANE DADAISTIČNI UMET. (HANS)								PAUL ANKA POMOL, MOSTOVZ		MARIBORSKA AVTOMOBIL- SKA TOVARNA	
LIRICNO RAZPOLO- ZENJE								DEL ELEKTRO- MOTORJA STANKO BLOUDEK							SAKROSANK- TNOST NIKOLAJ CERKASOV							
STROKOV- NAK ZA GO- SPODARSTVO										JEZIKAVA, PREPIRLJIVA ZENSKA								SL. PISATE- LJICA VASTE				
AMERISKA MERA ZA MLEKO					PRIPRAVA Z ROČAJEM ZA PRENŠANJE V ROKI					STVARNIK SVETA PRI ST. EGIPČ.				NIKOLAJ CERKASOV			AMERISKI JEZIKOSLO- VEC CHOMSKY					

LHASA

Mesto sončne svetlobe, polno legend in mitov (5)

Prepovedani obredi nebeških pokopov v samostanu Sera

Pot naju je vodila mimo stenskih slikarj, ki so govorile o zgodovini Tibeta, skozi poslikane oboke, mimo ogromnih polic, obloženih z verskimi in zgodovinskimi besedili.

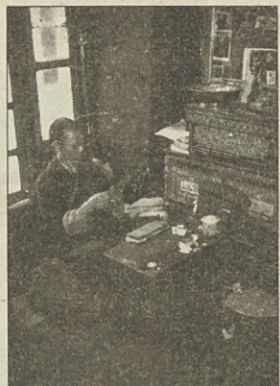
Tu in tam naju je presenetil menih otrok, ki je v odmaknjem kotu svetisca, pa vendar pod budnim ocesom učitelja, na pamet drdral vsebino stoletnih zapiskov. »Kako se izgovori ta stavek?« je hotel vedeti mladenič v rdeči meniški opravi in kazal ročno zapisano angleško besedilo v svojem zvezku. »Neodvisni Tibet« je kazal drugi prav tako na zapis v zvezku. »Kitajščina slaba, angleščina dobra«, je mrmral tretji. Drugi je zahteval sliko Dalajjame, eden od mnogih.

Vse to in verska gore-

čnost množic, ki so obiskovale samostane in mesta, kjer je živel in se gibal njihov vladar, živi bog Dalajlama, je govorilo o bolečem nestrinjanju tibetanskega naroda s kitajsko zasedbo dežele, z oblastjo, ki je pregnala, njihovega voditelja, rusila samostane in ki je zato, da bi ohranila grozeci mir na tem odmaknjem kosčku sveta, sem pripeljala prav toliko Kitajcev, kot je Tibetancev, pretežno vojakov. Se vedno je globoko in sveža rana iz časov kulturne revolucije, ko je skupina starcev na oblasti pustila po Tibetu in Kitajski.

Samostan Sera s 6500 menihi je za Drepungom drugi največji samostan v Tibetu. Tu sva v molilnici zalotila veliko skupino

menihov, ki je sede ob spremljavi glasbe v zateglih, zamolklih in neskončnih pesmih ponavljala svete besede - mantre. V samostan, ki je tri kilometre oddaljen od Lhase, sva prišla zato, ker je znano, da njegovi pre-

Menih pri prebiranju svetih knjig (Foto: J. J.)

bivalci kljub prepovedi se vedno opravljajo obred nebeških pokopov. Vendar to pot nisva imela sreče. Zaman sva se potikala med molilnimi zastavicami, med kupi kamenja z vklesanimi svetimi besedami, pod stenami z naslikanimi budami in se ozirala v nebo, da bi uzrla jate krokarjev, ki kažejo na prisotnost človeških trupel.

Tibetanski pogrebni obred je res nekaj posebnega. Pokojnik ostane v hiši tri do pet dni. Njegovo truplo obiskujejo sorodniki, sosede, duhovniki in samani, ki prebirajo svete tekste, zaklinjajo demone, da bi dušo umrlega cimpelj spravili iz tibetanskih vic in ji omogočili, da se naseli v novem telesu.

J. Jaklič (Se nadaljuje)

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Gost: »Telecja prsa, prosim.«
Natakar: »S solato?«
Gost: »Menda ne z modrcem!«

~ ~ ~

Itzik prenočuje pri bratranču Schmulu. Zjutraj se pritožuje: »Fej, saj ni bilo moč spati! Pri tebi vsepovsod plešejo bolhe!«
»Menda ne misliš, da bom za tebe naročil operni balet.«

~ ~ ~

Dva Juda se razvneto pogovarjata. Nepricakovano pade eden od njiju v odprt odtocni kanal. Drugi tega niti ne opazi, koraka naprej in se vedno nekaj pripoveduje. Ko končno opazi, da prijatelja ni več, se vrne nazaj in ga najde v kanalu: »Kaj, sem noter si padel?«
»Menda ne misliš, da sem se semle vselil.«

~ ~ ~

Schmulu v bolnišnici pripravljajo vroče obkladke. Ko vidi, kako se od njih dviguje para, zavpije: »Pa menda ne bodo prevroči?!«
»Tisto ne, »mu odvrne streznik, »pač pa presladki.«

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH Wilhelm Busch (1832-1908)

Ko je Richard Wagner ze studiral na leipziški univerzi, se je v Wiedensahlu, majhni vasi med Stadthagnom in Luccmom v tedanji kraljevini Hannover, 15. aprila 1832 rodil se en slovit Nemec, katerega knjige so na sleherni nemški knjižni polici, ki so ga veliko prevajali in na podlagi njegovih del posneli tudi nekaj filmov in katerega dela v Nemčiji se danes veljajo za uspešnice Christian Wilhelm Busch. Med mnogimi, ki so ga hvalili, je bil tudi Albert Einstein, ki je napisal: »Wilhelm Busch, predvsem Busch pisatelj, je eden od največjih mojstrov slogovne zanesljivosti. Mislim, da - morda je izjema Lichtenberg - mu v nemškem jeziku ni enakega.« Tega Wilhelma Buscha, katerega ljudski humor je zapolnil za celo knjižnico knjig, ki je izumil Maksa in Morica, napisal knjige z naslovi Hans Huckebein, Schnurriburr in O svetem Antoniju ter Cednostno Heleno, pa nikoli ne bi bilo, če bi v soli dojel tisto, kar bi moral dojeti, kar pa mu je ostalo spanska vas: matematiko. Če bi se koncalo tako, kot si je zelel njegov ambiciozni oče, bi Busch postal strojni inženir. »Moj oče je bil trgovec, zgovoren in delaven, moja mati, tiha in cednostna, je pridno delala po hiši in v vrtu,« se je kasneje spominjal Wilhelm Busch. Kar zadeva očeta, je bil prepričan, da se mora njegov sin Wilhelm, ki je bil starejši od sedmih otrok, naučiti več, kot je nudila vaska sola. Zato - in pa ker je bilo v hiši premalo prostora za toliko otrok - je devetletnega sina poslal k svaku, ki je bil pastor v vasi Ebergötzen pri Göttingenu in ki naj bi fanta poučeval.

Se nadaljuje

Vsakodnevno podkupovanje ali kako mažejo v Nemčiji (7)

Revizor: »Ne vem, kaksna vsota vam je na razpolago, da ne bi nihče opazil. To bi moralo biti tudi zame, hm...«

Podjetnik: »...to mora biti obema v korist.«

Revizor: »Da, torej poizkusiva.«

Podjetnik: »Kako naj bi bilo to, ta najina zasebna rešitev?«

Revizor: »Nekaj moram podjetju ze zaračunati. Reciva šest tisoč nemških mark doplacila.«

Podjetnik: »Dobro, bom videl, kako lahko to uredim. Se vedno bolje kot 100 tisoč mark.«

Revizor: »Kajne!«

Podjetnik: »Kaksen pa bo potem videti drugi del, najina zasebna rešitev? Vi se na to bolj spoznate kot jaz.«

Revizor: »Pri rešitvi za podjetje tudi vi zasebno kaj zaslužite, reciva 30 tisoč nemških mark. Te si bova razdelila. Pol-pol? Ali pa reciva: tretjina zame.«

Podjetnik: »Potem bi moral zasebno placati deset tisoč nemških mark in se šest tisoč v imenu podjetja. Pri zasebnem delu moram se razmisliti, kje lahko tako hitro dobim denar.«

Revizor: »Zasebno nimate nič? Ali koga, pri katerem bi lahko najeli posojilo? Kot rečeno, denar bi rad vnaprej.«

Podjetnik: »To je jasno. Kako pa mi lahko zagotovite, da bo, kar zadeva podjetje, res ostalo le pri šest tisoč nemških mark doplacila. Nocem se nenadoma zbuditi iz sanj, ko bom dobil vaše zaključno poročilo.«

Revizor: »Povsem enostavno. Jutri se bomo na zaključnem sestanku pogovorili o mojem poročilu. Pri tem bo navzoč vaš davčni svetovalec - saj nič ne ve, ali pač?«

Podjetnik: »Moj bog, ne, tudi nič ne bo izvedel.«

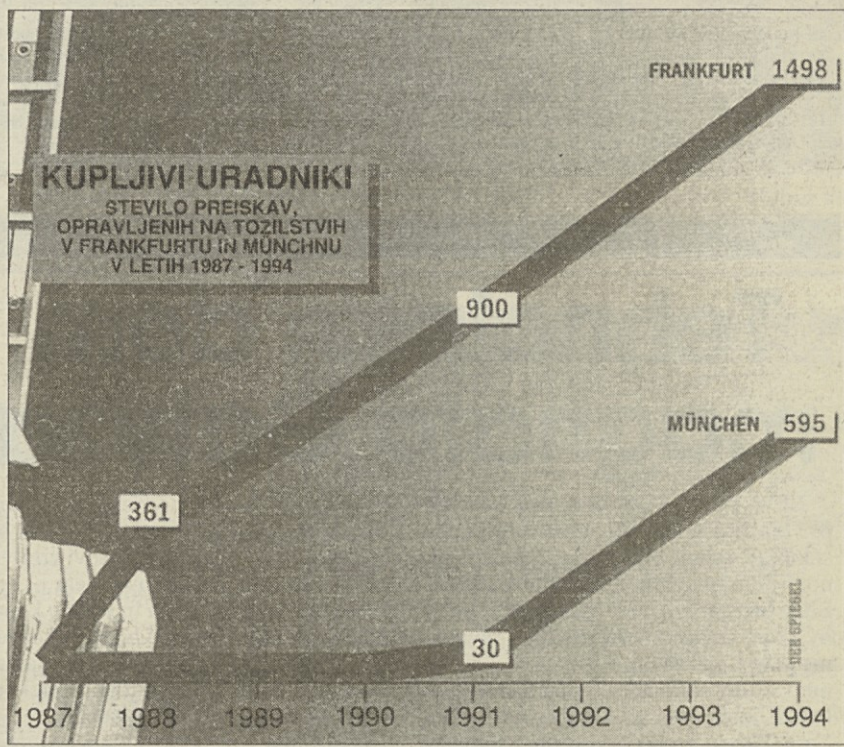
Revizor: »In on je potem vasa priča za moje poročilo. Tako ne morem nič več spremeniti.«

Podjetnik: »Dobro. Poskrbel bom za to, da bova ostala sama. In poskrbel bom, da z banko uredim glede 10 tisoč mark.«

Revizor: »Potem bova jutri naredila tako. Vse jasno?«

Podjetnik: »Jasno! Zdaj se lahko posvetiva hrani. Se eno pivo?«

Der Spiegel, prevedla KaS

MOJSTRI DETEKTIVI

Maurice Leblanc

Arsène Lupin (11)

Nekaj minut pozneje se je prikazal direktor. Divje je mahal z rokami in bil ves rdec od jeze. Arsène se je nasmehnul:

»Za nos ste me hoteli potegniti, gospod direktor, kajne? Iz previdnosti me samega posadijo v voz, med potjo poskrbijo za prometno gnečo in mislijo, da bom vzel pot pod noge in stekel naravnost k svojim prijateljem. Lepo! Pa tistih dvajset varnostnih agentov, ki so me spremljali peš, z izvoški in na kolesih? Kako bi me ti obdelali! Živ jim ne bi prišel iz rok. Povejte, gospod direktor, je kdo morda računal s tem?«

Skomignil je z rameni in dodal: »Prosil bi vas, gospod direktor, naj me pustijo pri miru. Tistega dne, ko bom ušel, ne bom nikogar potreboval.«

Dva dni pozneje je Echo de France, časopis, ki je očitno postal uradni bilten za poročanje o bravurah Arsèna Lupina (govorili so, da je prav on eden glavnih delničarjev časopisa), objavil poročilo, ki je vsebovalo natančne podrobnosti o poskusu pobega. Časopis je odkril celo besedilo pisma, ki sta si ju izmenjala za-

pornik in njegova skrivnostna prijateljica, način, kako je dopisovanje potekalo, sprehod po bulvarju Saint Michel, pripetljaj v kavarni Soufflot. Javnost je izvedela, da je bila preiskava med natakarji restavracije, ki jo je vodil inspektor Dieuzy, neuspešna, vrh tega pa se osupljivo podrobnost, ki je dokazovala, da je Lupin človek brezmejnih možnosti: zaporniški voz, v katerem so ga peljali, je bil ponarejen, njegova tolpa ga je zamenjala z enim od šestih pristnih vozil, ki so bila v lasti zapora.

Nihče ni dvomil, da bo Arsène Lupin res ušel. Pobeg je odločno napovedoval, tudi v odgovoru gospodu Bouvierju dan po pripetljaju z vozom. Ko se je sodnik posmeheval ponesrečenemu poskusu pobega, ga je Arsène Lupin pogledal in hladno rekel:

»Dobro me poslušajte, gospod, in mi verjemite na besedo. Ta poskus pobega je sodil v moj načrt.«

»Ne razumem prav dobro,« ga je zbadel sodnik.

»Saj sploh ni treba, da bi razumeli.«

In ko se je sodnik med tem zaslisa-

njem, ki je bilo izčrpno objavljeno v stolpcih časopisa Echo de France, vrnil k predhodni preiskavi, je Lupin utrujeno vzkliznil:

»Mojbog! Mojbog! Cemu vse to? Vsa ta vprašanja so popolnoma nepomembna.«

»Kako nepomembna?«

»Zato, ker ne mislim priti na svoj proces.«

»Ne mislite priti...«

»Ne, to je ze sklenjeno in odločitev ne bom spremenil. Nič me ne more privesti do tega.«

Taksne trditve, nerazumljive indiskretnosti, ki jih je izjavljal dan za dnem, so sodišče jezile in vzbujale zmedo. Bile so skrivnostni, ki jih je poznal samo Arsène Lupin in ki jih je torej lahko objavljala samo on. Toda zakaj jih je odkrival in kako?

Arsènu Lupinu so dodelili drugo celico. Nekega večera so ga preselili za nadstropje nize. Sodnik je zaključil predhodno preiskavo in primer poslal tožilstvu.

Potem se je vse umirilo. Mir je trajal

dva meseca. Arsène je čas prebijal leže na postelji, obraz je imel skoraj vedno obrnjen k steni. Zdelo se je, da mu je zamenjava celice vzela pogum. Branil se je sestankov s svojim odvetnikom. S pazniki je spregovoril komaj kako besedo.

Stirinajst dni pred začetkom procesa je malo oživel. Pritoževal se je, da mu primanjkuje zraka. Zgodaj zjutraj so ga pod nadzorstvom dveh moč spustili na dvorišče.

Radovednost javnosti se ni prav nič unesla. Ljudje so vsak dan pričakovali vest, da je ušel. Skoraj upali so, da se mu bo posrečilo, tako zelo so jim ugajali njegov polet, njegova veselost, vsestranskost in domiselnost pa skrivnostnost njegovega življenja. Arsène Lupin mora uiti. Zdelo se je neizogibno, nujno. Ljudje so se celo čudili, da je treba na pobeg tako dolgo čakati. Policijski prefekt je vsako jutro vprašal tajnika:

»No? Se ni izginil?«

»Ne.«

»Torej jutri.«

Na dan pred začetkom procesa je v uredništvo časopisa Le Grand Journal

prisel neki gospod, vprašal po casnikarju, ki poroča s sodišča, mu vrigel v obraz vizitko in hitro odšel. Na vizitki je pisalo: »Arsène Lupin vedno drži besedo.«

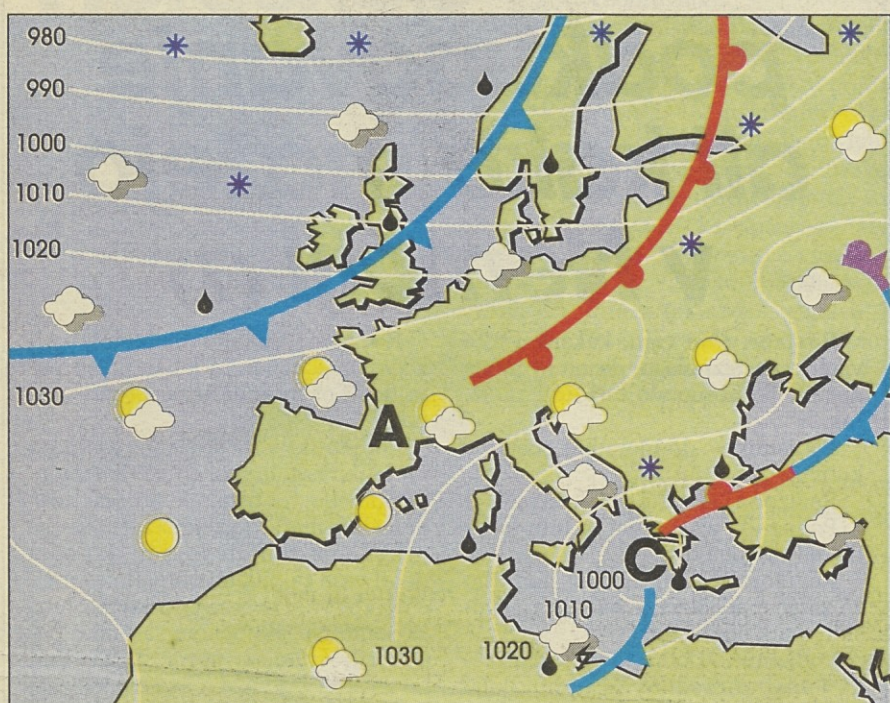
V takem pričakovanju se je začel proces. Ljudje so navalili v sodno dvorano. Vsak je hotel videti slavnega Arsèna Lupina in je ze vnaprej užival, kako bo predsednika sodišča vlekel za nos. Na klopih se je tlo odvetnikov in pravosodnih uradnikov, letopiscev in casnikarjev pogrošnih listov, umetnikov in svetovljanskih dam, članov najvišjih pariskih rodbin.

Zunaj je deževalo, dan je bil mračen. Ko so pazniki privedli Arsèna Lupina, se ga je le slabo videlo. Njegova okornost, način, kako je kar padel na sedež, njegova ravnodušna, topa nepremičnost občinstvu niso ugajali. Njegov odvetnik - eden izmed tajnikov odvetnika Danvalsa, ker je Danvals menil, da je vloga, ki mu je bila odkazana, zanj poniževalna - ga je večkrat kaj vprašal. On pa je samo dvignil glavo in molcal.

Se nadaljuje

EVROPA / TOPLA FRONTA NAD SREDNJO EVROPO

Vremenska slika:

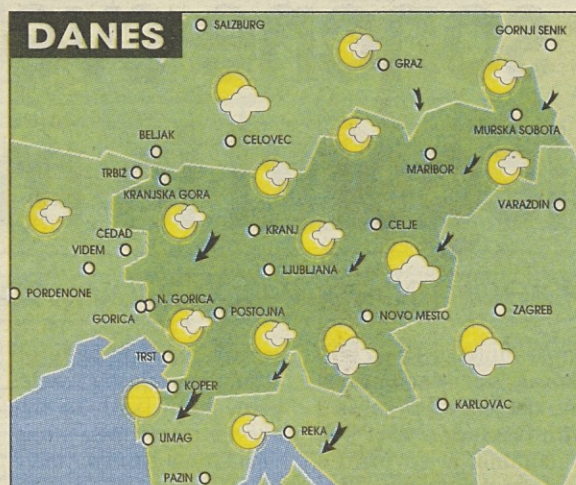
Nad jugozahodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi danes priteka k nam v višinah se hladen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

ALPE JADRAN / VEČINOMA SONČNO

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

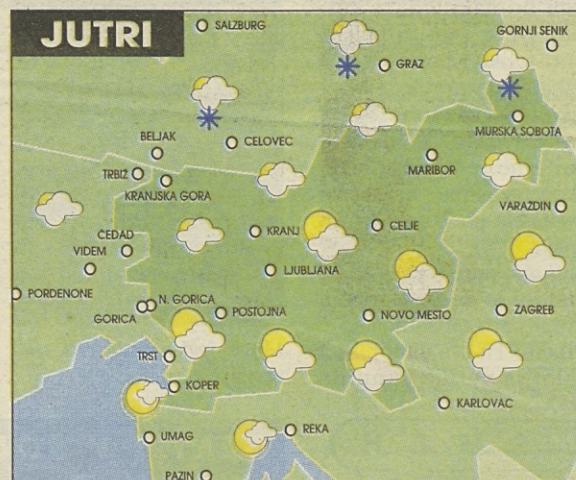

Slovenija:

Večinoma sončno bo. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem pa burja. Dnevne temperature bodo od -1 do 4°, na Primorskem do 7°C.

Sosednje pokrajine:

V sosednjih pokrajinah bo prevladovalo sončno vreme. Ob Jadranu bo pihala burja.

V Sloveniji:

V nedeljo se bo prehodno zmereno pooblačilo. V visjih legah se bo otoplilo.

Obeti:

V ponedeljek bo precej jasno.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	-2/3
TRST.....	5/7
CELOVEC.....	-11/-2
BRNIK.....	1/3
MARIBOR.....	0/3
CELJE.....	0/3
NOVO MESTO.....	-6/4
NOVA GORICA.....	-7/8
MUR. SOBOTA.....	-1/2
PORTOROŽ.....	3/7
POSTOJNA.....	-1/2
ILIRSKA BISTRICA.....	-2/3
KOČEVJE.....	-9/-
CRNOMELJ.....	-5/3
SLOV. GRADEC.....	-2/2
RATEČE.....	-10/-1
VOGEL.....	-9/-7
KREDARICA.....	-18/-17
VIDEM.....	3/7
GRADEC.....	-1/2
MONOSTER.....	-1/2
ZAGREB.....	2/4
REKA.....	2/6

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	-5/-2
STOCKHOLM.....	-8/-1
MOSKVA.....	-5/-4
BERLIN.....	-1/1
VARSAVA.....	-4/1
LONDON.....	0/6
AMSTERDAM.....	1/6
BRUSELJ.....	0/5
PARIZ.....	1/6
DUNAJ.....	-1/2
ZÜRICH.....	-7/1
ZENEVA.....	-2/2
RIM.....	0/10
MILAN.....	3/10
BEOGRAD.....	-2/2
BARCELONA.....	6/15
ISTAMBUL.....	3/12
MADRID.....	-4/13
LIZBONA.....	9/17
ATENE.....	9/15
BUCAREST.....	-10/1
MALTA.....	10/16
PRAGA.....	-3/0

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje ljudi bo dopoldne ugoden, popoldne in zvečer pa bo vreme vplivalo na vremensko občutljive ljudi zmerno obremenljivo.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoc, razen v Dolgi vasi, kjer tovorna vozila čakajo na izstop.

SNEŽNE RAZMERE dne 13. 1. ob 8. 30 uri

	cm		cm
Rogla	70 - 80	Kanin	do 50
Kope	40	Straza pri Bledu	do 30
Krvavec	do 30	Kobla	25 - 40
Vogel	do 45	Kandrase	do 50
Kranjska Gora	20 - 40	Zelenica	20 - 50
Mariborsko Pohorje	do 75	Liboje	do 15
Kalic	do 20	Cerkno	40 do 60
Rog - Crmošnjice	do 30	Soriska planina	do 40

Na Kaninu in Krvavcu zaradi močne burje naprave ne delujejo, na Veliki planini obratuje samo nihalka. Na drugih omenjenih smučiških napravah obratujejo do 16, oziroma do mraka. Na Mariborskem Pohorju, Kopah, v Strazi, Libojah in Logarski dolini je možna tudi nočna smuka. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Jezerskem, Soriski Planini, Logarski Dolini in Crmošnjicah. Dostop na Mariborsko Pohorje je možen samo z zimsko opremo. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Koblo, Vogel in v Cerkno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.48 najnižje -6 cm, ob 7.33 najvišje 40 cm, ob 14.37 najnižje -55 cm, ob 21.19 najvišje 28 cm.
Jutri: ob 2.25 najnižje -10 cm, ob 8.07 najvišje 43 cm, ob 15.03 najnižje -60 cm, ob 21.42 najvišje 33 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Tehnološki dom magnata Gatesa

NEW YORK - Ob umetnem zalivčku pri Medini na jezeru Washington (le kakih 10 minut od Seattle) dokončujejo novi dom ameriškega multimilijarderja Billa Gatesa, lastnika Microsofta. Gates in gospa se bosta vanj vselila predvidoma prihodnje leto, že sedaj pa se je o njem domu zaradi neobčajnih tehnoloških izbir razpisal celo ugledni New York Times. To bo prvi primer popolne vsklajenosti tehnologije z naravnim okoljem. Hisa bo grajena v terasah, imela bo ogromno sprejemnico za 150 povablencev, v poslopju bo tudi 20-metrski bazen z umetnim slapom in hidromasazo ter kamnito telovadnico. Največjo novost pa predstavlja »videostene«, na katerih bodo lahko izmenično predvajali svetovne umetnine.

Arhitekta James Cutler in Peter Bohlin sta uresničila domovanje, ki ga lahko primerjamo skoraj živemu organizmu, saj so posamezni paviljoni kot celice med seboj

povezani z ožiljem podzemeljskih hodnikov, vse pa urejajo računalniki. Ti bodo omogočali, da bo ob Gatesovi vrnitvi 16-urnega dela vse po njegovem okusu. Prava temperatura zraka in vode v kopalnici, stene delovne sobe bodo prikazovale Raffaella ali Moneta (glede na Gatesovo razpoloženje), luči knjižnice pa bodo oddajale najprimernejšo svetlobo.

Bill Gates je prepričan naravovarstvenik, zato so in bodo pri gradnji uporabili samo krajevni gradbeni material. V njem bi zaman iskali Americanom tako priljubljeni psevdomediterranski design ali taksaki kic, paviljoni bodo odražali značilnosti lesenih konstrukcij indijancev iz te severozahodne ameriške zvezne države, notranjost pa bo vsebovala prvine tradicionalnega azijskega designa. To pa se ni vse, poleg kamna so ves uporabljen les dobili iz zapuščenih in porušenih his, tako da niso za Gatesov novi dom posekali niti ene samcate smreke.

Petintrideset usmrtilcev na Kitajskem

PEKING - Na Kitajskem so usmrtili 35 ljudi zaradi trgovine z belim blagom, medtem ko so 13 na smrt obsojenim za dve leti odgodili eksekucijo. Na procesu, ki je bil v Guangdongu, so obenem na do smrtne ječo obsodili 15 ljudi. Kot se je izvedelo so obsojenci novacili po vaseh mlada dekleta, ki so jih nato prisilili v prostitucijo in v razpečevanje mamil. Pred štirimi dnevi so po nekem drugem procesu usmrtili tri kmete, ki so dekleta z laznimi obljubami prepredajali samskim kmetom na najbolj zakonem kitajskem podeželju.

Zahteva kar 100 milijonov dolarjev

LOS ANGELES - Ameriski pop zvezdnik Michael Jackson (na sliki AP) toži družbo Paramount Pictures, ki pripravlja bulvarsko informativno televizijsko oddajo »Hardy Copy«, ker je v njej novinarka Diane Dimont razširila vest o spolnih zlorabah, ki naj bi jih Jackson zagrešil proti nekemu 13-letniku. Pevec sedaj zahteva kar 100 milijonov dolarjev odškodnine, zaradi klevetanja pa toži tudi losangelesko radijsko postajo Kabc-Am, ki je gostila Dimontovo.

Ze presnji teden sta dva britanska bulvarska časopisa (Sun in Today) objavila vest, da baje obstaja videoposnetek spolnega razmerja med Michaelom Jacksonom in nekim 13-letnim dečkom. Kot sta zapisala britanska časopisa, naj bi do tega odnosa prislo med zadnjimi božičnimi prazniki.

V oddaji »Hardy Copy« pa je novinarka Diane Dimont opustila pogojnik in prepričljivo navedla, da so video posnele fiksne telekamere Jacksonove varnostne službe, nekdo pa je videokaseto izročil dečkovi materi, ki sedaj izsiljuje Michela Jacksona in zahteva ogromno vsoto denarja. Dimontova je tudi poudarila, da zgodba ni novinarska raca, da je vso zadevo skrbno raziskala in da ima dokaze o njeni verodostojnosti.

Z avtom podrl vrata pred Buckinghamsko palačo

LONDON - Včeraj pred zoro je neki avtomobilist s svojim Volkswagnovim sci-roccom podrl ograjna vrata v kovanem železu Buckinghamске palace (na sliki AP). Policija je mnenja, da je slo za normalno prometno nesrečo. Trg pred Buckinghamsko palačo je navsezadnje zaradi precejšnjega prometa prizorišče številnih nesreč, tako da že načrtujejo omejitve.

